

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

18-01-2022 09:00 - 11:30

Via Teams

Information:Deltagere:

Hans van Binsbergen
Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Martin Østergaard Christensen
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Hammer-Jakobsen (Afbud)
Susanne Holst
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Nicolas Madsen og Karoline Fuhr Christiansen

Pkt. 3: Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg, Helle Kathrine Wrang Klinge, Julie Helbak, Louise Heltborg Budde

Pkt. 4: Tid: 15 min. Deltagere: Hardy Pedersen og Cecilie Sandkvist Hansen - Punktet skal behandles til sidst på mødet

Pkt. 7: Tid: 30 min. Deltagere: Rikke Slot, Cathrine Gabers, Karina Corneliusen og Mette Søberg

Pkt. 8: Tid: 10 min. Deltagere: Anne Sofie Skarre Rasmussen, Marina Stannov og Mette Søberg

Pkt. 9: Tid: 15 min. Deltagere: Martha Berdiin, Martin Klejs Skøtt og Anders Hovmark

Pkt. 10: Tid: 20 min. Deltagere: Birgit Møller, Bjørn Bjorholm Stilling, Martha Berdiin, Martin Klejs Skøtt, Anders Hovmark og Henrik Larsen

Pkt. 11: Tid: 10 min. Deltagere Birgtte Østegaard Lykke

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Udskydelse af projekt kendte voksne i dagtilbud (HBL).....	2
Punkt 3: Drøftelse af materiale til introduktion om dagtilbudsområdet og tilsyn til Børn og Unge-udvalget den 26. januar 2022 (OKJ).....	3
Punkt 4: Anlægsbevilling til ny skole- og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven (MØC).....	4
Punkt 5: Forberedelse til byrådsmødet den 19. januar.....	5
Punkt 6: Eventuelt	5

Punkt 1: Godkendelse af referat

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

12-01-2022 09:15 - 10:15

Via Teams

Information: Deltagere:

Hans van Binsbergen
Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Martin Østergaard Christensen
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Hammer-Jakobsen (Afbud)
Susanne Holst
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke, Anne-Kathrine Niebur

Pkt. 3: Tid: 20 min.

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: MBU meritpædagoguddannelsen 2022 (HBL)	1
Beslutning for Punkt 2: MBU meritpædagoguddannelsen 2022 (HBL)	1
Punkt 3: Status: Nyansatte og ledelsesmæssige ændringer (BU-cheferne)	2
Beslutning for Punkt 3: Status: Nyansatte og ledelsesmæssige ændringer (BU-cheferne)	2
Punkt 4: Forberedelse til udvalgsmødet den 12.1.	3
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til udvalgsmødet den 12.1.	3
Punkt 5: Eventuelt	3
Beslutning for Punkt 5: Eventuelt	3

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: MBU meritpædagoguddannelsen 2022 (HBL)

Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke, Anne-Kathrine Niebur

Beslutning for Punkt 2: MBU meritpædagoguddannelsen 2022 (HBL)

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på, at rådmanden træffer beslutning om en ny økonomisk model for at fortsætte MBU meritpædagoguddannelsen på attraktive vilkår.

Det indstilles, at rådmanden træffer beslutning om:

A. Den fortsatte finansiering af igangværende hold (MBU hold 2020 og MBU hold 2021)

a. At institutioner som pr. 1. januar 2022 ikke har ansat en rotationsvikar modtager et engangsbeløb til at dække vikarudgifterne frem til 1. juli 2022.

b. At institutioner som pr. 1. september 2022 har en medarbejder på hhv. 2. og 3. studieår (deltidsstudie), modtager et engangsbeløb til at dække udgifterne frem til 31. december 2022.

c. Finansiering fra 2023 afklares i forbindelse med budgetprocessen for 2023 (emnet forventes at indgå i et budgettema)

B. Nyt MBU meritpædagoghold 2022

a. At der oprettes et MBU-meritpædagoghold med start 1. september 2022.

b. At der sættes et loft over antal pladser for at styre fremtidige udgifter. Personales forslag er et loft på 30 studerende.

c. At første studieår som udgangspunkt finansieres via jobrotationsordningen, men at der oprettes en reserve til at dække ind for de institutioner der ikke får ansat en rotationsvikar. 6. januar 2022 Side 3 af 5 d. Finansiering fra 2023 afklares i forbindelse med budgetprocessen for 2023 (emnet forventes at indgå i et budgettema)

C. Det indstilles, at finansiering sker ved en af følgende finansieringsmodeller (udarbejdet i samarbejde med Budget og Regnskab):

a. Finansieringen sker ved at reducere de enkelte dagtilbuds budgetter i 2022 forholdsmæssigt efter antallet af børn. Forslaget er reelt en mindre omfordeling mellem dagtilbuddene. I praksis vil finansieringen svare til en mindre reduktion i budgettet til

minimumsnormeringer, men da midlerne tilføres dagtilbud med medarbejdere under uddannelse til meritpædagog, påvirkes de samlede normeringer ikke.

b. Finansiering sker alene via disponering af driftsreserven i Børn og Unge. Driftsreserven udgøres af det til enhver tid ikke-disponerede beløb i det samlede Børn og Unge-budget for indeværende år, som bl.a. er afsat til at friholde skoler, dag- og fritidstilbud fra tekniske justeringer som følge af udefrakommende ændringer. Størrelsen af driftsreserven anslås tre gange årligt i forbindelse med de forventede regnskaber og regnska

c. Finansieringen sker delvist ved disponering af driftsreserven og delvist ved at reducere rammen for enhederne i de decentrale dagtilbud i 2022 jf. pkt. a og b. (vælges denne model, skal der træffes beslutning om en konkret fordeling, f.eks. 50/50 ved disponering af driftsreserven hhv. ved at reducere de enkelte dagtilbuds budgetter i 2022).

D. Finansiering af fremtidige hold (2023 og frem)

a. At det godkendes at MBU merituddannelser, herunder finansieringen af disse, bliver et budgettema i 2022, så en mere fremtidssikret model kan oprettes fra 2023 og frem

b. Budgettildelingen skal dække alle vikarudgifter der ikke kan dækkes via jobrotation både for igangværende og fremtidige hold.

Birgitte Østergaard Lykke og Anne-Kathrine Niebur deltog.

HBL præsenterede sagen.

Beslutninger:

- Om B.b: Loftet over hvor mange der kan optages, skal kun gælde i 2022.
- Med denne bemærkning tiltrådte rådmanden punkt A og B.
- Rådmanden besluttede, at finansieringen sker via driftsreserven. dvs. C.b.
 - Finansiering kan drøftes igen, hvis driftsreserven bliver overfinansieret.
- Om D: Det skal være et bredere rekrutteringstema herunder hvor merituddannelser.
 - Hvis der ikke komme midler i 2023 skal finansiering drøftes i MBU.
- Kommunikation: Ugepakke, informationsmøde, pressemeddelelse og tekst.
- Med disse bemærkninger godkendte rådmanden indstillingen.

(HBL følger op)

Punkt 3: Status: Nyansatte og ledelsesmæssige ændringer (BU-cheferne)

Tid: 20 min.

BU-cheferne giver en kort mundtlig orientering om nyansatte ledere og kommende ledelsesmæssige ændringer

Ingen bilag.

Beslutning for Punkt 3: Status: Nyansatte og ledelsesmæssige ændringer (BU-cheferne)

BU-cheferne orienterede om nyansættelser i distrikterne.

Kommunikationsmuligheder skal løbende overvejes.

Punkt 4: Forberedelse til udvalgmødet den 12.1

Tid: 5 til 10 min.

Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til udvalgmødet den 12.1

Mødet blev drøftet. EBM leder mødet til en start.

Der skal være en kort præsentation af politikerne i udvalget - lidt længere præsentation på næste møde.

Organisationsdiagrammet som slide. Chefgruppen skal ligeledes præsentere sig selv.

MØC skal orientere om rengøring. Mailen skal skrives om til en skriftlig orientering.

(HvB følger op)

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning for Punkt 5: Eventuelt

MØC orienterede om status på rengøring, skal nævnes på udvalget og HMU.

MØC orienterede om personalesituationen i dagtilbud pga.corona.

Punkt 2: Udskydelse af projekt kendte voksne i dagtilbud (HBL)

Tid: 10 min. Deltagere: Nicolas Madsen og Karoline Fuhr Christiansen

Emne **Udskydelse af projekt kendte voksne dagtilbud**
Til Rådmandsmøde den 18. januar 2022

13. januar 2021
Side 1 af 2

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden tager stilling til det videre forløb for projekt kendte voksne på dagtilbudsområdet.

Status på projektet

Projektet tager afsæt i budgetforliget for 2020-2023 og forløber i to spor – et for skoleområdet og et for dagtilbudsområdet. På dagtilbudsområdet er formålet at finde frem til en model for vikardækning i daginstitutioner, der kan sikre flere kendte voksne, når det er nødvendigt at vikardække. Projektet tager afsæt i den model for vikardækning, som Fredericia Kommune gennem ca. ti år har anvendt i Kirstinebjerg-distriktet, hvor institutionerne deles om et vikarberedskab/korps.

I efteråret 2020 blev det besluttet at udskyde opstarten af projektet med et år, grundet Corona-situationen. Projektet startede op i oktober 2021, med deltagelse af Beder-Malling dagtilbud og Skåde-Højbjerg dagtilbud, som valgte at ansætte hhv. to og tre vikarer pr. 1. oktober 2021.

Corona-situationen fortsætter imidlertid med at udfordre afprøvningen af vikarmodellen. Tilbagemeldingerne fra dagtilbuddene er, at de pt ikke kan gennemføre projektet som tiltænkt, da det ikke vurderes forsvarligt at sende vikarerne rundt mellem institutionerne. Både vikarerne og medarbejderne har givet udtryk for, at de er utrygge ved det.

Skåde-Højbjerg dagtilbud har også orienteret om, at én af vikarerne har sagt op efter længere tids sygemelding, en anden er blevet fastansat, og den sidste vikar ønsker højst sandsynligt også en fastansættelse blandt andet som følge af corona-situationen.

Endelig udfordrer manglen på personale i institutionerne også projektet¹. Den store personalemangel betyder, at når en af de kendte voksne havner et sted, så kan de meget vel ende med at blive der. Det bekræfter erfaringerne fra Skåde-Højbjerg dagtilbud. Rekrutteringsvilkårene kommer derfor også til at blive et vilkår, som spænder ben for projektet.

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sagshåndtering
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte e-mail:
nicmad@aarhus.dk

Sag: 19/087338
Sagsbehandler:
Nicolas Madsen
Karoline Fuhr Christiansen

¹ I bilag 2 er en opgørelse over stillingsopslag i dagtilbuddene. Hertil skal bemærkes, at antallet af stillingsopslag ikke nødvendigvis korresponderer med det reelle behov for ekstra hænder. I kriseledelsen er der på seneste møde 13. januar drøftet håndtag til at opretholde almindelig drift og fuld åbningstid for alle børn i dagtilbud, herunder muligheder for at ansætte i tidsbegrænsede stillinger, som ikke skal slås op, hvis de er under et års varighed.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

På baggrund af ovenstående indstilles det, at rådmanden træffer beslutning om:

- At projektet, herunder evalueringen, foreslås udskudt til et tidspunkt, hvor der igen er normale driftsforhold i institutionerne,
- At den planlagte temadrøftelse om kendte voksne i dagtilbud i Børn og Unge-udvalget (foråret '22) ligeledes udskydes, så drøftelsen kan tage afsæt i evalueringen af projektet.

13. januar 2021
Side 2 af 2

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Indstillingen lægger op til, at projektet for nuværende sættes i bero. Det var planlagt at gennemføre en midtvejsevaluering af projektet i løbet af foråret 2022 bl.a. med henblik på en temadrøftelse i Børn og Unge-udvalget om kendte voksne i dagtilbud.

Hvis projektet udskydes, vil det samme gælde for evalueringen. Der vil blive samlet op på de foreløbige erfaringer med vikarmodellen, men ikke i det omfang, som oprindeligt var planlagt ifm. midtvejsevalueringen. Erfaringsopsamlingen kan sendes som skriftlig orientering til Børn og Unge-udvalget.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Temadrøftelsen i udvalget var planlagt med henblik på at byrådet kunne afsætte midler til en fremadrettet vikarmodel i budget 2022. Hvis projektet udskydes, vil det ikke være muligt at tilvejebringe tilstrækkelige data til at give et kvalificeret estimat over udgiften til en evt. ny vikarmodel på dagtilbudsområdet.

Kendte voksne blev senest behandlet politisk den 16. juni på Børn og Unge-udvalgsmødet. Her beskrev et af bilagene de politiske handlemuligheder (se bilag 1), herunder at der kunne afsættes et beløb til en kommende implementering af vikarmodellen efter projektperiodens udløb.

5. Videre proces og kommunikation

Hvis rådmanden godkender forslaget om at udskyde projektet, skal de deltagende dagtilbud, Børn og Unge-udvalget, samt de faglige organisationer orienteres.

Børn og Unge, 2. juni 2021
Kontaktpersoner: Henrik Larsen, Budget og Regnskab
Dato for udvalgsbehandling: 16.06.2021

Kendte voksne i dagtilbud

Med budgetforliget for 2020-23 blev det besluttet at igangsætte prøvehandling for dækning af fravær med kendte voksne i henholdsvis skoler og daginstitutioner.

Af forligsteksten fremgår:

"Kendte voksne

Forligspartierne ønsker, at elever i folkeskolen og børn i dagtilbud i størst muligt omfang møder kendte voksne, når det er nødvendigt at vikardække undervisningstimer. Forligspartierne er enige om, at der skal igangsættes prøvehandling for at afprøve skoler og dagtilbuds nuværende forskellige tilgange til vikardækning med henblik på at sikre læring på tværs af skoler og dagtilbud for at sikre den bedste kvalitet og de mest omkostningseffektive tilgange til dækning af fravær med kendte voksne. Der afsættes 0,5 mio. kr. til formålet i 2020."

Begge projekter (ét for skoler og ét for daginstitutioner) er forankret i Børn og Unge. Dagtilbudssporet var planlagt til at forløbe et år fra august 2020-august 2021 som et pilotprojekt med ansættelse af faste vikarer, som skulle dække fravær på tværs af forskellige afdelinger. Pga. Corona-situationen, som bl.a. betød, at det blev vurderet uhensigtsmæssigt at have medarbejdere til at bevæge sig på tværs af afdelinger, blev det i efteråret 2020 besluttet at udskyde projektet. Der planlægges i stedet med en opstart af projektet i efteråret 2021 med et forløb frem mod efteråret 2022.

Relevante data, økonomi og nøgletal:

Set på januar måned 2021 er der godt 1.200 ansatte på timeløn, hvilket svarer til godt 20 procent af det pædagogiske personale i dagtilbuddene. I forhold til stillingsforbruget udgør de timelønnede kun knap 9 procent af det pædagogiske personale.

Løsningsmuligheder og politiske handlemuligheder:

På den baggrund foreslås, at der ved dette års budgetforlig afsættes et beløb til en kommende implementering i forlængelse af projektperiodens udløb i efteråret 2022. Såfremt økonomien tager afsæt i den afsatte økonomi i forbindelse med projektperioden, hvor der er afsat 250.000 kr. til prøvehandling i tre dagtilbud for ét år, bliver den anslåede årlige udgift for en vikarordning med faste vikarer på 3,5 mio. kr. Der planlægges med en midtvejsevaluering af projektet i foråret 2022.

Stort set alle de timelønnede i dagtilbuddene er pædagogmedhjælpere. I en model, hvor der ikke anvendes timelønnede medarbejdere, men der i stedet fastansættes ekstra pædagogmedhjælpere som vikarer svarende til stillingsforbruget af timelønnede i januar 2021 vil det give en merudgift på op til ca. 16 mio. kr. årligt, da de fastansatte pædagogmedhjælpere i gennemsnit har en højere løn end de timelønnede. Lønforskellen skyldes bl.a. en højere anciennitet blandt de fastansatte.

Med fastansatte vikarer vil der være ekstra udgifter for dagtilbuddene i perioder, hvor der ikke er fravær blandt personalet. I disse situationer uden fravær vil de fastansatte vikarer være ekstra hænder i dagtilbuddene. Projektperioden skal være med til at afdække, hvordan de fastansatte vikarers arbejdstid bedst udnyttes fuldt ud.

Bilag 2. Opgørelse af stillingsopslag i dagtilbud

12. januar 2022

Side 1 af 1

Nedenstående tabeller viser antal stillingsopslag efter pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere i dagtilbud og antal ansøgere i perioden juli til december 2021.

Tabel 1. Antal stillingsopslag efter pædagoger og antal ansøgere

	2021					
	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Antal stillingsopslag	36	60	62	67	88	67
Antal ansøgere	811	939	922	754	790	563
Ansøgere/stilling	23	16	15	11	9	8

BØRN OG UNGE

Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat B&U

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte e-mail:
nicmad@aarhus.dk

Sag: 19/015095
Sagsbehandler:
Nicolas Madsen

Tabel 2. Antal stillingsopslag efter pædagogiske assistenter og antal ansøgere

	2021					
	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Antal stillingsopslag	3	0	0	2	4	1
Antal ansøgere	342	0	0	56	62	15
Ansøgere/stilling	114	0	0	28	16	15

Tabel 3. Antal stillingsopslag efter pædagogmedhjælpere og antal ansøgere

	2021					
	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Antal stillingsopslag	23	41	16	21	43	22
Antal ansøgere	3.061	4.210	1.485	1.717	2.065	1.081
Ansøgere/stilling	133	103	93	82	48	49

Punkt 3: Drøftelse af materiale til introduktion om dagtilbudsområdet og tilsyn til Børn og Unge-udvalget den 26. januar 2022 (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg, Helle Kathrine Wrang Klinge, Julie Helbak, Louise Heltborg Budde
Bilag 1b eftersendes mandag

Beslutningsmemo

13. januar 2022
Side 1 af 4

Emne **Introduktion til dagtilbudsområdet på Børn og Unge-udvalgsmøde den 26. januar 2022**

Til Rådmandsmøde den 18. januar 2022

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsorden med henblik på stillingtagen til udkast til introduktion af dagtilbudsområdet samt punkt om ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud på Børn og Unge-udvalgsmøde den 26. januar 2022.

Som led i det nye Børn og Unge-udvalgs introduktionsprogram er det besluttet, at alle udvalgsmøder i første halvår af 2022 starter med en introduktion til et udvalgt emne/område.

Introduktionerne skal give udvalgsmedlemmerne et overordnet overblik over et emne eller område og bidrage til at klæde udvalgsmedlemmerne på, så de kan behandle budgettemaerne, byrådsindstillingerne og de øvrige sager der knytter sig til emnet.

På udvalgsmødet den 26. januar 2022 er der dagsordensat et introtema om dagtilbudsområdet.

Punktet med den generelle introduktion til dagtilbudsområdet efterfølges af et punkt om den nye lovgivning om tilsyn i dagtilbud med henblik på at klæde udvalgsmedlemmerne på til drøftelse af høringsmateriale om forslag til udmøntning af ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud, som er planlagt skal behandles på udvalgsmødet den 9. februar 2022.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At udkast til baggrundsnotat og slides til introtema om dagtilbudsområdet godkendes.
- At udkast til orientering om kvalitetsopfølgning og tilsyn på dagtilbudsområdet godkendes

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I nedenstående gennemgås materiale og proces for behandling af punkterne på udvalgsmødet den 26. januar 2022.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon:
Direkte telefon: 30526873

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde
Julie Helbak

1. Introduktion til dagtilbudsområdet

13. januar 2022
Side 2 af 4

Oplægget

Der er udarbejdet udkast til slides til punktet, som indleder med en kort introduktion til dagtilbudsområdet i Aarhus med reference til baggrundsnotatet. Dernæst gennemgås eksempler på politiske temaer og forslag fra det afgående byråd/udvalg. Hvorefter der gennemgås eksempler på aktuelle sager, som rækker ind i den nye byråds- og udvalgsperiode.

Hensigten med det mundtlige oplæg er at give eksempler på, hvordan der er truffet politiske beslutninger i Byrådet vedrørende dagtilbudsområdet, bl.a. på baggrund af debatter i udvalget.

Disposition for oplæg for udvalget (10-15 min):

1. Dagtilbudsområdet i Aarhus – hvordan ser det ud?
- Kort intro med faktuel information. Se også baggrundsnotatet.
2. Eksempler på politiske fokusområder
- Nedslag på politiske sager og forslag fra det afgående byråd og udvalg.
3. Eksempler på aktuelle sager og temaer
- Nedslag på sager og temaer, der rækker ind i den nye byråds- og udvalgsperiode.

Baggrundsnotatet

Der er udarbejdet et udkast til et baggrundsnotat, der tænkes som en overvejende faktuel introduktion til dagtilbudsområdet. Notatet rummer bl.a. beskrivelser af bagtæppet og rammerne for drift af dagtilbuddene, overblik over dagtilbudsstrukturen samt aktuelle nøgletal og udvikling.

Notatet skal ikke ses som udtømmende for de enkelte indholdselementer, men beskrivelserne tjener som et overblik, der kan give inspiration til at dykke nærmere ned i emnerne.

Bemærk, at der af plads- og prioriteringshensyn er foretaget nogle valg og fravalg. Dagtilbudsområdet er et stort og komplekst område, og der kan ikke meningsfuldt introduceres til alle aspekter i et forholdsvis kort notat. Fx omfatter notatet ikke beskrivelser af bygningsforhold og fysiske rammer, da disse vil blive introduceret ved Plan den 2. marts.

Disposition for baggrundsnotatet om dagtilbudsområdet:

1. Overordnede struktur for Aarhus kommunes dagtilbud

- Indledning
- 2. **Styring og overordnede rammer**
 - Dagtilbudsloven og styrelsesvedtægter for dagtilbud
 - Byrådets ansvar og kompetencer
 - Dagtilbudslederens ansvar og kompetencer
 - Pædagogiske leders ansvar og kompetencer
 - Dagtilbudsbestyrelsens ansvar og kompetencer
- 3. **Værdigrundlag for dagtilbuddene**
 - Dagtilbudslovens formålsparagraf
 - Den styrkede pædagogiske læreplan
 - Det Fællespædagogisk grundlag for dagtilbuddene i Aarhus Kommune
 - Børne- og ungepolitikken
 - Lokale værdiregelsæt og principper
- 4. **Dagtilbudsaftalen**
 - Formålet med Dagtilbudsaftalen
- 5. **Dagtilbudsområdets organisering og struktur**
 - Organisering i de kommunale dagtilbud
 - Dagplejen som pasningstilbud
 - Organisering af selvejende dagtilbud
 - Private institutioner
 - Kosttilbud i Aarhus kommunes dagtilbud
- 6. **Nøgletal på dagtilbudsområdet**
 - Børnetal
 - Udviklingen i det faktiske børnetal og forventninger til det fremtidige børnetal
 - Pladsudvikling i dagplejen
 - Udvikling af pladser i fritvalgsordning
 - Normering
 - Personalesammensætning
 - Rekrutteringsmæssige udfordringer
 - Fremmøde
- 7. **Økonomiske rammer**
 - Budgetter og tildelingsmodel
 - Princip om decentralisering
- 8. **Trivsel og udvikling**
 - Dialoghjulet
 - Sproglig udvikling
 - DSA-området
 - Børn i sårbare og udsatte positioner
 - Specialområdet

13. januar 2022

Side 3 af 4

2. Introduktion til lovgivning om tilsyn på dagtilbudsområdet

Der er udarbejdet et oplæg om den nye lovgivning om tilsyn i dagtilbud. Oplægget beskriver de nye minimumskrav til tilsynet og byrådets ansvar i forhold til at beskrive udmøntningen i Aarhus Kommune. Punktet skal ses som en forberedelse af kommende punkt på udvalgsmøde den 9. februar 2021, hvor udvalget skal præsenteres for forslag til udmøntning af ny model for tilsyn i Aarhus Kommune forud for høringsperiode.

13. januar 2022

Side 4 af 4

Punktet indledes med 15 minutters oplæg efterfulgt af 10 minutter til spørgsmål og drøftelse.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

-

5. Videre proces og kommunikation

-

Bilag

Generel introduktion til dagtilbudsområdet

1a) Forklæde til punkt på Børn og Unge udvalgets møde

1b) Baggrundsbilag med introduktion til dagtilbudsområdet **OBS! Eftersendes mandag den 17. januar 2022.**

1c) Oplæg om dagtilbudsområdet

Introduktion til ny lovgivning om tilsyn

2a) Forklæde til punkt på Børn og Unge udvalgets møde

2b) Oplæg om ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud

Forklæde

6. januar 2022

Side 1 af 1

Introduktion til dagtilbudsområdet

Til: Børn og Unge-udvalget

Udvalgsmøde: 26. januar 2022

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Baggrund

Som led i det nye Børn og Unge-udvalgs introduktionsprogram er det besluttet, at alle udvalgsmøder i første halvår af 2022 starter med en introduktion til et udvalgt emne/område.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

På udvalgsmødet den 26. januar 2022 er der dagsordensat et introtema om dagtilbudsområdet.

Telefon:
Direkte telefon: 30526873

Introduktionen skal give udvalgsmedlemmerne et overordnet overblik, som giver de bedst mulige forudsætninger for at behandle budgettemaer, byrådsindstillinger og de øvrige sager der knytter sig til dagtilbudsområdet.

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde
Julie Helbak

2. Forberedelse til mødet

Der er vedlagt et baggrundsnotat med en generel introduktion til dagtilbudsområdet. Notatet rummer bl.a. beskrivelser af grundlaget og rammerne for drift af dagtilbuddene, overblik over dagtilbudsstrukturen samt aktuelle nøgletal og udvikling.

Notatet skal ikke ses som udtømmende for de enkelte områder, men beskrivelserne kan tjene som et overblik, der kan give inspiration til fremadrettet at dykke nærmere ned i emnerne.

3. På mødet

Disposition for punktet om introtema om dagtilbudsområdet:

- Oplæg om dagtilbudsområdet ved Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) ca. 10-15 min
- Herefter er der mulighed for spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

Bilag

Som bilag er der vedlagt:

- Powerpointpræsentation til punktet
- Baggrundsnotat om generel introduktion til dagtilbudsområdet 2021/22.

Dagtilbudsområdet i Aarhus

Børn og Unge-udvalget den 26. januar 2022

Oplæggets indhold

1. Dagtilbudsområdet i Aarhus – hvordan ser det ud?
 - Kort intro med faktuel information. Se også baggrundsnotatet.
2. Eksempler på politiske fokusområder
 - Nedslag på politiske sager og forslag fra det afgående byråd/udvalg.
3. Eksempler på aktuelle sager og temaer
 - Nedslag på sager/temaer, der rækker ind i den nye byråds/udvalgsperiode.

1. Dagtilbudsområdet i Aarhus

- Hvordan ser det ud?

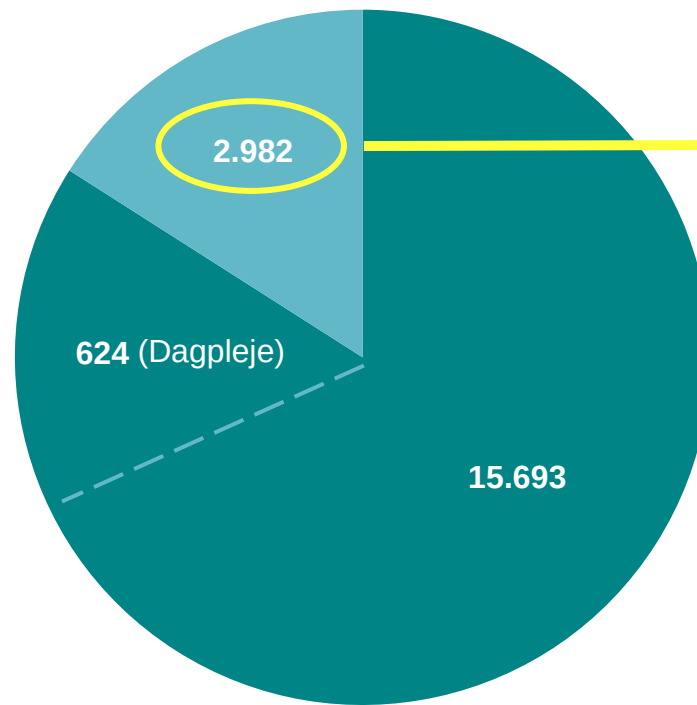
Dagtilbudsområdet i Aarhus

- 37 kommunale dagtilbud. Der er mellem 4 og 12 dagtilbudsafdelinger i hvert dagtilbud.
- 27 selvejende dagtilbud
- 8 private dagtilbud
- 3 specialdagtilbud
- 238 kommunale dagplejere fordelt i 19 dagtilbud
- 75 selvstændige børnepassere

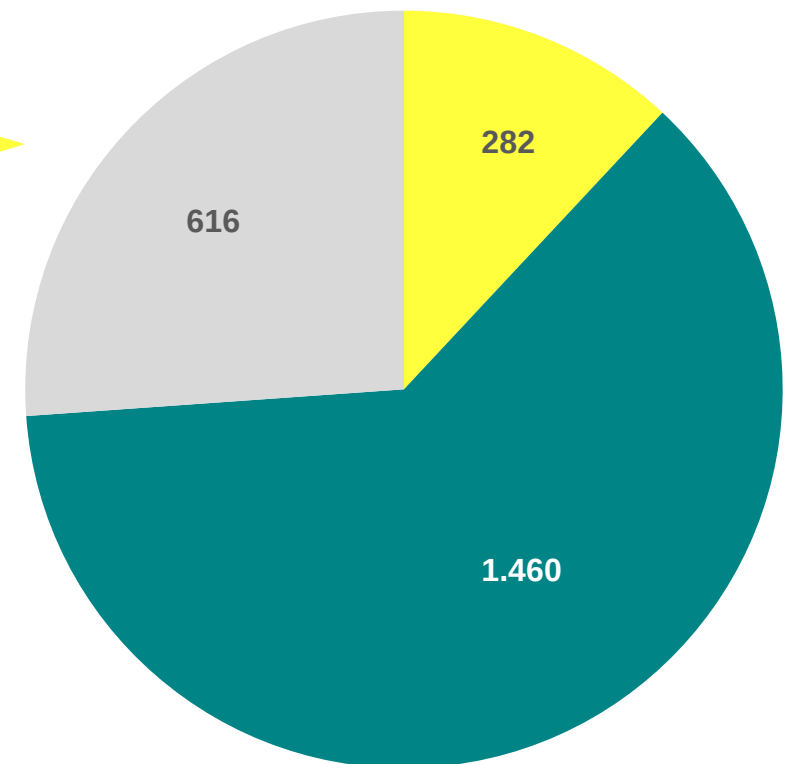

NØGLETAL

- 18.675 børn er indskrevet i dagtilbud i Aarhus Kommune. Det estimeres, at 80% af de 0-2 årige og 100% af de 3-5 årige bliver indskrevet i et dagtilbud

■ Børn i kommunale dagtilbud
■ Børn i andre typer af dagtilbud

■ Fritvalgsordninger ■ Selvejende dagtilbud ■ Private dagtilbud

Den pædagogiske læreplan

- Læreplanen tager afsæt i forskning om høj kvalitet i dagtilbud.

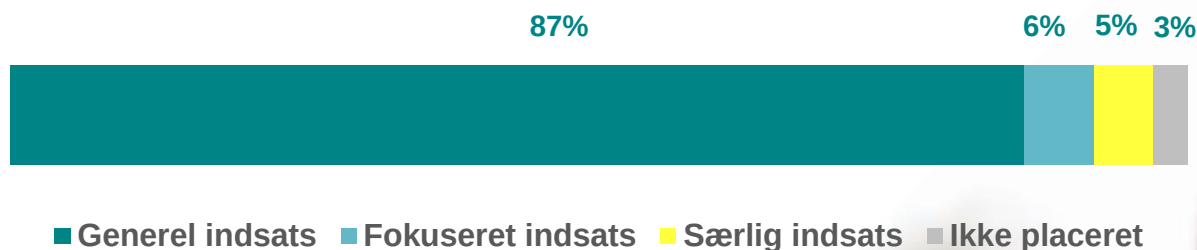
- Hensigten med den pædagogiske læreplan er at:

styrke kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer hele dagen, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages afsæt i et børneperspektiv.

Trivsel og udvikling

– sproglig udvikling ved 3 år opdelt på modersmål

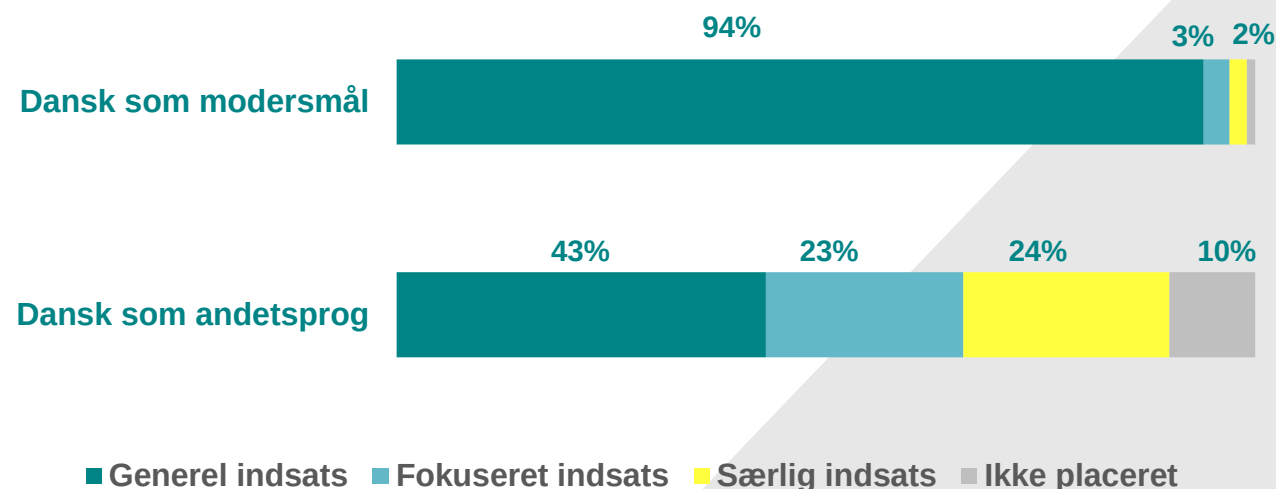
Sprogvurdering ved 3 år (2020) fordelt på indsatskategorier

Århus Byråd har besluttet, at alle børn sprogvurderes ved 3 år

- 87% af børnene vurderes at have brug for en generel indsats.
- 11 % af børnene har brug for en fokuseret eller særlig indsats.

Trivsel og udvikling

– sproglig udvikling ved 3 år opdelt på modersmål

Sprogvurdering ved 3 år (2020) fordelt på modersmål

95% af børn med dansk som modersmål vurderes at have brug for en generel indsats.

5% procent placeres i fokuseret eller særlig indsats.

43 % af børn med dansk som andet sprog vurderes at have brug for en generel indsats.

47 % i fokuseret eller særlig indsats.

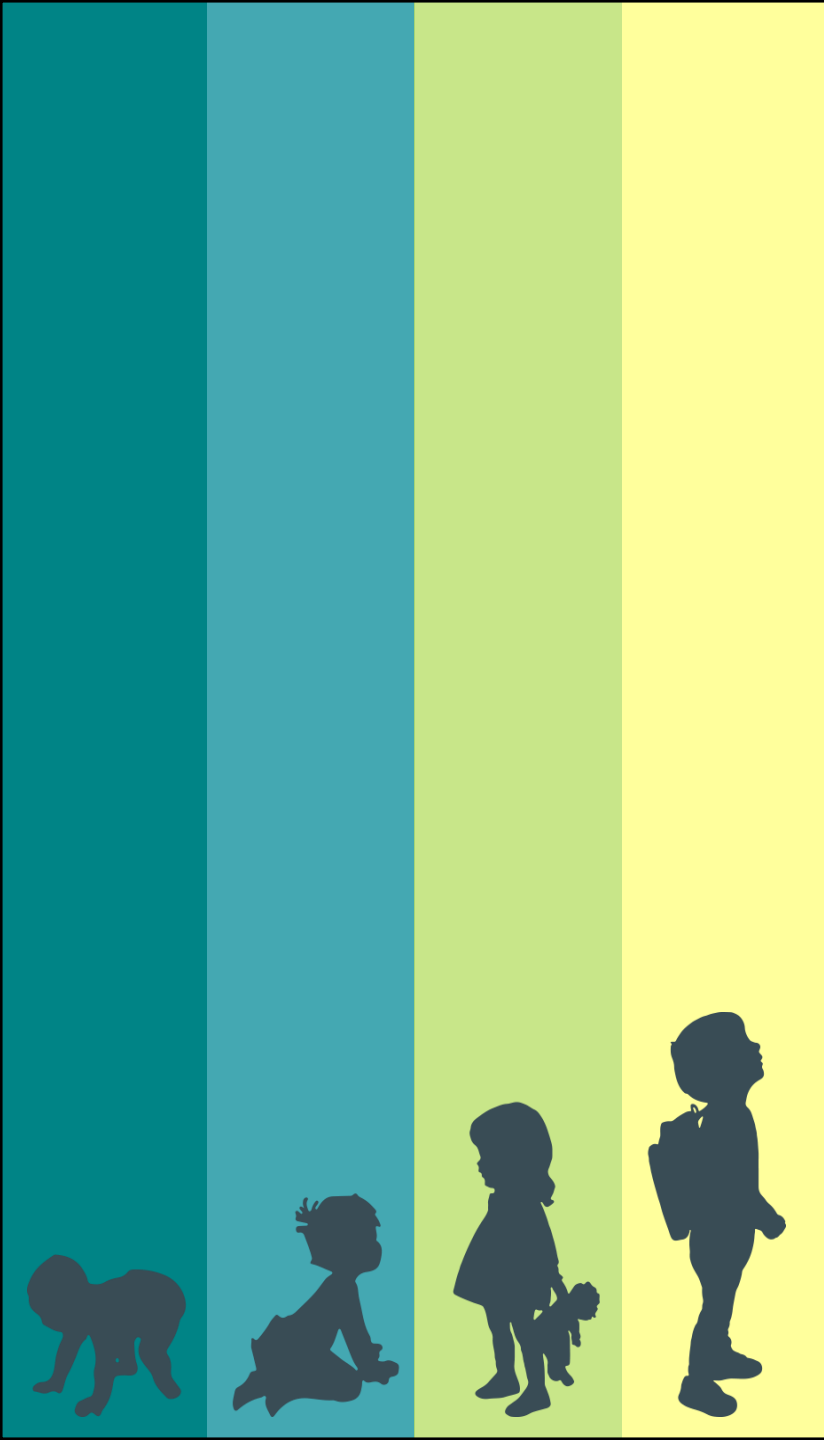
2. Eksempler på politiske fokusområder

Eksempler på politiske fokusområder (1)

- Hvad har fyldt på Børn og Unge-udvalgsmøderne 2018-2021?

- Kvalitetsopfølgning og tilsyn
- Obligatorisk sprogvurdering ved 3-år
- Dialoghjulet
- Vestbyindsatser
- International Vuggestue

Eksempler på politiske fokusområder (2)

- Hvad har fyldt på Børn og Unge-udvalgsmøderne 2018-2021?

- Overgang/sammenhæng mellem dagtilbud og skole
- Obligatorisk læringstilbud
- Chromebooks til alle dagtilbud
- Styrelsesvedtægter for dagtilbuddene

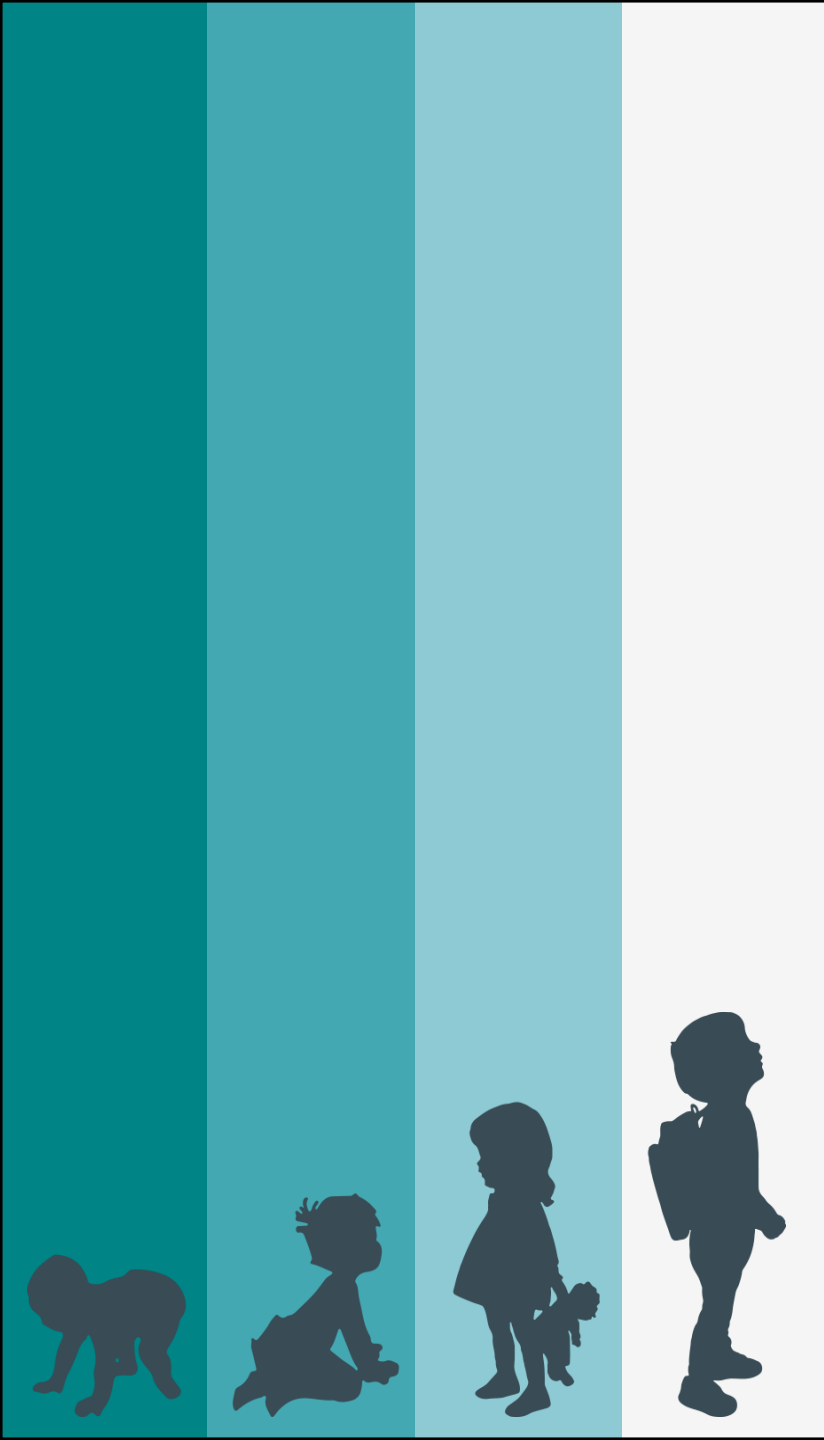

3. Eksempler på aktuelle sager og temaer

Eksempler på aktuelle sager og temaer (1)

- Ny lovgivning om tilsyn — udvalgsmøde den 9. februar
[\(Læs evt. mere her\)](#)
- DSA – Handleplanen - udvalgsmøde den 30. marts [\(Læs evt. mere her\)](#)
- Fremtidens arbejdskraft - udvalgsmøde den 20. april [\(Læs evt. mere her\)](#)
- Nest i dagtilbud - udvalgsmøde den 9. februar [\(Læs mere her\)](#)

4. Afrunding og eventuelle spørgsmål

Forklæde

7. januar 2022

Side 1 af 1

Introduktion til lovgivning om tilsyn på dagtilbudsområdet

Til: Børn og Unge-udvalget

Udvalgsmøde: 26. januar 2022

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Baggrund

Som led i det nye Børn og Unge-udvalgs forberedelse af kommende sager på udvalgsmøder introduceres på udvalgsmødet den 26. januar til ny lovgivning om tilsyn på dagtilbudsområdet.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Lovgivningen er trådt i kraft den 1. januar 2022 og skal udmøntes i Aarhus Kommune i foråret 2022. På udvalgsmødet den 9. februar præsenteres udvalget for konkret forslag til udmøntning forud for høringsperioden.

Telefon:
Direkte telefon: 30526873

Introduktionen giver udvalgsmedlemmerne en overordnet introduktion til de minimumskrav, som lovgivningen stiller til det kommunale tilsyn med dagtilbuddene.

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde

2. Forberedelse til mødet

Der er vedlagt en præsentation, der overordnet beskriver minimumskravene i lovgivningen.

3. På mødet

Disposition for punktet om introtema om dagtilbudsområdet:

- Oplæg om lovgivning om tilsyn i dagtilbud (PUF) cirka 10-15 min.
- Herefter er der mulighed for spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

Bilag

Som bilag er der vedlagt:

- Powerpoint-præsentation til punktet

Introduktion til ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud

Møde i Børn og Unge udvalget den 26. januar 2022

Ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud

Det gode børneliv

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

Trådt i kraft den 1. januar 2022

Den nye lovgivning stiller minimumskrav til byrådets beskrivelse af tilsynet i kommunen

Byrådet beslutter lokal udmøntning maj-juni 2022

Formål med ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud

Det gode børneliv

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

- Det kommunale tilsyn skal være ens i alle dagtilbud i hele kommunen
- Tilsynet skal både have fokus på udvikling og kontrol
- Tilsynet skal være med det pædagogiske arbejde og den hverdag børnene møder i institutionen
- Tilsyn skal have fokus på, om børnene trives og udvikler sig

Tilsynet skal være
værdifuldt for
børnene

Minimumskrav

Det gode børneliv

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

- Tilsynet skal være uvildigt
- Tilsynet skal have fokus på og vurdere de voksnes arbejde for at skabe en god hverdag for børnene i institutionen
- Tilsynet skal ske med afsæt i det pædagogiske grundlag
- Tilsynet skal indeholde anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg, observationer, og dialog med ledere og medarbejdere

Minimumskrav

Det gode børneliv

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

- Der skal udarbejdes en tilsynsrapport hvert andet år for hver dagtilbudsafdeling og en samlet for dagplejen
- Vurderingen af kvaliteten skal dokumenteres
- Forældrebestyrelser skal orienteres om resultatet af tilsynet
- Tilsynsrapporterne skal indgå i kommunens arbejde med kvalitetsudvikling. Der skal udarbejdes en kommunal tilsynsrapport hvert andet år.

Byrådet skal beskrive, hvordan vi vil udmønte minimumskravene i dagtilbuddene i Aarhus Kommune

Tilsynet i dag i Aarhus Kommune

**Byrådet skal beslutte
Det gode børneliv
hvordan nye**

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

**minimumskrav kobles
til de nuværende
principper for tilsynet**

- Tilsynet ligger i ledelseslinjen
- Tilsynet er kendetegnet ved lokalt råderum, gensidig tillid og dialog
- Den fælles ramme om tilsynet er seks årlige ledelsesopfølgninger mellem børn og unge-chef og dagtilbudsleder
- Organisering af tilsynet er i dag tilrettelagt af den enkelte børn og unge-chef og dagtilbudsleder

Proces i Børn og Unge udvalget for udmøntning af lovgivning om tilsyn i Aarhus Kommune

Det gode børneliv

– Sammen om kvalitet for børnene og de unge

26. januar

Intro til ny lovgivning i børn og Unge udvalg

9. februar

Behandling af forslag til ramme forud for høring

3.- 4. marts

Intro til ramme for kvalitetsopfølgning og tilsyn

30. marts

Forslag til model for tilsyn efter høring og forud for byrådsbehandling

1. juni

Behandling af henvist sag fra byråd

Punkt 4: Anlægsbevilling til ny skole- og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven (MØC)

Tid: 15 min. Deltagere: Hardy Pedersen og Cecilie Sandkvist Hansen
Behandles til sidst på mødet.

Beslutningsmemo

12. januar 2022
Side 1 af 3

Emne **Anlægsindstilling – Ny skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven**
Til Rådmandsmøde

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Planlægning har sat forslaget på dagsorden med henblik på, at byrådsindstillingen drøftes og godkendes på rådmandsmøde forud for behandling på magistrats- og byrådsmøde.

Byrådet vedtog den 12. september 2018 aftalen om ingen udsatte boligområder i Aarhus Kommune og i forlængelse heraf, blev der i august 2019 indgået en bred politisk aftale om at etablere et attraktiv skole- og fritidstilbud til elever i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Arbejdet med den nye skole er nu så langt, at der er gennemført EU-udbud, og der er udpeget en totalentreprenør, og derfor kan der nu fremsendes indstilling om anlægsbevilling til opførelse af ny skole og fritidscenter.

Planlægning
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41864416

Direkte e-mail:
sesaha@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Cecilie Sandkvist Hansen

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden godkender den vedlagte byrådsindstilling, der har følgende at-punkter:

At 1) der gives anlægsbevilling på 305,1 mio. kr. i 2022-priser til en ny tre-sporet skole med fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, finansieret som følgende: 287,1 mio. kr., der blev afsat med vedtagelsen af "Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" og Budget 2020-2023; fra Investeringsplanen for 2024 til 2033 afsættes henholdsvis 15 mio. kr. fra puljen til klimavenligt byggeri og 3 mio. kr. fra puljen til produktionskøkkener.

At 2) anlægsbevillingen på 305,1 mio. kr. frigives, så der inklusive de ikke forbrugte midler fra projekteringsbevillingen svarende til 6,6 mio. kr., er et samlet anlægsbudget på 311,7 mio. kr., der fordeler sig med 17,4 mio. kr. i 2022, 58,1 mio. kr. i 2023, 135,5 mio. kr. i 2024, 98,6 mio. kr. i 2025 og 2,2 mio. kr. i 2026.

At 3) to procent af anlægssummen på henholdsvis 15 mio. kr. og 3 mio. kr. finansieret af puljerne til klimavenligt byggeri og produktionskøkkener, anvendes til intern projektledelse.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

12. januar 2022
Side 2 af 3

Opførelse af ny projektbaserede profilskole med fritidscenter bygget i to afdelinger, hvor 0.-3. klasse med SFO placeres i den nordlige del af byparken i Gellerup, mens 4.-9. klasse og fritidscenteret placeres i den sydlige del af byparken. Skolen skal stå færdig til skoleåret 2025/2026.

Ny skole og fritidscenter får en praksisnær og projektbaseret profil, hvor læring såvel som fritid er drevet af børn og unges naturlige nysgerrighed på virkelighedens problemstillinger. Erfaringer viser, at projektbaseret undervisning kan løfte børn og unge fagligt. Desuden er der erfaring for, at denne form for undervisning kan styrke børn og unges trivsel og engagement, samt at undervisningsformen har en særlig evne til at mindske den sociale baggrunds betydning.

Et attraktivt skole- og fritidstilbud forventes at spille en afgørende rolle for, at børnefamilier ønsker at bosætte sig i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og derved bidrage til en positiv udvikling af området. Herved vil der kunne opnås en bedre social balance i bydelene, hvor børnene går på den lokale skole i samme grad som i resten af Aarhus, og hvor børnene får de samme muligheder for at klare sig lige så godt som børn i resten af kommunen.

Byggeriet vil blive opført som et bæredygtigt byggeri med ambitiøse målsætninger om at minimere klimabelastningen i hele byggeriets levetid. Byggeriet vil blive certificeret til DGNB Guld.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Det indstilles, at der frigives en anlægsbevilling på 305,1 mio. kr. i 2022-priser. Anlægsbevillingen er finansieret som følgende:

- 287,1 mio. kr. er reserveret til skolebyggeriet med vedtagelsen af "Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" og budget 2020-2023.
- På grund af projektets høje klimaambitioner indstilles det, at 15 mio. kr. finansieres af puljen til klimavenligt byggeri afsat i Investeringsplanen for 2024 til 2033
- Det indstilles, at 3 mio. kr. finansieres af puljen til produktionskøkkener, som blev afsat i Investeringsplanen for 2024 til 2033.

Tabel 1: Finansiering og frigivelse af anlægsbevilling (2022-priser, 1.000 kr.)

	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
--	------	------	------	------	------	-------

Reserve til skolebyg- geri	0	0	117.455	58.018	0	175.473
AB-19-554-008 Ny skole i Gellerup	10.774	58.132	0	40.572	2.166	111.644
Klimapulje til byggeri 5 %	0	0	15.000	0	0	15.000
Reserve til produk- tionskøkkener	0	0	3.000	0	0	3.000
I alt	10.774	58.132	135.455	98.590	2.166	305.116

12. januar 2022
Side 3 af 3

Med anlægsbevillingen på 305,1 mio. kr. er den samlede anlægsramme for projektet i perioden 2019-2026 på 320,3 mio. kr.

5. Videre proces og kommunikation

Indstillingen forventes at følge tidsplanen:

Tabel 2: Tidsplan for anlægsindstillingen

Møde	Dato
Magistratsmøde	07.02.2022
1. byrådsbehandling	09.03.2022
Evt. 2. byrådsbehandling	23.03.2022

Det forventes, at totalentreprisekontrakten underskrives ved et officielt arrangement d. 31. marts 2022, hvor vinderprojektet præsenteres for offentligheden.

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten

Fra Børn og Unge

Dato Dato for fremsendelse

Anlægsbevilling til ny skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

1. Resume

Byrådet vedtog den 14. august 2019 "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" (se bilag 1). Aftalen indebærer, at der skal etableres en ny skole i Gellerup til skoleåret 2025-2026.¹

Den nye projektbaserede profilskole med fritidscenter bygges i to afdelinger, hvor 0.-3. klasse med SFO placeres i den nordlige del af byparken i Gellerup, mens 4.-9. klasse og fritidscenteret placeres i den sydlige del af byparken.

Projekteringsfasen vil, ligesom den tidligere gennemførte programmeringsfase, blive med bred inddragelse af ledelse og medarbejdere fra både skole og fritidscenter, elever, forældre, lokalområdet, foreninger og øvrige interessenter. Byggeriet vil blive opført som et bæredygtigt byggeri med ambitiøse målsætninger om at minimere klimabelastningen i hele byggeriets levetid.

Den samlede forventede anlægssum er på 320,3 mio. kr. i 2022-priser. Heraf er der tidligere frigivet 15,2 mio. kr. til projektering.

¹ Et mindretal i byrådet bestående af Venstre tog forbehold for, at der bygges en ny skole før en række kriterier er opfyldt i forhold til børnenes sprogudvikling, selvforsørgelse og kriminaliteten i området. Dansk Folkeparti tog forbehold i forhold til opførelse af en afdeling for mellemtrin og udskoling.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) der gives anlægsbevilling på 305,1 mio. kr. i 2022-priser til en ny tresporet skole med fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, finansieret som følgende: 287,1 mio. kr., der blev afsat med vedtagelsen af "Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" og Budget 2020-2023; fra Investeringsplanen for 2024 til 2033 afsættes henholdsvis 15 mio. kr. fra puljen til klimavenligt byggeri og 3 mio. kr. fra puljen til produktionskøkkener.

At 2) anlægsbevillingen på 305,1 mio. kr. frigives, så der inklusive de ikke forbrugte midler på fra projekteringsbevillingen svarende til 6,6 mio. kr., er et samlet anlægsbudget på 311,7 mio. kr., der fordeler sig med 17,4 mio. kr. i 2022, 58,1 mio. kr. i 2023, 135,5 mio. kr. i 2024, 98,6 mio. kr. i 2025 og 2,2 mio. kr. i 2026.

At 3) to procent af anlægssummen på henholdsvis 15 mio. kr. og 3 mio. kr. finansieret af puljerne til klimavenligt byggeri og produktionskøkkener, anvendes til intern projektledelse.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Byrådet vedtog den 12. september 2018 aftalen om ingen udsatte boligområder i Aarhus Kommune og i forlængelse heraf, blev der i august 2019 indgået en bred politisk aftale om at etablere et attraktiv skole- og fritidstilbud til elever i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Arbejdet med den nye skole er nu så langt, at der er gennemført EU-udbud, og der er udpeget en totalentreprenør, og derfor kan der nu fremsendes indstilling om anlægsbevilling til opførelse af ny skole og fritidscenter.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund

Et attraktivt skole- og fritidstilbud udvikler børn og bydel

Et attraktivt skole- og fritidstilbud forventes at spille en afgørende rolle for, at børnefamilier ønsker at bosætte sig i

Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og derved bidrage til en positiv udvikling af området. Herved vil der kunne opnås en bedre social balance i bydelene, hvor børnene går på den lokale skole i samme grad som i resten af Aarhus, og hvor børnene får de samme muligheder for at klare sig lige så godt som børn i resten af kommunen.

Ny skole og fritidscenter skal have en praksisnær og projektbaseret profil (se bilag 2), hvor læring såvel som fritid er drevet af børn og unges naturlige nysgerrighed på virkelighedens problemstillinger. Erfaringer viser, at projektbaseret undervisning kan løfte børn og unge fagligt. Desuden er der erfaring for, at denne form for undervisning kan styrke børn og unges trivsel og engagement, samt at undervisningsformen har en særlig evne til at mindske den sociale baggrunds betydning.

Bæredygtighed – bygning, brugere og bydel

Bæredygtigheden skal vise sig både i børn og voksnes hverdag, i pædagogik og klimavenlige bygninger, der sætter et lavt CO₂-aftryk.

På baggrund af en tværfaglig visions- og idégenereringsproces med bred inddragelse er der blevet udarbejdet en bæredygtighedsstrategi (se bilag 3). Strategien fokuserer ud over bygningerne eksempelvis på, at der sikres optimale betingelser for 'nudging' af bæredygtig adfærd, og at byggeriet kan fungere som et socialt bæredygtigt samlingspunkt for hele bydelen.

Visionsmæssigt omfatter bæredygtighed i dette projekt meget mere end blot byggeri – bæredygtighed er fællesnævneren for bygning, brugere og bydel.

Der vil blive søgt om 15 mio. fra Klimapuljen (se bilag 4).

5. Hvad igangsættes?

1) Hvad bygger vi?

Den nye projektbaserede tresporede profilskole med fritidscenter bygges i to afdelinger, hvor 0.-3. klasse med SFO placeres i den nordlige del af byparken i Gellerup, mens 4.-9. klasse og fritidscenteret placeres i den sydlige del af byparken.

Byggeriet opføres som 2-3 etagers byggeri med træfacader. Bygningerne indrettes med miljøer og rum, som understøtter den pædagogiske profil og danner ramme om forskelligartede aktiviteter og læringsfællesskaber for børn, unge og voksne i både undervisning og fritid.

Fra bygningerne er der god sammenhæng med aktive pædagogiske uderum, der understøtter det sociale liv, evnen til at lære, fysisk udfoldelse og udvikling samt sundhed og trivsel i bredeste forstand. Udearealerne vil blive etableret, så de i videst muligt omfang bliver en naturlig del af byparken i Gellerup.

Efter gennemførelse af en totalentreprisekonkurrence med forhandling, hvor en lang række interessenter har deltaget i bedømmelsesprocessen (se bilag 5), er der blevet udpeget et vinderprojekt (se bilag 6).

For at kunne opføre bygninger i det sydvestligste hjørne af byparken skal de to bygninger, hvor klubberne i dag holder til, nedrives. Klubberne vil midlertidigt blive genhuset i Tousgård (Edwin Rahrs Vej 6B, 8220 Brabrand). Bygningen, som tidligere har været anvendt til administrationsbygning for Brabrand Boligforening, vil blive istandsat og ombygget i nødvendigt omfang, så bygningen kan fungere som klubmiljø.

2) Hvor bygger vi?

I forbindelse med opførelsen af ny skole og fritidscenter, skal Aarhus Kommune købe grundarealer af Brabrand Boligforening. Før at opførelsen af indskolingsbygningen på den nordlige grund kan ske, skal to boligblokke nedrives.

For at byggeriet kan opføres på de udpegede byggefelter, skal der udarbejdes en lokalplan.

3) Hvem bygger vi til?

Byrådet har den 25. marts 2020 godkendt distriktsændringer til den nye skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Distriktsændringerne har til formål at sikre, at både den nye skole og de omkringliggende skoler får et tilstrækkeligt og socialt balanceret elevgrundlag. Det er

en forudsætning, at den nye skole vil være så attraktiv, at den kan tiltrække lige så stor en andel af distriktets børn som gennemsnittet for skolerne i Aarhus svarende til 63 procent. Under disse forudsætninger var der tidligere en forventning om, at skolen vil have ca. 600 elever, når området er fuldt udbygget.

Der er imidlertid sket ændringer i planerne for boligudbygningen i Gellerup og Toveshøj, og det er forventningen, at der bliver bygget færre familieboliger. Dette afspejles også i skoleprognosen for den nye skoles distrikt, idet de nye prognoser viser, at elevtallet forventes at være omkring 327 i 2031. Det skal bemærkes, at der forventes ændringer i den kommende skoleprognose som følge af ændringer i boligprognosen, hvor opførelsen af nogle boliger bliver udskudt. Prognoserne følges tæt med henblik på at vurdere, hvilke initiativer der skal igangsættes i forhold til at sikre skolens elevgrundlag.

Tabel 1: Forventet elevtal på ny skole fordelt på år

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
237	246	239	306	315	325	327

4) Hvordan bygger vi?

Ny skole og fritidscenter bliver et bæredygtigt byggeri, der understøtter både Aarhus Kommunes politiske mål om at være CO₂-neutral i 2030 og kommunens vision om at gå forrest i forhold til bæredygtig udvikling og reduktion af ressourceforbrug.

I forbindelse med projekteringsindstillingen blev det beslutning, at byggeriet skal certificeres med en DGNB-guld-certificering.

Totalentreprenøren og dennes rådgivere har forpligtiget sig til i projekteringsfasen at bidrage til at indfri projektets ambitiøse målsætninger om at reducere byggeriets klimabelastning væsentligt i forhold til tilsvarende byggerier.

For at sikre at de høje ambitioner for at nedbringe klimabelastningen i projektet indfries, skal det ved afslutningen af alle byggeriets projekteringsfaser udarbejdes dokumentation i form af livscyklusvurderinger.

6. Hvem gør det og hvordan?

På baggrund af gennemført totalentreprisekonkurrence med forhandling (EU-udbud) har et enigt bedømmelsesudvalg udpeget følgende vinderteam:

Totalentreprenør	MT Højgaard Danmark A/S
Arkitekter	AART Architects A/S Proces Arkitekter ApS
Ingeniører	SWECO Danmark A/S
Landskabsarkitekter	VEGA Landskab ApS

Når der foreligger en godkendt anlægsbevilling, igangsætter totalentrepriseteamet tilpasning af konkurrenceprojektet og projektering. I programmeringsfasen skete der en bred inddragelse af både ledelsen, medarbejdere, elever, forældre, lokalområdet, foreninger og øvrige interessenter, og en del af disse interessenter vil blive inddraget igen i forbindelse med den endelige indretning af byggeriet.

Derudover vil der vil ske inddragelse af elever i forbindelse med indretning af klubmiljøer, genanvendelse af eksisterende inventar og planlægning af pædagogisk ledet legeplads, og det vil blive undersøgt, hvordan børn vil kunne involveres i udarbejdelsen af kunstprojekt.

7. Hvilke ressourcer kræves?

Anlægsudgifter

Skolebyggeriet forventes at kunne afholdes inden for en anlægssum på 320,3 mio. kr. i 2022-priser. Heraf er 15,2 mio. kr. allerede frigivet til projektering. Indstillingen vedrører dermed frigivelse af de resterende 305,1 mio. kr.

Tabel 2: Anlægsudgifter (2022-priser, 1.000 kr.)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Ny skole og fritidscenter	123	2.669	5.819	17.351	58.132	135.455	98.590	2.166	320.305
I alt	123	2.669	5.819	17.351	58.132	135.455	98.590	2.166	320.305

Finansiering

Det indstilles, at der frigives en anlægsbevilling på 305,1 mio. kr. i 2022-priser. Anlægsbevillingen er finansieret som følgende:

- 287,1 mio. kr. er reserveret til skolebyggeriet med vedtagelsen af "Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" og budget 2020-2023.
- På grund af projektets høje klimaambitioner indstilles det, at 15 mio. kr. finansieres af puljen til klimavenligt byggeri afsat i Investeringsplanen for 2024 til 2033 jf. bilag 4.
- Det indstilles, at 3 mio. kr. finansieres af puljen til produktionskøkkener, som blev afsat i Investeringsplanen for 2024 til 2033.

Tabel 3: Finansiering og frigivelse af anlægsbevilling (2022-priser, 1.000 kr.)

	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Reserve til skolebyggeri	0	0	117.455	58.018	0	175.473
AB-19-554-008 Ny skole i Gellerup	10.774	58.132	0	40.572	2.166	111.644
Klimapulje til byggeri 5 %	0	0	15.000	0	0	15.000
Reserve til produktionskøkkener	0	0	3.000	0	0	3.000
I alt	10.774	58.132	135.455	98.590	2.166	305.116

Driftsøkonomiske konsekvenser

Budget til drift af den nye skole med fritidscenter afholdes inden for de budgetter, der tildeles til Ellehøjsskolen og UngiAarhus i Gellerup.

Børn og Unge vil som en del af magistratsafdelingens budgetforslag for 2025 fremsende en vurdering af bygningsdriftsudgifter til skole-, fritids- og idrætsfaciliteter, hvis der viser sig at være udgifter, der ligger ud over, hvad der dækkes af budgetmodeller og de økonomiske konsekvenser af aftalen om et attraktivt skoletilbud til Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

8. Hvad er den videre proces og hvordan følges op?

Det er planlagt med Teknik og Miljø, at lokalplanen fremsendes til byrådet til endelig godkendelse senest marts

2023. Myndighedsgodkendelser forventes afsluttet med en byggetilladelse senest 1. august 2023.

Byggeperioden forventes påbegyndt 1. august 2023 og afsluttet 1. juli 2025 med ibrugtagning til skolestart i august 2025. Når der har været 1-års gennemgang, udarbejder Børn og Unge et anlægsregnskab, der indstilles separat til byrådet grundet projektets størrelse.

Projektstyregruppen følger projektets tilblivelse under udførelsen, så det sikres, at værdier og intentioner fra de tidligere projektfaser føres med til det færdige byggeri.

Opfølgning på klimaindsatsen er nærmere beskrevet i bilag 4.

Thomas Medom

/

Martin Østergaard Christesen

Bilag

- Bilag 1: Aftalen
- Bilag 2: Pædagogisk program
- Bilag 3: Bæredygtighedsstrategi
- Bilag 4: Bæredygtige tiltag
- Bilag 5: Bedømmelsesudvalget
- Bilag 6: Vinderprojekt inkl. kort
- Bilag 7: Nøgletal for enhedspriser
- Bilag 8: Bevillingsmæssige konsekvenser

Tidligere beslutninger

12. september 2018 vedtog byrådet aftalen om ingen udsatte boligområder i Aarhus Kommune.

14. august 2019 vedtog byrådet indstillingen "Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven"

9. oktober 2019 vedtog byrådet budgettet for 2020.

25. marts 2020 vedtog byrådet projekteringsbevilling og distriktsændringer.

Sagsnummer: 21/110330-1

Antal tegn: 11.430

Økonomi og Administration

Sagsbehandler: Kristine Tang Parbo

Tlf.: 28 35 26 00

Tlf.: 22 65 23 73

E-post: kritpa@aarhus.dk

Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Attraktivt skoletilbud for alle børn og unge

Med aftalen fra juni 2018 om ingen udsatte boligområder i Aarhus Kommune har byrådet besluttet, at der skal ske massive forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Forligspartierne ønsker, at der skal gøres op med bydelenes fysiske og sociale isolation, og at bydelene bliver omdannet til blandede bydele med en alsidig beboersammensætning, et sikkert og trygt nærmiljø, et rigt byliv og en oplevelsesrig arkitektur. Der skal være et særligt fokus på at tiltrække børnefamilier, som kan bidrage til en positiv udvikling af området. For at gøre Gellerup, Toveshøj og Bispehaven attraktiv for børnefamilierne, er det helt afgørende, at der skabes attraktive kvarterer med gode boliger, en god fritidsinfrastruktur og ikke mindst adgang til et attraktivt skoletilbud. De to aftaler, som er indgået med Brabrand Boligforening og Østjysk Bolig om renovering og udvikling af henholdsvis Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, har til formål at sikre denne udvikling.

Forligspartierne er enige om, at et attraktivt skoletilbud spiller en afgørende rolle for, at børnefamilier ønsker at bosætte sig i bydelene. Med denne aftale ønsker forligspartierne for det første at sikre, at et attraktivt skoletilbud bidrager til, at Gellerup, Toveshøj og Bispehaven udvikler sig til bydele med en social balance, hvor børnene går på den lokale skole. For det andet skal et attraktivt skoletilbud også sikre, at alle børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får de samme muligheder for at klare sig lige så godt, som børn i resten af kommunen.

En ny skole fra skoleåret 2025-2026

Dagtilbuddene og skolerne i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven gør en stor indsats for børnenes trivsel, udvikling og læring. I takt med at bydelene bliver udviklet, nye familier flytter ind, og befolkningssammensætningen dermed bliver ændret, er forligspartierne enige om, at der er brug for en ny start for skoletilbuddet, som afspejler de nye bydele.

Forligspartierne er opmærksomme på, at det er afgørende for en ny skoles succes, at den står klar på det rigtige tidspunkt. En beslutning nu om en ny skole, som familier, der overvejer at flytte til Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, kan se blive bygget i løbet af de næste år, vil bidrage til, at bydelene bliver attraktive og understøtte en positiv udvikling. Omvendt kan en beslutning nu betyde, at en ny skole står klar, før der er tilstrækkeligt nyt og ændret elevgrundlag til skolen, hvis fx byudviklingen af bydelene ikke kommer til at foregå i det tempo, som forventet på nuværende tidspunkt. Derfor er timingen vigtig.

For at have en skole, som sikrer mindre og overskuelige afdelinger, giver en tryk start for de yngste børn i dagtilbud og skole og et udviklende lærings- og ungemiljø for de ældste børn, er forligspartierne enige om, at den nye skole skal bygges med to afdelinger. Forligspartierne er enige om, at målet er en folkeskole med SFO, som drives efter samme regler og byrådsbeslutninger som andre skoler i kommunen.

Der skal bygges en afdeling for børn i alderen 6-9 år med 0.-3. klasse og SFO (indskoling). Der skal etableres et tæt samarbejde mellem dagtilbud og skole med henblik på at skabe et sammenhængende børneunivers. En afdeling for børn i alderen 10-18 år, hvor der bliver etableret skole for 4.-9. klasse (mellemtrin og udskoling) og fritids- og

22. maj 2019

ungdomsskoletilbud, hvor der vil være et tæt samarbejde mellem skole og fritids- og ungdomsskoletilbud for at skabe sammenhæng i børnenes og de unges hverdag.

Skolen skal være klar til skoleåret 2025-2026. På det tidspunkt er de fleste af de aftalte blokke revet ned, og opførslen af de nye boliger er godt i gang. Fra det tidspunkt forventes beboersammensætningen at være ændret markant, fordi omkring halvdelen af beboerne på det tidspunkt forventes at bo i de nye boliger. Dette vil også være et signal til de familier, som flytter ind allerede nu med mindre børn om, at der vil være et attraktivt skoletilbud til deres børn. Når alle de nye boliger i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er opført i 2029, er der et bedre grundlag for, at en lokal skole har en blandet elevsammensætning som stort set svarer til elevsammensætningen i de omkringliggende lokalområder.

Venstre og Liberal Alliance finder det naturligt, at bydele har egen distriktsskole. Venstre og Liberal Alliance er bekymret for, at beboersammensætningen og sammensætningen af børn i området ikke er ændret markant ved igangsættelse af en ny skole. Venstre og Liberal Alliance kan ikke på nuværende tidspunkt sige ja til en ny skole i Gellerup, da grundlaget ikke er tilstede. På sigt er det naturligt, men det kræver, at der sker markante forandringer. Venstre og Liberal Alliance tager forbehold for, at der bygges en ny skole til 2025-2026, idet de ønsker, at beslutningen om en ny skole skal udløses på baggrund af målbare indikatorer. Disse indikatorer kunne være, at der først bygges, når der højest er 20 procent af børnene med dansk som andetsprog i skoledistriktet, som har sprogstøttebehov, at selvforsørgelsesraten er den samme i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven som i resten af kommunen, og at der ikke må ske stigning i kriminaliteten fra indgåelse af aftalen til igangsættelse af byggeriet til en ny skole.

Dansk Folkeparti er enige i, at der skal være en afdeling for 6-9-årige klar til skoleåret 2025-2026, men tager forbehold for, at der bygges en afdeling for 10-18-årige før udvalgte kriterier er opfyldt. De kan fx være, at der højest er 20 procent af børnene med dansk som andetsprog i skoledistriktet, som har sprogstøttebehov, at selvforsørgelsesraten er den samme i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven som i resten af kommunen, og at der ikke må ske stigning i kriminaliteten.

Skolens størrelse og placering

Den nye skole skal bygges i Gellerup, og den skal være den lokale distriktsskole for børn i Gellerup, Toveshøj og den del af Bispehaven, som ligger sydvest for Rymarken. Målet er, at skolen skal være så attraktiv, at den tiltrækker ligeså stor en andel af distriktets børn som gennemsnittet for skolerne i Aarhus svarende til 63 procent. Den nye skole bygges med kapacitet til tre spor. Under den forudsætning forventes en ny skole at have omkring 600 elever, når den er fuld udbygget.

Forligspartierne er enige om, at både afdelingen for 6-9-årige og 10-18-årige bygges i Gellerup. Den konkrete placering af de to afdelinger drøftes med forligspartierne efter dialog med nuværende og kommende interessenter i lokalområdet forud for, at der fremsendes byrådsindstilling om den nye skole inden udgangen af 2019. Med henblik på at skabe et sammenhængende børneunivers undersøges muligheder for at placere afdelingen for 6-9-årige tæt på dagtilbudsafdelingerne, som ligger på Jettesvej.

I forbindelse med planlægningen skal det afklares, om der kan bygges dagtilbudsgrupper som erstatning for dagtilbudsgrupper, der skulle have flyttet på Tovshøjsskolen, sammen med afdelingen for de 6-9-årige, eller om dagtilbudsgrupperne skal placeres et andet sted i Gellerup eller Toveshøj.

Aarhus Kommune har et mål om at være CO2-neutral i 2030. Forligspartierne er enige om, at den nye skole skal bygges klima- og energivenligt. I anlægsudgiften til skolen er der taget højde for, at skolen kan opfylde energirammekrav for 2020, som er et niveau højere end de gældende myndighedskrav, hvilket er forbundet med ekstra udgifter på 7

procent. Forligspartierne ønsker endvidere, at der er fokus på cirkulær økonomi inden for den økonomiske ramme til byggeriet, således at der i videst muligt omfang arbejdes med genanvendelse af byggematerialer mv., og at der er et blik på, at den nye skole kan anvendes til andre formål end undervisning.

Skole med stærk faglighed og høj trivsel

Forligspartierne ønsker, at den nye skole skal blive kendt for at have en stærk faglighed med motiverende undervisningsformer samtidig med, at det er en skole, hvor eleverne har høj trivsel.

Forligspartierne ser gerne, at skolen favner ikke kun lokalområdets børn, men at den er så attraktiv, at den tiltrækker elever fra andre dele af Aarhus, der gør brug af det frie skolevalg. Stærk faglighed og høj trivsel skal bidrage til, at skolen tiltrækker elever på tværs af sociale, kulturelle, økonomiske, sproglige og demografiske skel. Forligspartierne beder Børn og Unge og Kultur og Borgerservice om at undersøge muligheder for at forankre kultur og idrætsaktiviteter på den nye skole i fritiden. Det kan bidrage til at skabe kendskab og venskab på tværs af Ringvejen og dermed også bidrage til, at skolen får en bredere geografisk elevsammensætning. Forligspartierne ønsker, at bedre muligheder for at krydse Ringvejen flere steder afdækkes med henblik på, at der er trygge og sikre skoleveje.

Forligspartierne er enige om, at Børn og Unge skal inddrage Børn og Unge-udvalget i forberedelsen af den nye skoles faglige og pædagogiske afsæt, hvor der tænkes i nye muligheder i forhold til undervisning og pædagogik. Drøftelsen skal være en del af programmeringsfasen med henblik på, at det faglige udgangspunkt kan blive afspejlet i skolens fysiske rammer.

I den forbindelse ønsker forligspartierne, at følgende skal drøftes i udvalget:

- Skolens faglige profil, hvor det skal drøftes, om det vil gøre skolen mere attraktiv for både lokalområdets og de omkringliggende lokalområders børn og forældre, at skolen har en særlig profil. Udvalget skal til drøftelsen præsenteres for forskellige profiler, fx i forhold til idræt, internationalt, innovation eller iværksætteri, og erfaringer fra andre skoler med at have en særlig profil. Der skal være dialog med ledere, medarbejdere og forældre, børn og unge og interessenter i lokalområderne om profilerne.
- Hvordan der kan være et stærkt forældresamarbejde på en ny skole, hvor der er blandt andet er fokus på styrkede skole-hjem samtaler.
- Hvordan der kan arbejdes med sprog, som en del af undervisningen i alle fag.
- Og andre emner, som kan blive relevante.

Forligspartierne ønsker i forbindelse med opstarten af den nye skole, at ledelse, medarbejdere, bestyrelse, forældre og andre aktører i lokalområdet, herunder foreningsliv og erhvervsliv indgår i dialog om, hvordan skolen bliver et samlingspunkt for hele lokalområdet, således at skolen bliver hele lokalområdets skole.

For at alle børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er rustede til at starte på den nye skole er forligspartierne enige om, at der nu skal igangsættes yderligere indsatser i forhold til at styrke børnenes sproglige kompetencer og forældrenes muligheder for understøtte deres børns trivsel og læring (se nedenfor).

Skoletilbuddet i periode 2020-2025

Som følge af aftalerne om udviklingen af Gellerup, Toveshøj og Bispehaven vil der ske nedrivning af blokke. Det har også betydning for skolernes elevtal, som forventes at falde markant frem til 2025.

Forligspartierne ønsker, at der skal ske ændringer i skoletilbuddet allerede nu for de børn, som går på de lokale skoler i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven med henblik på, at de får mulighed for at klare sig endnu bedre, end de gør i dag. Forligspartierne anerkender den store indsats, som bliver gjort på Tovshøjskolen og Ellekærskolen for, at børnene skal trives og udvikle sig. Samtidig kan forligspartierne konstatere, at børnene på Tovshøjskolen og Ellekærskolen skal klare sig endnu bedre, hvis de skal have de samme muligheder som børn og unge i resten af kommunen.

Fusion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen

For at sikre en bæredygtig skole med et tilstrækkeligt elevgrundlag er forligspartierne enige om, at der skal ske ændringer i skoletilbuddet fra skoleåret 2020-2021, hvor Tovshøjskolen og Ellekærskolen skal fusionere på Ellekærskolens matrikel, indtil den nye skole åbner. Den fusionerede skole vil have SFO.

Tovshøjskolens og Ellekærskolens elevtal forventes at være faldende frem til 2025 som følge af nedrivningen af blokke i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. På begge skoler kan det forventes, at der vil være en lille klasse på hver årgang. Ifølge prognosen kan det forventes, at især i de ældste klasser vil der være meget lavt elevtal. Forligspartierne er enige om, at udviklingen i elevtallet skal følges tæt de kommende år med henblik på, at det skal vurderes, om de ældste klasser skal opretholdes i 2025 på den nye skole, eller om der skal ske distriktsændringer for disse klassetrin med henblik på at sikre et så godt skoletilbud som muligt for disse børn. Forligskredsen får status på udvikling i elevtallet på den fusionerede skole, når skoleprognoserne foreligger.

Nest på Tovshøjskolen og Ellekærskolen

For at styrke det faglige tilbud til børnene er forligspartierne enige om, at den fusionerede skole skal drives efter Nest-principper, og at eleverne, som begynder på Tovshøj-Ellekærskolen, får undervisning efter Nest-principper, også når de flyttes til den nye skole. Nest betyder, at der vil være små klasser, to voksne i klasserne og en særlig pædagogisk metode efter Nest-principperne i al undervisning. Fokus i Nest er på en konsekvent anvendelse af struktur og forudsigelighed med afsæt i elevernes behov. Læringsprocessen hviler på en tydelig rammesætning, der gør læringen overskuelig for den enkelte elev, og derved frigør elevernes ressourcer til læring. Der vil blive igangsat kompetenceudviklingsforløb for skolernes medarbejdere, som vil veksle imellem tilførsel af viden og afprøvning i praksis. Katrinebjergskolen har gode erfaringer med Nest, som vil blive inddraget i forhold til udviklingen af Nest på Tovshøj-Ellekærskolen. Forligspartierne ønsker, at der bliver et tæt samarbejde med forældrene, hvor der kan hentes inspiration fra forældre-samarbejdet på Søndervangsskolen. Forligspartierne er af den overbevisning, at det ved en fusion af de to skoler vil gøre en forskel, at der arbejdes efter den samme metodik i forhold til alle klasser.

Ændringer i skoledistrikter

For at sikre en attraktiv skole er det afgørende, at skoledistriktet har et socialt balanceret elevgrundlag. Forligspartierne er derfor enige om, at der skal oprettes et nyt skoledistrikt til den nye skole, som sikrer, at både den nye skole og de omkringliggende skoler har et tilstrækkeligt og socialt balanceret elevgrundlag.

Distriktsændringerne skal ske af to omgange. I forbindelse med fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen fra skoleåret 2020-21 sker følgende distriktsændringer for børn, som skal starte i 0. klasse og tilflyttere:

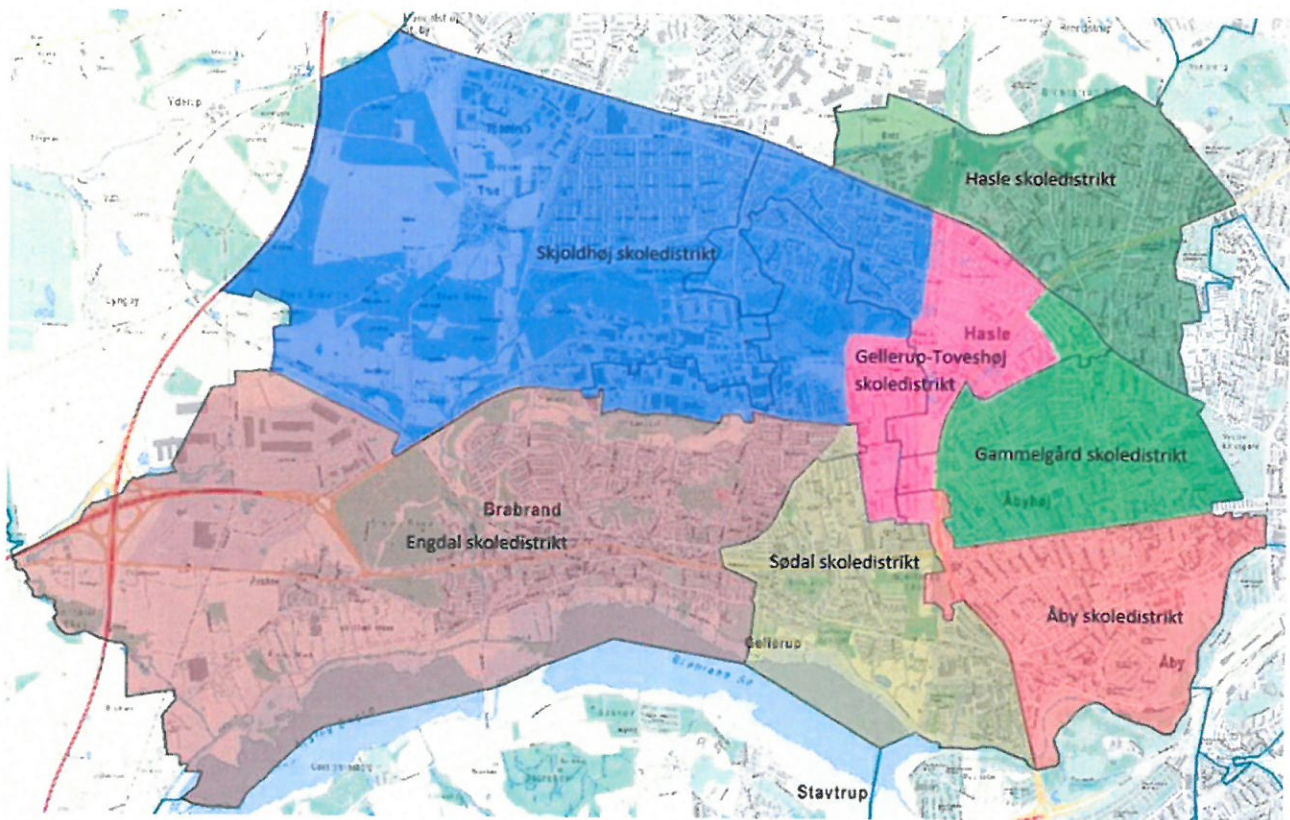
22. maj 2019

- Tovshøj-Ellekærskolens distrikt for 0. klassere og tilflyttere består fra Tovshøjskolens distrikt af Gellerup og Toves-høj og fra Ellekærskolens distrikt af området syd for Viborgvej, sydvestlige del af Bispehaven og Gellerup
- Skjoldhøjskolens distrikt tilføres Jernaldervejsområdet (vest for Hjorthøjgårdvejsvej og Bazar Vest) fra Ellekærsko-lens og Tovshøjskolens distrikt
- Gammelgårdsskolens distrikt tilføres den del af Bispehaven, som ligger nordøst for Rymarken

I forbindelse med opstart af den nye skole fra skoleåret 2025-26 sker følgende distriktsændringer for 0. classes elever og tilflyttere:

- Den nye skoles distrikt består af Tovshøj-Ellekærskolens distrikt samt Gellerupdelen af Gammelgårdsskolens og Åby Skoles distrikt for 0. klasser og tilflyttere
- Sødalskolens distrikt tilføres Gellerupdelen af Engdalskolens distrikt (øst for Hejredalsvej)

Se kortet for de nye skoledistrikter nedenfor.

Disse distriktsændringer betyder, at alle skoledistrikterne har et befolkningsgrundlag på mellem knap 7.000 og godt 10.000 indbyggere. Dette er tilstrækkeligt til at kunne have bæredygtige skoler, når børnene tilvælger den lokale distriktsskole.

Sødalskolen og Skjoldhøjskolen er i prognoserne de mindste skoler, hvorfor de også tilføres distrikt fra naboskolerne. Forligspartierne er derfor enige om, at der skal afsættes 1 mio. kr. til hver af de to skoler til, at de kan igangsætte tiltag, så de kan øge deres egenskoleandel og rekruttering i de nye dele af deres distrikt.

Gammelgårdsskolen vil i 2029 efter tilførsel af en del af Bispehaven have stort set uændret elevtal sammenlignet med i dag. Det skyldes, at der er faldende elevtal i Gammelgårdsskolens distrikt. I skoleåret 2020-2021 forventes det ifølge skoleprognosen, at der er 21 elever i den nordøstlige del af Bispehaven, som vil tilhøre Gammelgårdsskolens distrikt. Under forudsætning af, at egenskoleandelen er den samme for børnene fra Bispehaven som for resten af Gammelgårdsskolens distrikt, vil der starte 16 børn i 0. klasse på Gammelgårdsskolen. Ifølge prognosen er der 80 børn i Gammelgårdsskolens nuværende distrikt, som skal starte i 0. klasse i skoleåret 2020-2021. Antallet af børn fra Bispehaven vil være faldende frem til 2025 som følge af nedrivning af blokke. Herefter vil det stige igen, når der bliver bygget nye boliger. Fra skoleåret 2025-2026 vil den del af Gammelgårdsskolens distrikt, som ligger i Gellerup, blive flyttet til det nye skoledistrikt. Det vil dreje sig om omkring 5 børn i 0. klasse.

Distriktsændringerne vil betyde, at der er børn, som bor i Gellerup og Toveshøj, som vil få væsentlig kortere til skole end i dag. Det vil især være børnene, som tilhører Gammelgårdsskolen og Åby Skole, fordi en ny skole vil være placeret i Gellerup, hvor de bor. Børnene i Bispehaven vil få lidt længere til Gammelgårdsskolen og til den nye skole, end de har i dag til Ellekærskolen.

Skoledistriktsændringerne vil blive gennemført i overensstemmelse med folkeskolens bestemmelser i forhold til byrådsbeslutninger, og der skal være en 8 ugers høringsperiode af skolebestyrelser m.fl. Forligskredsen vil have en grundig drøftelse af alle høringssvar, inden forslag til skoledistriktsændringer fremsendes til byrådet. Første byrådsbehandling forventes at være medio august. Høringsperioden bliver hermed indtil medio oktober. Byrådsbehandling, udvalgsbehandling med mulighed for foretræde finder sted i løbet af november. Endelig byrådsbeslutning forventes at være ultimo november, inden skoleindskrivningen starter. Inden forslaget til skoledistriktsændringer sendes i høring, er der en drøftelse af forslagene til ændringer med berørte skolebestyrelser.

Organisering og ledelse

De fysiske rammer for skoletilbuddet bidrager til, at skoletilbuddet bliver attraktivt, men det er ikke nok i sig selv. For at have et skoletilbud af høj kvalitet forudsætter det, at skolen har dygtige ledere og medarbejdere, som er dedikeret til opgaven, og at skolen er veldrevet og velfungerende.

Løbende opfølgning

Forligspartierne er opmærksomme på ændringerne af folkeskoleloven, som følger af udspillet om "Et Danmark uden parallelsamfund – ingen ghettoer i 2030". Udspillet er resulteret i, at folkeskoleloven er ændret, således at en folkeskole kan lukkes, hvis den vedvarende leverer dårlige resultater efter, at der har været udarbejdet handlingsplan og vejledningsforløb med henblik på at forbedre skolens resultater. Der er endvidere sket ændringer i folkeskoleloven, lov om friskoler og private grundskoler mv. samt lov om børne- og ungeydelse i forhold til obligatoriske stopprøver ved overgangen fra 0. klasse til 1. klasse for børn i udsatte boligområder samt standsning af børne- og ungeydelse ved ulovligt fravær, som ligger over 15 procent.

Forligspartierne anerkender betydningen af, at alle børn kan tale et alderssvarende dansk. Partierne understreger, at alle har tillid til, at Aarhus Kommunes lærere og pædagoger kan vurdere og sikre hvert barns udvikling og behov for støtte for at opnå dette. Partierne noterer sig, at de obligatoriske stopprøver kan supplere det arbejde, der allerede

22. maj 2019

pågår, og at der både på den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole skal der være tæt opfølgning på, hvordan eleverne klarer sig fagligt ved stopprøverne i 0. klasse i forhold til deres sproglige udvikling og elevernes trivsel og fravær. Der skal være en tæt dialog og inddragelse af forældrene omkring deres børns skolegang.

Som en del af skolernes budgettildeling får de midler til indsatser til børn, som har sprogstøttebehov på baggrund af sprogtest. Anvendelsen af disse midler er i dag inden for skolernes decentrale råderum. Forligspartierne anmoder Børn og Unge om at beskrive modeller for, hvordan der fremover kan skabes en mere direkte sammenhæng mellem tildelingen af midlerne til børnene med sprogstøttebehov, indsatser, som sættes i gang, og effekten af dem. En af modellerne skal være, at der er central styring af midlerne. Modellerne skal drøftes med Børn og Unge-udvalget, og der skal peges på en model, som sikrer, at man får mest for pengene, som skal indføres på den nye skole som en forsøgsordning.

Understøttelse af den nye skole

Forligspartierne er inspireret af Børn og Unge-udvalgets studietur til London med besøg i udsatte boligområder, hvor programmet London Challenge har virket over en længere årrække i forhold til den måde, hvorpå skoler bliver drevet.

Forligspartierne ønsker, at ledere og medarbejdere i tale og handlinger møder alle børn med de samme høje forventninger uanset hvor i kommunen de bor. Forligspartierne ønsker at det sker ved styrke samarbejdet og den gensidige ansvarlighed for elevernes læring, udvikling og trivsel mellem alle skoler i Aarhus. Forligspartierne ønsker derfor med afsæt i erfaringerne fra London, at den nye skole indgår i et tæt samarbejde med andre skoler med henblik på at opbygge stærke partnerskaber mellem skoler, som meningsfuldt kan videndele om god praksis, hvor skolerne også har en oplevelse af, at de har et fælles ansvar for børnenes læring, udvikling og trivsel på tværs af skoler. Det kobles med gensidige 'peer reviews', som skaber en systematisk ramme om konstruktiv feedback udført af lederkolleger. Der skal også etableres fora, hvor medarbejdere på tværs af skoler kan videndele med afsæt i mindsettet om stærkere læringsfællesskaber. Forligspartierne ser gerne, at privatskoler inviteres ind i et samarbejde med folkeskolerne i forhold til sparring og videndeling.

Erfaringerne fra London Challenge peger også på, at et markant løft af skoletilbud i udsatte områder kræver en ekstra indsats i en afgrænset årrække i forhold til løbende forvaltningsmæssig understøttelse af fremdrift samt ledelsesmæssig opfølgning. Forligspartierne er derfor enige om, at den nye skole skal understøttes af et bredt sammensat team. Teamet skal bidrage med relevante data, viden og kompetencer, og der kan trækkes på ressourcer i den øvrige forvaltning. Teamet skal mødes regelmæssigt med skoleledelsen for at understøtte og udfordre. Skoleledelsen kan herudover rekvirere teamet på ad hoc basis. En del af teamets opgaver er at rådgive skoleledelsen i forhold til prioritering af skolens projekter og indsatser med henblik på at sikre fuld fokus på det, der virker bedst. Ligeledes skal teamet have fokus på at understøtte skolebestyrelsens muligheder for et føre tilsyn med og fastsætte principper for skolen. Der skal være fokus på udvikling af en stærk skolebestyrelse, som kan løfte sin tilsynsforpligtelse i forhold til hele skolens virksomhed.

Forligspartierne er enige om at finde finansiering på 2,5 mio. kr. til indsatser i forhold til understøttelse af den nye skole, inden den åbner til skoleåret 2025-2026.

Dedikerede ledere og medarbejdere

Forligspartierne er opmærksomme på, at det er en meget kompleks opgave, som ledere og medarbejdere kommer til at stå over for i de kommende år. Det er fordi, at fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen og indførslen med undervisning efter Nest-principperne sker samtidig med, at der vil skulle ske tilpasninger i medarbejderstaben som følge af

22. maj 2019

elevtallet falder, og ikke mindst samtidig vil der også skulle være forberedelser af den nye skole med en ny elevsammensætning. Dette fordrer dygtige og dedikerede ledere og medarbejdere.

Ledere og medarbejdere skal kunne opbygge stærkere relationer mellem børnene på tværs af sociale skel og stærke professionelle relationer mellem medarbejderne. Formålet er, at skolen bliver et sted, hvor der er et godt børne- og undervisningsmiljø, hvor børn lærer og trives, og der er stærke læringsfællesskaber og social kapital mellem de professionelle.

For at skabe et sammenhængende skoletilbud mellem den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole er forligspartierne enige om, at ledelsen af den fusionerede skole også er ledelsen af den nye skole. Medarbejderne på den fusionerede skole vil også være medarbejdere på den nye skole. Det vil betyde, at der vil være en ledelse og medarbejdere, som vil kunne indgå i planlægningen af den nye skole. Det vil også bidrage til at skabe den bedste sammenhæng for børnene, som vil skulle skifte til de nye fysiske rammer.

I forbindelse med, at elevtallet stiger, vil der skulle rekrutteres nye medarbejdere til skolen, og det vil være muligt at ansætte medarbejdere, som særligt brænder for opgaven omkring at skabe en attraktiv skole for børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Ledere og medarbejdere skal særligt i opstartsperioden for den nye skole have fokus på, at der bliver opbygget en stærk kultur omkring skolen, hvor der bliver investeret i, at der bliver gode sociale relationer mellem børn, forældre og de professionelle.

Skolebestyrelse

For at understøtte udviklingen af en attraktiv skole ønsker forligspartierne, at der gøres en ekstra indsats for, at både den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole får en aktiv og stærk sammensat skolebestyrelse med repræsentanter fra lokalområdet. Afgørende er, at der er en stærk sammenhængskraft mellem forældre, ledelse og lokalområdet, herunder det lokale erhvervsliv.

Byrådet kan beslutte, at to pladser i skolebestyrelsen kan tildeles eksterne repræsentanter fra fx det lokale erhvervs- og foreningsliv eller fra de lokale ungdomsuddannelser. Forligspartierne er enige om, at denne mulighed skal benyttes med henblik på, at skolebestyrelsen kan blive en stærk samarbejdspartner med skolens ledelse.

Forligspartierne beder Børn og Unge om i forbindelse med etableringen af den fusionerede og den nye skole at understøtte etableringen af et advisory board.

Stensagerskolen

Fusionen af Tovshøjsskolen og Ellekærskolen og samlingen af den fusionerede skole på Ellekærskolen betyder, at Tovshøjsskolen ikke skal bruges til folkeskole fra skoleåret 2020-2021.

Stensagerskolen har givet udtryk for, at den foretrækker, at Tovshøjsskolen ombygges til specialskole frem for Ellekærskolen, som er besluttet af byrådet, blandt andet på grund af varmtvandsbassinet på Tovshøjsskolen og tilkørselsforhold. Samtidig viser det sig, at der kan opnås det største salgsprovenu for Ellekærskolen.

Forligspartierne er derfor enige om, at Tovshøjskolen ombygges til specialskole til Stensagerskolens elever, når Tovshøjskolens elever flytter ud fra skoleåret 2020-21. Stensagerskolen vil kunne flytte ind på Tovshøjskolen til skoleåret 2022-2023.

Special- og modtagelsesklasser

På Tovshøjskolen er der 2 modtagelsesklasser og på Ellekærskolen er der 8 specialklasser.

Med byrådets beslutning om, at Stensagerskolen flyttes til Ellekærskolen, blev det besluttet, at specialklasserne flyttes til andre skoler. Med fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen vil der være længere tid til processen med at finde en anden placering til specialklasserne, idet de kan være på Ellekærskolen frem til 2025.

Der skal findes en anden værtsskole til modtagelsesklasserne, som i dag er på Tovshøjskolen.

Dagtilbud

Forligspartierne er enige i, at dagtilbudsstrukturen skal tilpasses ændringerne i skolestrukturen.

Fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen betyder, at Ellekær Dagtilbud nedlægges, og afdelingerne fusioneres med henholdsvis dagtilbuddet i Skjoldhøj og Toveshøj.

En del af afdelingerne i Tovshøj Dagtilbud var planlagt til at flytte ind på Tovshøjskolen. Disse afdelinger vil skulle placeres et andet sted. I den forbindelse skal det vurderes, om der skal ske ændringer i sammensætningen af Tovshøj og Brabrand dagtilbud.

Styrkelse af børnenes livsmuligheder

Forligspartierne anerkender, at der af områdets medarbejdere bliver gjort en stor indsats for at styrke børnenes udvikling, læring og trivsel. Data viser imidlertid, at børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven på flere parametre klarer sig dårligere end børn i resten af kommunen. Det gælder i forhold til sprog, sundhed, trivsel, karakterer og opstart af ungdomsuddannelse.

Forligspartierne er enige om, at det er for sent at sætte ind, når børnene starter i skole. Derfor skal den faglige indsats styrkes for de mindste børn i sundhedsplejen og dagtilbuddene, men ikke mindst skal der være fokus på forældrenes ansvar og samarbejdet med forældrene. Ved at understøtte forældrene i at være gode rollemodeller og klæde dem bedre på til det danske samfund, styrkes forældrenes mulighed for at støtte børnene i hjemmet til gavn for børnenes sproglige udvikling og muligheder for uddannelse og beskæftigelse.

Forligspartierne er enige om, at der skal igangsættes indsatser, som har til formål, at børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får en god start på livet og får gode sprogkundskaber, og at forældreansvar og -kompetencer styrkes. Forligspartierne har en forventning om, at en tidlig indsats blandt andet med fokus på sprog også vil betyde, at flere børn ikke vil have sprogstøttebehov og dermed vil kunne starte på den nye skole.

22. maj 2019

Forligspartierne ønsker et særligt fokus på familier, der i er risiko for ikke at få uddannelse eller at være i beskæftigelse. Forligspartierne er enige om, at der skal sikres en helhedsorienteret indsats for disse familier og ønsker, at det i regi af Social og Beskæftigelsesudvalget og Børn og Unge-udvalget undersøges, om de positive erfaringerne med Familiernes Hus i Esbjerg og Høje-Taastrup kan inspirere til en lignende indsats i Aarhus Kommune.

Forligspartierne er opmærksomme på, at for de større børn spiller fritids- og ungdomsskoletilbuddene i dag en vigtig rolle i forhold til at sikre inkluderende og målrettede indsatser for børn og unge i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Denne indsats er vigtig for børnenes og de unges trivsel og udvikling og for sammenhængskraften og tryghed i lokalområderne. Det er vigtigt for forligspartierne, at denne indsats fortsætter i de kommende år. Forebyggelse af, at unge bliver afhængige af narkotika og andre rusmidler, er i den forbindelse også en vigtig kriminalitetsforebyggende indsats. Forligspartierne beder derfor Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse om i samarbejde med Østjyllands Politi at øge den fælles indsats for, at børn og unge ikke har et misbrug af narkotika. Det skal ske gennem et samarbejde mellem Børn- og Unges tilbud i området og Sociale Forhold og Beskæftigelses Rusmiddelteam.

For at styrke samarbejdet om indsatserne til børnene og de unge mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge ser forligspartierne gerne, at Gellerup, Toveshøj og Bispehaven gøres til prioriterede områder i udrulning af Fællesskabse på Tværs med henblik på, at børnene og familierne får glæde og gavn af et tættere tværfagligt og tværmagistratsligt samarbejde. Fællesskabse på Tværs består i et tættere samarbejde mellem Familiecenteret og dagtilbud, skoler og fritidstilbud om konkrete bekymringer om et barn. Nøglemedarbejdere deltager i træningsdage om forståelse af det tværfaglige samarbejde, brug af Signs of Safety og en løsningsfokuseret tilgang.

Forligspartierne er enige om, at følgende indsatser skal sættes i gang i perioden fra 2020-2029, som udspringer af gentænkningen af tilbuddene til børnene og de unge i Gellerup, Toveshøj og Ellekær samt London Challenge:

- **Ekstra sundhedsplejebesøg**, når børnene er fire måneder og et udvidet besøg ved ni måneder, hvor der er fokus på sprogudvikling og relationsdannelse mellem barn og forældre. Formålet er, at forældrene får større viden om, hvordan de stimulerer deres barn. Forældrene vil blandt andet få udleveret sprogpøser.
- **Forældreforløb**, hvor alle forældre i dagtilbuddene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven tilbydes et forløb, hvor de får styrket deres kompetencer i forhold til at være forældre. Forløbene indledes med et hjemmebesøg inden opstart i dagtilbud med henblik på forventningsafstemning og med et introduktionsmøde i dagtilbuddene. Selve forældreforløbene består dels af besøg og workshops i dagtilbuddet, dels i afprøvning i hjemmet. Det er afgørende, at forløbene relaterer sig til familiernes hverdag og giver redskaber til at håndtere håndgribelige situationer i hverdagen, herunder samarbejdet mellem forældre og konfliktløsning. Indsatsen vil blive koordineret med forældredelen af de obligatoriske læringstilbud, som træder i kraft den 1. juli 2019. Dagtilbuddene kan endvidere være behjælpelig med at formidle til forældre, at der er mulighed for åben, anonym rådgivning til familier med børn i Socialforvaltningen.
- **Hjemmebesøg**, hvor medarbejdere i dagtilbud, skole og SFO besøger familierne i hjemmet er et af flere virkemidler i et stærkt forældresamarbejde, som fx er en udbredt praksis i London. Målet med hjemmebesøg er at bidrage til at øge kendskabet til hinanden, styrke relationen og sætte fokus på gensidig forventningsafstemning omkring barnets dagtilbuds- og skolegang. Der udvikles et samlet koncept for et årligt besøg i hjemmet af det pædagogiske personale.
- **Styrkede skole-hjemsamtaler**: Læringen fra London samt fra forskning på området er, at et stærkt samarbejde mellem skole og hjem er afgørende for børns læring, udvikling og trivsel. Skole-hjemsamtaler skal i den sammenhæng sikre, at skolen og forældrene i samarbejde tager ansvar for barnets faglige, sociale og dannelsesmæssige udvikling. Det skal prioriteres, at der skal være fire årlige skole-hjemsamtaler med fokus på den faglige udvikling, herunder særligt i fagene dansk og matematik. Fremmødet blandt forældrene betones.

Samtalerne organiseres som elevstyrede skole-hjem samtaler, der støtter alle parter i samarbejdet om elevens læring.

Der afsættes 1,9 mio. kr. i perioden 2020-2029 til initiativer fordelt med 0,3 mio. kr. til ekstra sundhedsplejebesøg, 1,0 mio. kr. til forældreforløb og 0,6 mio. kr. til hjemmebesøg.

Udvikling af området omkring Ellekærskolen

En ny skole i Gellerup og fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen vil betyde, at Tovshøjskolens og Ellekærskolens bygninger ikke skal bruges fra henholdsvis 2020 og 2025. Forligspartierne er enige om, at Ellekærskolen skal sælges med henblik på byudvikling af området. Alle skolens idrætsfaciliteter bevares til fritidsbrugere. Forligspartierne er endvidere enige om, at de tre boldbaner, som ligger ved Jernaldervej, også skal sælges med henblik på at få et større og sammenhængende byudviklingsområde og finansiering til en ny skole.

Et nyt boligkvarter ved Ellekær vil i høj grad understøtte udviklingsplanen for Bispehavens vision om at skabe et nyt og attraktivt lokalområde i bydelen Hasle. Udviklingen af boligkvarteret vil tage udgangspunkt i stedets kvaliteter med den grønne og bynære beliggenhed og i nærhed til gode idrætsfaciliteter, dagtilbud mv. I den forbindelse er det vigtigt at skabe rammerne for, at der kan udvikles et sammenhængende og attraktivt boligområde.

Nye private boliger - særligt rækkehuse - kan tiltrække børnefamilier til området, som vil bidrage til at skabe en mere blandet beboersammensætning og elevgrundlag for fremtidens skoletilbud.

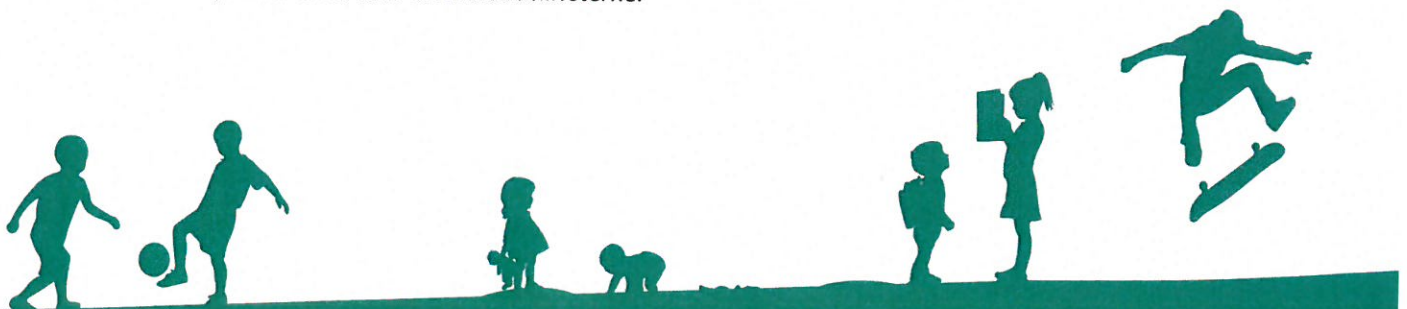
Ud fra meget overordnede og foreløbige vurderinger er det forventningen, at der vil kunne opføres omkring 170 familieboliger på skolens matrikel og knap 150 familieboliger på arealet med boldbanerne ud til Jernaldervej. Det vil blive til et boligområde med omkring 700-800 nye borgere, hvoraf omkring 100 vil være børn i skolealderen. Dette boligområde vil tilhøre den nye skole, og det vil således bidrage til, at elevsammensætningen vil blive markant anderledes med flere børn, som kommer fra nye private boliger.

Udviklingen af Ellekærområdet vil i høj grad også bidrage til den ønskede bymæssige sammenfletning, hvor Bispehaven åbnes op og kobles til den omkringliggende by. Mod nord vil Bispehaven således både koble sig på den grønne kile og det nye boligkvarter, som vil bidrage til at understøtte de nuværende kvaliteter og gøre op med områdets sociale og fysiske isolation.

Fritidsbrugere

Folkeskolers faciliteter bruges i stort omfang til fritidsaktiviteter uden for skoletiden. Ændringer i skolekapaciteten har derfor også betydning for fritidsbrugerne. Opførslen af en ny skole i Gellerup vil betyde, at der kommer nye muligheder for fritidsbrugere i Gellerup, hvor de vil kunne bruge skolens idrætssale, faglokaler mv. Tovshøjskolens idrætsfaciliteter og boldbanerne ved Tovshøjskolen vil kunne bruges i samme omfang som i dag.

Ellekærskolens idræts- og kantinefaciliteter bevares og vil indgå i planerne for byudvikling af området. Ellekærskolens idrætsfaciliteter vil kunne bruges i samme omfang som i dag. Der afsættes 2 mio. kr. til flytning af klubhusfaciliteter mv. til anden placering ved boldbanerne set i sammenhæng med de tiltag, som er aftalt i udviklingsplanen for Bispehaven. Der afsættes 1,0 mio. kr. til drift af idrætsfaciliteterne.

22. maj 2019

Forligspartierne er enige om, at der ikke må reduceres i antallet af boldbaner. Ved Ellekærskolen omdannes en grusbane til kunstgræs. Derudover afsættes der 21 mio. kr. til etablering af tre boldbaner et andet sted i kommunen, som er klar, inden boldbanerne ved Ellekærskolen bliver nedlagt. De lokale fodboldklubber skal have fortrinsret til fortsat at bruge banerne ved Ellekærskolen, således det er klubber, som ikke er geografisk forankret i lokalområdet, som flyttes til andre baner. Der afsættes endvidere 7 mio. kr. til idrætsfaciliteter.

Der er det samme antal boldbaner, og der sker derfor ingen ændringer i driftsbudgettet til boldbaner som følge af denne aftale.

Forligspartierne ønsker, at mulighederne for at have et aktivt fritidsliv fastholdes samtidig med, at der kommer flere indbyggere i Aarhus. Med afsæt i Kultur og Borgerservice beskrivelse af behovet for flere boldbaner forpligter forligspartierne hinanden på, at der skal arbejdes med at finde finansiering til flere boldbaner.

Økonomi

Opførslen af en ny skole, fusion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen og indsatser til at styrke børnenes trivsel og læring er forbundet med udgifter til både drift og anlæg. Samtidig er der mindreudgifter som følge af fusionen af de to skoler og indtægt fra salg af en skole og boldbaner.

Anlægsudgiften til en ny skole, dagtilbud og fritidstilbud er 339 mio. kr. inklusiv udgifter til grund. Udgifterne til tre nye fodboldbaner er 21 mio. kr., 2 mio. kr. til flytning af klubhus mv. og 7 mio. kr. til idrætsfaciliteter.

Der er følgende driftsudgifter:

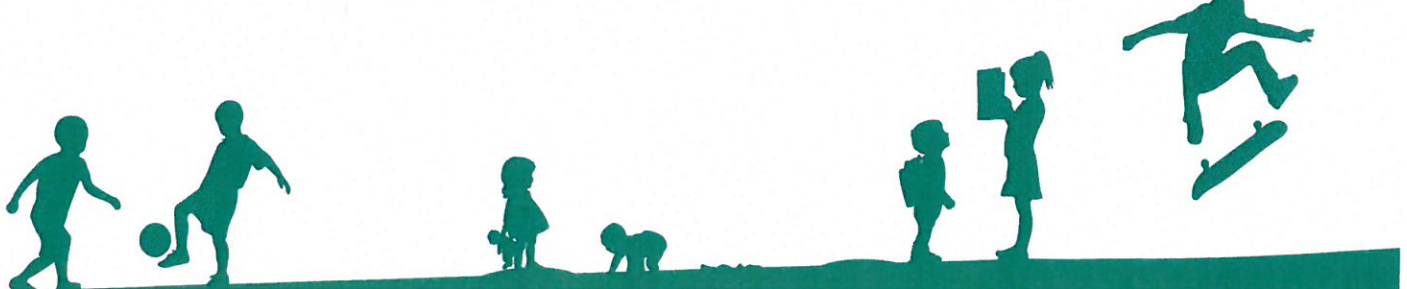
- 1,9 mio. kr. i perioden 2020-2029 til indsatser til styrkelse af forældrekompetencer og ansvar og børnenes sprog
- 10,2 mio. kr. årligt til ledelse, bygningsdrift, magnetskolemidler og udgifter til transport til elever med sprogstøttebehov til den nye skole
- 2,0 mio. kr. til Sødalskolen og Skjoldhøjskolen til at øge egenskoleandelen
- 1,0 mio. kr. årligt fra 2025-2026 til drift af idræts- og kantinefaciliteter ved Ellekærskolen

Disse driftsudgifter afholdes af mindreudgifterne til bygningsdrift, ledelse og heldagsskolemidler som følge af, at der ikke skal drives skole på Tovshøjskolen og Ellekærskolens matrikler fra henholdsvis 2020 og 2025, og at der kan nedlægges et dagtilbud.

Udgiften til Nest på den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole afholdes inden for de to skolars budgetter, inklusiv heldags-skole- og magnetskolemidler, dog justeret for udviklingen i elevtallet. Nogle år bliver der tilført ekstra midler, mens der i andre år tildeles færre midler på grund af færre elever. Det forudsættes, at 80 procent af skolens budget til støttecenter og sprogindsatser indgår i finansieringen, idet der er en forventning om, at disse elevers undervisningstilbud kan være i Nest-klasserne som følge af, at der er to voksne, små klasser og Nest-pædagogik.

Når der er afsat finansiering til ovenstående indsatser, er der mindreudgifter til drift på 13 mio. kr. i perioden 2020-2030, og herefter 6,3 mio. kr. årligt. Driftsmidlerne kapitaliseres til finansiering af anlægsudgifterne til ny skole.

Den samlede økonomi i aftalen fremgår af nedenstående tabel. Forligspartierne er enige om, at den manglende anlægsfinansiering på 81,6 mio. kr. skal indarbejdes i budgettet for 2020-2023 inden for rammen af frie anlægsmidler, og forligspartierne vil i forbindelse med budgetforhandlingerne drøfte eventuel alternativ finansiering. I det omfang, at

22. maj 2019

det udskydes at finde finansiering til kommende år, vil de tre boldbaner bliver finansieret først af de midler, som allerede er peget på.

Udgifter og finansiering

	Mio. kr.
Udgifter	
Ny skole, 10 dagtilbudsgrupper og klub	339,0
Boldbaner	21,0
Idrætsfaciliteter	7,0
Drift af idrætsfaciliteter (svarende til 1,0 mio. kr. årligt)	21,0
Flytning af klubhusfaciliteter	2,0
Finansiering	
Salg af Ellekærskolen	-56,4
Salg af boldbaner ved Ellekærskolen	-55,2
Anlægsfinansiering fra dagtilbud og klub	-36,2
Kapitalisering af driftsbesparelse	-97,0
Driftsbesparelse 2020-29	-18,7
Midler afsat til nybyggeri af skoler (budget 2019)	-40,8
Renter	2,9
Manglende finansiering	88,6

Dialog og inddragelse

Forligspartierne lægger vægt på, at der i forhold til gennemførelsen af alle elementer i aftalen, at det sker i bred dialog og samarbejde med nuværende og kommende interessenter.

22. maj 2019

Underskrifter

Aarhus Byråd den 22. maj 2019

For partierne

Socialdemokraterne

Venstre

Socialistisk Folkeparti

Det Radikale Venstre

Dansk Folkeparti

Enhedslisten

Alternativet

Det Konservative Folkeparti

Liberal Alliance

Ny skole og fritidscenter i Gellerup

Kolofon

Udarbejdet af:

Aarhus Kommune, Børn og Unge - juni 2020

Kontakt:

Børn og Unge chef, Susanne Hammer-Jakobsen, Aarhus Kommune

Skoleleder Helle Mønster, Aarhus Kommune

Fritids – og ungdomsskoleleder Anders Glahn, Aarhus Kommune

Økonomi- og administrationschef Hardy Pedersen

Forvaltningschef Pædagogik og Forebyggelse Ole Kiil Jacobsen

Sektionsleder Planlægning Henrik Rudfeld

Specialkonsulent pædagogisk afdeling, PUF, Claus Picard, Aarhus Kommune

Projektleder Planlægning, Børn og Unge, Anne Marie Due Schmidt, Aarhus Kommune

Ulla Kjærvang, Strategi – og udviklingskonsulent

Toke Agerschou, Rådgiver, PA og facilitator

Design og layout:

Kommunikation, Børn og Unge, Aarhus Kommune

Udgivet af:

Aarhus Kommune, Børn og Unge - juni 2020

Læs mere:

På DetViGør ([link](#))

Indhold

Forord	4
KAPITEL 0 - Velkommen til Ny skole og fritidscenter i Gellerup	5
KAPITEL 1 - Rammesætning og baggrund for Ny skole og fritidscenter i Gellerup	8
KAPITEL 2 - Proces frem mod pædagogisk profil	16
KAPITEL 3 - Mød målgruppen - de potentielle forældre til det nye skole- og fritidscenter	27
KAPITEL 4 - Profil for skole og fritidscenter i Gellerup	32
BILAG	53
Bilag 1: Baggrundsnotat profilskoler	53
Bilag 2: Målgruppeanalyse fra Center for Innovation	66
Bilag 3: Processen i detaljer	112

Forord

Kære alle sammen

Det er med stor glæde og stolthed, at jeg her kan præsentere det pædagogiske program for den nye skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Et program for en ny skole og fritidscenter med en praksisnær og projektbaseret profil, hvor læring i skole såvel som fritid er drevet af børn og unges naturlige nysgerrighed på virkelighedens problemstillinger.

Det er først og fremmest et tillidsfuldt og ligeværdigt samarbejde mellem Tovshøjsskolen, Ellekærskolen og Fritidscenteret i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, der har skabt profilen for den nye skole og fritidscenter.

Det er et stærkt og ambitiøst træk – men også nødvendigt, for der er brug for alle kræfter, opfindsomhed og energi omkring områdets nuværende og kommende børn og unge, så vi ruster dem bedst muligt til at møde verden som hele mennesker, hvor alle sider af tilværelsen står stærkt i den enkeltes liv.

Ud over forældre, medarbejdere og ledelse fra skole og fritid har en række af unge, lokale institutioner, sundhedsplejersker, foreninger, samarbejdspartnere, faglige organisationer, magistratsafdelinger og politikere igennem en omfattende inddragelsesproces bidraget væsentligt i udviklingen af det pædagogiske program, vi står med i dag. Det skal I alle have en stor tak for – jeg bliver personligt endnu en gang bekræftet i, at når vi lytter til hinanden, får vi en langt større forståelse for og dybde i vores tilgang til vores fælles opgaver.

En bred pædagogisk profil favner alle børn og unge på skolen og i fritidscentret og bidrager derved til at skabe et lokalt, attraktivt skole- og fritidstilbud, der kan give vores børn og unge i området samme muligheder for at klare sig godt, som øvrige børn i Aarhus. Med valget af profil er der taget et vigtigt skridt i den rigtige retning. Samtidig er det en profil, der står så stærkt, at den kan tiltrække nye beboere til området.

Jeg glæder mig særligt over, at den valgte profil tegner et billede af et sted, hvor det enkelte barns og unges udvikling og trivsel er i fokus i et stærkt fællesskab mellem skole, fritid, lokalområde og forældre. Et sted, der rækker ud til forældre i og udenfor lokalområdet, foreningslivet og vores naboer. Det bliver med garanti en spændende hverdag med udfordringer til både hoved og hænder, som giver gode vilkår for alle vores børn og unge – også de fagligt udfordrede børn og for de fagligt stærkeste.

Det er min ambition at skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven skal være det lokale og foretrukne tilbud for alle. Et tæt og nært forældresamarbejde er helt afgørende for at nå dette mål, derfor skal der lyde en særlig tak til de forældre og unge, der har involveret sig i processen indtil nu.

Jeg ser frem til at byde forældre og børn velkommen indenfor, når den nye skole og fritidscenter åbner dørene i Gellerup i august 2025.

Børn og Unge-rådmand
Thomas Medom

Velkommen til Ny skole og fritidscenter i Gellerup

0

Velkommen til Ny skole og fritidscenter i Gellerup

Aarhus Byråd har i 2019 besluttet at bidrage til udviklingen af Gellerup, Toveshøj og Bispehaven fra ghetto til attraktive bydele med beslutningen om at bygge Ny skole og fritidscenter i Gellerup: Visionen er at skabe en attraktiv skole og fritidscenter med en tydelig faglig og pædagogisk profil – og en medspiller i byudviklingen med nye boliger, rekreative områder og faciliteter til kultur- og bevægelse. Den nye skole og fritidscenter i Gellerup står klar i august 2025.

Del af bydelsforandring

Som Ny skole og fritidscenter i Gellerup bliver vi en vigtig del af bydelsforandringen og et attraktivt tilbud til nye beboere og til de eksisterende beboere i området. I 2020 har projektets styregruppe derfor samarbejdet bredt om at udvikle en attraktiv faglig og pædagogisk profil for bydelens nye skole og fritidscenter.

Et stærkt og fælles fundament

I foråret 2020 har vi udviklet os af tre spor:

- ▶ Involveret unge, forældre, lærere, pædagoger, politikere, faglige organisationer, Klimasekretariatet og kommunens afdelinger i at samle viden via oplæg, inspirationsture og drøftelser
- ▶ Lært det bedste af andres erfaringer med faglige og pædagogiske profiler
- ▶ Interviewet forældre som kunne flytte til området og lokale forældre om, hvordan en faglig og pædagogisk profil påvirker deres valg af skole, fritid og bolig

På baggrund af de tre spor har styregruppen anbefalet at den nye skole og fritidscenter i Gellerup får **en pædagogisk profil, der bygger på projektarbejde og en undersøgende praksis.**

Læs mere om profilen i kapitel 4.

Rådmand for Børn og Unge Thomas Medom tiltrådte styregruppens indstilling den 24. marts 2020.

Udvikling af det pædagogiske program

I april-juni 2020 har vi arbejdet videre med at udvikle og uddybe den pædagogiske profil.

I dette pædagogiske program for Ny skole og fritidscenter i Gellerup kan du læse en sammenfatning af arbejdet.

Programmet er dels en opsamling på fasen "Pædagogisk programmering". Den henvender sig til de mange, der har involveret sig og samarbejdet i processen: Børn og Unge-udvalget, forligskredsen, rådmand Thomas Medom, faglige organisationer, lærere, pædagoger og pædagogisk ledelse fra skole og fritidscenter, faglige organisationer BUPL, ÅLF, FOA, PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionsskolen Ellehøj, unge fra Senaterne, en styregruppe sammensat af forældrerepræsentanter, Børn og Unge-chefer og projektledelse, sundhedsplejen i området, daginstitutioner i området, repræsentanter fra andre magistratsafdelinger: Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Center for innovation samt Klimasekretariatet.

Programmet er også en introduktion for kommende bygherrerådgivere på projektet og for alle forældre og interesserede, der gerne vil vide mere om Ny skole og fritidscenter i Gellerup.

Programkataloget er vores afsæt for den uddybende inddragelsesproces, der venter med byggeprogrammet. Her udfolder vi kravene til de fysiske rammer på baggrund af projektets vision og skolens og fritidscentrets pædagogiske profil.

Vi videreudvikler også materialet til information i daginstitutioner og til sundhedsplejersker, skolebestyrelser og udvalgte fora i og udenfor området.

Sådan læser du det pædagogiske program

I programmet finder du information om:

- ▶ Rammen for projektet og den politiske aftale om Ny skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, samt de overordnede politikker, der ligger til grund for arbejdet
- ▶ Processen for første halvår 2020, resultaterne heraf og hvordan vi bruger de mange ideer i udvikling af projektet
- ▶ Beskrivelser af den kommende målgruppe for projektet
- ▶ Den pædagogiske profil for skole og fritid i overskrifterne Vision, Pædagogisk profil, Organisation og Bygningsfysik

Vi ønsker dig god læselyst!

Med venlig hilsen

Projektstyregruppen

Økonomi- og administrationschef Hardy Pedersen
Børn og Unge chef Susanne Hammer-Jakobsen
Forvaltningschef Pædagogik og Forebyggelse Ole Kiil Jacobsen
Sektionsleder Planlægning Henrik Rudfeld
Skoleleder Helle Mønster
Fritidscenter- og ungdomsskoleleder Anders Glahn
Forældrerepræsentant Chadi Ali Kayed fra skolebestyrelsen Ellekærskolen
Forældrerepræsentant Hanan Yusuf Bare fra Fritidscenteret
Forældrerepræsentant Mariam Hayir fra skolebestyrelsen Tovshøjskolen
Projektleder i Planlægning Anne Marie Due Schmidt
Specialkonsulent Claus Picard, Pædagogik, Undervisning og Fritid

Rammesætning og baggrund for Ny skole og fritidscenter i Gellerup

1

Politisk aftale om attraktivt skoletilbud

Den 14. august 2019 godkendte byrådets partier "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven".

Den 30. oktober fulgte "Tillæg til aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven".

Formål med "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" er medvirke til, at der i fremtiden ikke er udsatte boligområder i Aarhus Kommune.

Beslutningen betyder at der skal ske massive forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og at bydelene opleves som en del af Aarhus, både fysiske og socialt. Bydelene skal have en alsidig beboersammensætning og et rigt byliv i et sikkert og trygt nærmiljø med en oplevelsesrig arkitektur.

Tre attraktive bydele

Det er vigtigt at mange ressourcestærke børnefamilier får øjnene op for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Bydelene skal være attraktive for børnefamilierne og byde på attraktive kvarterer med gode boliger, gode faciliteter og tilbud til fritiden og ikke mindst et attraktivt skoletilbud.

Med Ny skole og fritidscenter i Gellerup sætter Aarhus fokus på børnene. Vi ønsker at børn født i denne del af byen får samme muligheder for at klare sig godt som børn født i resten af kommunen – for sådan er det ikke i dag. Derfor har Aarhus Byråd med aftalen afsat midler til at bygge skole, klubtilbud, SFO og dagtilbud i Gellerup.

Tre formål med at bygge Ny skole og fritidscenter i Gellerup

Vi vil:

- ▶ Skabe en bydel i social balance, hvor børnene går på den lokale skole. Den nye skole og fritidscenter drives på samme vilkår som andre skoler i kommunen. Den bliver lokal distriktsskole for børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.
- ▶ Tiltrække ressourcestærke beboere til bydelen ved at Ny skole og fritidscenter fungerer som attraktion for kommende købere. Timing er vigtig, så nye boligtyper og skolebyggeri følges ad i tid og supplerer hinanden. Skole og fritidscenter er klar til skoleåret 2025/2026.
- ▶ Tiltrække elever, der bruger det frie folkeskolevalg på tværs af Ringvejen.

For at skabe dette skal den nye skole og fritidscenter være attraktiv og kendt for stærk faglighed, motiverende undervisningsformer og høj trivsel.

Del af samlet plan

Den politiske aftale om et attraktivt skole- og fritidstilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven implementeres gennem fem delelementer. Ny skole og fritidscenter i Gellerup er én del. De øvrige dele er blandt andet ændrede skoledistrikter, sammenlægning af skoler, særlige faglige indsatser og opfølgning organisatorisk og pædagogisk.

Projektets organisation

Projektet er organiseret med en styregruppe som øverste del af projektorganisationen for byggeriet i Børn og Unge. Projektstyregruppen er underlagt Aarhus Kommune og Børn og Unges linjeorganisation og styregruppens medlemmer refererer til linjeorganisationen.

Projektstyregruppens overordnede formål er at vurdere og prioritere krav og ønsker til byggeriet af Ny skole og fritidscenter i Gellerup. Det sker på baggrund af input fra brugere og interessenter, bygherrerådgiver og projektleder. Den formelle beslutningstager er styregruppeformanden.

Styregruppen for den nye skole består af Økonomi- og administrationschef Hardy Pedersen, Børn og Unge chef Susanne Hammer-Jakobsen, forvaltningschef Pædagogik og Forebyggelse, Ole Kiil Jacobsen, sektionsleder Planlægning Henrik Rudfeld, skoleleder Helle Mønster, FU-leder Anders Glahn og forældrerepræsentanter Chadi Ali Kayed, Hanan Yusuf Bare og Mariam Hayir fra skole og fritidscenter.

Hardy Pedersen er styregruppeformand og dermed ansvarlig for projektet som helhed.

Anne Marie Due Schmidt, Planlægning, er tilknyttet som projektleder til projektet som helhed. Claus Picard, fra Pædagogisk Udvikling og Forebyggelse er tilknyttet som tovholder i forhold til den pædagogiske profil.

Politikker, strategier og retningslinjer

Alle projekter i Børn og Unge bygger på flere politikker, strategier og retningslinjer. De væsentligste er trukket frem her.

Børne- og Ungepolitik

Børne- og ungepolitikken er vores fælles værdigrundlag og grundlaget for sammenhæng i indsatsen for alle børn og unge i Aarhus. Vi har alle til opgave at stå på tæer og række ud for at nå visionen.

I Aarhus Kommune arbejder vi for, at alle børn og unge udvikler sig til:

- Glade, sunde børn og unge med selvværd
- Personligt robuste, livsduelige og kreative børn og unge, der bliver så dygtige, som de kan og er rustede til at møde fremtidens udfordringer
- Børn og unge, der oplever medborgerskab og bruger det
- Børn og unge, der deltager i og inkluderer hinanden i fællesskaber
- Børn og unge med globalt udsyn og lokal indsigt

Børne- og ungepolitikken er til alle kommunens børn, unge, familier og medarbejdere samt bysamfund

- For børn, unge og forældre kan politikken bruges til at få indblik i de værdier og principper, som byrådet lægger vægt på, og byrådets forventninger til samarbejdet om børn og unge i Aarhus Kommune
- For medarbejdere i Aarhus Kommune er politikken retningsanvisende og forpligtende. Den skal skabe en tydelig ramme for og opbakning til arbejdet med børnene og de unge

- For bysamfundet og andre vigtige aktører i børnenes og de unges liv er børne- og ungepolitikken byrådets invitation til at samarbejde om at skabe et godt børne- og ungdomsliv i Aarhus

Plan for fritids- og ungdomsskoleområdet

Fritids- og ungdomsskoleplanen viser den strategiske, tværgående og sammenhængende retning for alle tilbud indenfor fritids- og ungdomsskoleområdet i Aarhus Kommune.

Planen er fritids- og ungdomsskoleområdets fælles grundlag for at understøtte børnenes og de unges læring og udvikling, fællesskaber, sundhed og trivsel i et 0-18 års perspektiv. Planen viser fælles principper for fritids- og ungdomsskoleområdets ydelser i Aarhus Kommune.

Skoleudbygningsprogram

Aarhus Kommunes Skoleudbygningsprogram danner rammen for den videre udvikling af Ny skole og fritidscenter i Gellerup. Skoleudbygningsprogrammet understøtter seks principper, som blev formuleret af Børn og Unges tænketank. Tænketanken formulerede principperne om nyskabende og spændende børnemiljøer, der inviterer til leg og læring og sætter børnene og de unges trivsel i centrum.

Heri deltog blandt andet Hans Henrik Knoop, lektor i pædagogisk psykologi på DPU samt Aarhus Universitet, og forskningsdirektør i Universe Research Lab Kaj Grønbæk, der er professor ved Datalogisk Institut på Aarhus Universitet samt leder af Center for Interactive Spaces.

Skoleudbygningsprogrammet indeholder Byrådets rammebestemmelser for skolerens areal pr. elev og funktioner til lærings- og fritidsaktiviteter. Rammebestemmelserne balancerer det pædagogisk ønskelige med de økonomiske rammer.

Lokale brugere vil gennem involvering være med til at afgøre, hvordan kvadratmeter fordeles på funktioner og hvordan funktioner organiseres.

RULL-blomsten

Diagrammet "RULL-blomsten" er en del af Skoleudbygningsprogrammet og er udviklet af Aarhus Kommune, konsulent Winnie Ricken og Alexandra Instituttet. RULL står for Rum til Leg og Læring og diagrammet bliver brugt i dette program som en metode til at udvikle nye læringsmiljøer.

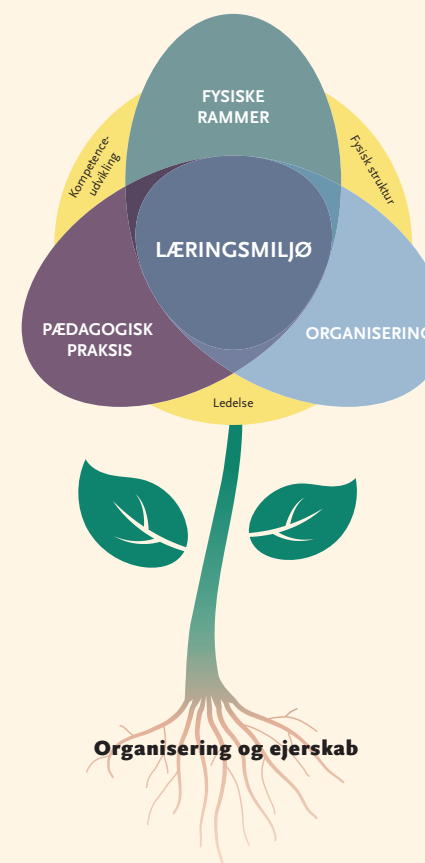
Blomsten viser læringsmiljøet som en sammenhæng mellem pædagogisk praksis, organisering og fysiske rammer. Summen af de tre elementer danner læringsmiljøet.

Den pædagogiske praksis skal sætte aftryk i både de fysiske rammer og den praktiske organisering af dagen, ugen og året - f.eks. gennem konkret skemalægning, holddannelse, tilrettelæggelse af undervisningsforløb, osv.

De tre elementer udgør rammen om et læringsmiljø og er indbyrdes afhængige.

Blomsten symboliserer et samspil, som er forankret med et godt ejerskab i organisationen hos skole og fritidsdelen. Det er symboliseret ved rodnettet af blomsten.

RULL-blomstens blade "Pædagogisk praksis" og "Fysiske rammer" kan du læse mere om i kapitel 4 "Profil for skole og fritid i Gellerup". Bladet "Organisering" er kun berørt kort, da det vil blive udviklet i en ledelsesworkshop mellem skole og fritid og i projektets næste fase i samarbejde med bygherrerådgivere.

Projektets kontekst og byggeri

Vi forventer at den nye skole og fritidscenter vil blive bygget centralt i Gellerup. Der er udpeget to byggegrunde, der er vedtaget politisk. I forbindelse med grundkøb afgrænses byggegrundene endeligt.

Én skole og fritidscenter
- i to bygninger

Den nye skole og fritidscenter i Gellerup får adskilte afdelinger til indskoling og SFO og til mellemtrin, fritidsklub, udskoling og ungdomsskole/klub.

Skolen har tre spor, men indskoling kan rumme fire spor, fordi skoler typisk har flere klasser på de mindre årgange.

I arealet til indskoling og SFO indgår både læringsarealer til undervisning og fritid, samt faglokaler til musik og bevægelse, natur og teknologi samt billedkunst.

Her kan du læse et oplæg til pladsfordeling, som kun er vejledende og skal bearbejdes når byggeriet skal programmeres i andet halvår 2020.

Læringsarealerne til undervisning og fritid er del af arealet til mellemtrin, udskoling og fritidscenter. Det samme er faglokaler til billedkunst, madkundskab, natur og teknologi, håndværk og design, naturvidenskab og praksis/musisk faglokale til udskoling, samt idrætsfaciliteter. Også dette oplæg er vejledende og bearbejdes i forbindelse med byggeriets programmering i andet halvår 2020.

I begge afdelinger indgår kantine-areal, administration, sundhedssektion (PPR, tandpleje og sundhedsplejerske), støttecenter og andre arealer som rengøringsrum, affaldsrum etc. Oplægget er vejledende og skal bearbejdes i forbindelse med byggeriets programmering i andet halvår 2020.

Alle arealer er baseret på Aarhus Kommunes skoleudbygningsprogram.

	Vejledende bruttoareal [m2]	Noter
Indskoling og SFO		
Skolens bygnings fodaftryk	1.393	Forudsat bygningshøjde på 3,5
Udearealer skole	4.872	14,5 m2 pr. elev
Cykelparkering	391	75 pr. 100 elever. 10 cykler fordrer 15,5 m2
Bilparkering	1.463	Antal svarer til parkeringsnormen for området
Nettoareal bygning i alt	3.251	Der er forudsat 28 elever i hver klasse, 4 klasser på hvert spor og 4 årgange (0., 1., 2. og 3. klasse).
Bruttoareal bygning i alt	4.876	Brutto-netto faktor er forudsat til 1,5.
Mellemtrin, Udskoling og fritidscenter		
Skolens bygnings fodaftryk	2.404	Forudsat bygningshøjde på 3,5
Udearealer skole	8.316	16,5 m2 pr. elev
Cykelparkering	586	75 pr. 100 elever. 10 cykler fordrer 15,5 m2
Bilparkering	2.220	Antal svarer til parkeringsnormen for området
Nettoareal bygning i alt	5.610	Der er forudsat 28 elever i hver klasse, 3 klasser på hvert spor og 6 årgange (4., 5., 6., 7. og 8. klasse).
Bruttoareal bygning i alt	8.414	Brutto-netto faktor er forudsat til 1,5.

Proces frem mod pædagogisk profil

2

Faglig og pædagogisk profil

I det første halvår af 2020, er der arbejdet med at beslutte, om den nye skole og fritidscenter skulle have en profil og i så fald hvilken profil.

Forud for beslutningen har der været afholdt en bred inddragende proces med interessenter, samt Børn og Unge-udvalget. Processen er blevet samlet op undervejs og anvendt som grundlag for det videre forløb.

Derudover blev der efter fire ud af otte event samlet op i form af en rådmandsindstilling, hvor projektstyregruppen indstillede at skole og fritidscenter skulle have en bred pædagogisk profil. Denne indstilling tiltrådte Rådmand Thomas Medom den 24.3.2020. På de følgende events er der arbejdet videre med og udviklet på selve indholdet af profilen.

Nærværende afsnit har til formål at beskrive processens indhold og output overordnet, mens den detaljerede afrapportering og svar kan ses i bilag 3.

Inviterede til processen

I processen har der været fokus på at inddrage bredt. Til alle events er således inviteret:

- ▶ Lærere, pædagoger og pædagogisk ledelse fra skole og fritidscenter
- ▶ Skoleleder og fritidsleder, Helle Mønster og Anders Glahn
- ▶ Styregruppe sammensat af forældrerepræsentanter, Børn og Ungechefer og projektledelse
- ▶ Sundhedsplejen i området
- ▶ Daginstitutioner i området

- ▶ PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionsskolen Ellehøj
- ▶ Unge fra Senaterne
- ▶ Faglige organisationer BUPL, ÅLF, FOA
- ▶ Repræsentanter fra andre magistratsafdelinger; Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid, Center for innovation, Klimasekretariatet
- ▶ Børn og Ungeudvalget og Forligspartierne fra byrådet, som står bag den politiske aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup

Potentielle fremtidige forældre er desuden blevet interviewet i forløbet for at sikre, at deres stemmer bringes ind i drøftelsen. Indsigter fra interviews fremgår af bilag 2.

I forbindelse med eventen Udsyn var desuden inviteret:

- ▶ Repræsentanter fra idrætslivet (Get2Sport, DBU, Elite Idræt Aarhus, ESAA Aarhus m.fl.)
- ▶ Kultur- og musikskoler (Børnekulturhus Aarhus, Aarhus Musikskole, Gellerupkirken)
- ▶ Uddannelsesinstitutioner (FGU, Aarhus Tech, VIA)
- ▶ Boligorganisation (Østjysk Bolig og Brabrand Boligforening, Boligsocial Indsats under MSB)
- ▶ Erhvervslivet (Olav de Linde)

Processens elementer

Processen består af otte aktiviteter, der alle har haft til formål, at sikre en bred inddragelse på drøftelserne om den nye skole og fritidscenter skulle have en pædagogisk og faglig profil og i så fald hvilken profil. Inddragelsen har været planlagt, så man til dels har fået viden bl.a. fra eksperter og erfarne praktikere og workshops med deltagerne, for at indhente input og ideer fra en bred skare af interessenter.

De elementer, der har indgået i processen er:

- ▶ Kick-in-event 6. februar
- ▶ Inspirationstur 21. februar
- ▶ Indsigt - Konference og workshop 9. marts
- ▶ Udsyn - Konference og workshop 9. marts
- ▶ Profilen i praksis 27. april (flyttet fra 1. april)
- ▶ Dialogmøder juni
- ▶ Præsentation 18. juni
- ▶ Kick-off-event/Åbent hus 12. september (flyttet fra 16. maj)

På de kommende sider udfoldes hvert element og input og ideer fra hver event sammenfattes. Den fulde opsamling af processen ses i bilag 3.

Procestilpasninger

Det har undervejs været nødvendigt at tilpasse den planlagte proces med henblik på at reducere Covid-19 smitte.

Workshoppen Profilen i praksis blev udskudt fra den 1. april til den 27. april og blev afviklet digitalt.

Kick-off-event/Åbent hus, der oprindeligt var planlagt til den 16. maj, er således udskudt til den 12. september. For at sikre rettidig bred involvering, er der arrangeret en række dialogmøder i juni med udvalgte interessenter.

Processen trin for trin

Kick-in-event 6. februar

Hvordan kan den nye skole og fritidscenter tiltrække nye beboere til Gellerup, og spiller en særlig pædagogisk profil ind i valget af bosted og skole? Oplæg ved fremtidsforsker fra Fremforsk Marianne Levinsen og oplæg om nationale erfaringer med profilskoler fra Københavns kommune ved udviklingskonsulent Nina Raaschou. Eventet fungerede som rammesætning og igangsætning af projektforløbet.

Oplæggene belyste, at et godt skole- og fritidstilbud er afgørende for bosætning, da der i boligvalget vægtes højt, at der findes et attraktivt tilbud. Erfaringer med profilskoler fra Københavns Kommune var blandede. Der var eksempler på profilskoler, der havde fået flere elever, da de omdannede skolen til at blive en profilskole, men også skoler, der lykkedes med tiltrækning ved andre midler, f.eks. ved at have et stærkt og tydeligt værdigrundlag og gennem målrettet kommunikation om forventninger til forældre.

Deltagerne bidrog med spørgsmål og kommentarer og hovedpointerne fra deltagerne var bl.a.:

En profil kunne være interessant blandt andet for at gøre skole og fritidscenter attraktiv nok til at tiltrække på tværs af byen, men der var behov for mere viden og erfaringer, inden en endelig beslutning. Der var mange forskellige konkrete forslag på profil f.eks. idræt, innovation, science, autentiske projekter, musisk/kreativ, bæredygtighed, religion, kultur og rettigheder.

Flere input vægtede vigtigheden af at have de helt basale ting på plads i en god skole og fritidscenter, udover at en profil kan være interessant. F.eks. tæt samarbejde mellem dagtilbud, skole og fritidsliv, fokus på at skabe høj trivsel med skolen som centrum for fællesskab og fritidsliv og fokusere på, at skolen først og fremmest bliver lokalområdets foretrukne skole.

Den fulde opsamling fra Kick-in-event findes i bilag 3 (delelementer bilag 3_1A, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F, 1G) (link). (Kodeord: mbu).

Inspirationstur 21. februar

Inspirationstur til profilskoler i Københavns Kommune med fokus på, at indsamle erfaringer og inspiration fra forskellige typer af profilskoler. Besøg på: Utterslev Skole med naturfaglig profil, Nørre Fælled Skole med Idrætsfaglig profil og Grøndalsvængets skole med bred pædagogisk profil.

Inspirationsturen gav anledning til mange spændende drøftelser. Det blev af deltagerne fremhævet, at turen havde givet mange nuancer til profiltænkningen, idet de besøgte skoler anvendte profiltænkningen væsensforskelligt.

På Nørre Fælled Skole blev en smal faglig profil (idrætsprofil) anvendt til at tiltrække elever til en særskilt idrætslinje i udskolingen og profilen havde givet anledning til et generelt løft af de faglige resultater. Oplæg og spørgsmål fra deltagerne viste dog, at tiltrækningen af elever og de gode resultater var skabt på idrætslinjen og ikke havde dokumenteret effekt på de øvrige elever på skolen.

I modsætning hertil blev profiltænkningen på Utterslev Skole anvendt som en bred pædagogisk metode, snarere end på en separat linje. På Grøndalsvænget skole havde uden at være en profilskole, løftet skolens evne til at tiltrække elever fra lokalområdet, efter en årrække ikke at blive valgt til af de lokale forældre. Her var tilgangen en tydelighed overfor forældresamarbejdet.

Det blev overordnet drøftet at det var spændende med den tydelighed, en profil giver til en skole (og fritidscenter), men at der skal tænkes meget over, hvad opdeling i linjer gør for en skoles sammenhængskraft og tiltrækning af lokalområdet.

Den fulde opsamling fra inspirationsturen findes i bilag 3 (delelementer bilag 3_2A, 2B, 2C, 2D, 2E). (Link). (Kodeord: mbu).

Indsigt - Konference og workshop 9. marts

Program:

Hvad skaber et attraktivt lærings- og fritidsmiljø?

Oplæg om effekt af faglige og pædagogiske profiler ved Claus Picard, PUF. Oplæg af skoleleder Helle Mønster og fritidsleder Anders Glahn om faglige og pædagogiske visioner. Oplæg af CFIA om indsigter fra fremtidige forældre. Oplæg af skoleleder Martin Appel om Lisbjerg Skoles arbejde med kobling mellem pædagogisk praksis, organisation og fysiske rammer.

Deltagerne blev i workshopgrupper bedt om at pege på hvilke elementer, der skal indgå i den kommende profil. Følgende emner gik på tværs af alle besvarelserne fra workshop:

Åbenhed - En skole og fritidscenter der er åben 24/7 og benyttes af lokalområdet og forældre.

Skolen er det lokale samfunds hjerte, et samlende kulturhus, forsamlingshus, eller aktivitetshus for området.

Fællesskab - Vigtigt med store og små fællesskaber på kryds og tværs af skole, fritid, forældre og lokalområdet.

Sammenhænge og samarbejder på kryds og tværs - Skole/fritid, indskoling/udskoling, skole/fritid/lokalområdets foreninger, skole/fritid/bibliotek, skole/fritid/verdensbadet, skole/fritid/sports- og kulturcampus.

Mad – det gode måltid - Som et samlende element for forældre, børn, fritid og skole.

Bæredygtighed - En grøn CO₂ neutral skole, fokus på klima og bred forståelse af bæredygtighed.

Se det enkelte barn - Skab trivsel og læring med det gode børnesyn og værdier der virker.

Mangfoldighed - Plads til rummelighed og inklusion, der skal være plads til alle.

Værkstedspræget undervisning - Kreativ, aktiv undervisning med bevægelse, nye måder at undervise på, der er inspirerende og inviterende.

Tydelighed - At man kan se hvad skolen tilbyder og står for, de fleste peger på en bred profil.

Konference og workshop 9. marts

Udsyn - Konference og workshop 9. marts

Program:

Profilskolen i området - hvad kan der skabes af relationer nu og i fremtiden imellem skole, fritid og lokalområdet?

Oplæg om effekt af faglige og pædagogiske profiler ved Claus Picard, PUF. Oplæg af skoleleder Helle Mønster og fritidsleder Anders Glahn om faglige og pædagogiske visioner. Oplæg af Per Frølund, BA, om udvikling af området. Oplæg af Heidi Frostholm om de nærmeste naboer Sports- og Kulturcampus og Verdensbadet.

Deltagerne blev bedt om at pege på hvilke samarbejder og relationer skole og fritidscenteret kunne have med lokalområdet, foreninger og organisationer. Følgende emner gik på tværs af alle besvarelserne fra workshop:

Sports og kulturcampus - Udnytte samarbejds- og lokalelemuligheder.

Bibliotek - Udnyttes som et læringsmiljø med fokus på læsning og projekter m.v.

Den åbne skole - Samarbejder mellem Skole/fritid og foreningsliv, erhvervsliv og institutioner. Hvordan udnyttes det potentiale og hvordan organiseres alle de gode kræfter med de mange ideer der vil være med?

Overgange - Sikre gode overgange mellem daginstitutioner/skole, foreninger/skole-fritid.

Sammenhængskraft - Styrke sammenhængskraften mellem Bispehaven, Gellerup og Toveshøj. Gangbro efterspørges.

Fleksible lokaler - Nem adgang til at foreninger kan benytte lokaler og faciliteter, både ude og inde. (idræt, musik, kultur m.v.)

Mangfoldige udearealer - Hele lokalområdet kan benytte og få glæde af skolen og fritidscentrets udearealer.

Den fulde opsamling fra Indsigt og Udsyn findes i bilag 3 (delelementer bilag 3_3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4F). (Link). (Kodeord: mbu).

Profilen i praksis 27. april (flyttet fra 1. april)

Program:

Profilen omsat til undervisningssekvenser og brainstorm på hvordan de fysiske rammer skal indrettes, for at skabe de rette rammer for profilen samt hvordan skal profilen kommunikeres til nuværende og kommende nye forældre til skolen?

Oplæg på første udkast til den brede pædagogiske og faglige profil, på den undersøgende projektbaseret praksis, der er besluttet af Børn og Unge Rådmand. Oplæg om erfaringer fra undersøgelses- og projektbaseret skoler ved skoleleder Jon Venzel Sønderby fra Lyreskovskolen i Aabenraa Kommune og skoleleder Jette Sylvestersen fra Signaturskolen i Esbjerg Kommune.

Der var to typer af workshops. Den ene havde fokus et læringsforløb på skole og fritidscenter. Den anden fokuserede på kommunikation af profilen.

Workshop om læringsforløb

Læringsforløbsgrupperne bestod af lærere, pædagoger og ledelse fra Tovshøjskolen og Ellekærskolen og pædagoger, undervisere og ledere fra fritidsklub, ungdomsklub og ungdomsskole.

Af besvarelserne fra ideudvikling på undervisningsforløb, var det tydeligt, at en profil med fokus på den undersøgende og projektbaseret praksis, kendetegnes ved et meget varieret undervisningsforløb. Et varieret forløb, med en mangfoldighed af aktiviteter, som kan være lige fra fordybelse for den enkelte, til gruppearbejde, oplæg i større grupper og

forsamlinger. Forløbet indeholder både teoretiske, praktiske, musiske og kropslige aktiviteter, som kan vække elevernes nysgerrighed og dermed vække lysten til læring. I næsten alle forløb, var der forslag til at tage på ture i lokalområdet eller Aarhus for at besøge museer, natur og parker, lokale virksomheder, organisationer, foreninger som f.eks. kirker, ngo-ere, idrætsforeninger m.v.

I alle de beskrevne eksempler dækkede forløbene mellem 5 – 10 forskellige fag, samt gav eleverne mange forskellige kompetencer som f.eks. fordybelse, samarbejde, undersøge, perspektivere, formidle, interviewe og planlægning. For at kunne udfolde den undersøgende projektbaseret praksis i den pædagogiske profil, var der konkrete bud på, hvordan de fysiske rammer kunne understøtte den pædagogiske profil.

Workshop om kommunikation

Kommunikationsgrupperne bestod af forældre, sundhedsplejersker, dagtilbudsledere og kommunikationsmedarbejdere Aarhus kommune, som skulle drøfte kommunikation af profilen.

Hovedpointer fra grupperne der arbejdede med kommunikation af den valgte profil var, at det var positivt med tydelighed på bæredygtighed, faglighed, forældresamarbejde og det projektbaseret. Der var et ønske om få mere konkrete svar på, hvad de enkelte elementer kommer til at betyde i praksis. Der blev peget på, at en tidlig indsats med kommunikation til kommende forældre kan ske i daginstitutioner og hos sundhedsplejersker.

Den fulde opsamling fra Profilen i praksis findes i bilag 3 (delelementer bilag 3_5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G). (Link). (Kodeord: mbu).

Fremadrettede aktiviteter

I den sidste del af processen, er der planlagt tre aktiviteter, der afholdes fra juni frem til september. Disse skal sikre yderligere involvering af lokalområdet og alle der er interesserede i den nye skole og fritidscenter, her både nuværende og kommende nye forældre.

På disse aktiviteter, vil der blive yderligere informeret om den nye skole og fritidscenters valgte faglige og pædagogiske profil, herunder indhold og ambitioner og der vil blive mulighed for yderligere dialog og komme med input til den valgte profil.

Dialogmøder juni

Program: Møder med udvalgte interessenter i lokalområdet. Mødernes formål er dialog omkring projektet og at give interessenterne lejlighed til at kommentere og påvirke den videre udvikling af projektet. Desuden medbringes invitation til Kick-off-event/Åbent hus.

Præsentation 18. juni

Den valgte pædagogiske profil og de indholdsmæssige ambitioner præsenteres, samt processen for næste fase med programmering af lærings- og fritidsmiljø, fremlægges.

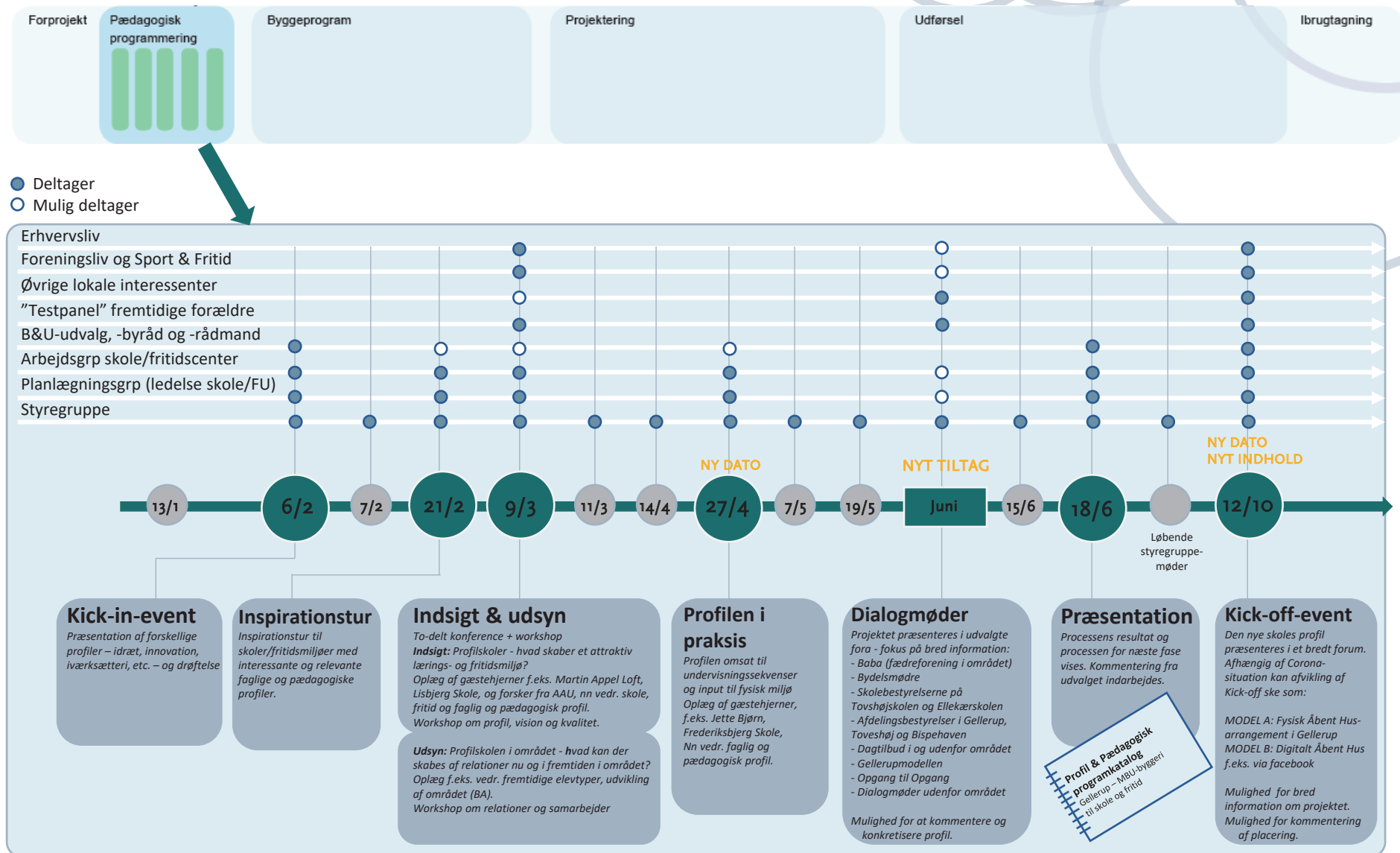
Kick-off-event/Åbent hus 12. september

Her præsenteres den nye skole og fritidscenters valgte brede pædagogiske og faglige profil og ambitionerne i et bredt forum for alle, der er interesseret. Eventen afholdes samtidig med Løb Mellem Husene – et gadeløb i Gellerup – der forventes at kunne tiltrække børnefamilier til området. Der vil være mulighed for at spørge ind og komme med input på den valgte profil og indholdet af denne. Derudover vil der være information om de nye typer af boliger i området, samt status på udviklingsplanen for Gellerup.

Ny skole og fritidscenter I GELLERUP

MBU-byggeri til skole og fritid

Mød målgruppen:
Potentielle forældre til
Ny skole og fritidscenter i Gellerup

3

Skole og fritid styrker bosætning lokalt

Det er vigtigt at den nye skole og fritidscenter kan tiltrække ressourcestærke beboere til bydelen og samtidig lykkes i at fastholde ressourcestærke lokale familier.

Analysen af bosætning viser at forældre typisk ikke vælger bolig på grund af skolen, men vægter højt at familien får gode skoler og daginstitutioner tæt på. De færreste børnefamilier vil flytte til en by eller byområde uden en skole, så en skole i nærområdet er del af boligvalget.

Folk vægter også at de får adgang til gode kultur- og fritidstilbud, sikre stier og et trygt lokalområde. Vigtigst er prisen og boligens kvalitet, og tilsammen gør de nævnte parametre udslaget for valget af bolig (Fremforsk, bilag 3). Sammen med gode boliger og den nye skole og fritidscenter altså med til at tiltrække nye beboere og eksisterende ressourcestærke beboere.

Forårets indsamling af viden og erfaringer har vist at det betyder mindre om skolen er en profilskole eller ej. Til gengæld vil en klar profil bidrage til den gode fortælling om en god skole og fritidscenter med et gennearbejdet værdigrundlag og pædagogik. Det gør det lettere for os at fortælle fokuseret om vores positive historier - og det betyder noget for dem, der overvejer at flytte til området.

Målgrupperne

Center for Innovation (CFIA) har i foråret 2020 med afsæt i målgruppeanalyser fra Udviklingsplanen for Gellerup foretaget en lang række dybdegående interviews, der fokuserer på at omsætte teoretiske målgrupper til mere realistiske og virkelighedsnære personprofiler.

Respondenterne til de dybdegående interviews er udvalgt til at dække:

- ▶ Unge par, der leder efter sted at bosætte sig og overvejer at få børn inden for et par år
- ▶ Unge par med børn, der leder efter sted at bosætte sig eller allerede er flyttet til Gellerup
- ▶ Beboere med anden etnisk herkomst end dansk, der er opvokset i området og har mellemlang videregående uddannelse
- ▶ Familier i nærtliggende skoledistrikter, som kan vælge den nye skole til pga. frit skolevalg
- ▶ Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj, som har valgt den lokale skole fra i dag
- ▶ Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj, som har valgt den lokale skole til i dag
- ▶ Stemmer i området for at vi bedre kan forstå områdets attraktionsværdi og udfordringer

På baggrund af interviewmaterialet, har CFIA udarbejdet fem personprofiler, som repræsenterer fem realistiske målgrupper.

De 5 målgrupper

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindelig fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE.
BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOEDISSTRIKT

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDERE GÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDERE GÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

De 5 målgrupper

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN.
TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.
Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatår, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE.
KORT VIDERE GÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT
ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som
stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).

Amina har boet i området, siden hun kom
til Danmark for mere end 20 år siden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

Personprofilerne giver os en dybere viden om forældres behov ift. skolevalg og bosætning. Vi bruger dem til at skabe de bedste løsninger.

Målgruppeundersøgelsen viser en meget stor variation i målgruppens behov og overvejelser i forhold til valg af skole.

Derudover har CFIA identificeret en række indsigter og tendenser, der går på tværs af samtlige interviews.

Tværgående indsigter - tendenser på tværs af målgrupper

1. Forældres overvejelser om skolevalg starter ofte tidligt og påvirkes i høj grad af andres erfaringer og anbefalinger og via uformelle kanaler
2. En klar pædagogisk profil gør det tydeligt for forældre hvad skolen står for dermed nemmere at vælge skolen til
3. Skolen og fritidscentret skal være et godt sted at være. Forældre har fokus på trivsel
4. Den rette balance i elevsammensætning er vigtigt for at forældrene tror på skolen
5. Skolen og fritidscentret skal selv byde ind med forventninger til forældresamarbejde og samværskultur
6. Forældrene prioriterer en lokalt forankret skole højt
7. Positive markører i området skal spille det nye skole- og fritidscenter stærkt
8. Markører i byrummet får fordomme til at leve og er en barriere for at vælge området til
9. De unge par, der har bosat sig i Gellerup, er landet i området ved en tilfældighed. Økonomi har været væsentlig for deres valg
10. For de unge par, som er ved at etablere sig, er lejeboligen et pit-stop indtil de finder en ejerbolig. De skal have mulighed for at købe en bolig for at blive i området

Se hele CFIA's undersøgelse af potentielle forældres forventninger og behov i bilag 2.

Profil for Ny skole og fritidscenter i Gellerup

4

Profil for Ny skole og fritidscenter i Gellerup

Rådmanden for Børn og Unge har 24. marts 2020 besluttet, at den nye skole og fritidscenter i Gellerup skal være en profilskole med en tydelig og bredt funderet pædagogisk profil.

Med valget af en bred pædagogiske profil favner vi alle elever på skolen og bidrager til at skabe en attraktiv skole, der kan give børn i området samme muligheder for at klare sig godt som børn i andre dele af Aarhus.

Med en projektbaseret og undersøgelsesorienteret tilgang til undervisning vil skolen og fritidscentret tilbyde børnene og de unge undervisning, der bygger på de samme pædagogiske principper på tværs af klasser og klassetrin. Profilen er tydelig for både elever og forældre.

Profil for Ny skole og fritidscenter i Gellerup

Hvorfor undersøgelsesorienteret undervisning?

Erfaringer viser at en undersøgelsesorienteret undervisning har en markant evne til at løfte eleverne fagligt. Det er målt på udvalgte faglige mål indenfor matematik og dansk. Desuden kan en undersøgelsesorienteret undervisning styrke elevernes trivsel og engagement. Profilen har også en særlig evne til at mindske den sociale baggrunds betydning for elevernes læring særligt i dansk (bilag 1).

En projektbaseret og undersøgelsesorienteret undervisning baserer sig på virkelighedsnære problemstillinger med løbende feedback, hvor hvert projektforsøg afsluttes med et konkret produkt, der kan fremlægges og evalueres. Igennem hele forløbet vil der være fokus på meningsskabelse, deltagelse, medbestemmelse og engagement. Den projektbaserede arbejdsform vil sætte tydelige aftryk i indretning og bygningsfysik til et innovativt og moderne læringsmiljø.

Valget af en bred pædagogisk profil betyder, at det kommende skole- og fritidscenter tilbud ikke får en faglig smal profil (som fx idrætslinje eller musiklinje). De smalle faglige linjer kan tiltrække elever fra andre skoledistrikter og skabe gode faglige resultater i gennemsnit, men de gode faglige resultater genereres af elever på linjerne – og ikke af eleverne generelt. Det vurderes derfor ikke, at denne type profil – i samme udstrækning – vil kunne bidrage til at løfte den politiske målsætning om at udgøre den attraktive lokale skole.

Valget af en bred pædagogisk profil betyder dog ikke, at det kommende skole- og fritidstilbud ikke vil kunne profilere sig på også at have et ekstra fokus på bevægelse, styrket idrætsindsats og/eller musik i samarbejde med det lokale foreningsliv.

Vision

På skolen og fritidscenteret i Gellerup arbejder vi undersøgende og i projektforsøg, der gør børnene og de unge aktive, opfindsomme og handledegtige. Med en sådan profil udvikler vores børn og unge livsglæde, gåpåmod og viljestyrke, så de får de bedste mulige forudsætninger for at realisere et godt og bæredygtigt liv.

Hvorfor en profil?

Vi bevæger os fra en verden, hvor alle skal kunne det samme, til en verden, hvor vi skal sætte det unikke i spil hos den enkelte. Alle skal udnytte deres potentialer og blive så dygtige de kan, med særligt fokus på samarbejde, kommunikation og omstilling. Samfundet vil ændre sig i et helt andet tempo end vi hidtil har set, og det sætter nye krav til, hvad vores børn og unge skal kunne, når de forlader skolen og fritidscenteret i Gellerup. De skal være rustet til at møde verden som hele mennesker, hvor alle sider af menneskelivet står stærkt i den enkeltes liv.

Derfor er skolen og fritidscenteret i Gellerup baseret på en pædagogik, der gør, at alle vores børn og unge uddanner og danner sig til fagligt og personligt handledegtige mennesker med livsglæde, gåpåmod og viljestyrke, men som også evner nærvær, dvælen og fordybelse. Disse børn og unge lærer selvstændigt og i fællesskaber at handle ansvarligt og realisere et godt og bæredygtigt liv.

Hvordan – en pædagogisk profil

Det er via mødet med virkeligheden, at vores børn og unge lærer og udvikler sig bedst. Derfor er vi – sammen og hver for sig – en profilske og et fritidscenter, hvor børnene og de unge arbejder undersøgende og projektbaseret med virkelighedens, naturens- og kulturens problemstillinger på tværs af skolens og fritidstilbuddets fag, emner og aktiviteter.

Vores pædagogik er struktureret omkring fem principper, der tilsammen danner grundstrukturen for ethvert projektforsøg i skole og fritiden. De pædagogiske komponenter giver gode resultater for såvel motivation og engagement som faglig og personlig udvikling hos børnene og de unge – også for de udsatte og de fagligt stærkeste børn og unge.

De 5 pædagogiske principper

1 VIRKELIGE PROBLEMSTILLINGER

UDGANGSPUNKT I VIRKELIGE PROBLEMSTILLINGER

Problemstillingerne til vores undervisning og fritidsliv finder vi i børnenes og de unges undren, fascination og nysgerrighed og i fagenes indhold. Det sker gerne i samspillet med lokale og globale partnere og fællesskaber – ofte i samarbejde mellem skole, SFO og fritid, med foreningsliv, uddannelser og erhvervsliv.

2 KICK-OFF

FORSKELLIGE ARBEJDS- OG UNDERSØGELSESFORMER

Alle forløb starter med et såkaldt 'kickoff', der skal være engagerende, motiverende og inddragende for børnene og de unge. Her præsenteres design for projektforløbet og hvordan problemstillingen vil blive undersøgt og besvaret.

3 SELVSKABTE PRODUKTER

FORSKELLIGE UDTRYKS- OG FORMIDLINGSFORMER

Under hele forløbet arbejdes der med selvskabte produkter, som barnet og den unge allerede fra starten ved, hvad er. Det vil appellere til deres praktiske færdigheder, kreativitet og engagement gennem oplevelsen af medbestemmelse.

4 FEEDBACK – FEEDFORWARD

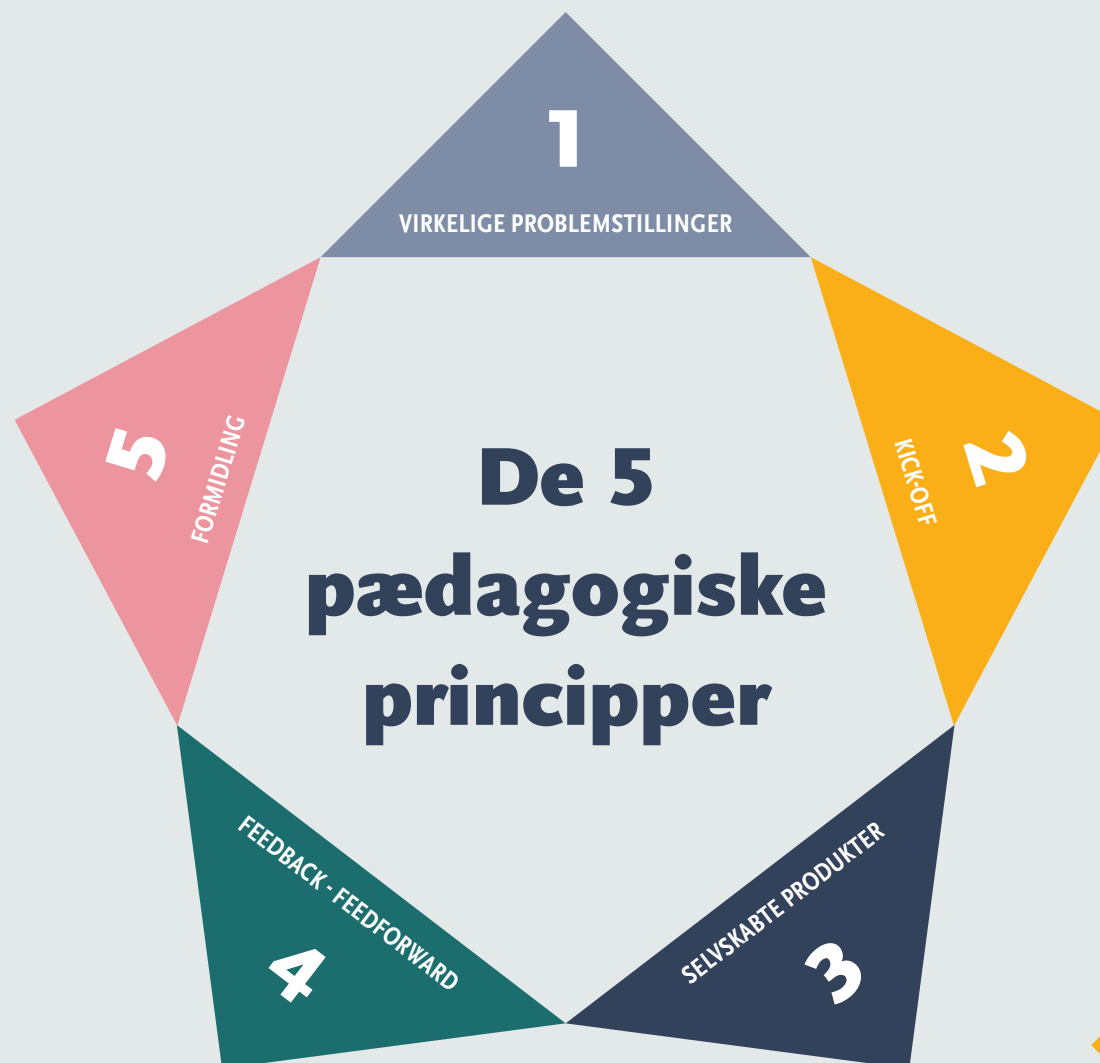
SYSTEMATISK FEEDBACK – FEEDFORWARD

Forløbene giver børnene og de unge muligheder for at reflektere over egen læring og udvikling ved at give hinanden løbende feedback. Feedbacken foregår dels mellem børnene og de unge, dels fra lærere og pædagoger og/eller inddragede eksperter i projektforløbene. Samtidig gives der via feedforward bud på de næste skridt, som skal tages for at sikre progression.

5 FORMIDLING

FREMSTILLING AF ET PRODUKT OG FORMIDLING

Alle forløb afsluttes med at børnene og de unge fremviser og fortæller om deres produkter for et autentisk publikum. Det kan være eksperter, forældre, lokalsamfund eller resten af skolen og fritidstilbuddet.

Fem værdier som vi står på

Værdier skal leves

De fem værdier, som vi står på, vil være retningsgivende og gennemsyre alt, hvad vi gør. De skal dagligt stå sin prøve.

De fem værdier i vores pædagogiske praksis

Engagement – faglig og personlig udvikling

På den nye skole, SFO og fritidscenter tilrettelægges og differentieres lærerne og pædagogerne undervisningen og de pædagogiske aktiviteter i projekt- og aktivitetsforløb, så de tilgodeser det enkelte barn og unges mulighed for at lære, trives og udvikle sig uanset baggrund og forudsætninger.

Vi er som voksne nysgerrige på vores børn og unge, og vi har respekt for det børnene og de unge kommer med, både fagligt, personligt og socialt.

Sammen og hver for sig

Skole, SFO og fritidscenter er hinandens forudsætninger og komplementerer hinanden i stærke læringsfællesskaber. Vi tager udgangspunkt i de to forskellige udviklingsopgaver, som børnene og de unge står overfor henholdsvis skole og fritid. Børn og unges opgave i skolen er alt andet lige at opnå de fælles faglige mål, og trives undervejs i skoleforløbet i et klasse- eller et holdfællesskab - bestemt af skolen og med lærere som ankerpunkter. Fokus er derfor i særlig grad, at alle oplever personlige faglige succeser.

I SFO og fritidscentret sætter børn og de unge selv dagsordenen med udgangspunkt i livet og aktiviteterne i kammeratskabsgruppen – forbundet af fascination, afprøvning og interesser. Inspirationen kommer alle mulige steder fra – måske fra skolen, men især fra medier.

Begge kilder til inspiration skal SFO og fritidscentret favne og omsætte til udviklende aktivitet med fritidspædagoger som fødselshjælpere og kompetent kraft. Børnene og de unges frie valg af kammerater og venskaber betyder, at fritidscentret skal have særligt fokus på det indre liv i aktiviteter og projekter, så alle får mulighed for deltagelse i fællesskaber.

Tæt – nært forældresamarbejde

Forældre og fagpersoner er sammen om børnene og de unge. Skolen, SFO og fritidstilbuddet bærer sin profil med sig helt ud i de forventninger, vi har til både børn, unge og forældre. Vi har et tæt og nært forældresamarbejde med flere skole-hjem-samtaler årligt, hvor undervisere og fritidspædagoger deltager. Her fokuserer vi på det enkelte barn og unges progression og trivsel. Vi lægger vægt på gensidigt at tydeliggøre, hvad forældrene kan bidrage med for at understøtte børnenes og de unges skole og fritidsliv.

På samme måde mødes børnene og de unge med anerkendelse, positive forventninger og 'små skub' der gør, at de hele tiden er i læring, udvikling og trivsel, samt lærer at håndtere de udfordringer, som altid vil være der for alle.

Fællesskab og mangfoldighed

For os er fællesskab noget, vi skaber sammen. Vi har en balanceret elevsammensætning og ser vores mangfoldighed som et værdifuldt bidrag til vores daglige praksis. Hos os er der plads til alle børn og unge uanset baggrund og forudsætninger. Vi bruger din livsfortælling som et aktiv i skolen og i fritidscentret, så vi medvirker til at skabe lokal social og kulturel sammenhængskraft.

Skolen og fritidscenteret i Gellerup er børnene og forældrenes skole og fritidscenter, og vi er områdets naturlige mødested og centrum for aktive fællesskaber for børn, unge og forældre i og udenfor skolen, og i og udenfor åbningstid.

Bæredygtig hverdag, liv og rammer

Bæredygtighed er et fundament for os: Det er noget, vi lever – og ikke blot et emne, som vi arbejder fagligt med. Bæredygtigheden viser sig både i vores hverdag, i vores pædagogik og i vores klimavenlige bygninger, der sætter et lavt CO₂-aftryk.

Vi passer på vores skole og fritidscenter og vores nærmiljø, ved at vise hensyn og ansvarlighed. Vi arbejder kontinuerligt med at udvikle og skabe en bæredygtig adfærd og henter inspiration udefra, så vi hele tiden justerer efter den bedste viden og de bedste erfaringer.

De fem værdier i vores organisering

Bladet "Organisering" er kun berørt ganske kortfattet, da der vil blive udviklet dels i ledelsesworkshop mellem skole og fritid og i projektets næste fase i samarbejde med bygherrerådgivere.

En stærk ledelse og klare rammer er forudsætningen for at udvikle og fastholde en dynamisk organisation med visionen som retningsgivende for en samlet skole og fritid. Det kræver ledelse at udmønte de fem pædagogiske principper for profilen i praksis på tværs af klassetrin, fag og på tværs af skole og fritid, samtidig med, at de fælles værdier for skole og fritidscenter efterleves i hverdagen.

Bygningerne til den nye skole og fritidscenter står færdige i 2025, men forberedelsen af organisationen starter nu og vil udvikle sig hen over de kommende år. Her bliver bl.a. mulighed for at opstille øvebaner for de 5 pædagogiske principper for på denne baggrund, løbende at justere samarbejde og praksis.

Pointen er, at den organisering, som skal udmønte og drive profilen for den nye skole, SFO og fritidscenter er prøvet af, justeret og dermed fundet sin form, når de nye bygninger står klar.

Sammen og hver for sig

Profilen på den nye skole bygger på en stærk organisering og praksis, hvor de faglige professionelle og ledelsen har fokus på skabe rammer, der er tydelige, strukturerede, tryksskabende og ikke mindst rolige og positive. Her bliver co-teaching en bærende pædagogisk kompetenceudviklingsstrategi for profilskolen, fordi det er en samarbejdsform, der understøtter udvikling af inkluderende læringsmiljøer ved at kombinere og transformere almen- og specialpædagogiske metoder i undervisningen, samtidig med at lærerne opkvalificeres hermed. Fokus er på hvordan kombinationen af flere læreres viden om fag og didaktik kan gøre det muligt både at håndtere elevernes forskellighed og samtidig gavne elevernes forskellighed i undervisning og aktivitet.

Fritidscenteret kan byde ind med metoder og tilgange, som både kan stå alene i fritiden eller bruges på tværs og på langs. Metoderne tager udgangspunkt i børnene og de unges optagetheder, interesser og engagement. Tilgangen er, at børn og unge med forskellige baggrunde kan deltage og være hinandens sparringspartnere. Fokus er på den enkeltes succes inden i aktiviteten og på et højt kvalitativt niveau.

Samarbejdet mellem skole og fritidscenter etableres som et stærkt læringsfællesskab.

Fællesskab og mangfoldighed

Mangfoldighed og fællesskab skal vise sig i skolens og fritidscentrets tilknytning til og samarbejde med hele lokalområdet og med fangarme ud i hele byen. Etablerede samarbejdstakter og -traditioner skaber et fundament, der kan bygges videre og ovenpå.

Eksempler på dette er:

Samarbejde med Get2Sport, der med bevægelse og aktiv livsførelse styrker koncentrationsevne og læringsfokusering og et velfungerende idrætsforeningsliv, så de frivillige voksne har lyst, evner og ressourcer til at koncentrere sig om klubdriften og træningen af områdets børn og unge.

Samarbejde med Gellerup Art Factory (GAF) om kultur og kunstnerisk udfoldelse på alle niveauer og stilarter for børn og unge.

"Beredskabet" i Bispehaven og Gellerup/Toveshøj bestående af frivillige, ledelser af institutionerne, gadeplan Aarhus, den boligsociale indsats og politiet med fokus på tryghed og hurtig reaktion, når situationen kræver det.

De fem værdier i de fysiske rammer

Børn, forældre, medarbejdere, lokalområde og Aarhus får et byggeri, som alle kan være stolte af. Bygninger, der gennem arkitektur bidrager positivt til forandring af bydelen.

Allerede udefra og gennem hovedindgangen oplever den besøgende tydeligt skolens og fritidscentrets pædagogiske profil.

Bygningernes markante arkitektur, karakteren af materialer og den rumlige oplevelse i bygningerne viser det faglige og menneskelige engagement, der bærer profilen for skole og fritid.

Skole- og fritidsbygningerne fremstår som et stort foranderligt laboratorium, hvor udstillinger af projekter og igangværende produktioner pirrer nysgerrigheden hos børn og voksne.

De to afdelinger bestående af hhv. indskoling/SFO og mellemtrin, fritidsklub, udskoling, ungdomsklub og ungdomsskole føles som én samlet skole. Flere elementer binder tydeligt de to bygninger sammen, men tager også højde for børnenes og de unges forskellige alderstrin. Bygningerne er indrettet, så børn løbende møder nye miljøer, der er tilpasset deres udvikling og alder.

Engagement – faglig og personlig udvikling

De fysiske rammer understøtter vores pædagogiske vision og danner rammen om den undersøgelsesorienterede og projektbaserede profil.

Børnene møder hver dag et differentieret læringsmiljø, der emmer af læring og trivsel og inviterer dem til at engagere sig helhjertet. Børnene inspireres fagligt i en tryk hverdag, hvor de hører hjemme på ét sted og i én klasse uanset alderstrin.

Hjemmeområdet bliver et fast anker i dagen. Måske begynder børnene og de unge altid deres dag her – men det klassiske klasseværelse, hvor barnet/den unge sidder på den samme stol hele dagen, eksisterer ikke.

Læringsmiljøet ude og inde er varieret og rummene inviterer til en vekselvirkning i samarbejdsformer. Vi har plads til at samle børnene i årgange og plads til at samles i store og små fællesskaber samt arbejde individuelt. Et eksempel er vores læringsstrappe, som både være samlingssted og bevægelsesaktivitet – og en helt lille niche, hvor barnet eller den unge kan sidde blødt med en bog. Vi har gennemtænkt bygningens fleksibilitet og kan på strategisk udvalgte steder afgrænse og udvide lokaler efter behov.

Børn, unge og voksne møder rum og indretninger, der taler til deres nysgerrighed og viser hvor de kan opleve en præsentation eller debat, hvor de inviteres til værksteds- og laboratorieundersøgelse, projektarbejde og dialog og de kan fordybe eller bevæge sig. Nysgerrigheden pirres af bygningens værksteder, digitale maker spaces og faglige laboratorier.

Projekter og produktioner er synlige og tilgængelige i hverdagen med gennemtænkte løsninger for udstillinger, ophæng og indretning.

Udearealerne omkring og ovenpå bygningen indgår i læringsrummet. Her er højt til himlen, plads til storskala-projekter og kontakt til naturen som laboratorium. Lokalområdet bliver del af vores faciliteter og levende dagligdag, når vi f.eks. låner en scene på et professionelt teater til afslutning af et projektforsløb.

Sammen og hver for sig

Skole og fritid supplerer og komplementerer hinanden. Det gør vi både imellem SFO og skole i indskolingsbygningen, og imellem klubtilbud og skole i mellemtrin/udskolingsbygningen.

Vi deler de fysiske rammer mellem SFO og indskoling, mellem mellemtrin og fritidsklub og mellem udskoling, ungdomsklub og ungdomsskole. Vi kan med få greb som ændring af belysning indtage rum efter rum til fritidsaktiviteter i takt med at skoledagen slutter. Vores varierede læringsmiljøer inspirerer såvel skole som fritid i deres indretning. Skolen og fritidscentret er et miljø, hvor børnene og de unge har lyst til at lære og være.

Enkelte rum og tilbud benævner vi SFO og eller klubtilbud. Selvom rummene er tilgængelige for skolen i skoletiden, så bruger SFO og klublokalerne til aktiviteter og tilbud med vægt på fritidslivet.

Centrum i fritidsaktiviteterne er hjerterummet. Hjerterummet er et værested med køkken, hvor børn og unge kan deltage i sociale fællesskaber nært eller lidt længere væk fra voksenkontakten.

Fra hjerterummet har vi skabt nær og visuel kontakt til udearealerne, så børnene og de unge let får kontakt til en voksen inde eller fra udearealerne.

Fra hjerterummet har børnene og de unge let adgang til fritidsaktiviteter ude og inde. Lokalerne hænger godt sammen så vi kan rumme mange aktiviteter samtidig og let overskueligt for de voksne. Områderne kan udvides og indskrænkes afhængig af tid på dagen, bemanding og børnenes og de unges aktiviteter. Afhængig af bygningernes udlæg har vi måske separate indgange til fritidsområderne.

I fritidslivet skal der være plads til skæve, skøre og fantastiske indfald; børnene og de unge skal have plads til den nære voksenkontakt og den større afstand. Der er kroge, hvor barnet kan være alene eller nogle få stykker sammen og der er plads til det store fællesskab. Vi indretter aktiviteter, så barnet eller den unge kan deltage direkte eller perifert i aktiviteten og fx "hænger ud" omkring det, de andre laver. Der er plads til at være i centrum og til at være i periferien, uden at stikke ud.

Det stærke læringsfællesskab mellem undervisere og fritidspædagoger styrkes ved at undervisere og pædagoger bruger samme personalefaciliteter. Vi mødes i arbejdsfællesskaber mellem skole og fritid, hvor det handler om de samme børn.

Tæt – nært forældresamarbejde

Bygningerne understøtter det tætte og nære forældresamarbejde. Særligt for nye forældre er det vigtigt at bygningerne er inviterende, indbydende og overskuelige i deres struktur. Det giver det bedste møde med en ny hverdag og den bedste oplevelse at bygge videre på.

Vi hjælper forældrene hen til mødet med en tydelig hovedindgang og bygninger, der arkitektonisk og rumligt hjælper til så forældrene – og andre nye i bygningen – kan finde rundt. Vi har måske interaktive tavler, der viser vej og viser hvilke projekter, som børnene arbejder med for tiden.

Forældrene finder vigtig information samlet på få, overskuelige steder. Har barnets tabt sin cykelnøgle eller den unges sin matematikbog – er veje kort til hjælp, for vi har altid en venlig, medarbejder, der hjælper forældrene videre.

Skolen og fritidscenteret i Gellerup er børnenes og forældrenes skole og fritidscenter, og vi inviterer forældre til at bruge bygningerne aktivt i og udenfor åbningstid.

For eksempel når forældrene inviteres med til præsentationer som afslutning af forløb i undervisningen; her fungerer bygningen godt til samling og præsentation.

Forældrene kan bruge bygningen på eget initiativ. Vi kan sagtens rumme at 5.c med forældre holder fællesspisning på skolen den første torsdag i måneden. For vi har praktiske låsesystemer og låsezoner, der understøtter brugen udenfor åbningstid.

Fællesskab og mangfoldighed

Fællesskab er noget vi skaber sammen – og byggeriet understøtter denne værdi.

Bygningens aktive tage og udearealer inviterer til leg, ophold og bevægelse – også udenfor åbningstid.

Vi samarbejder med lokalområdet og vores gode naboer, så vi får mest muligt ud af hinandens tilbud og bruger hinandens faciliteter bedst muligt. Indskolingsbørnene går for eksempel på biblioteket i Sports og Kulturcampus, så de lærer bibliotekskulturen på et "rigtigt" bibliotek at kende. De kan også trække mor og far med derhen til efter skoletid - og vi kan låne en rigtig klatrevæg hos naboerne, når vi har forløb om bjergbestigere.

Vi indgår i forpligtende partnerskaber med en række foreninger. Vi designer vores løsninger sammen, så vi kan tilgodese særlige indretning til foreninger i dele af bygningen. Fx enkelte depotskabe, adgang udefra til faglokaler og lignende. Derved får vi attraktive foreningsrammer, der tiltrækker aktiviteter fra byen og Gellerup.

Bæredygtig hverdag, liv og rammer

Bæredygtighed er et fundament for os: Det er noget, vi lever – og ikke blot et emne, som vi arbejder fagligt med. Bæredygtigheden viser sig både i vores hverdag, i vores pædagogik og i vores klimavenlige bygninger, der sætter et lavt CO₂-aftryk.

Vores bygninger er bygget med skrappe og forpligtende krav til hvor meget CO₂ de må udlede i hele deres levetid og hvor meget CO₂, de må udlede i anlægsperioden.

Vi vælger løsninger med omtanke og med fokus på, at bygningerne skal være langtidsholdbare.

Vi genanvender, hvor vi kan og hvor det giver mening – fx beton fra boligblokke, der skal rives ned og inventar fra fraflyttede skoler. Vi klimasikrer også ved at arbejde med lokal afledning af regnvand fra byggeriet.

Vi ved at bæredygtighed ikke kan løses inde bag væggene. Børnene og de unge oplever og lever bæredygtighed i deres hverdag. I vores kantinedrift har vi fokus på reduktion af plastprodukter og engangsemballage og gennemtænker processen med servicehåndtering og vaskestationer i produktionskøkkener.

Vi affaldshåndterer og deler affaldet i fragmenter. Derfor har vi også mere plads til affaldscontainere, depoter til opbevaring af restprodukter, der kan indgå i undervisningen (pap/plast/metal) og til en ressourcebestyrer, der holder orden i materialerne.

Både undervisere og pædagoger har fokus på bæredygtighed. De bruger bygningerne som katalysator for bæredygtig læring og bruger fx vores data om CO₂, vand-, el- og varmekonsum i undervisningen. For vi vil skabe en direkte sammenhæng mellem adfærd og bæredygtighed, også i fritiden hvor vi i klubben fx tilbyder de unge at se film på skærme, som kun virker når de selv producerer strøm på en kondicykel.

Alle vores bæredygtighedstiltag skal give mening i vores tekniske beregninger og som fortælling. Derfor udvikler vi også en konkret bæredygtighedsstrategi sammen med eksperter på feltet.

ST
FRANCISCO

"By all means let a person's
but not so open-minded that
brains drop out."- Rich

BILAG 1 - Profilskoler - baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven"

1
BILAG

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Nærværende baggrundsnotat er udarbejdet i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" (2019). Notatet har til formål at belyse, hvad der kendetegner profilskoler i Danmark, og hvad eksisterende profilskoler synes at have haft og kunne have af effekt i forhold til elever, medarbejdere og lokalsamfund. Notatet skal dermed medvirke til at kvalificere beslutningen om, hvorvidt det nye skole- og fritidstilbud skal have en egentlig profil.

Notatet konkluderer, at der ikke er noget i de fundne beskrivelser, evalueringer eller kvalitetsrapporter fra profilskoler med et særligt fokus i udvalgte fag, som peger på et nævneværdigt fagligt udbytte eller øget trivsel for profilskolernes elever på tværs af klasser og klassetrin. En netop offentliggjort omfattende forskningsrapport (KiDM) peger dog på, at en profil i bredere pædagogisk forstand, hvor undervisningen er baseret på en undersøgelsesorienteret tilgang, synes at have ganske stor effekt for både elever og lærere.

Notatet indledes af en kort beskrivelse af profilbegrebet i en dansk kontekst for at indkredse rammen for profilskoler. Bag oprettelsen af profilskoler ligger typisk en forventning om, at profilen skal tiltrække og fastholde både elever og lærere. Derfor belyses det i nærværende notat, hvilke elementer forældre lægger vægt på i forbindelse med valg af skole, og om en eventuel profil synes at have effekt på deres valg.

Dernæst formidles effekter af profilskoler i forhold til elevernes faglige resultater og trivsel på baggrund af nedslag i forskellige profilskoler som eksempel, både skoler med en mere snæver faglig profil og skoler med en bredere pædagogisk profil. I forlængelse heraf

Side 1 af 24

BØRN OG UNGE
Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Læring og Dannelse
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 29 20 99 44
Direkte telefon: 41 87 20 63

Direkte e-mail:
asmy@aarhus.dk

Sag: 19-189342-18
Sagsbehandler:
Astrid Holtz Yates
Claus Picard

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

undersøges det, om det er muligt at udpege effekter ved en profil for henholdsvis elever, forældre, lærere og pædagoger og lokalområdet.

Side 2 af 24

Til sidst beskrives nogle pointer, der er udsprunget af forarbejdet til dette notat, som beslutningstagere bør være opmærksomme på, hvis der træffes en beslutning om at give det nye skole- og fritidstilbud en profil.

Notatet er udarbejdet på baggrund af blandt andet relevante forskningsrapporter, evaluering af et udviklingsprojekt, oplæg omhandlende erfaringer med profilskoler i Københavns Kommune, en konference om erfaringer med profilskoler samt offentligt tilgængelige dokumenter og hjemmesider fra udvalgte af de nævnte profilskoler. Kvaliteten af disse kilder spænder vidt fra deciderede forskningsrapporter til skolelederes umiddelbare vurderinger.

Profilskoler i en dansk kontekst

Ifølge *Den danske ordbog* er en profilskole en "skole der lægger særlig vægt på bestemte fag, særlige elevgrupper eller særlige pædagogiske principper, hvilket adskiller den fra andre skoler". Københavns Kommune, der har haft 7 profilskoler i perioden 2007-2015, definerer blandt andet profilskolerne som "ordinære distriktskoler, der skal fungere som flagskibe for øvrige skoler og være med til at sikre et generelt højere niveau i København".

For nogle profilskoler i Danmark gennemsyrrer en pædagogisk tilgang alle skolens fag på alle årgange. Dette gør sig eksempelvis gældende på de [LEAPS-orienterede folkeskoler](#)¹, som arbejder projektbaseret i

¹ LEAPS står for Læring og Engagement gennem Autentiske Projekter med fokus på Science.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

tværfaglige forløb. Også Nest på Katrinebjergskolen i Aarhus er et eksempel på en bredere pædagogisk tilgang i enkelte klasser. Nest-principperne er inspireret af velkendte specialpædagogiske strategier, der anvendes struktureret og vedholdende i undervisningen.

Side 3 af 24

For andre profilskoler er der et særligt fokus i udvalgte fag som fx idræt eller musik eller et særligt internationalt sprogligt fokus. Her er der for størstedelen af profilerne fokus på en linjeopdelt udskoling. Det er i dag muligt at oprette særlige eliteidrætsklasser for elever med særlige kompetencer og at søge om at oprette talentklasser i musik for at understøtte elevernes talent².

Hverken profilskoler eller linjeopdeling er begreber i lovgivningen, men med folkeskolereformen i 2014 blev der givet bedre muligheder for at arbejde med udskolingslinjer, herunder profilinjer og toninger af udskolingen. Valgfag blev fremrykket fra 8. til 7. klasse, og der blev givet mulighed for at oprette flere nye valgfag. Samtidig blev holddannelsesreglerne lempet. Udfoldelsen af profil og/eller linjer er således underlagt rammemæssige vilkår (timetal for de enkelte fag), som tilsammen udgør vilkårene for omfanget af toning og aktiviteter.

Tilhængere af profilskoler peger på, at der er søgning til profilskoler, og at disse skoler øger elevernes motivation og herved muligheden for at øge elevernes læring og trivsel. Som yderligere effekter ved etablering af profilskoler peges der på det, som Københavns Kommune kalder "udviklingsdynamoskoler", dvs. profilskoler, som andre skoler kan lade sig inspirere og lære af. I Aarhus Kommune findes tilsvarende

² <https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/udskoling/talentklasser-i-idraet-og-musik>

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

"magnetskoler"³. Herudover er etablering af profilskoler oftest forbundet med et ønske om at styrke grundlaget for elevrekruttering fra skoledistriktet eller i det mindste fastholde elevgrundlaget og samtidig gøre det lettere at tiltrække og fastholde kompetente og engagerede medarbejdere. Alt dette vil blive udfoldet i de næste afsnit.

Side 4 af 24

Der findes ligeledes kritikere af profilskoler. Disse er oftest bekymrede over at en særlig profil, kan medføre en ensartethed i elevgruppen, der derved undergraver "enhedsskolen", hvori eleverne lærer at fungere sammen med alle slags mennesker⁴.

Valg af skole

Som det er beskrevet i den politiske aftale om et attraktivt skole- og fritidstilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, ser forligspartierne gerne, at skolen favner både lokalområdets børn og "tiltrækker elever fra andre dele af Aarhus, der gør brug af det frie skolevalg"⁵.

Epinion har i 2017 undersøgt det frie skolevalg, og hvad forældre lægger vægt på, når de skal vælge skole til deres børn⁶. I de sidste 10 år er der på landsplan sket en stigning i antallet af forældre, der vælger en anden skole end distriktsskolen. I 2011 gik 88 % på distriktsskolen, mens tallet var 85 % i 2017⁷.

Epinion har i forbindelse med undersøgelsen også spurgt forældrene, om skoledistriktet har haft

³ <https://www.aarhus.dk/media/4184/3-magnetskoler.pdf>

⁴ <https://www.skole-foraeldre.dk/artikel/profilskoler>

⁵ "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven".

⁶ Epinion (2017). *Frit skolevalg*.

⁷ I Aarhus vælger 63 % distriktsskolen, jf. "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven".

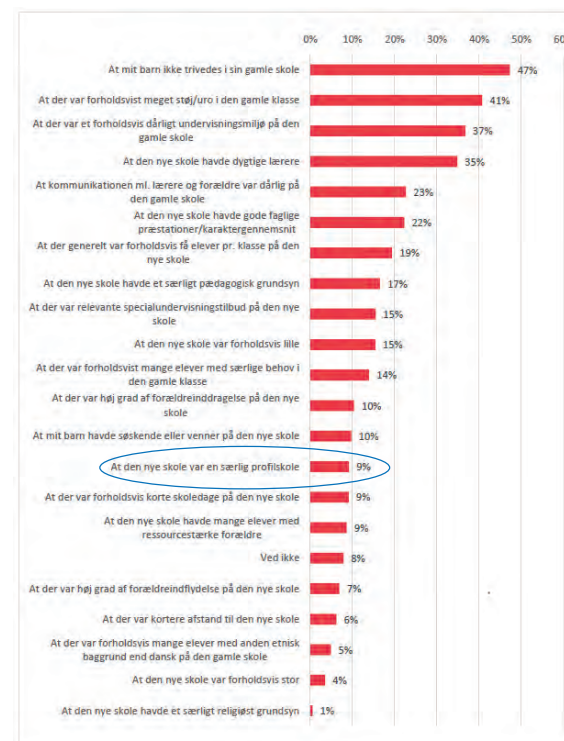
Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

betydning i forbindelse med deres valg af bopæl. For 11 % har det "i høj grad" og for 19 % har det "i nogen grad" haft betydning, hvilken skole deres børn tilhører. For 67 % af de adspurgte har skoledistriktet ikke været afgørende, da de skulle beslutte sig for et sted at bo (s. 32).

Der er mange forskellige årsager til, at forældre træffer beslutning om skoleskift for deres barn (fravalg af gammel skole vægter højere end tilvalg af ny). At skolen er en særlig profilskole, er valgt som begrundelse i 9 % af tilfældene, og som det ses af nedenstående oversigt fra Epinions rapport (s. 63), er der mange faktorer, der vægter højere, når forældre træffer beslutning om skoleskift.

Side 5 af 24

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Side 6 af 24

Det afgørende for forældres valg af skole handler ifølge forældrene selv om, at de har tiltro til, at eleverne trives på skolen, at skolen har dygtige lærere, og at skolen lægger stor vægt på både elevernes sociale og faglige udvikling.

Næsten en tredjedel af kommunerne har oprettet egentlige profilskoler, som i princippet kan tiltrække elever fra andre skoledistrikter. Men ifølge to

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

adspurgte skolechefer i Epinions undersøgelse får særlige profiler eller linjer kun i *meget begrænset omfang* elever til at søge dem frem for elevernes egentlige distriktsskoler (s. 81).

Side 7 af 24

Effekten af profilskoler med faglig profil

Generelt er den eksisterende viden om profilskolernes effekt relativt gammel – særligt i perioden 2008-2010 blev der etableret profilskoler, og evalueringer og anden information er fra perioden umiddelbart derefter. Kvaliteten af de fundne effekter varierer som nævnt.

Der er ikke noget i de fundne beskrivelser, evalueringer eller kvalitetsrapporter fra profilskolerne, som peger på et markant fagligt udbytte og øget trivsel for profilskolernes elever på tværs af klasser og klassetrin. Evalueringerne af skolerne er dog foretaget relativt få år efter indsatsens begyndelse, hvorfor man som udgangspunkt ikke ville kunne forvente en målbar positiv afvigelse.

Nedenstående afsnit beskriver effekter af profilskoler i forhold til elevernes faglige resultater og trivsel på baggrund af nedslag i forskellige profilskoler med faglige profiler som eksempel, og med eksemplerne tegnes et billede af profilskolernes betydning for blandt andet elever og forældre.

Idrætslinjer og eliteklasser i idræt

I Gladsaxe Kommune har Grønnemose Skole i Høje Gladsaxe siden 2011 haft fokus på idræt og bevægelse⁸. I [kommunes egen evaluering](#) fra 2014 af profilskolen vurderer skolelederen, at nye forældre kender til skolens profil ved skolestart, og at flere elever fra de

⁸ Den nye skole består af to sammenlagte skoler med vidt forskellig elevsammensætning.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

lokale villaområder i distriktet vælger skolen til. Det har ifølge evalueringen medført en bedre social balance i skolen. Evalueringen viser dog ingen positive resultater i forhold Høje Gladsaxes renommé, som fortsat er overvejende negativt. På tidspunktet for evalueringen har det været for tidligt at vurdere, om de ønskede/forventede effekter kan opnås. De opstillede effekter er: Unge påbegynder og fortsætter job og uddannelse, Området bliver mere attraktivt, og Trygheden i området øges. [Kvalitetsrapporten](#) fra 2017 viser samme faglige niveau over tre år⁹ og en minimal stigning på alle parametre i trivselsmålingen.

Side 8 af 24

På [Bellahøj Skole](#) har man som idrætsprofilskole oplevet "en kraftig tilstrømning af elever" og vurderer selv skolen som "en eftertragtet arbejdsplads blandt lærerne".¹⁰ Det var i 2014, og [i dag](#) fremgår skolen fortsat som idrætsfolkeskole, men der lægges vægt på udskolings idrætslinje som den del af skolen, elever fra andre distrikter søger til. [Kvalitetsrapporten](#) fra 2017 viser, at de faglige resultater på skolen er steget i perioden 2015-2017.¹¹ Trivslen er målt til at ligge stabilt i samme periode.

Rundhøjsskolen – en idrætsskole i Aarhus

Lokalt i Aarhus Kommune er [Rundhøjsskolen](#) et eksempel på en profilskole med en særlig faglig profil, og også her er der tale om en idrætsskole. Siden 1998 har skolen udbudt særlige sportstalentlinjer i udskolingen (som i 2006 fik navnet ESAA-linjer, og som i øvrigt også udbydes på Ellevangsskolen i Aarhus¹²), og i

⁹ -0,3; -0,4; -0,3 i forhold til den socioøkonomiske reference i perioden 2014/15-2016/17.

¹⁰ Danmarks Evalueringsinstitut (2014). *Inspirationskatalog – fra skole til skole*.

¹¹ -0,4; -0,4; -0,1 i forhold til den socioøkonomiske reference i perioden 2014/15-2016/17.

¹² Elitesportsakademi Aarhus.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

2010 blev alle klassetrin en del af skolens idrætsprofil. Kendetegnene for skolens generelle idrætsprofil er, at alle i gennemsnit har en idrætstime om dagen, og at indholdet af disse er tilrettelagt i samarbejde med Elitesportsakademi Aarhus og lokale idrætsforeninger. Idrætsundervisningen foregår ifølge skolens egen beskrivelse på et niveau, hvor alle kan være med, hvor det er sjovt at øve sig, og hvor den enkelte kan realisere sit potentiale og sin drøm¹³. I et notat udarbejdet af Sport og Fritid (MKB) til rådmanden i 2019¹⁴ vurderer Sport og Fritid, at erfaringerne fra idrætsundervisningen er direkte overførbare til andre fag og lærings-situationer: "man bliver god til det man øver sig på. Uanset om det handler om matematik eller driblinger".

Side 9 af 24

Faglige resultater

Rundhøjskolen har haft som udviklingspunkt at tiltrække en øget andel af skoledistriktets børn. I [kvalitetsrapporten](#) fra 2017 fremgår det, at skolen har haft succes hermed, da der er sket en stigning i antallet af børn fra distriktet, som vælger skolen. Det skal dog nævnes, at Rundhøjskolen fortsat er en af de folkeskoler i Aarhus Kommune, som har færrest elever fra eget distrikt fordelt på 0.-9. klasse (36,1 % ifølge vandringsstatistikken fra 2019). Ifølge kvalitetsrapporten tager Rundhøjskolen fortsat imod "flere elever i andre distrikter", så det tyder på, at udviklingen er vendt, og flere elever søger mod Rundhøjskolen – både fra skolens eget og fra andre distrikter.

I løbet af en tiårig periode er karaktergennemsnittet i de bundne prøvefag på Rundhøjskolen steget med 1,4 i gennemsnit, og de seneste fire år har niveauet ligget

¹³ <https://rundhoejskolen.aarhus.dk/vores-skole/idraetsskole/#1>

¹⁴ "Profilskole med ESAA Kids", notat udarbejdet til rådmanden den 6. februar 2019, sagsnummer 19/000822-1.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

nogenlunde stabilt. Som det ses af nedenstående, er antallet af elever, der er gået til afgangsprøve, steget markant over få år, hvilket kan hænge sammen med tilgangen af elever i idrætstalentklasserne.

Side 10 af 24

Årstal	Antal elever	Karakter (gns.)
2008	40	6,5
2009	64	6,5
2010	69	7,1
2011	69	6,2
2012	65	7,4
2013	93	7,3
2014	76	7,3
2015	81	7,6
2016	59	7,9
2017	70	7,8
2018	76	7,9
2019	76	7,9

I forskningsprojektet *Plads til idrætstalenter i den danske folkeskole* har forskere fra Aarhus Universitet blandt andet undersøgt de faglige resultater ved afgangsprøverne i 2014 for idrætselever i forskellige talentklasser i 15 kommuner¹⁵. Det generelle billede viser, at elever i idrætsskoler får højere karakterer end de andre elever på de samme skoler, som altså ikke indgår i talentprogrammerne. Det gælder både i dansk og matematik. Når der tages højde for socioøkonomiske faktorer som baggrund, køn og etnicitet, er resultaterne ikke højere i dansk, end man ville kunne forvente. I matematik er resultaterne lidt højere, end man ville kunne forvente.

¹⁵ Aarhus Universitet (2014). *Idrætselevens erfaringer med idrætsskoler*.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Forskningen på området peger altså på, at når elever i idrætsklasser præsterer bedre fagligt end deres skolekammerater, som ikke er i idrætsklasser, skal en del af forklaringen findes i deres socioøkonomiske baggrund. Også på Rundhøjskolen er tendensen, at eleverne i ESAA-klasserne opnår højere karakterer end eleverne i de almindelige distriktsklasser. For begge klasstyper er der sket en positiv udvikling i det faglige gennemsnit. I perioden 2009-2019 er der to år, 2009 og 2018, hvor gennemsnittet i de almindelige distriktsklasser lå højere (hhv. 0,09 og 0,65) end i ESAA-klasserne. De resterende år lå ESAA-klassernes karakterer højere end distriktsklasserne. Forskellen var på mellem 0,93 og 1,91 for de to klasstyper. Eleverne i Rundhøjskolen ESAA-klasser er altså i høj grad medvirkende til at hæve skolens faglige gennemsnit.

Også på Nørre Fælled Skole på Nørrebro i København har man særlige idrætstalentlinjer i udskoling. Andelen af elever fra distriktet, som valgte skolen til, dalede markant, og det faglige niveau var meget lavt. Talentlinjerne og en idrætsprofil på hele skolen har dog medvirket til at vende udviklingen, og særligt talentlinjerne oplever søgning fra hele København. En nuancering af den gode udvikling skal dog findes i, at eleverne i idrættalentklasserne i gennemsnit ligger markant højere end distrikts eleverne på karakterskalaen.¹⁶

Trivsel

I samme periode på Rundhøjskolen (2009-2016) viser elevernes svar på trivselsmålingen et fald i den samlede andel, der svarer inden for kategorierne "Godt" og

Side 11 af 24

¹⁶ Ifølge Nina Raaschou, konsulent i Københavns Kommune, ved oplæg om Nørre Fælled Skole på studietur den 21. februar 2020.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

"Meget godt" på spørgsmålet om, hvordan de har det for tiden. Dette gælder både på mellemtrinnet (et fald på ca. 8 %) og i udskoling (et fald på ca. 6,5 %).

Side 12 af 24

Årstal	Godt	Meget godt	I alt
2009	39,34	46,72	86,06
2010	35,71	39,29	75,00
2011	42,53	37,93	80,46
2012	54,10	40,98	95,08
2013	58,90	27,40	86,30
2014	51,19	38,10	89,29
2016	31,19	46,79	77,98

Elevbesvarelser i procent i 4.-6. klasse på spørgsmålet "Hvordan har du det for tiden?"

Årstal	Godt	Meget godt	I alt
2009	51,52	31,82	83,34
2010	41,78	44,48	86,26
2011	50,34	33,11	83,45
2012	57,35	33,33	90,68
2013	53,31	33,06	86,37
2014	38,31	41,56	79,87
2016	38,56	38,14	76,70

Elevbesvarelser i procent i 7.-10. klasse på spørgsmålet "Hvordan har du det for tiden?"

Talentklasser i musik

Børne- og Undervisningsministeriet iværksatte i skoleåret 2014/15 og 2015/16 rammeforsøg om talentklasser i musik som er et tilbud til eleverne i 7.-9. klasse. Epinion har foretaget evalueringen af rammeforsøget for Undervisningsministeriet¹⁷. På baggrund af efterfølgende drøftelse i folkeskoleforligskredsen er

¹⁷ Epinion (2017). *Evaluering af rammeforsøg i folkeskolen*; Undervisningsministeriet (2019). *Talentklasser i musik*.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

muligheden for talentklasser i musik blevet indskrevet i folkeskoleloven med ikrafttræden fra det nuværende skoleår.

Side 13 af 24

Formålet med talentklasser i musik er, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan – både til musik og til folkeskolens andre fag. I alt har seks skoler med 77 elever deltaget i rammeforsøget. I det følgende fremlægges fund og opmærksomhedspunkter fra evalueringen.

Resultaterne, som baserer sig på både kvalitative og kvantitative analyser, og som er sammenlignet med kontrolgrupper med samme baggrundskarakteristika, viser en svag positiv effekt for elevernes faglige trivsel, faglige progression og sociale trivsel. Resultaterne er imidlertid insignifikante på grund af det lille deltagerantal, og de skal derfor tolkes med forsigtighed.

I de kvalitative interviews med lærere og elever er opnåelsen af rammeforsøgets og lokale successmål undersøgt. Her peger data på, at eleverne oplever, at de får større disciplin og selvstændighed gennem musikundervisningen. Herudover er musikundervisningen med til at synliggøre karriereveje inden for musikken over for elever. Blandt de skoler, hvor musikundervisningen foregår på skolen i samarbejde med musikskolen, oplever man endvidere et frugtbart samarbejde, som også smitter af på det generelle musikmiljø på skolen.

Fem ud af seks skoler har afholdt en optagelsesprøve for at udtage elever til talentklassen i musik. Talentklasserne har mellem fire og otte lektioner musik på skoleskemaet, og musiktræningen udgør en stor del af de unges hverdag. Det er for alle musikklasser et krav, at eleverne også går til musikundervisning i deres

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

fritid. Privatundervisningen betales typisk af eleverne selv. Dette opleves på nogle skoler som værende med til at begrænse musikklassen til de elever, hvor forældre har råd til at betale for musikundervisningen.

Side 14 af 24

Skolerne benytter sig af en række forskellige (eksterne) undervisningsaktiviteter, fx ekskursioner, koncertoplevelser og mentorforløb. Ud over at give eleverne musikalsk input skaber det en varieret skoledag for eleverne og øger talentklassens synlighed for potentielt kommende elever.

Afslutningsvis opstiller undersøgelsen en række opmærksomhedspunkter.

Ifølge de deltagende skoler udgør skoleskiftet den største barriere for elever, der er interesseret i talentklassen i musik. Det kan for mange elever være en stor beslutning at skifte skole i 7. klasse for at forfølge sin interesse. Undersøgelsen viser ligeledes, at der er en tendens til, at talentklasserne primært består af elever fra socioøkonomisk stærke hjem. Dette peger på udfordringer med at rekruttere elever bredt til talentklassen. Samtidig tyder undersøgelsen på, at elever med diagnoser trives godt i talentklasser for musik.

Som disse eksempler fra Aarhus og andre byer i Danmark viser, er der ikke noget, der entydigt peger på, at den enkelte profilskole med et særligt fokus i udvalgte fag har markant effekt på elevernes faglige udvikling eller trivsel. Samme tendens viser sig i en evaluering, der er foretaget af daværende UCC af profilskolekonceptet i Københavns Kommune, hvor tre skoler på det tidspunkt havde eksisteret som profilskoler med en faglig profil i fire år.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Internationale erfaringer med kunst som fagligt fokus-område

Side 15 af 24

I USA har et nyere højprofileret skoleudviklingsprojekt, Turnaround Arts, skabt gode faglige resultater for eleverne. I 2020 har Turnaround Arts involveret mere end 70.000 elever fordelt på 70 skoler i USA. Denne form for profil placerer sig midt imellem en snæver profil med udgangspunkt i et specifikt fag og en bredere pædagogisk profil, eftersom der også er tale om en pædagogisk tilgang med udgangspunkt i kunst og æstetiske læreprocesser.¹⁸

Indsatsen tager udgangspunkt i kunst og æstetiske læreprocesser som løftestang til skoleudvikling på et mere overordnet niveau på underpræsterende skoler, der har et elevgrundlag med svære socioøkonomiske udfordringer. Indsatsen er rettet mod at forbedre skolens kultur og klima, udvikle undervisningen og øge både elevers og forældres engagement.

Projektet startede i 2011 med deltagelse af otte skoler, og allerede efter tre år havde skolerne opnået markante resultater – også inden for læsning og matematik. Indsatsen har også haft effekt på læringsmiljøet i den forstand, at trivslen steg, lærerne arbejdede bedre sammen, fraværet faldt, og antallet af sanktioner som eftersidninger og bortvisninger faldt.¹⁹

Indsatsen i form af øget fokus på kreative fag har altså haft effekt på andre områder, både i forhold til faglige præstationer og skolens læringsmiljø. Hertil hører, at de deltagende skoler har modtaget støtte til kompetenceudvikling, strategisk planlægning, leder-coaching, etablering af partnerskaber med lokale kunst- og

¹⁸ Anvendelse af kunst og kultur i alle fag, samarbejde med kulturinstitutioner og aktivering af skolens egne kulturressourcer (dvs. kunslærere)

¹⁹ Turnaround Arts Initiative (2014). *Summary of Key Findings*.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

uddannelsesinstitutioner, afvikling af kulturarrangementer, kunstmateriale og musikinstrumenter og involvering af autentiske kunstnere i undervisningsforløb.

Side 16 af 24

En bredere pædagogisk profil

Som tidligere nævnt findes der andre profiltyper end dem, der tager udgangspunkt i et konkret fag.

LEAPS – Læring og Engagement gennem Autentiske Projekter med fokus på Science

LEAPS-skolerne er et landsdækkende eksempel herpå, hvor indtil videre fire skoler arbejder med udgangspunkt i projektbaseret læring. I en periode på fem år omstiller den enkelte skole – med faglig og økonomisk støtte fra KATA-fonden – sig til at tilbyde en mere autentisk undervisning med henblik på at skabe engagement og mening for eleverne.

Størstedelen af skolernes undervisning er bygget op omkring seks pædagogiske komponenter:

- Engagerende spørgsmål til en virkelig problemstilling
- Et elevinddragende kickoff
- Udarbejdelse af konkrete produkter
- Fremvisning af produktet
- Autentisk samarbejde – med eksterne aktører og om en virkelig udfordring
- Løbende feedback i hele processen.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Som fundament for alle projekterne er faglige mål, tværfaglighed og deeper learning-kompetencer²⁰. Følgforskningen foretaget af Aalborg Universitet har indtil videre fundet tegn på øget engagement hos eleverne, som kobles til den projektbaserede læring.²¹

Side 17 af 24

KIDM – Kvalitet i Dansk og Matematik

Et andet omfattende projekt, der har undersøgt effekterne af anderledes undersøgelsesorienterede undervisningsformer i dansk og matematik, er KiDM (Kvalitet i Dansk og Matematik). Projektet fandt sted i 2016-2019, og følgforskningen blev offentliggjort i 2020²² – og effekten af indsatsen er markante.

Den teoretiske begrundelse for at udvikle undervisning i en mere undersøgelsesorienteret retning hænger især sammen med det demokratiske værdigrundlag, men også med en antagelse om, at der stilles ændrede krav til elevernes faglige, sociale og personlige udvikling i det 21. århundrede (21st century skills).

En *undersøgelsesorienteret* tilgang er kendetegnet ved at bringe forskellige undervisningsmetoder og aktiviteter i spil ud fra en grundlæggende akse i undervisningen, hvor udfordring går forud for elevernes arbejde, der som følge heraf får en skabende, undersøgende og kritisk reflekterende karakter. Hensigten er at involvere eleverne i selvstændiggørende undersøgelser, der finder sted i undervisningen. Derfor får mål

²⁰ Deeper learning-kompetencer svarer til det, der andetsteds er beskrevet som det 21. århundredes kompetencer, og som blandt andet dækker over samarbejdskompetencer, kritisk sans, kreativitet og kommunikation.

²¹ Aalborg Universitet (2019). *LEAPS – årlig rapport fra følgforskningen 1*.

²² *Kvalitet i Dansk og Matematik – et lodtrækningsforsøg med fokus på undersøgelsesorienteret dansk – og matematikundervisning. Slutrapport.*

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

og indhold en forholdsvis åben karakter, da der skal være mulighed for, at eleverne selv er med til at tilvejebringe resultater og tilrettelægge undersøgelser (S. 19). En undersøgelsesorienteret tilgang til undervisningen er således en pædagogisk tilgang som ikke knytter sig til enkelte fag eller faggrupper, men som snarere fokuserer på fordybelse på tværs af fag og faggrupper.

Side 18 af 24

KiDM er et storskalaprojekt med 172 skoler og 10.000 deltagende elever, som er udvalgt i forbindelse med et nationalt lodtrækningsforsøg. Indsatsen retter sig mod dansk på 7.-8. klassetrin og matematik på 4.-5. klassetrin. I projektet har man altså taget udgangspunkt i at styrke kvaliteten inden for udvalgte kompetenceområder i to konkrete fag. Effekterne har dog også vist sig som en oplevet styrkelse af teamsamarbejdet blandt medarbejderne og på skolen som en samlet organisation på tværs af fag og på langs af klassetrin.

Den undersøgelsesorienterede tilgang har resulteret i en styrkelse af elevernes faglige kompetencer inden for både dansk og matematik, og derudover har følgforskningen fundet udvikling af personlig og kulturel identitet og dannelse af eleverne. Det vurderes desuden, at den sociale baggrunds betydning for elevernes læring mindskes særligt i dansk. Dette forklares blandt andet med, at den fælles faglige dialog har engageret og inkluderet flere elever. I matematik vurderer lærerne, at mange elever i den såkaldt sociale marginalgruppe har glæde af den undersøgende tilgang. Indsatsen har altså overordnet styrket elevernes læring og til dels også deres trivsel i form af meningsskabelse, deltagelse, medbestemmelse og engagement.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Nest

I Aarhus er der på Katrinebjergskolen gjort gode erfaringer med den pædagogiske tilgang Nest. Betegnelsen signalerer en tryk rede for klassens børn, der på Katrinebjergskolen rummer både børn med autisme og børn uden diagnoser. Dette sker ud fra en antagelse om, at børn er mere ens end forskellige på trods af eventuelle diagnoser. Læringsmiljøet er derfor understøttet af tydelig rammesætning, som alle elever har gavn af.

Side 19 af 24

Nest-principperne er inspireret af velkendte specialpædagogiske strategier, der anvendes struktureret og vedholdende. Undervisningen varetages af to voksne på samme tid, og klasserne består af 16 børn. I Nest anvendes struktur og forudsigelighed konsekvent og med afsæt i elevernes behov. Her er der fokus på elementer som socialt samspil, kontakt og kommunikation, selvregulering samt overblik og struktur også i det fysiske miljø.

Evalueringen af de første Nest-klasser i Aarhus viser, at eleverne med autisme udviser signifikant mindre adfærd associeret med autisme nu end ved skolestart. Både elever med og uden autisme klarer sig fagligt på lige fod med eller bedre end elever på samme klassetrin i både dansk og matematik.²³

I det følgende afsnit belyses netop elevernes og lærernes udbytte af at være på en profilskole i et mere generelt perspektiv, og det beskrives, hvad der ifølge eleverne selv gør skoledagen og undervisning motiverende.

²³ Evalueringsnotat af Nest i Aarhus 2015-2019. <https://www.aarhus.dk/media/30498/evaluering-af-nest-i-aarhus-2015-2019.pdf>

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Elever

Side 20 af 24

En særlig faglig profil udmøntes ofte især i udskolingen i form af linjer med henblik på at fremme de ældste elevers motivation²⁴. Den førromtalte UCC-evaluering finder da også en øget motivation for at gå i profilskole hos eleverne. Det vurderer de interviewede lærere. Og omvendt vurderer eleverne, at lærerne er mere motiverede i profilskolerne end tidligere. De tre profilskoler i evalueringen har generelt ganske varierede undervisningsformer, og der er en tryk atmosfære på tværs af den enkelte skole. Eleverne udtrykker stolthed over deres skole og den profil, skolen har. De bliver involveret i besøg på skolen, hvor de skal fortælle om at være elever på skolen, og de er ude til diverse arrangementer og netværk. De er stolte af, at skolen "åbner sig mod omverdenen". Et forældreperspektiv i evalueringen er i modsætning hertil, at de mange besøg og ekskursioner kan trætte eleverne og gå ud over deres trivsel.

Motivation hos eleverne er et væsentligt element at have for øje i skolen, eftersom de senere års trivselsmålinger viser, at elevernes motivation daler i takt med, at de bliver ældre. Danmarks Evalueringsinstitut har spurgt elever i 4.-9. klasse, hvordan de oplever skoledagen og undervisningen, med henblik på at formidle og inddrage elevernes stemme til at udvikle en endnu mere inspirerende og motiverende praksis.²⁵ På baggrund heraf fremhæves fem elementer, der ifølge de adspurgte elever medvirker til at gøre undervisningen god:

- Passende faglige udfordringer
- En god relation mellem lærer og elev

²⁴ Jf. Skole og Forældre, <https://www.skole-foraelde.dk/artikel/profilskoler>

²⁵ EVA (2018). *Elevernes oplevelse af skoledagen og undervisningen*.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

- Eleverne får en aktiv rolle i undervisningen
- Variation og alsidighed
- Mulighed for fordybelse og koncentration.

Side 21 af 24

De interviewede elever i EVA-undersøgelsen peger på en række forhold, som skal gøre sig gældende, hvis eleverne skal føle sig motiverede og engagerede. Det drejer sig blandt andet om, at tavleundervisning skal være begrænset, og at undervisningen skal være virkelighedsnær og autentisk. Disse elementer går igen i den tidligere omtalte KiDM-undersøgelse og i LEAPS-skolernes projektbaserede tilgang.

Lærere

[EVA](#) har undersøgt både linjer og profiler gennem et casestudie og peger på, at lærernes kompetencer inden for profilen er afgørende. Det har også betydning, at lærerne er inddraget i udformningen af profilen, og at de løbende udvikler deres kompetencer inden for profilen²⁶.

Også UCC's evaluering af profilskolerne i København peger på, at den faglige profil kan være drivkraft i den pædagogiske udvikling, hvilket kan have positiv betydning for lærernes arbejdsglæde. Det er krævende, eksempelvis på grund af andre og øgede krav til skolen og massiv evaluering, men det er samtidig medrivende og motiverende.

Udviklingsprocessen på de tre skoler i UCC's evaluering har forløbet med forskellig hastighed og med forskellig oplevelse af støtte fra forvaltningen. En opfordring til forvaltningen kunne derfor være at sikre rum for lokal udvikling og imødekomme lokale behov for støtte og opfølgning. Der skal være ro til udvikling og

²⁶ EVA (2017). *Linjer og hold i udskolingen*.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

implementering, og der skal være hjælp at hente ved behov.

Side 22 af 24

Lærerne udtrykker i evalueringen, at de generelt er motiverede – nogle "i langt højere grad" end tidligere. Det bunder i en oplevet frihed til at eksperimentere, øget samarbejde internt på skolen og med eksterne parter, mere og legitim videndeling samt et fælles udgangspunkt for skoleudviklingen. Og som eleverne oplever også lærerne en stor stolthed ved at være en profilskole, som får positiv omtale og opmærksomhed fra eksterne parter.

Men det er også mere krævende, og lærerne oplever presset. Nogle lærere har valgt at forlade skolerne. Presset beskrives som manglende kompetencer, elevgruppen og det øgede samarbejde. Lærerne oplever ikke at have tid til at videndele og evaluere.

Utterslev Skole i nærheden af Brønshøj er en af de tre københavnske skoler, der indgik i UCC's evaluering. I forbindelse med en studietur den 21. februar 2020 fremlagde profilskolekoordinator Anette Vestergaard erfaringerne fra den tid, hvor skolen var naturfaglig profilskole. Her oplevede lærerne i høj grad medejerskab og engagement i forhold til den faglige profil – de var dels med til at vælge profilen, og de havde dels stor indflydelse på den fysiske indretning af skolen, der havde til formål at understøtte det faglige fokus.

Som nævnt blev den kommunale profilskoleindsats nedlagt i 2015 i Københavns Kommune, men på Utterslev Skole har man arbejdet videre med den faglige profil i det omfang, det har været muligt uden den ekstra ressourcetilførsel. Det har dog vist sig vanskeligt at implementere forandringen på de tre år, skolen var profilskole, og endnu mere vanskeligt at forankre

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

profilen efter de tre år. I de første år som profilskole oplevede Utterslev Skole en øget tilgang af elever, men søgningen faldt igen.

Side 23 af 24

Andre relevante pointer

Profilskoler har som nævnt potentiale til at være "udviklingsdynamoer" for andre skoler ved at dele ud af erfaringer og viden og dermed inspirere andre. UCC's evaluering af de københavnske profilskoler viser dog, at det er mere vanskeligt end forventet at nå så langt. I hvert fald hvis inspirationen til andre skoler skal foregå samtidig med udviklingen – så er det vanskeligt for lærerne at finde overskuddet, og de foreslåede rammer for videndelingen har ikke modsvaret behovet hos andre skoler. I København vurderede man ifølge konsulent Nina Raaschou²⁷, at profilskolernes viden ikke kom andre til gavn, hvorfor skolerne i 2015 ophørte med at være profilskoler.

Derimod har det ifølge UCC-evalueringen været givende for skolerne at samarbejde med andre om konkrete projekter eller forløb eller at dele viden på opfordring fra andre skoler.

I effektiviteten af en profilskole i forhold til faglige resultater er det værd at være opmærksom på, at eleverne arbejder målrettet med og opnår kompetencer, som ikke nødvendigvis testes ved afgangsprøverne (jf. EVA, 2016). Denne pointe blev også fremhævet af en deltager til det omtalte Kick-in-event. Elever på profilskoler skal til afgangsprøver på samme vilkår som alle andre elever, så en eventuel profil må naturligt nok arbejde med kompetencemålene i Fælles Mål.

²⁷ Jf. oplæg om erfaringer med de københavnske profilskoler til det første inddragelsesarrangement, Kick-in-event den 6. februar 2020.

Profilskoler – baggrundsnotat i forlængelse af "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Tænker man profilbegrebet som en bredere pædagogisk profil, er det værd at lade sig inspirere af den undersøgelsesorienterede tilgang, som er beskrevet i det førnævnte KiDM-projekt. Ifølge forskningsrapporten er denne tilgang givende på flere parametre, herunder elevernes faglige udvikling, dannelse, udligning af sociale skel og motivation, som hænger sammen med oplevelsen af mening i forbindelse med undervisningen.

Side 24 af 24

Der er i den udvalgte litteratur ikke fundet beskrivelser af profilskolers betydning for lokalområdet – dog nævnes der i UCC-evalueringen, at en praktisk-musisk profilskole har øget musikkens udbredelse i lokalområdet, men om forbedringen er tilstrækkelig bemærkelsesværdig, kan diskuteres.

For både de københavnske profilskoler og LEAPS-skolerne gælder det, at profilerne har krævet øgede ressourcer. I København var det en af begrundelserne for at nedlægge profilerne, at de ekstra ressourcer ikke gav afkast til andre skoler, eftersom profilskolerne ikke udviklede sig til de forventede "udviklingsdynamoer". I stedet har man i København anvendt disse midler til at oprette kompetencecentre på almenområdet.

På LEAPS-skolerne står KATA-fonden bag de ekstra midler. Intentionen er, at skolerne i løbet af en periode på fem år skal være uafhængig af ekstra ressourcer og dermed have samme driftsniveau som andre folkeskoler i de respektive kommuner, men ifølge skolelederen på Sønderborg-skolen i Sønderborg kommer de ikke til at leve op til denne forventning.

ST
FRANCISCO

"By all means let a person rain
but not so open-minded that
brains drop out."- Rich

BILAG 2

DET NYE SKOLE- OG FRITIDSCENTER I GELLERUP

- En designdreven undersøgelse af potentielle forældres forventninger og behov

2

BILAG

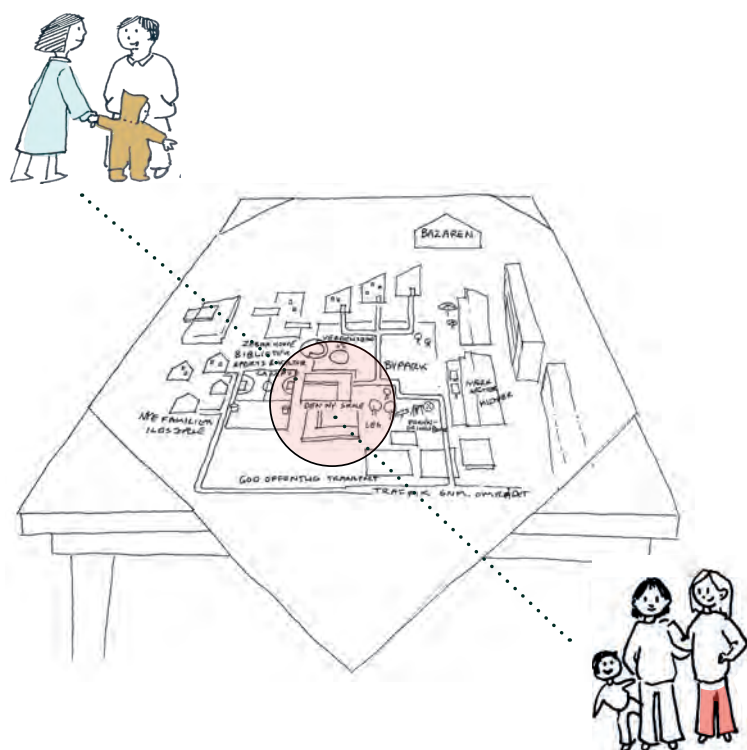
The logo for CFIA (Center for Innovation i Aarhus) is displayed in a teal-colored box. The letters 'CFIA' are in a bold, white, sans-serif font.

CENTER FOR
INNOVATION
I ÅARHUS

The background of the slide is a photograph of several people sitting around a table, looking at a large map or architectural plan. The image is overlaid with a semi-transparent red filter. In the bottom right corner, there is a yellow triangular graphic element.

DET NYE SKOLE- OG FRITIDSCENTER I GELLERUP

En designdreven undersøgelse af potentielle
forældres forventninger og behov

Indhold

Baggrund og elevgrundlag.....	3
Fokus og tilgang.....	4
Datagrundlag.....	5
Metodisk tilgang.....	6
5 personprofiler.....	8
Tværgående indsigter.....	19
Skolevalg.....	20
Skolevalg/området.....	31
Området.....	33
Bosætning.....	35
Potentialer.....	38
Skole- og fritidscenter.....	39
Området.....	41

Baggrund og elevgrundlag

Aarhus Kommune ønsker sammen med Østjysk boligforening og Brabrand boligforening at lave en række gennemgribende forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Målet er, at Aarhus skal være en god by for alle. Derfor skal der skabes en sammenhængende og blandet by uden udsatte områder.

Udviklingsplanerne for området bygger på en præmis om, at andelen af alment boligbyggeri højest må udgøre 40%. I dag udgør alment boligbyggeri 90%. Målet skal nås ved nedrivninger, renoveringer og nybyg af boligformer, funktioner og attraktioner i bydelene, som skal **tiltrække flere ressourcerstærke beboere til området**.

Forligspartnerne er enige om, at et **attraktivt skoletilbud spiller en afgørende rolle for, at nye beboertyper ønsker at bosætte sig i området**. En ny skole er derfor et vigtigt skridt på vejen. En ny skole skal sikre, at bydelene Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får en social balance, hvor beboerne i området vælger den lokale skole. En skole skal også være med til at sikre at børn i denne bydel får de samme muligheder for at klare sig godt, som børn i resten af Aarhus Kommune. Skolen skal stå klar i 2025. På den nye skole kan der maksimalt optages 20% elever med dansk som andetsprog, som har sprogstøttebehov.

Elevgrundlaget for den nye skole kan opdeles i:

Eksisterende beboere i området. (I dag vælger ca. 80% af forældrene i området den lokale skole fra).

Nytilflyttede beboere i nybygget lejlighedsbyggeri, hvoraf nogle er børnefamilier.

Familier, der endnu ikke er flyttet til området, men som kan se det attraktive i at flytte til en ny bydel med en ny skole som de kan være med til at sætte deres præg på.

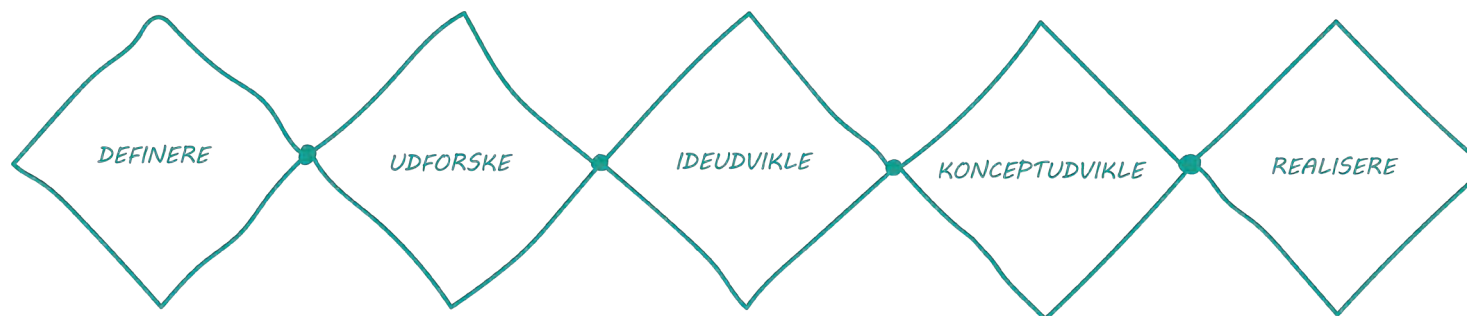
Familier i andre skoledistrikter som følge af frit skolevalg.

Projektets fokus

Center for Innovation i Aarhus (CFIA) arbejder sammen med Magistratsafdelingen for Børn og Unge (MBU) og Borgmesterens Afdeling (BA). CFIA bidrager til arbejdsplan 8 (Faglig og pædagogisk profil) og arbejdsplan 12 (Sikring af elevgrundlag). Samarbejdet er startet op i foråret 2020 og løber til ultimo 2020. I samarbejdet er der **fokus på at undersøge vigtige "drivere" for at tiltrække familier til et nyt skole- og fritidscenter**. Den kvalitative undersøgelse bliver afsættet, når der skal udvikles prototyper på at tiltrække kommende forældre til skolen.

CFIAs tilgang

I CFIA arbejder vi med en designreven tilgang. Nedenfor ses CFIAs procesmodel. Den udgør den systematik, vi arbejder efter. Vi arbejder systematisk med faserne i en iterativ proces. **Vi tager altid udgangspunkt i de mennesker, vi designer til, og tilgangen er konkret og afprøvende.**

Datagrundlag

Vi har haft fokus på at interviewe potentielle tilflyttere og potentielle forældre til skolen og fritidscentret.

En målgruppeanalyse fra 2015 peger på, at særligt børnefamilier fra den øvre middelklasse kan være med til at skabe imageforandring og igangsætte en positiv social udvikling.

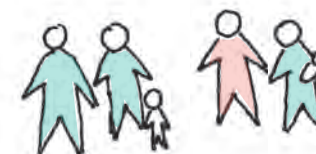
Der er identificeret tre persontyper, som der bør sættes på at tiltrække til området i første bølge:

"Kasper og Louise": tilflyttere fra "den kreative klasse", humanistiske og kunstneriske videregående uddannelser. Vægter fællesskab højt og vil gerne sætte præg på området.

"Aisha og Kassim", eksisterende ressourcestærke beboere med lange eller mellemlange videregående uddannelser. Vægter status højt.

"Marie og Mads", tilflyttere, offentligt ansatte akademikere med børn. Har boet i lejlighed i byen, men ser en tilflytning til Gellerup som en mulighed for at få et hus tæt på byen.

CFIA har haft arketyperne in mente i rekrutteringen og som et perspektiv i analysen af interviewene. CFIA har interviewet i alt **25 mennesker** og rekrutteret igennem vores netværk efter snowball-metoden.

Vi har lavet interviews med informanter, indenfor følgende målgrupper:

Unge par der leder efter sted at bosætte sig, og som overvejer at få børn inden for et par år.

Unge par med børn der leder efter sted at bosætte sig eller allerede er flyttet til Gellerup.

Beboere med anden etnisk herkomst end dansk, der er opvokset i området med mellemlang videregående uddannelse.

Familier i nærtliggende skoledistrikter, som kan vælge den nye skole til pga. frit skolevalg.

Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj som har valgt den lokale skole fra i dag.

Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj som har valgt en lokale skole til i dag.

Stemmer i området for at forstå områdets attraktionsværdi og udfordringer.

Metodisk tilgang 1/2

CFIA har lavet dybdegående interviews omkring temaerne: **skolevalg, bosætning samt området nu og på sigt**. Derudover har interviewene også skulle hjælpe med at skabe en **dybere viden om kvaliteterne ved en profilering vs. ikke-profilering af skolen**. I interviewene har vi derfor **testet tidlige prototyper på profilretninger** og spurgt ind til tankerne omkring fire forskellige profilretninger: 1) Musik, performance og kreativitet, 2) Science - STEAM/STEM, 3) Innovation - LEAP og 4) Idræt og bevægelse. Vi har bedt interviewpersonerne forestille sig, at profilretningerne gennemsyrrer hele skolens fundament og faglighed. Profilretningerne har vi brugt som samtalestartere for at skabe konkrete billeder og ord på, hvad en ny skole- og fritidscenter i Gellerup kan profilere sig på, og hvilke kvaliteter det har ift. at tiltrække nye forældre.

Profilelement 1: Musik, performance & kreativitet

Inspirationen til en musik, performance og kreativitet profil kan hentes fx. fra det amerikanske Tamariscend. Musik og kreativitet er noget som alle børn har lyst til at gøre. Det giver dem mulighed for at udtrykke sig og være sig selv. Det kan være en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan også være en god måde at lære om verden på. Det kan være en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan også være en god måde at lære om verden på.

Photo:
Photo kan
stilles som
reference

Faglighed

Trivsel

Værdier

Profilelement 2: Science - STEAM/ STEM

Det videnskabelige område tilbyder som bekendt mulighed for en faglighed, der er tæt knyttet til den generelle livsforståelse. Det er en stærk tradition for STEAM/STEM. STEAM tilbyder muligheden for international samarbejde, og understøtter et stærkt signal til videnskabelig uddannelse. Det videnskabelige område er relevant for de fleste elever og kan skabe en stærk forbindelse til den generelle livsforståelse. Det er en stærk tradition for STEAM/STEM. STEAM tilbyder muligheden for international samarbejde, og understøtter et stærkt signal til videnskabelig uddannelse.

Photo:
Photo kan
stilles som
reference

Faglighed

Trivsel

Værdier

Profilelement 3: Innovation - LEAP

Profilretningen LEAP bygger sig til innovation, med et højt niveau af faglighed. Innovation kan være en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan være en god måde at lære om verden på. Det kan være en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan også være en god måde at lære om verden på.

Photo:
Photo kan
stilles som
reference

Faglighed

Trivsel

Værdier

Profilelement 4: Idræt og bevægelse

Idræt og bevægelse er en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan være en god måde at lære om verden på. Det kan være en god måde at lære om sig selv og andre på. Det kan også være en god måde at lære om verden på.

Photo:
Photo kan
stilles som
reference

Faglighed

Trivsel

Værdier

Metodisk tilgang 2/2

Derudover har det også været et formål at få **viden om, hvad der skal til for at tiltrække nye beboere med og uden børn til området**. Derfor har vi vist illustrationer af de konkrete ideer til bebyggelse i Gellerup og Toveshøj og fortalt om de store anlægsprojekter, der påtænkes bygget i området. Dette for at finde frem til, hvad der begejstrer og tiltaler potentielle tilflyttere.

Mød de potentielle forældre til det nye skole- og fritidscenter

CFIA har samlet op på interviewmaterialet ved at lave **fem personprofiler**, som repræsenterer fem realistiske målgrupper. Personprofilerne giver dybdegående viden om behov ift. skolevalg og bosætning. De vil kunne bruges fremadrettet til at målrette løsninger. Derudover har CFIA identificeret en række tværgående indsigter, altså tendenser der går på tværs af samtlige interviews.

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindelig fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

GRØNT-BLÅT SEGMENT - OFFENTLIGT ANSATTE: AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE. BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALLSKOLENS SKOLESDISTRIKT

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREKÅENDE UDDANNELSER. (ASHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRADET MED MELLEMLANG VIDEREKÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN. TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.
Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatar, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVSINBYER

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. KORT VIDEREKÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

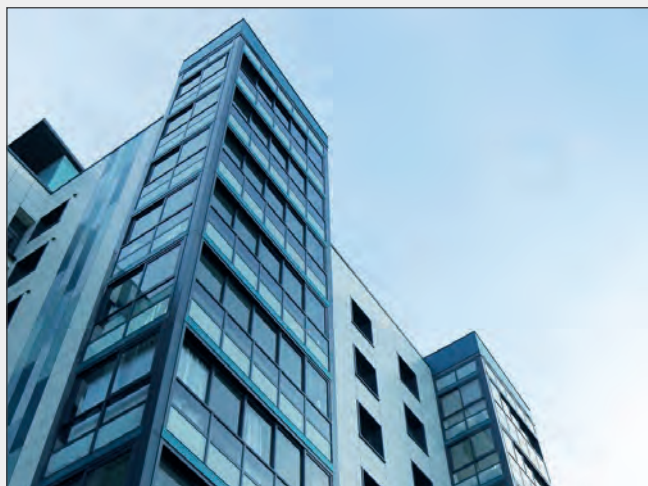
MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRADET MED KORT ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).

Amina har boet i området, siden hun kom til Danmark for mere end 20 år siden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindelig fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

VÆRDIER

Fællesskaber - Inklusion - Åbenhed - Mangfoldighed - Kreativitet - Komfort

"Jeg vil ikke sende mine børn hen på en skole med et dårligt fagligt niveau. Man skal bare sørge for, at det er tydeligt, at der er et højt fagligt niveau, så jeg ikke skulle være bekymret"

ENGAGEREDE

POSITIVT OVERRASKET OVER GELLERUPS ATTRAKTIONSVÆRDI

EFTERSPØRGER GODE HISTORIER OM OMRÅDET

"Jeg synes den her [leje]lejlighed er dejlig. Her kunne vi godt bo med små børn. Der er kun ét minus: man ikke kan have dyr her. Hvis vi havde haft en opsparing, så havde vi gået efter eje eller andel. Jeg har ingen penge, fordi jeg ikke har sparet op og er studerende, men det ville være det mest fornuftige rent økonomisk at eje. Men muligheden skal være der først. Det her er en slags pit-stop, og så kan vi senere eje"

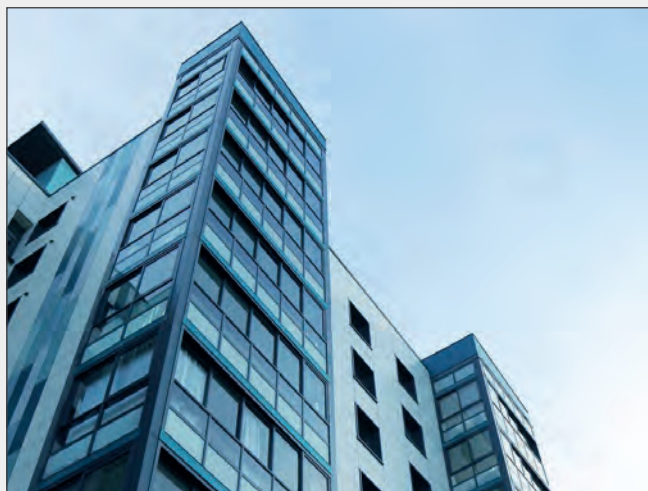
BOLIG

Anders fik **tilbudt job i iværksættervirksomhed** i Gellerup efter endt uddannelse. Så begyndte bologsøgningen i Aarhus – først gennem **personligt netværk** og herefter igennem **boligsider**.

De afskrev søgning i Aarhus centrum pga. økonomisk råderum. Ved en **tilfældighed** opdagede Anders' mor en annonce på nybyggede lejligheder midt i Gellerup. Parret havde selv set på en lejlighed i Gellerup i en af de gamle blokke og Pionerhusene, der var for dyre. De nybyggede lejligheder fra annoncen slog benene væk under dem: **billig, bedre (fx vaskesøjle), bynær placering, god infrastruktur**.

Parret kendte området af omtale, men fortæller, at mediernes fremstilling og virkeligheden er to helt forskellige ting. Anders, der er vokset op i en forstad, sætter pris på **mangfoldigheden**: *"Det er lækkert at møde en masse kulturer, det har jeg ikke oplevet, da jeg voksede op. Det er et sundt puf ind i den gængse danske livsstil"*.

Parret **vil gerne eje deres bolig på sigt**, men muligheden skal være der først. De er optagede af, hvordan området reelt bliver en **blandet bydel** hvor beboerne interagerer med hinanden. Markører som fx skrald i byrummet minder dem om, at bydelen er en udsat bydel. De kunne godt tænke sig flere cafeer, som også er prisvenlige. De glæder sig til at møde flere af de andre beboere i lejlighedskomplekset og vil oprette en dialoggruppe.

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindelig fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Julie og Anders forestiller sig, at de skal have børn inden for en overskuelig fremtid og tænker, at **området egner sig godt til børn med legepladser og natur tæt på.**

De kender ikke til områdets skoler, så de trækker på egne erfaringer ift. deres overvejelser om skolevalg. Julie har en forestilling om, at deres børn skal gå på en friskole, hvor der er fokus på natur, leg og læring, og hvor der er tid til det enkelte barn. De forestiller sig, at den nye skole vil gøre brug af områdets faciliteter og med værksteder, hvor børnene får lov til at fordybe sig.

De foreslår, at der laves kampagner for den nye skole: *"Der skal bringes fokus i de større medier. En massiv positiv reklamekampagne"*

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

De har brug for **viden om skolens værdier, faglighed og hvordan en særlig profil, styrker børnene.**

De har behov for **viden om, hvordan børn fra udsatte familier støttes**

Stærkt skole- og forældresamarbejde

En aktiv skole der bruger områdets faciliteter:

"Der kan tænkes fritidsaktiviteter ind. Det kunne sagtens være meget andet end fodbold. Der kunne også være værksteder, man kan gå til og fra"

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

Lokalt forankret skole

At kunne **se og høre, hvad skolen står for**, og hvordan der arbejdes på skolen.

Tydeligt kommunikeret værdisæt

Blive en del af et fællesskab med de andre forældre/familier

Se at **skolen bruger områdets faciliteter**

Positive fortællinger i medierne om skolen

"Med så mange demografer på ét sted, ville jeg have brug for at vide, hvordan man støtter de elever, der ikke kan regne med så meget hjælp hjemmefra."

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE.
BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOLEDISTRIKT

VÆRDIER

**Familie - Tryghed - Ansvar -
Nære fællesskaber - Balance,
Diversitet (diversitet på til-
valgsbasis) - Natur - Aktivt liv**

"Den der balance med at vi ikke er en del af det [Gellerup], men det er tæt på... det har vi faktisk sat ret stor pris på."

BOLIG

Anna bor syd for Silkeborgvej i et **villakvarter** tæt ved Brabrandssøen. Familien flyttede fra København og valgte at flytte tilbage til Aarhus, som tidligere havde været deres studieby. Familien ledte efter **ejerbolig** i de bynære villakvarterer (Åbyhøj, Brabrand, Viby, Risskov, Højbjerg) i Aarhus. **Husprisen** var et vigtigt parameter i valget af område, men også kvarterets **beboersammensætning** havde afgørende betydning.

Anna oplever, at der i Brabrand er den ønskede balance, med en blanding af familier fra alle samfundslag. Hun lægger vægt på, at hun ikke vil bo i en ghetto af veluddannede men heller ikke lige op ad en boligblok - hun sætter stor pris på, at Brabrand har **diversitet** og et **aktivt lokalsamfund**. Et godt **naboskab** er meget vigtigt for familien.

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Anna og hendes mand har valgt de **lokale institutioner** hhv. vuggestue og børnehave, der ligger tæt på deres hjem. De er meget i **tvivl** om, hvor deres børn skal gå i skole og hvad der er det rigtige valg. Det tildelte skoledistrikt (Sødalsskolen) er ikke deres første valg, men hun er i tvivl om det er muligt at få opfyldt ønsket om en anden nærtliggende og mere populær skole (Engdalsskolen). **Trivsel** vægter højere end faglighed i hendes overvejelser omkring skole.

"Vi var skuffede over, at vi tilhørte Sødalsskolen og ikke Engdalsskolen. Jeg tænker over det, når jeg kommer på Sødalsskolen og hører, at der bliver talt meget på andre sprog. Men jeg har ikke taget stilling sådan egentlig. Vi synes jo, at det er dejligt med diversitet, men hvad er så for meget for os? Det er en kollektiv snak, vi prøver at skyde os ind på."

"Vi ligger i en trekant af skoler. Engdalsskolen er klemt i forhold til plads, Sødalsskolen vælger vi nok fra. Der er faktisk plads til en joker i det spil."

UAFKLARET OMKRING SKOLEVALG

IDEALISME VS. EGNE BEHOV

BEHOV FOR ALLIANCE MED LIGESINDEDE

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE.
BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOLEDISTRIKT

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

Hun har brug for **viden** om skolens værdier, faglighed og elevsammensætning – dette i højere grad ved et mere risikofyldt valg, som den nye skole ville være.

Hun har brug for **tidlig information** – skolevalg diskuteres allerede selvom ældste barn kun er 3 år.

Hun har behov for en **sikker skolevej**.
"Hvis vi skal vælge den nye skole, så skal der være en sti... ellers er det et no-go"

Hun har brug for at vide hvem **de andre familier** er og hvor de bor.

Hun ønsker et stærkt **forældresamarbejde**.

Hun har behov for tydelig **italesættelse af forventninger til forældre** og en tydelighed omkring hvilken **samværs kultur** skolen ønsker at skabe.
"Det er jo godt og fuldstændigt uproblematisk, at det bliver talt et par sprog. Så var vi til juleafslutning, hvor der er to stuer forældrene kan sidde på med børnene. På den ene stue blev der talt arabisk, og det var en øjenåbner for os, for der tænkte jeg, "at der kan vi ikke sætte os eller kan vi?" Jeg skulle tage stilling. Så gik bare ind og satte os på den anden stue med de etnisk danske."

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

Lokal forankring & nærmiljø.

Aktiviteter tæt på hjemmet.

Klassekammerater i området.

Korte afstande i dagligdagen mellem skole - hjem - fritidsaktiviteter - arbejde - fællesskaber.
"Det er vigtigt at børnenes venner er tæt på"

Sikkerhed for at ligesindede også vælger skolen
Hun har behov for at være del af en gruppe (kritisk masse). Hun søger en alliance og **uformal kontrakt** med ligesindede omkring skolevalg.

En nye skole – med moderne faciliteter, nyeste viden og ressourcer. Ideen om at de kan være en **del af at bygge noget op** tiltaler Anna.

Et tydeligt værdisæt.

En høj faglighed.

En **profil der kommunikerer at skolen vil og kan noget specielt** - Hun har behov for **konkrete eksempler** på hvad det betyder i praksis at skolen har en profil.

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

**Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.**

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

VÆRDIER

**Socialt ansvar - Familie -
Status - Tryghed - Balance -
Muligheder - Mangfoldighed**

BOLIG

Muhammed er **født og opvokset i Gellerup**, hvor han stadig bor. Muhammed og Aysun bor i en af de **blokke**, der skal rives ned. Hans forældre bor stadig i området, mens hans søskende er flyttet og har bosat sig i mere 'højstatus' områder i periferien af Aarhus. Det drømmer de også selv om, men som **eneste barn tilbage i området**, føler han en forpligtelse overfor sine forældre, og er i tvivl om han kan flytte væk fra dem. Han oplever, at der er dårligt stigma forbundet med området, og han **fortæller derfor ikke alle, at han bor i Gellerup** – men siger i stedet, at han kommer fra Brabrand. **Når deres blok skal rives ned, ønsker de at flytte fra Gellerup.** De forestiller sig, at de på sigt skal bo i et område, hvor deres børn kan vokse op i **trygge rammer**, og hvor de ikke skal bekymre sig om, hvem de hænger ud med. Det tilbyder Gellerup ikke lige nu.

"Hvis man vil ændre noget, så er man nødt til at skabe noget tryghed"

SKOLE

Muhammed gik på Nordgårdsskolen indtil den lukkede. Hans **dansk var for dårligt** til, at han selv kunne vælge skole, og han blev derfor **tilbudt tre forskellige skoler** i forstæderne til Aarhus. Hans søskende kom på de nærtliggende skoler. Muhammeds forældre havde **forventninger om, at han skulle være læge eller ingeniør** eller have et andet højstatusjob – men Muhammeds interesser og karakterer var ikke til det. Muhammed udtrykker, at hans egen skolegang ikke har været optimal og **ønsker at hans egne potentielle børn får bedre vilkår og mere støtte.**

"Jeg har behov for, at mine børn får de bedst mulige betingelser og de bedste muligheder for at udvikle sig, og så tror jeg, at hvis jeg selv skulle beslutte, så ville jeg heller ikke have, at mine børn skulle gå på en skole, hvor der udelukkende er rige forældre og rige børn, det tror jeg heller ikke er vejen til succes"

"Den dag jeg får børn, så vil det første også være: 'hvem går mine børn sammen med i fritiden?', 'hvem bruger de tid sammen med?'"

Hvis det er nogen, hvor jeg er i tvivl om, hvordan de påvirker mine børns fremtid, så ville jeg trække dem ud af det miljø. Så det bedste jeg kan gøre er, at sige at jeg skal være på forkant – mine børn skal ikke vokse op i Gellerup, i hvert fald ikke som det ser ud lige nu. Fordi der er mange fælder man kan falde i"

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

**Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.**

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

**AKTIV I ARBEJDET OMKRING AT
SKABE POSITIVE FORANDRINGER I
GELLERUP**

DRØMMER OM AT FLYTTE VÆK

**HAR BEHOV FOR AT BRYDE MED
OMRÅDET OG DEN NEGATIVE
FORTÆLLING**

**DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL
AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP**

Et trygt nærmiljø.

En balanceret elevsammensætning

"Jeg kunne jo godt tænke mig, at der var sådan en varieret sammensætning af elever (...) 60% danske elever og 40% af nogen med anden etnisk baggrund"

Konkrete eksempler på, hvordan **skolen samarbejder med foreningslivet.**

Kultur for stærk forældreopbakning til skolen og børnenes trivsel.

**BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED
SKOLEVALG**

De har brug for viden om hvad skolen står for - **hvad er skolens værdier og faglighed?**

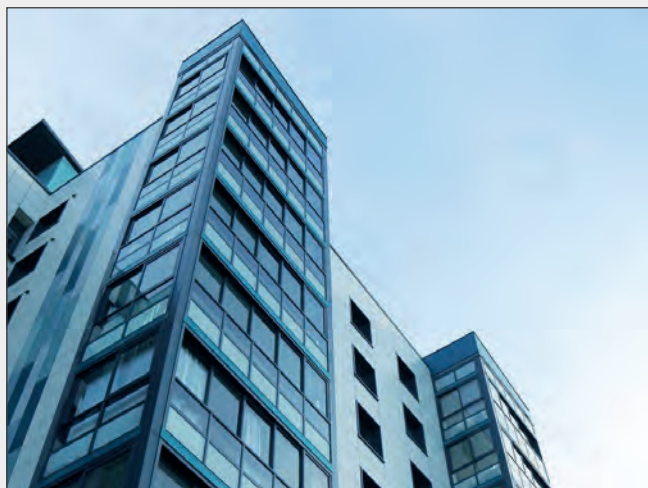
De har brug for **viden om, hvordan børn fra udsatte familier støttes.**

De ønsker et **stærkt samarbejde mellem skole og forældre.**

De ønsker en **aktiv skole der bruger områdets faciliteter.**

De ønsker at skolen vil noget med børnene og har forventninger til alle:

"Jeg tror ikke, at mine forældre var nok med i min skolegang. Det var den manglende forståelse for uddannelsessystemet, der gjorde, at de ikke kunne trække mig op"

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN.
TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.
Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatår, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

VÆRDIER

**Familie - Venner - Tryghed -
Nære fællesskaber - Respekt
for mangfoldighed - Balance -
Komfort - God logistik**

"Jeg kan bare huske, at vi sad den aften, hvor annoncen fra boligportalen poppede op. Der var det hele: 1000 kroner billigere, og det er meget i et studiebudget plus, at der fulgte alle hårde hvidevarer med, og det gjorde der ikke på Vintervej. På nogle punkter ligger det bedre her. Det ligger tættere på Søren's studie, lidt tættere på indkøbsmuligheder, og så er der bazaren"

BOLIG

Katrine og Søren er netop flyttet ind i en **nybygget lejelejlighed** i hjertet af Gellerup.

Katrine er fra en lille by uden for Vejle og Søren er fra Randers. Efter 1½ år i Randers, flyttede de til Aarhus.

De startede med at fremleje en lejlighed på Silkeborgvej herefter oprettede de en **boligagent** på Boligportalen. De søgte fra Åbyhøj og ud til Brabrand og så måtte lejligheden maksimum ligge 2 km nord og syd for den linje. Deres budget var **maks. 8000 kr.**

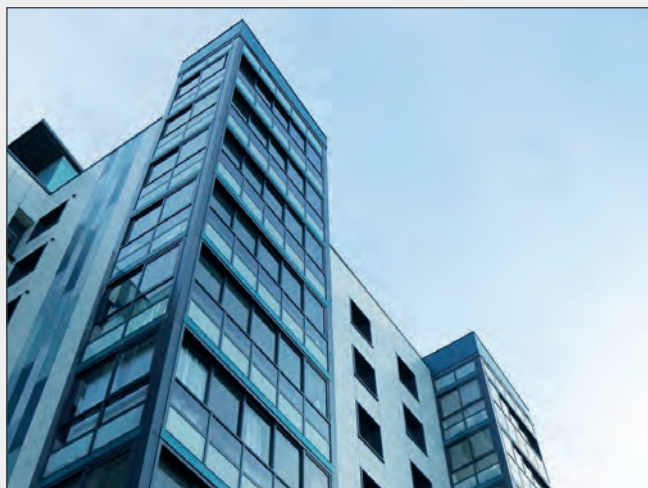
Efter tre måneder underskrev de en lejekontrakt på en lejlighed på Vintervej i stueetagen og med egen have. Prisen var 8200 kr. og altså i den dyre ende.

De havde glemt at afmelde boligportalen, og dagen efter poppede der en annonce op på lejelejligheder i det nye boligbyggeri i Gellerup. Det lød for godt til at være sandt: **en billigere og bedre bolig.** Det slog de til på.

De er blevet meget positivt overraskede over **området og alle attraktionerne** – det ligger bynært, tæt på Hasle Bakker, Brabrandssøen, med indkøbsmuligheder, i et mangfoldigt område, og så **infrastrukturen** er rigtig god. De synes, at det er attraktivt, at der skal byfornyes i Toveshøj, så **skovområdet** kommer tættere på.

De skal passere boligblokkene i Toveshøj for at komme forbi Hasle bakker. Katrine har gået der i dagstimerne, hvor der er grupper, der råber efter hende. Det synes hun ikke er så rart.

De mener, at det **at eje en bolig vil være en god strategi på sigt**, men lige nu er de studerende, og nyder godt af **friheden af ikke at eje**. De ved dog også fra deres venner, at det er svært at finde ejerboliger i området. Dem, der er til salg, er af ældre dato. De kan godt se sig selv i området på sigt.

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN.
TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.
Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatår, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

ER LANDET I GELLERUP VED EN TILFÆLDIGHED

BALANCE I ELEVSAMMENSÆTNING

USIKKERHED OM BETYDNING AF GHETTOPLANENS FORDELING AF BØRN I DAGINSTITUTIONER

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Katrine og Søren har oplevelsen af, at det er nemt at få plads i en daginstitution i området. Katrine har skrevet deres datter op til flere institutioner, men har ikke besøgt nogen af dem endnu.

Katrine har **forhørt sig i sit netværk** for at høre, hvilke institutioner der har gode anbefalinger.

Hun er i tvivl om, hvad ghettoplanens regler om anvisning af børn fra udsatte områder betyder for dem. **Hun er usikker på, om det konkret betyder, at de kommer bag i køen, fordi de er bosat i et såkaldt "ghettoområde".**

Skolevalget ligger ikke tæt på for Katrine og Søren, men de understreger, at det ville være vigtigt for dem med en blandet **elevsammensætning** for at vælge den nye skole til. De har også brug for at **vide, hvad skolen tilbyder.**

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

De har brug for **viden om skolens værdier, faglighed og hvordan en særlig profil, styrker børnene.**

De har behov for viden om **skolens elevsammensætning.**

De har behov for viden om, hvad **reglerne ift. anvisning af børn fra ghettoområder betyder for deres familie.**

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

En lokalt forankret skole.

Andre forældres gode fortællinger om skolen

Blandet elevsammensætning

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE.
KORT VIDERE GÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT
ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

**Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som
stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).**

**Amina har boet i området, siden hun kom
til Danmark for mere end 20 år siden.**

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

VÆRDIER

**Familie - Børn - Stolthed -
Status - Muligheder - Glæde -
Logistik**

BOLIG

Amina bor med sin familie i en **lejelejlighed** i Toveshøj. Den ældste datter er flyttet hjemmefra og har fået lejlighed i området. Amina har boet i området, siden hun kom til Danmark for mere end 20 år siden.

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Aminas ældste børn har gået på **Nordgårdsskolen**. Da skolen blev lukket, og der var meget snak om at lokalområdets skoler var dårlige, valgte hun at flytte dem til **Mårslet skole**. Men den lange bustur var trættende efter en lang dag, og Amina havde svært ved at få det til at hænge sammen og følge med i børnenes skolegang, så hun valgte at flytte dem til **Tovshøjsskolen**. De mindste børn går stadig på Tovshøjsskolen.

"Som forælder kunne jeg aldrig komme til samtaler, fordi der var så meget trafik, så var det bare ligesom jeg ikke havde mere med mine børn at gøre, og at jeg bare sender mine børn afsted (...) så jeg sagde, jeg

vil gerne have en skole, der er tæt på, så jeg kan følge med i, hvordan det går, og hvordan de har det".

"Som forældre vil vi altid gerne have vores børn tæt på (...) så vi kan kontakte lærerne og følge med i vores børns dag"

Hun vurderer at der **ikke er forskel på det faglige niveau** på Tovshøjsskolen og Mårslet skole, og at trivslen også er den samme:

"Det er de samme materialer" og "Børn er børn, og de kan sige grimme ting og slås alle steder."

Hun er opmærksom på, at **danskundervisningen er vigtig og er en nøgle til at klare sig generelt godt i skolen.**

Hun mener, at **trivsel er vigtigere end en høj faglighed:**

"Dygtighed kommer igennem interesse og glæde."

Hun har svært ved at forstå beslutningen om sammenlægningen af Tovshøjsskolen og Ellevangsskolen:

"Hvorfor kunne man ikke bare vente med at lukke skolerne til den nye skole stod klar. Det er synd for børnene, at de skal flytte så mange gange."

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE.
KORT VIDERE GÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT
ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som
stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).

Amina har boet i området siden hun kom
til Danmark for mere end 20 år siden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

Hun ønsker sig en **lokal skole med minimal transporttid til og fra hjemmet.**

Hun ønsker sig, at det er **nemt for hende at være en del af børnenes skolegang.**

Hun har behov for en **tydelighed omkring hvad der forventes af forældre og en snak om, hvordan der skabes en stærk kultur for forældreopbakning til skolen.** *"Nogle gange kommer der ikke andre end mig til forældremødet"*

Hun ønsker sig **en faglig stærk skole** som et led i at sikre at hendes børn har de bedste fremtidsmuligheder.

Hun ønsker sig **en skole, hvor familien føler sig velkommen og respekteret og ikke "(...) bliver behandlet som en udlænding"**

En **realistisk fremstilling af skolen.**

Hun ønsker sig en **anerkendende kultur**, hvor børnene ikke føler, at de er problemet:
"Vi må ALDRIG sige, at det er børnene, der er problemet!"

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

En balanceret elevsammensætning

En skole der ligger tæt på hjemmet

En skole der involverer forældrene

Lærere og pædagoger, der involverer sig i eleverne

En fagligt stærk skole

"Det betyder meget, hvem vores børn leger med – vi holder øje med det. Hvis de er på én måde, så bliver mine børn også sådan."

KED AF AT DEN LOKALE SKOLE HAR DÅRLIGT OMDØMME

VÆGTER FORÆLDREOPBAKNING OG INVOLVERING HØJT

ØNSKER AT HENDES BØRN FÅ BEDRE MULIGHEDER END HUN SELV HAR HAFT

TVÆRGÅENDE INDSIGTER

SKOLEVALG

Der skal en målrettet indsats til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter. Skole- og fritidscentret skal tidligt begynde at kommunikere, involvere og tænke på nye måder at skabe elevgrundlaget på.

SKOLEVALG

#1: Overvejelser omkring skolevalget starter ofte tidligt og påvirkes i høj grad af andres erfaringer og anbefalinger og via uformelle kanaler

For det ny skole- og fritidscenter er det vigtigt at have fokus på de mange aktører og kanaler, der påvirker kommende forældres skolevalg. Skolen- og fritidscentret er ikke de eneste til at påvirke kommende forældres skolevalg. På tværs af interviewene er det et klart mønster, at skolevalget i høj grad baseres på andres gode eller dårlige erfaringer:

"Vi kender nogen, der har deres søn på Sødalsskolen, og min moster og onkel har deres børn på Engdalsskolen. Den ene fortalte om LEGO-creator på Sødalsskolen. Det lyder da sejt at være et laboratorium, men det lyder også som om, at der er lidt flere med anden etnisk baggrund end på Engdalsskolen. Det lød som om, at deres dreng i 3. klasse har mange kammerater, der hænger ud ved Cityvest, og så vil han være derovre. Så er vi sådan nogle, der hører det én gang, og så har man jo det med i baghovedet" (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

Nogle orienterer sig på den lokale skoles hjemmeside, men for langt de fleste er det andres anbefalinger, der vægter højest. For mange starter overvejelserne omkring skole under et boligkøb:

"Vi købte hus for to år siden, og det var vigtigt for os, at det var en god folkeskole, vi skulle høre til. Det undersøgte vi, og det stod vist i salgsannoncen. Vi fik også at vide fra andre, at Gammelgårdsskolen er en god skole. Det er dog en større skole end vi er vant til" (Ungt par med barn, andet skoledistrikt)

SKOLEVALG

Kommende forældre bliver påvirket af samtaler på villavejen, i boligblokken, på legepladsen, i børnehaven og på de lokale Facebookgrupper. Alt det er med til at danne grundlaget, når valget om skole skal træffes.

Skolevalget kan være et aktuelt emne både i vuggestuen og børnehaven, særligt hvis den lokale folkeskole ikke er det oplagte valg. Kort sagt påvirkes beslutningen om skolevalg ofte af andre kanaler end skolens kontaktpunkt med kommende forældre ved et informationsmøde på skolen. Som Søren Bechmann, der arbejder med brugerrejser siger:

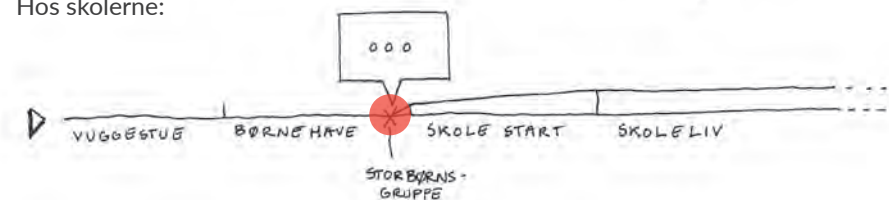
"...uanset om en virksomhed er bevidst om det eller ej, sendes virksomhedens kunder på en rejse hver eneste dag. Er rejsen ikke designet, designer den nok sig selv – med en betydelig risiko for, at turen hverken bliver appetitlig for kunden, til at kontrollere for virksomheden eller i overensstemmelse med det virksomheden vil stå for." (Søren Bechmann)

Så uanset om skolerne er bevidste om det eller ej, sendes skolens potentielle forældre/ kunder på en rejse hver eneste dag, hvor **uofficielle kanaler** har stor indflydelse. **Servicerejserne for skolevalget designer meget ofte sig selv.**

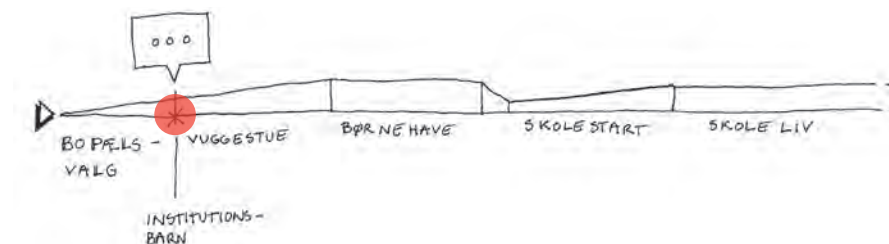
Det er vigtigt ikke at undervurdere betydningen af, at det nye skole- og fritidscenter i Gellerup er med i dialogen om de nære ting, der optager forældrene. Skolen- og fritidscenteret skal være proaktivt og bruge forskellige kanaler for at starte en fortælling og styre den i en positiv retning.

Hvornår starter dialogen omkring skolevalg?

Hos skolerne:

Hos forældrene:

SKOLEVALG

2: En klar pædagogisk profil gør det tydeligt for forældrene, hvad skolen står for - og gør det derved nemmere at vælge skolen til.

En måde at tage styring i kommunikationen på, kan være igennem en profilering af skolen. En profilering af et nyt skole- og fritidscenter giver de kommende forældre et konkret billede af en faglighed på skolen, og det indikerer, at skolen er i stand til at træffe nogle kloge valg.

Der kan ikke på baggrund af interviewmaterialet fremhæves én foretrukken profil. Profilverningerne med "idræt og bevægelse" og "musik, performance og kreativitet" er genkendelige for mange. Mange kender til anerkendt forskning på området, eller case eksempler om de gavnlige effekter af musik og bevægelse i undervisningen og at bevægelse er godt for at skabe et fællesskab på tværs.

Profilretningerne "STEAM/STEM" og "Innovation – LEAP" er sværere at afkode, men flere fremhæver, at den videnskabelige metode f.eks. ville være god til at hjælpe børnene med til at afkode verden omkring sig. Andre nævner, at de ved at projekttilgangen [LEAP] giver gode resultater.

Der er på tværs af interviewene flere der peger på, at en profil måske både kunne tilbyde et løft af de svageste samt indhold målrettet de fagligt stærke.

"For mig ville en profil gøre mig sikker i, at jeg ved, at der er blevet taget grundigt stilling til, hvordan man gør tingene på en skole, og det synes jeg er super positivt umiddelbart med de her eksempler, der er givet. At der er en bevidsthed fra lærergruppen, at: 'vi vil gerne være gode til at give noget læring i en bestemt retning'. Så ville jeg glæde mig over, at mine børn fik noget ekstra med på den konto. Det ville glæde mig. Vi ligger i en trekant af skoler. Engdalsskolen skolen er klemmt i forhold til plads, Sødalsskolen tror jeg, at vi vælger fra. Der er faktisk plads til en joker i det spil. Jeg bliver rigtig glad, når jeg ser det her [profilretningerne]. Det gør det jo tydeligere, hvad det er for en skole. Det muliggør et valg, der ikke før var der" (Familie i andet skoledistrikt)

På tværs af interviewene er der fokus på, at det skal være tydeligt, hvordan profilerne understøtter og forbereder eleverne til gymnasiet og videregående uddannelser. Det er vigtigt at kunne redegøre for, hvordan profilen på sigt styrker børnene fagligt.

Samtidig virker de tidlige prototyper på profilretninger også som en appetitvækker hos de potentielle forældre:

"Det er spændende, at der er noget, man fokuserer lidt mere på og at det ikke bare er endnu en folkeskole. Jeg ser på dem alle sammen, og jeg tænker, at gid vores børn fik noget af det hele. Det kunne være fedt, hvis vi lærte på forskellige måder end bare tavle undervisning." (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

De kommende forældre har brug for kvalitet at spejle efter. På tværs af interviewene kan vi se, at en **synlig faglighed muliggør en stillingtagen og valg af skole**. Samtidig har de nye og kommende forældre også brug for konkrete eksempler på, hvordan der arbejdes med fagligheden: Hvad gør de i undervisningen? Hvilken værktøjskasse trækkes der på? Hvad er målet? Hvad er resultaterne? Hvad er lærernes baggrund?

Der skal være **klare og lettilgængelige eksempler** på profilen i praksis, da dette vil give kommende forældre og elever et billede af, hvad de kan forvente og **gøre det mere trygt at vælge skolen til**.

"Der er måske noget både med fx profiler med særligt fokus på musik og idræt. Der kan jeg måske godt tænke, om de lærer det "rigtige". Og nu siger jeg "rigtige" med citationstegn. Jeg kan godt se, at jeg hurtigt kan komme til at se på, om der kommer til at blive alt for meget fokus på alt muligt andet. Jeg har selv haft musik på højniveau i gymnasiet, men det er ikke noget, jeg kan bruge til noget som helst bagefter andet end for mig selv. Det er ikke noget, der åbner op for en uddannelse. De der tanker kan jeg godt lige komme til at have, altså er samfundet skruet sådan sammen lige nu, at musik er noget der åbner op eller skaber veje senere i livet? Man kan godt lige tænke, hvad åbner det op for med gymnasiet og videregående uddannelser. Der er de klassiske fag, der er adgangsgivende". (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

SKOLEVALG

#3: Skolen- og fritidscentret skal være et godt sted at være. Forældrene har fokus på trivsel.

Tydelig kommunikation af skolens faglighed er ikke nok til at tiltrække forældrene til det ny skole- og fritidscenter. Det skal også være et godt sted at være. På tværs af interviewene fremhæves det, at et nyt skole- og fritidscenter også må stå på skuldrene af et solidt værdigrundlag, der kan ses på skolen og mærkes, når man møder ledelse, lærere og pædagoger. På skolen skal man mærke at følgende værdier er omdrejningspunktet:

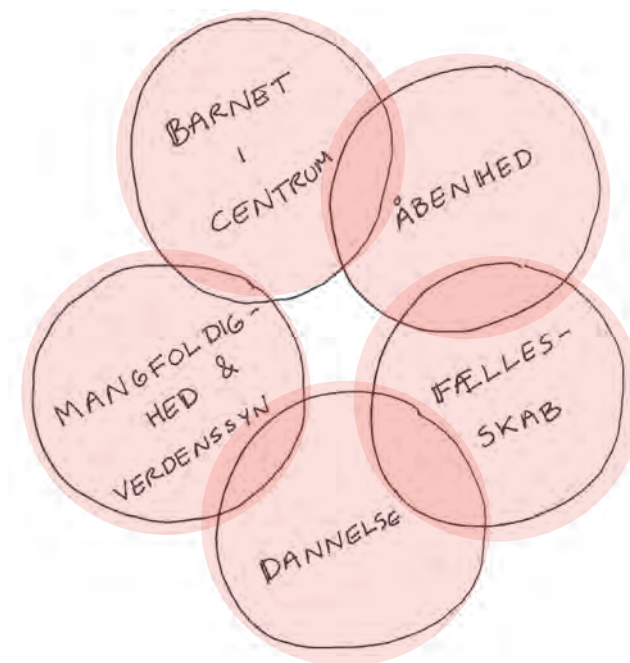
Barnet er i centrum: Forældrene skal kunne vide sig sikre på, at alle børn bliver set og hørt og mødt som dem de er - uanset baggrund.

Mangfoldighed: Mangfoldighed er en højt vægtet værdi som italesættes som en styrke der aktivt skal anvendes.

Fællesskab: Forældrene ønsker sig en god samværskultur og tydelighed om, hvordan forældre, børn og personale er sammen og hvilke forventninger der stilles på tværs.

Dannelse: At børnene lærer at afkode verden og kan træffe gode valg.

Åbenhed: At skolen er i kontakt med området, er udadvendt og åbner sig op til lokalsamfundet. Det er også et ønske om åbenhed for forskellighed og udsyn.

SKOLEVALG

#4: Den rette balance i elevsammensætningen er vigtigt for forældrenes tro på skolen.

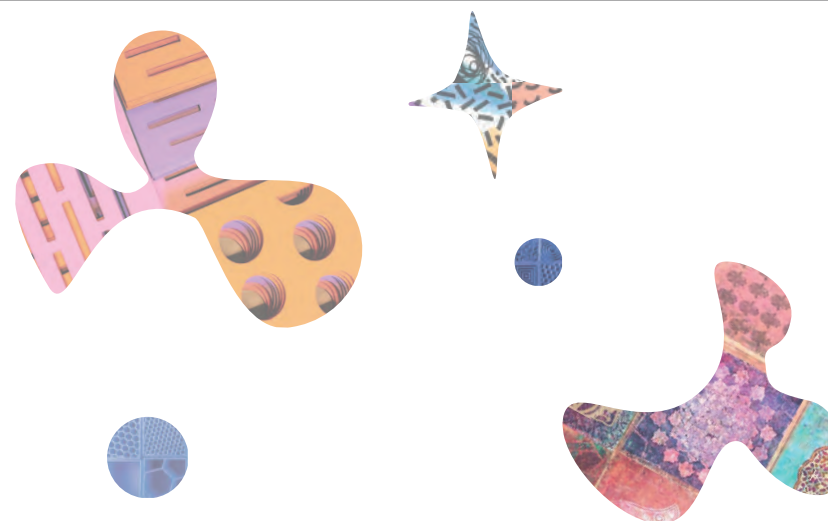
I de udførte interviews fylder den nye skoles elevsammensætning meget, og det er på tværs af alle målgrupper. Ord som **"balance"** og **"en god fordeling"** bruges til at beskrive, at det er vigtigt med en blandet gruppe børn på en ny skole.

Flere nævner, at en **50/50** fordeling ville være ønskværdigt, da det vil bidrage til, at elevgrundlaget bliver mangfoldigt frem for homogent til den ene eller anden side.

Det er tydeligt at de vordende - såvel som nye forældre, ikke bruger "sprogstøttebehov" til at beskrive balancen. De har således ikke styr på, at det der reguleres i et skole- distrikt, er andelen af børn med sprogstøtte behov.

De fleste af de interviewede taler om **etnicitet og andelen af ressourcestærke familier, når de beskriver den gode balance.**

Der ligger en opgave i at kommunikere, hvad der reguleres på ift. at lave en god elevsammensætning.

"En blanding af danske børn og børn med anden etnisk herkomst, det ville være godt. For mig at se, er mangfoldighed et sted, hvor der er en blanding. Og en skole uden mangfoldighed er heller ikke attraktiv. Hvis jeg skulle sige noget om en balance, så ville jeg sige 60-40. Hvis der er lidt flere med dansk oprindelige, bliver niveauet ved at være højt." (Yngre ressourcestærk beboer som er opvokset og bosat i Gellerup)

SKOLEVALG

"Hvis halvdelen [af eleverne] er danskere ville jeg synes det ville være attraktivt. At vores datter kommer i skole og ikke føler hun er anderledes end alle fra sin klasse, fordi hun er hvid og lyshåret. Jeg kommer fra en lille by og har gået på en lille folkeskole. Alle var meget danske. Jeg synes da også, at det er fedt at ens børn får mulighed for at møde andre kulturer, så det hele ikke er så ensfarvet som det, jeg selv kommer fra. Det er fedt ens børn får mulighed for at møde andre kulturer. En 50-50 sammensætning er attraktiv. Hun skal ikke afskærmes fra det, men heller ikke være den eneste" (Ungt forældrepar, bor til leje i Gellerup)

SKOLEVALG

#5: Forventninger til forældresamarbejde og samværskultur skal defineres.

På tværs af målgrupperne efterlyses der en **åbenhed i kommunikationen** fra skolen om, hvad det kræver af den samlede forældregruppe, hvis klassen er blandet på tværs af forskellige kulturer og sprog. En mor fortæller f.eks. om en juleafslutning i hendes søns vuggestue, hvor der blev talt udelukkende arabisk på den ene stue og dansk på den anden. Hun oplevede, at det gjorde det svært for hende at lære de forældre at kende, som ikke talte dansk. Hun efterspørger en **dialog om, hvordan vi er sammen** – taler vi f.eks. som udgangspunkt dansk sammen til forældrearrangementer, og er det overhovedet noget, man kan blande sig i?

"Det er jo godt og fuldstændigt uproblematisk, at det bliver talt et par sprog. Så var vi til juleafslutning, hvor der er to stuer forældrene kan sidde på med børnene. På den ene stue blev der talt arabisk, og det var en øjenåbner for os, for der tænkte jeg, 'at der kan vi ikke sætte os eller kan vi?' Jeg skulle tage stilling. Så gik bare ind og satte os på den anden stue med de etnisk danske." (Familie i andet skole-distrikt)

De interviewede familier fra Gellerup og Toveshøj, hvor flere har valgt den lokale skole fra, og dermed har deres børn på de omkringliggende skoler, peger på, at der er **brug for at nedbryde fordomme**. De fortæller om legegrupper, der er blevet aflyst, fordi forældre fra villakvarterne ikke ville lade deres børn komme i Gellerup og Toveshøj. Det har betydet, at de nu er helt stoppet med at invitere hjem til legegruppe. De efterlyser, at **skolen i højere**

grad tør tale om det, der er svært og involvere sig i problematikken. En blandet elevsammensætning kræver, at der er transparens og mod til åbenhed fra skolen og forældrene imellem.

"Jeg inviterede fire børn fra min søns klasse hjem til legegruppe. To dage før har de alle sammen meldt fra, og de [børnenes mødre] siger, at de ikke er trygge ved at sende deres børn til Gellerup. Jeg siger til dem: 'jeg er her hele tiden, du må selv komme og være her' og alligevel vil de ikke. Så sagde jeg til min søn, 'de er syge, de kan ikke komme' og så hører jeg alligevel, at der er en dreng, der er gået hen til ham og har sagt: 'Jeg kan ikke komme ud til dig, for du bor i Gellerup.' Hvad skal jeg så gøre? Nu har jeg givet op og skrevet ud, at jeg vil ikke være med til de legegrupper. Og så fik jeg at vide af læreren, at det var dårligt, at vi ikke støttede op, og så blev jeg jo nødt til at forklare, at vi faktisk har inviteret, og at der ikke var nogen, der ville besøge os. Lige nu ligger der så en masse beskeder i Aula kan jeg se, og dem skal jeg så læse senere" (Familie bosat i Toveshøj)

SKOLEVALG

For at skabe et attraktivt skole- og fritidscenter, skal kommende forældre blive trygge ved at melde deres børn ind på en skole, som de ikke kan få andres gode anbefaling af.

For at opnå denne tryghed, skal skolens- og fritidscentrets vision gøres håndgribelig og nærværende.

Det skal være tydeligt, hvad skolen- og fritidscentret står for, fagligt såvel som værdimæssigt. Derudover skal forventninger til forældresamarbejde og samværskultur defineres. Desuden er det afgørende, at skolen- og fritidscentret gør kommende forældre trygge ved at vise dem, at der er andre som dem, der vælger skolen til.

SKOLEVALG / OMRÅDET

#6: En lokalt forankret skole er højt prioriteret

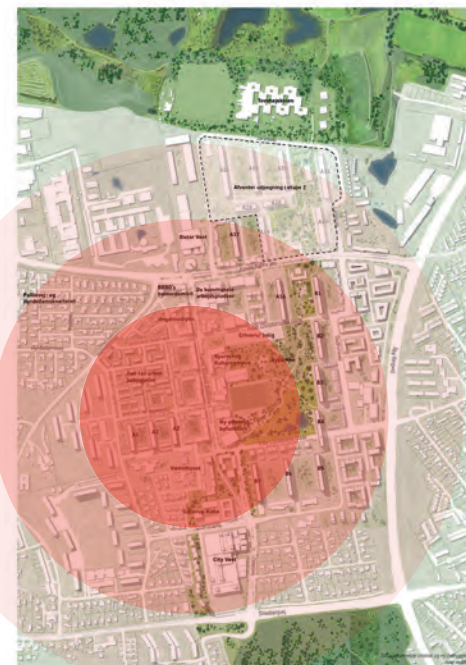
Det er tydeligt at alle målgrupper ser klare fordele i at vælge en skole tæt på hjemmet. Nærhed betyder meget for de potentielle forældre, der er blevet interviewet og en lokal skole forventes at kunne åbne op for **nye fællesskaber** for både forældre og børn. Derudover nævnes en **sikker skolevej** og det at have sine **venner tæt på** også som vigtige drivers for at vælge en lokal skole til. De forældre, der allerede er bosat i Gellerup og Tøveshøj, og som i første omgang havde valgt den lokale folkeskole fra, for derefter at vælge den til igen, fremhæver også de afsavn det giver, når skolen ligger 45 minutters kørsel fra bopælen:

"Som forælder kunne jeg aldrig komme til samtaler, fordi der var så meget trafik, så var det bare ligesom jeg ikke havde mere med mine børn at gøre, og at jeg bare sender mine børn afsted (...) så jeg sagde, jeg vil gerne have en skole, der er tæt på, så jeg kan følge med i, hvordan det går, og hvordan de har det". (familie bosat i Tøveshøj)

Den lokale skole er at foretrække for langt hovedparten af de interviewede, men flere er også villige til at strække sig langt, hvis de vurderer, at en anden skole – måske i den anden ende af byen – er bedre for deres barns trivsel og læring:

"Jeg gik på Nordgårdsskolen det var nemt, og det var oplagt. Jeg gik hjemmefra 10 min før og alle mine venner gik der. Jeg tænker, at mine børn ikke skal på sådan en skole, jeg gik på, fordi det er nemt. De skal gå på en skole, hvor de kan udvikle sig som børn" (Yngre ressourcestærk beboer som er opvokset og bosat i Gellerup)

Den lokale skole er ikke nødvendigvis det oplagte valg, hvis man er i tvivl om fagligheden på den lokale skole, og om miljøet påvirker til ens barn i en positiv retning.

SKOLEVALG / OMRÅDET

**Skole- og fritidscentrets attraktionsværdi
er afhængigt af områdets attraktionsværdi.**

OMRÅDET

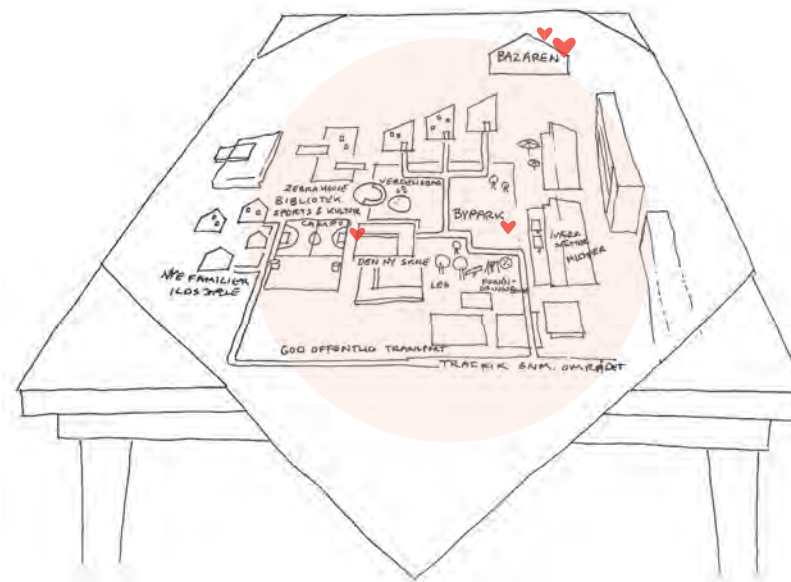
7: Positive markører i området skal spille det nye skole- og fritidscenter stærkt

Der er mange attraktioner, som tæller op, når området i dag vælges til af tilflyttere: den **bynære placering**, godt **prisleje** ift. andre bynære lejemål, **sports- og fritidsaktiviteter**, god **infrastruktur**, gode **indkøbsmuligheder** og **natur** tæt på, **pop-up-iværksætttermiljøer**. **Bazaren** nævnes af alle dem, vi har interviewet som noget helt særligt og unikt for området. Planerne om **Verdensbadet**, det nye **sports- og kulturcampus** er allerede i tilflytternes bevidsthed som attraktioner, der kan skabe et positivt indhold i deres hverdag på sigt og få hverdagslivets hamsterhjul til at gå op:

"Hele områdets styrke er en kæmpe styrke, det skal skolen spille på. Hele det her grønne fælles - det har vi ikke, der hvor vi bor. Man kunne samle hele familiens eftermiddag på et sted: Gymnastik, svømning og indkøb samme sted." (Familie, andet skoledistrikt)

"Jeg tror det her kunne blive det mest sexede, det mest cool sted i hele Aarhus"
(Ungt par med barn, der leder efter sted at bosætte sig)

I det hele taget er der rigtig mange positive kendetegn for området, som kan bruges aktivt ift. at tiltrække (og fastholde) beboere til området: Flytter du til området giver det dig og din familie mulighed for at få et rigt liv på kultur og fritidsoplevelser – lige ved døren, og du giver dine børn muligheden for at vokse op i et mangfoldigt miljø. Der er mange positive kendetegn, der kan indgå i en rebranding af området, og som kan spille det nye skole- og fritidscenter stærk.

OMRÅDET

#8: Markører i byrummet får fordomme til at leve og er en barriere for at vælge området til.

Der er flot på Blixens Boulevard. Blixens hus stråler som områdets fyrtårn og nye lejlighedsbyggerier og kollegie popper op. Men bevæger man sig væk fra hovedåren, og om bag blokkene, er der nogle markører, som skaber en barriere for at vælge området til, samt får fordomme til at leve.

Dette kan sløre for den vision, der er for området.
Dette gælder særligt for dem, der ikke har valgt området til endnu.

Der er et potentiale i at arbejde med de kommunikerende markører.

En række af disse markører blev nævnt under interviewene og er opsamlet på de næste sider

NEGATIVE MARKØRER I BYRUMMET

Skrald der flyder på gaden. Det reproducerer fordomme om, at beboere i alment boligbyggeri er mindre tilbøjelige til at passe på dels deres lejlighed og omgivelser, fordi der ikke er et ejerforhold på spil:

"I området hen til porten, er der bare fyldt med skrald. Det gør mig bare træt. Jeg så de her unge fyre, der bare smed deres chipsposer. Det handler om de værdier, man er opdraget med. Vi går rigtig meget op i at være miljøvenlige, så det ville være rart, hvis det ikke var sådan" (Ungt par bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

Grupperinger af unge, der driver rundt i området skaber usikkerhed:

"Vi elsker faktisk området for dets beliggenhed, skønne indkøbsmuligheder, infrastrukturen. Hvis de der grupper af drenge, der hænger ud, ikke havde været der, og jeg havde været tryk ved, at min datter legede udenfor, så var vi blevet boende. Nu betaler vi 5000 ekstra om måneden, men vi har vores egen have, og jeg nyder at kunne sende hende ud og lege" (Ungt par med børn, tidligere beboer i Toveshøj)

Nedrullede gardiner skaber undren. Hvad er der bag gardinerne? Hvem bor i området?

NEGATIVE MARKØRER I BYRUMMET

Parkeringskilte i Toveshøj: **"Parkér ikke tværs over to parkeringspladser."** Udstiller, at det er nødvendigt at påpege upassende adfærd i området.

Hasarderet kørsel minder om, at nogen ikke respekterer færdselsreglerne:

"I boligkvartererne bag Blixens Boulevard fornemmer du den dårlige stemning. Du ser, at det er et udsat område, når du færdes i trafikken og oplever den hasarderede kørsel" (Tidligere beboer i Toveshøj).

Forvirrende skiltning i byrummet med funktioner, der ikke findes mere f.eks Lykkesskolen ved Bazaren.

Hegn rundt om det tidligere Hejredalskollegiet skaber undren - Hvorfor kommer det ikke bare hurtigst muligt væk? Hvorfor har det været nødvendigt?

BOSÆTNING

9: De unge par der har bosat sig i Gellerup, er landet i området ved en tilfældighed – økonomi har været et væsentligt parameter i valget.

De unge par som vi har interviewet og som har bosat sig i Gellerup, har ikke aktivt søgt efter bolig i området, men er landet her ved en tilfældighed. De nye lejemaal er ikke umiddelbart dukket op i deres søgning på boligportaler. **Økonomi** har været en væsentlig driver bag deres valg og de lægger vægt på, at de i området fik **en bolig af højere kvalitet (nyere, større, med mere udstyr) til prisen** – og måske endog billigere end andre steder.

"Jeg kan bare huske, at vi sad den aften, hvor annoncen fra boligportalen poppede op. Der var det hele: 1000 kroner billigere, og det er meget i et stu-diebudget plus, at der fulgte alle hårde hvidevarer med, og det gjorde der ikke på Vintervej. På nogle punkter ligger det bedre her. Det ligger tættere på Søren's studie, lidt tættere på indkøbsmuligheder, og så er der bazarer" (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

De har først efter indflytning opdaget områdets herlighedsværdi. Her fremhæver de kvaliteter som; **mangfoldighed og nærtliggende indkøbsmuligheder, institutioner, natur, fritidsaktiviteter** samt at området er **bynært** og har gode **transportmuligheder**.

"Det er vildt billigt. Og det er fedt! Skulle vi bo i midtbyen ville vi nærmest ikke have råd til en kop kaffe." (Ungt par, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

\$

BOSÆTNING

10: For de unge par i etableringsfasen er lejeboligen et pit-stop mens en ejerbolig er målet.. Fastholdelse af målgruppen afhænger af muligheden for at eje.

Det er vigtigt for permanent bosætning i området, at nogle af de nye boliger kan købes og får status som ejerbolig. De unge par, der er blevet interviewet, og som er i etableringstanker, har **planer om på sigt at vil-le eje deres bolig**. Ejerboligen er altså målet, fordi det er en god investering, men også fordi der kan være en række begrænsninger ved at bo til leje, som kan gøre det svært at se sig selv blive boende mange år frem i tiden.

Et par, der er flyttet til Gellerup i en lejebolig for nylig, fortæller, at de har flere vennepar, der leder efter ejerboliger i Gellerup og Toveshøj, men at det der er meget lidt udbudt, og at det der er til salg er af ældre dato:

"Vi har nogle venner, der kigger på ejerlejligheder i området. Begge par bor i Ceresbyen, men vil gerne købe nu. De klatrer begge, og de kunne rigtig godt tænke sig at købe i området. Der er noget ovre på Emmasvej, men de kunne godt tænke sig, at det var lidt nyere. De synes, at det er sjovere at kigge på Pionerhusene, men de er bare ikke til salg - eller det er jeg i tvivl om. Jeg tror, at det er en god idé, at der er begge muligheder [red: leje og eje]". (Ungt par med barn bosat i Gellerup)

For de unge par med og uden børn, som er blevet interviewet, er det altså vigtigt på sigt at kunne eje sit hjem og sætte sit eget præg på det. Hvis de unge par, der allerede er flyttet til Gellerup, skal fastholdes, kan **lejeboligen måske være en blød start** i forhold til at lære området at kende for så senere at finde en ejerbolig i området. Hvis den mulighed ikke er tilstede i området, vil der være en risiko for, at det er svært at fastholde de unge par med og uden børn, når de begynder jagten på ejerboligen. Man må formode, at muligheden for at købe ejerboliger i området vil gøre det til et mere stabilt kvarter med mindre udskiftning, som så kan øge trygheden.

"I: Hvad tænker I om betydningen af at eje en bolig?

"Jeg synes den her [leje]lejlighed er dejlig. Her kunne vi godt bo med små børn. Der er kun ét minus: man ikke kan have dyr her. Hvis vi havde haft en opsparing, så havde vi gået efter eje eller andel. Jeg har ingen penge, fordi jeg ikke har sparet op og er studerende, men det ville være det mest fornuftige rent økonomisk at eje. Men muligheden skal være der først. Det her er en slags pit-stop, og så kan vi senere eje" (Ungt par, bosiddende i Gellerup)

BOSÆTNING

For at sikre en balance i elevsammensætningen på den nye skole er det vigtigt at tiltrække nye beboertyper til området samt at fastholde ressourcestærke beboere.

For at opnå dette er det væsentligt at der skabes større tryghed i området.

Derudover er det væsentligt at der tilbydes relevante boligtyper til attraktive priser samt at der arbejdes med at skabe positive fortællinger der kan erstatte fordomme.

Desuden er det væsentligt at kendskabet til områdets attraktionsværdi samt planerne for området øges.

POTENTIALER: SKOLE- OG FRITIDSCENTER

Kanaler & ambassadører:

Hvordan kan det nye skole- og fritidscentret gøre brug af og aktivere vigtige kanaler og aktører for at skabe opmærksomhed blandt potentielle forældre om det nye tilbud tidligt i brugerrejsen? Hvordan kan fx daginstitutionerne og sundhedsplejen hjælpe til, at skolen bliver en del af samtalerne tidligt og skubbe flere børn og forældre i skolens retning?

Eksemplets magt:

Hvordan kan skolen- og fritidscentret oversætte skolens vision og profil til konkrete og lettilgængelige eksempler og historier, der giver svar på de kommende forældres spørgsmål og gør det nemmere at vælge skolen- og fritidscentret til? Det kan være nære ting som fx skolens værdigrundlag, klassestørrelser, madordning, klasselokalets indretning, samværskultur etc.

Allierede:

Hvordan bliver det tydeligt, at der er andre som én selv, der vil vælge det nye skole- og fritidscenter til? Hvilke formater understøtter oplevelsen af at have allierede? Hvordan hjælper vi forældrene med at lave uformelle kontrakter med andre forældre?

Skolevalget:

Hvordan kan vi afdramatisere skolevalget og gøre forældrene trygge, inden de endeligt tilmelder deres børn skolen?

Elevsammensætning:

Hvordan kan skolen- og fritidscentret gøre kommende forældre trygge ved elevsammensætningen? Hvordan synliggør vi kvaliteten af en blandet elevsammensætning, så den ikke afskrækker potentielle forældre, men tiltrækker dem? Hvordan skaber vi en åbenhed i kommunikationen fra skolen om, hvad det kræver af den samlede forældregruppe, hvis klassen er blandet på tværs af forskellige kulturer og sprog?

POTENTIALER: SKOLE- OG FRITIDSCENTER

Lokalt forankret:

Hvordan sikrer vi, at skoletilbuddet rækker ind i hele området og bruger områdets faciliteter samt stiller sig til rådighed for området? Hvordan sikrer vi at skolens lokale forankring bliver et positivt vilkår? Hvordan skaber man "vores skole"?

Skolevejen:

Hvordan kan vi gøre kommende forældre og børn sikre på, at vejen til skolen er sikker og overkommelig?

Attraktionsværdi:

Hvordan viser vi kommende forældre og tilflyttere til området den merværdi, de får ved at vælge skolen til (f.eks. ift. kulturelle tilbud, indkøbsmuligheder, boligtyper, jobmuligheder, foreningsliv, Børneliv (dagtilbud, folkeskole, gymnasium)?

Sammenhæng:

Hvordan kan vi arbejde med tilflytteres oplevelse af og møde med de kommunale services, så de oplever kommunens services som sammenhængende og i øjenhøjde? Kan vi f.eks. arbejde med pladsanvisningen til dagtilbud, så tilflyttede børnefamilier får anvist den plads, de ønsker?

Fordele:

Hvilke muligheder er der for at opnå særlige fordele ved at bosætte sig i området og vælge den nye skole til.

Dreamteam:

Hvordan kan vi tiltrække og motivere personale til den nye skole- og fritidscenter der bidrager til at skærpe skolens profil.

POTENTIALER: OMRÅDET

Tiltrækningskraft:

Hvordan skaber vi synlighed overfor potentielle tilflyttere om områdets herlighedsværdi (f.eks. ift. kulturelle tilbud, indkøbsmuligheder, boligtyper, jobmuligheder, foreningsliv, børneliv (dagtilbud, folkeskole, gymnasium, nabofællesskaber)?

Ambassadører:

Hvordan kan vi gøre brug af og aktivere vigtige kanaler og aktører for at skabe opmærksomhed blandt potentielle tilflyttere om områdets attraktionsværdi?

Allierede:

Hvordan bliver det tydeligt, at der er andre som én selv, der vil vælge området til? Hvilke former understøtter oplevelsen af at have allierede? Hvilke tiltag kan understøtte mødet med allierede?

Boligtyper:

Hvordan sikrer vi en variation i boligtyper? Hvordan sikrer vi muligheden for at købe ejerboliger i området, så området udvikler sig til et mere stabilt kvarter med mindre udskiftning/fraflytning? Hvordan fastholder vi de ressourcestærke beboere i takt med at deres behov udvikler sig?

Negative sociale markører:

Hvordan kan vi arbejde med negative markører i byrummet (skrald, nedrullede gardiner, hasarderet kørsel, grupperinger af unge i byrummet etc.), så de ikke er en barriere for at bosætte sig i området? Hvordan får vi blik for det ubekvemme?

POTENTIALER: OMRÅDET

Positive markører:

Hvordan udnytter vi de gode markører i byrummet bevidst og skærmer mod de uhensigtsmæssige?

Sammenhæng:

Hvordan kan vi arbejde med tilflytteres oplevelse af og møde med de kommunale services, så de oplever kommunens services som sammenhængende og i øjenhøjde? Kan vi f.eks. arbejde med pladsanvisningen til dagtilbud, så tilflyttede børnefamilier får anvist den plads, de ønsker?

Fordele:

Hvilke muligheder er der for at opnå særlige fordele ved at bosætte sig i området og vælge den nye skole til.

ST
FRANCISCO

"By all means let the open-minded
but not so open-minded that
brains drop out."- Rich

BILAG 3 - Profilskoler

- For at komme til BILAG 3 tryk på nedenstående link (kodeord mbu):

LINK

- [Aarhuskommune.sharepoint.com](https://aarhuskommune.sharepoint.com)(link)

3

BILAG

Bilag 3 består af:

Opsamling Kick In 6. februar 2020

- 1A: Invitation til Kick In event 6. Februar
- 1B: Invitationsliste Kick In
- 1C: Referat Kick In
- 1D: Kick In besvarelser
- 1E: Oplæg Hardy Pedersen, Anne Marie Due Schmidt
- 1F: Oplæg Fremforsk Marianne Levinsen
- 1G: Oplæg Nina Raaschou Københavns Kommune

Opsamling studietur 21. februar 2020

- 2A: Program Studietur 21. februar
- 2B: Deltagerliste studietur
- 2C: Studietur: besøgssteder og besvarelser
- 2D: Oplæg Utterslev Skole Naturfaglig profilskole
- 2E: Oplæg Nørre Fælled Skole Idrætsprofilskole

Opsamling Indsigt 9. marts 2020

- 3A: Invitation og program Indsigt 9. marts 2020
- 3B: Invitationslist Indsigt
- 3C: Oplæg Hardy Pedersen, Anne Marie Due Schmidt
- 3D: Oplæg profilskoler Claus Picard
- 3E: Oplæg skoleleder Helle Mønster og fritidsleder Anders Glahn
- 3F: Oplæg Lisbjergskolen Martin Appel

Opsamling Udsyn 9. marts 2020

- 4A: Invitation og program Udsyn 9. marts 2020
- 4B: Deltagerliste Udsyn
- 4C: Oplæg Per Frølund, BA, Integration og Byudvikling
- 4D: Oplæg Heidi Frostholm, Sports- og KulturCampus
- 4E: Referat Indsigt og Udsyn
- 4F: Indsigt og Udsyn workshop-besvarelser

Opsamling Profilen i praksis 27. april 2020

- 5A: Invitation til Profilen i praksis 27. april 2020
- 5B: Deltagerliste, grupper, opgaver og roller
- 5C: Oplæg Hardy Pedersen, Anne Marie Due Schmidt
- 5D: Oplæg Jette Sylvestersen, signaturskolen Esbjerg
- 5E: Oplæg Jon Venzel Sønderby, Lyreskovskolen Aabenraa
- 5F: Profilen i praksis – workshopbesvarelser
- 5G: Referat Profilen i praksis

BÆREDYGTIGHEDSSTRATEGI

Bæredygtig hverdag, liv og rammer

	 Affald som ressource	 Klima-konkurrence	 Rum-vejledere	 Byggeriets klima-belastning	 Trygheds-skabende rammer	 Sammenhæng med lokalområdet	 Bæredygtigt inventar	 Sundhed og indeklima	 Vand	 Bæredygtig byggeplads	 Drift og energi	 Natur og udearealer
Hverdag Adfærd i den daglige brug af bygningen	Fokuseret kantinedrift: Undgå emballage og plastservice og optimeret opvaskeinfrastruktur Minimering af affald fra madproduktion og spisesituationer		Brobyggere mellem rum og pædagogik og fungerer som klimaambasadorer. De understøtter brugen af de fysiske rammer for at nudge, at bygningens muligheder bruges, og for at sikre det bedste indeklima	Byggeriet har arkitektonisk en synlig fortælling om bæredygtighed	Bygningen og området skal kunne bruges af alle aldersgrupper og befolkningsgrupper, i både dag - og aftentimer Rammer understøtter hverdagens rutiner og behov for fordybelse, formidling og projekter	Bygningen skal indbyde til at forældre anvender rammerne til arrangementer ex. fællesspisning. Bygningen skal indbyde til multianvendelse og skabes i dialog med foreningslivet, børn, unge, primær brugere og nærområdet.		Hverdagens brug af bygningen påvirker indeklimaet			Hverdagens brug af bygningen påvirker energi og resourcebehovet	Måltrettet fokusering på at optimere vækstbetingelser for flora og fauna I undervisningen benyttes udendørs-faciliteter aktivt

Liv Pædagogik, den fortælling som skabes med børnene, om det impact vores adfærd har på kloden	Synlig fraktioneret affaldshåndtering i klasselokaler og på fællesarealer Formidling af problemstilling omkring spildprodukter, overforbrug, forurening mv.	Langsigtet adfærdspåvirkning via intern konkurrence klassevis/årgangsvise eller mod sig selv fra foregående år indenfor: - Vandforbrug - Reduktion af skrald - Energiproduktion eller noget fjerde						Inventar designes med, og af unge som led i ungeinddragelse		Fokus på vand som en ressource, både i relation til besparelse på forbrug, og som rekreativ tilførsel af energi til det miljø vi færdes i	Bæredygtige tiltag fra byggefasen formidles for: - Områdets beboere, for at 'nudge' følelse af ejerskab og ansvar - Skoleklasser og evt. daginstitutioner benytter pladsen som læringsplatform - Sociale klausuler		'Giver noget igen' i relation til: - Dannelse af fremtidens børn og unge - Aktivering af lokalområdet - Bevarelse af klodens flora og fauna Inspirerende udemiljø – med gode betingelser for formidling
--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	---

Rammer Fysiske faciliteter i bygningen, og omkringliggende arealer	Faciliteter som understøtter nem genanvendelse af affald og nemt tilgængelig sortering af affald Overvejelser om forberedelse af faciliteter til 'REUSE', for genbrug af inventar og materialer åbent for området	Klimakonkurrencen skal være så nærværende for det enkelte barn, som muligt. Barnet skal kunne identificere egen betydning af indsats Teknologi understøtter dataopsamling til brug for konkurrencen		Byggeriets tekniske kvaliteter og funktionaliteter beskrives entydigt for rumvejledere for integrering i hverdagens brug	Bygningsfysikken understøtter via 'Fokus på det, vi kan ændre nu' en bæredygtig fortælling, med høj grad af genanvendte byggematerialer, høj grad af mulighed for genanvendelse, i fremtiden og ambitiøs målbar klimabelastning	Arkitektur og landskab signalerer tryghed og overskuelighed for brugere og beboere ud fra devisen 'Se og bliv set' via et helhedsorienteret fokus på belysning, arkitektur og planløsning både ude og inde	Arkitekturen understøtter hensigten om at byggeri og nærområde skal vende sig ud mod lokalområdet Faciliteter for differentieret brug af forskellige grupper på forskellige tidspunkter af døgnet	Maksimal funktionel genanvendelse er et overordnet fokus; Eksisterende inventar og indretning/arkitektur integreres hvor det funktionel og æstetisk giver værdi Anvendelse af eksisterende inventar minimerer afgangning	Samtænkning af indeklima og arkitektur - Rum til formidling, fordybelse og projekter. Fokus på fysisk og mental sundhed via anvendelse af materialer uden sundhedsrisiko, indretning i øjenhøjde med brugere og effektive tekniske installationer	De fysiske rammer understøtter effektiv vandanvendelse med fokus på klimatilpasning via rekreativ regnvandsforsinkning, klimatilpasnings-elementer og opsamling af regnvand til udnyttelse	'Bæredygtig byggeplads', fokus på: - Fossilminimering fra materiel og skurby - Affaldssortering og genanvendelse - Miljøbeskyttelse af grundvand Formidling af den bæredygtige byggeplads	Balance mellem 'lowtech' og 'hightec' ift. klima og totaløkonomi Krav om totaløkonomi som en del af beslutningsgrundlag	Udearealer indrettes med fokus på tryghed og liv gennem døgnet og årstider og understøtter tiltag til forbedring af mikroklima og biodiversitet i bymiljø
--	---	---	--	---	---	---	---	--	---	---	---	---	--

	12, 12.5 Væsentlig reduktion af affald gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.	7: Bæredygtig energi 12: Ansvarlig forsyning og produktion 13, 13.3: Klimaindsats	13, 13.3 Undervisning, oplysning og den menneskelige og institutionelle kapacitet skal forbedres	13, 13.2 Klimaindsats Tiltag mod klimaforandringer integreret i planlægning	11, 11.7 Universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum	Mål 11, 11.3 Byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig	12, 12.5 Væsentlig reduktion af affald gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.	6, 6.4 Effektiviteten af vandanvendelsen indenfor alle sektorer øges væsentligt	6: Vand og sanitet 11: Byer og lokalsamfund 12: Forbrug og produktion	7, 7.2 Andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt	15, 15.5 Begrænsning af forringelse af naturlige levesteder og tab af biodiversitet
---	---	--	--	---	---	--	---	---	--	---	---

	PRO1.5 Vejledning om vedligehold og brug af bygningen PRO2.4 Bæredygtigheds-håndbog	ENV1.1 Livscyklus vurdering (LCA) ENV1.3	TEC1.1 Brandsikring og sikkerhed	SITE1.4 Adgang til faciliteter i nærområdet	SOC1.2 Indendørs luftkvalitet ENV1.2 Materialer	SOC1.1-1.4 Indeklima ENV1.2 Materialer	ENV2.2 Drikkevandsforbrug og spildevandsudledning	PRO2.1 Byggeplads og byggeproces	PRO2.3 Commissioning TEC1.5 m.fl.	ENV2.4 Biodiversitet SOC1.6 Kvalitet af udendørsarealer
---	--	--	--	---	--	---	---	--	---	--

Bilag 4: Bæredygtige tiltag

I forbindelse med det kommende anlægsprojekt for ny skole og fritidstilbud i Gellerup ansøges der om midler fra klimapuljen.

Midler fra klimapuljen skal dække udgifter til følgende bæredygtige tiltag i projektet:

1. Projektet er baseret på en projektspecifik og holistisk bæredygtighedsstrategi, der stiller ambitiøse krav til bæredygtigheds- og klimaløsninger indenfor de 12 områder:
 - Affald som ressource
 - Klimakonkurrence
 - Rumvejledere
 - Byggeriets klimabelastning
 - Tryghedsskabende rammer
 - Sammenhæng med lokalområdet
 - Bæredygtigt inventar
 - Sundhed og indeklima
 - Vand
 - Bæredygtig byggeplads
 - Drift og energi
 - Natur og udearealer

Bæredygtighedsstrategien er vedlagt som bilag 3 til anlægsindstillingen.

2. Der er i udbudsmaterialet opstillet ambitioner om, at klimabelastningen for materialer pr. m² set over bygningens levetid ikke må overstige et Global Warming Potential (GWP) på 5,8 kg CO₂e pr. m² pr. år (ekskl. drift, transport og byggeplads som behandles særskilt i dette projekt) og over udførelsesfasen ikke må overstige et GWP på 220 kg CO₂e pr. m². Det sidste tiltag er for at sikre en øjeblikkelig klimaindsats.

CO₂-ambitionen i projektet er fastsat forud for national strategi for bæredygtigt byggeri, som blev offentliggjort i april 2021. Projektets ambitionsniveau er således på linje med det, som bliver krav i den frivillige bæredygtighedsklasse fra 2023 og standardkrav for nybyggeri fra 2027. Klimamålene er formulerede som ambitioner, da data- og erfaringsgrundlag fortsat er meget usikre, og ultimative krav vil medføre store risikotillæg fra entreprenørerne.

3. For at understøtte de konkrete klimaambitioner, er der indarbejdet ydelseskrav til totalentreprenørens processer med reduktion af klimabelastning i projektets faser, hvilket skal sikre at tiltagene bliver udvalgt og prioriteret i takt med stigende vidensniveau og datagrundlag, som bliver tilgængeligt i branchen parallelt med projekteringsfaserne.
4. Projektet skal bæredygtighedscertificeres til DGNB Guld. Der er indarbejdet minimumskrav til DGNB-certificeringen, således at det sikres, at de ambitiøse krav i hver af de 12 emner i bæredygtighedsstrategien bliver fastholdt igennem projektet og valideret ifm. certificering.

Til at dække klimaindsats og -tiltag i projektet ansøges om 15 mio. kr. svarende til ca. 5 % af anlægsbevillingen i klimapuljen.

Opfølgning på klimaindsatsen

Generelt følges op på byggeriets bæredygtighedsstrategi via DGNB-certificering af projektet, hvor byggeriets bæredygtighedstiltag og effekter dokumenteres og valideres i forbindelse med certificering. Der følges op på proces og tiltag med bæredygtighedsstrategien gennem projektets faser frem til aflevering og idriftsætning. 10 ud af 12 emner i projektets bæredygtighedsstrategi med 12 udvalgte fokus-emner er koblet op på DGNB-ordningen, så de emner fastholdes og dokumenteres gennem DGNB-certificeringen. De to emner med affald og klimakonkurrence, der ikke er koblet på DGNB-ordningen, er knyttet sammen med den pædagogiske hverdag, når byggeriet er i drift.

Der følges specifikt op på byggeriets klimabelastning i forhold til overholdelse af klimamål pr. fase frem til byggeriets aflevering med redegørelse fra totalentreprenør, der omfatter oversigt over klimabelastning, konklusion på udførte undersøgelser, plan for fremadrettede undersøgelser og plan med mål og aktiviteter, herunder bygherreaktiviteter. Indeholdte klimatiltag rapporteres således via de fase-vise redegørelser. Derudover dokumenteres og valideres klimabelastning i udførelsesfasen fra henholdsvis transport til byggepladsen og opførelse/montering i henhold til Den Frivillige Bæredygtighedsklasse. Data vedrørende klimabelastning samles i dokumentation i forbindelse med DGNB-certificering af projektet.

Bilag 4: Bedømmelsesudvalget

Bred involvering ifm. bedømmelse af tilbudsprojekter til ny skole og fritidscenter i Gellerup

Politisk bedømmelsesudvalg

- Thomas Medom, Rådmand for Børn og Unge
- Anders Winnerskjold, Næstformand for Børn- og Unge-udvalget,
- Martin Østergaard Christensen, Direktør Børn og Unge

Bedømmelsesudvalg

- Hardy Pedersen, Økonomi- og administrationschef (projektejer)
- Susanne Hammer-Jakobsen, Børn og Unge chef
- Ole Kiil Jacobsen, Forvaltningschef i pædagogisk afdeling (PUF)
- Anne Marie Due Schmidt, Kontorchef i MBU Planlægning
- Helle Mønster, Skoleleder på Ellehøjsskolen
- Rasmus Brandt Lauridsen, Fritids- og Ungdomsskoleleder i UngiAarhus VEST
- Maryan Hayir, forældrerepræsentant fra Ellehøjsskolen
- Chadi Ali Kayed, forældrerepræsentant fra Ellehøjsskolen
- Mikkel Frost, CEBRA Architecture, arkitektfagdommer
- Liv Bach Henriksen, Kjer & Richter, arkitektfagdommer

Kerneinteressenter

- Louise Klinge, skolekonsulent fra KU, pædagogisk fagdommer
- Anders Glahn, tidligere Fritids- og Ungdomsskoleleder i UngiAarhus VEST, pædagogisk fagdommer
- Lene Schmidt-Sørensen, pædagogisk leder på Ellehøjsskolen
- Anne-Christine Rahbek, lærer og TR på Ellehøjsskolen
- Jens Alex Tholstrup Laursen, lærer på Ellehøjsskolen
- Casper Husted, pædagogisk leder i UngiAarhus VEST
- Mohamed Ibrahim, pædagogisk leder i UngiAarhus VEST
- Jakob Øhlenschläger, pædagogisk leder i UngiAarhus VEST
- Kristian Holme Hansen, fritidscenterleder i UngiAarhus NORD,
- Mohamad Souidan, pædagog i UngiAarhus NORD
- Anne-Mette Boye Andersen, Stadsarkitekt
- Hanne Jørvang, Plan, Byggeri og Miljø (projektleder på lokalplan)
- Eva Wind, repræsentant fra Borgmesterens afdeling (Integration og byudvikling)
- Darma Louise Duus, repræsentant fra Klimasekretariatet
- Stine Vilhelmsen, repræsentant for Center for innovation
- Anne Line Svelle, repræsentant for Kultur og Borgerservice
- Christian Johnson, repræsentant for Sport og Fritid
- Rene Qvist Jensen, repræsentant fra Brabrand Boligforening

Rådgivere

- Kristine Tang Parbo, projektleder fra MBU Planlægning
- Lars Guldager, assisterende projektleder fra MBU Planlægning
- Lars Simonsen, bygherrerrepræsentant fra MBU Planlægning
- Peter Lykke Sørensen, teknisk rådgiver fra MTM
- Claus Erik Picard, specialkonsulent fra pædagogisk afdeling (PUF)
- Eksterne bygherrerådgivere fra TEAM D|K2

Forhandlingsudvalget

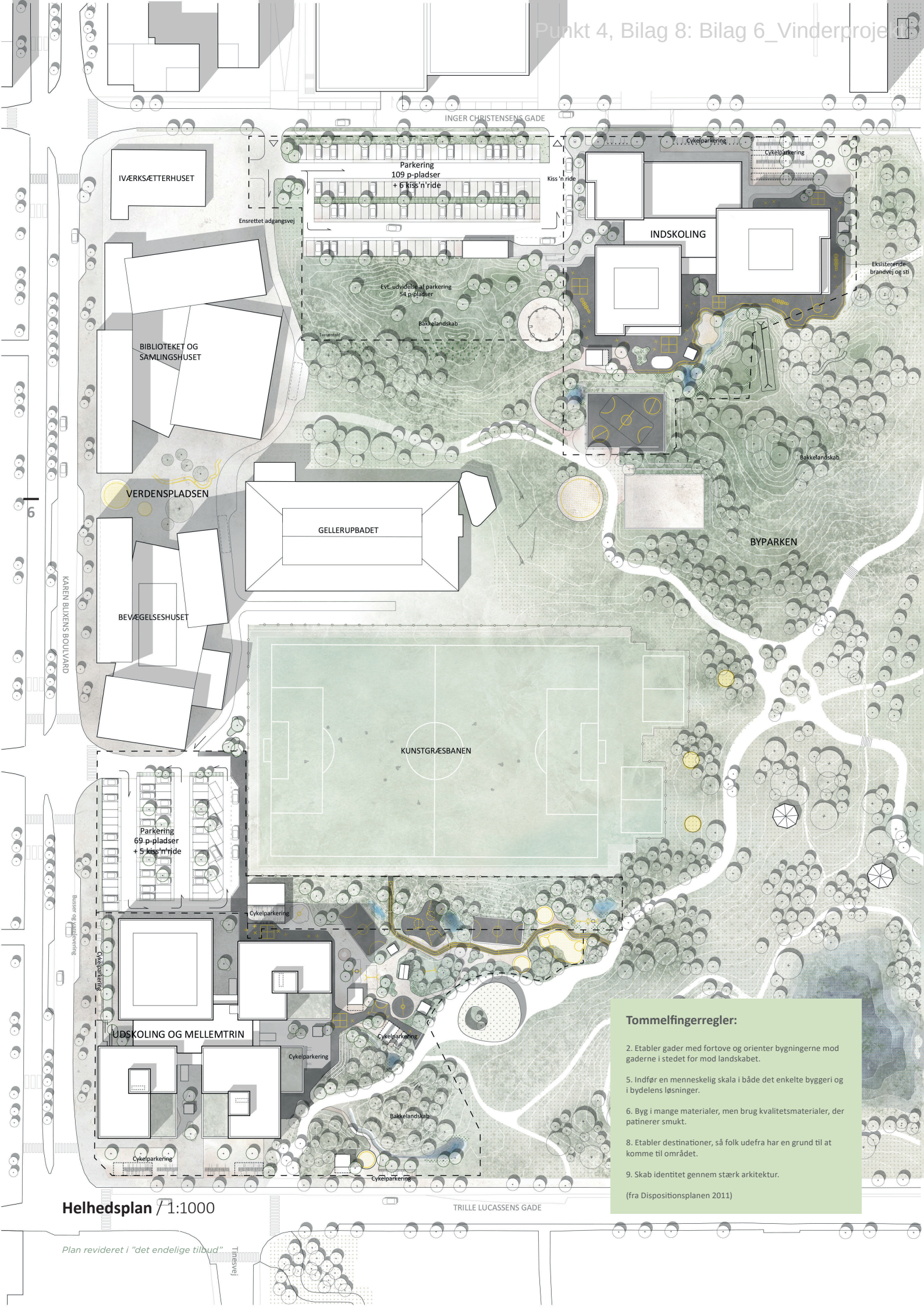
- Hardy Pedersen, Økonomi- og administrationschef (projektejer)
- Anne Marie Due Schmidt, Kontorchef i MBU Planlægning
- Kristine Tang Parbo, projektleder fra MBU Planlægning
- Lars Guldager, assisterende projektleder fra MBU Planlægning
- Lars Simonsen, bygherrerrepræsentant fra MBU Planlægning
- Mikkel Frost, CEBRA Architecture, arkitektfagdommer
- Liv Bach Henriksen, Kjer & Richter, arkitektfagdommer
- Eksterne bygherregivere fra Team D|K2

Kløverskolen

Ny Skole og Fritidscenter i Gellerup, Tovesvej og Bispehaven

Endeligt tilbud / 26. november 2021

Tommelfingerregler:

2. Etabler gader med fortove og orienter bygningerne mod gaderne i stedet for mod landskabet.
 5. Indfør en menneskelig skala i både det enkelte byggeri og i bydelens løsninger.
 6. Byg i mange materialer, men brug kvalitetsmaterialer, der patnerer smukt.
 8. Etabler destinationer, så folk udefra har en grund til at komme til området.
 9. Skab identitet gennem stærk arkitektur.
- (fra Dispositionsplanen 2011)

Helhedsplan 1:1000

Plan revideret i "det endelige tilbud"

Funktions- diagrammer

Indskoling

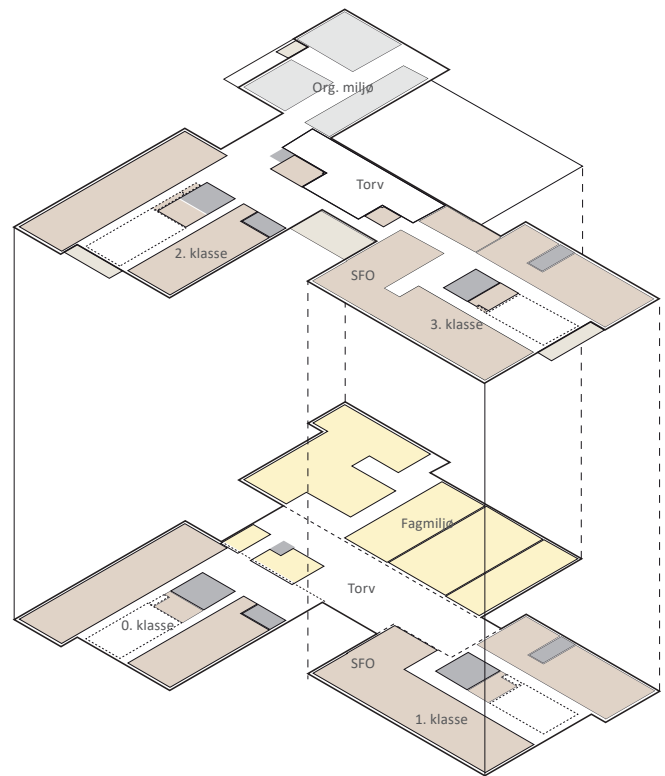
- Fællesrum og faglige miljøer
- Organisatoriske miljøer
- Projektmiljøer, indskoling og SFO
- Terrasser og overdækkede udearealer

1. sal

Indskoling (2-3. kl.) og organisatorisk miljø

Stueplan

Fællesfunktioner, faglige miljøer, SFO og indskoling (0-1. kl.)

Mellemtrin og udskoling

- Fællesrum og faglige miljøer
- Organisatoriske miljøer
- Projektmiljøer, mellemtrin og fritidsklub
- Projektmiljøer, udskoling og undemiljø
- Terrasser og overdækkede udearealer

2. sal

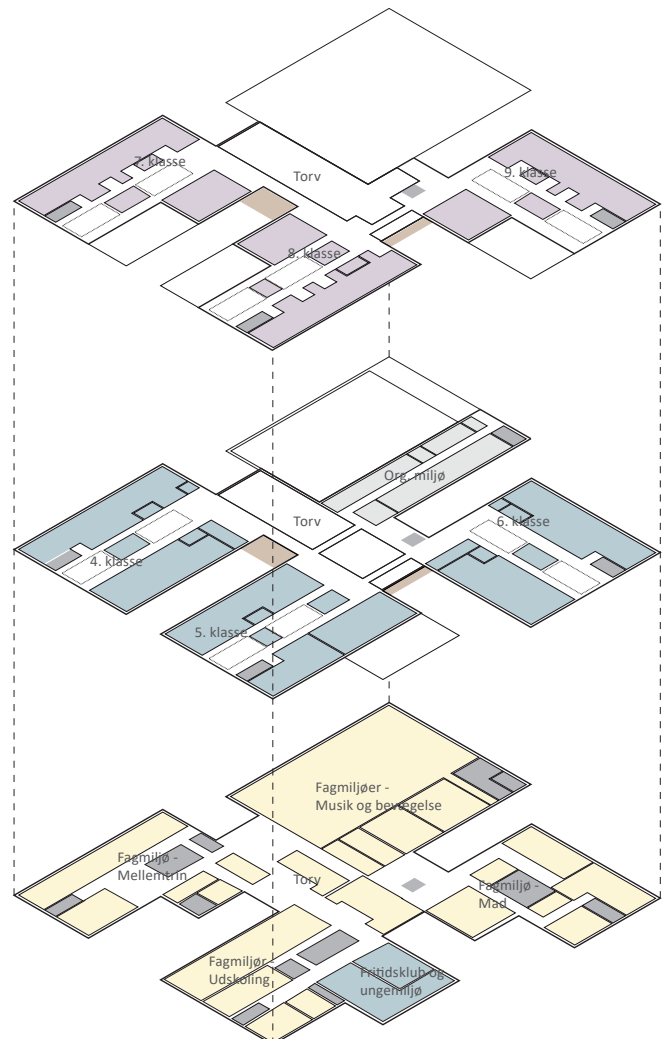
Udskoling (7-9. kl.)

1. sal

Mellemtrin (4-6. kl.), fritidsklub og organisatorisk miljø

Stueplan

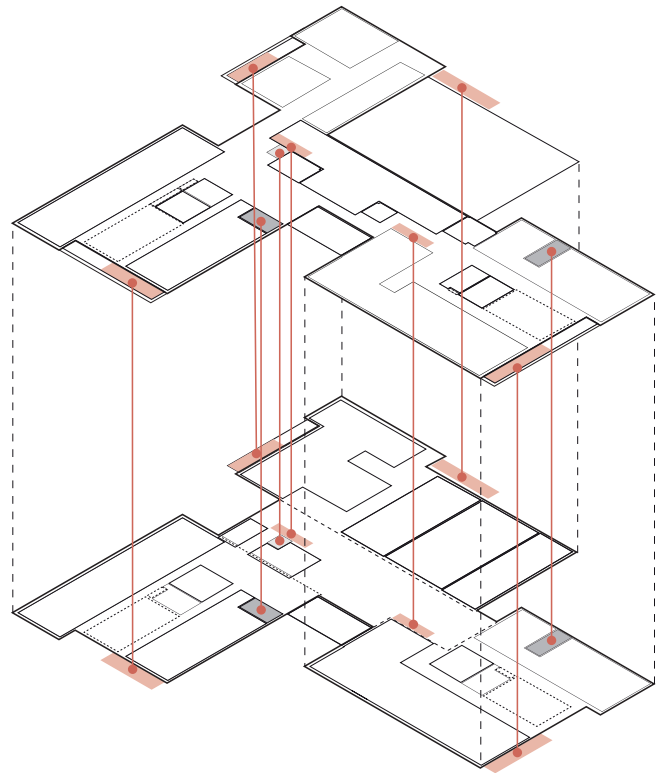
Fællesfunktioner, faglige miljøer og ungdomsklub

Flow-diagrammer

Indskoling

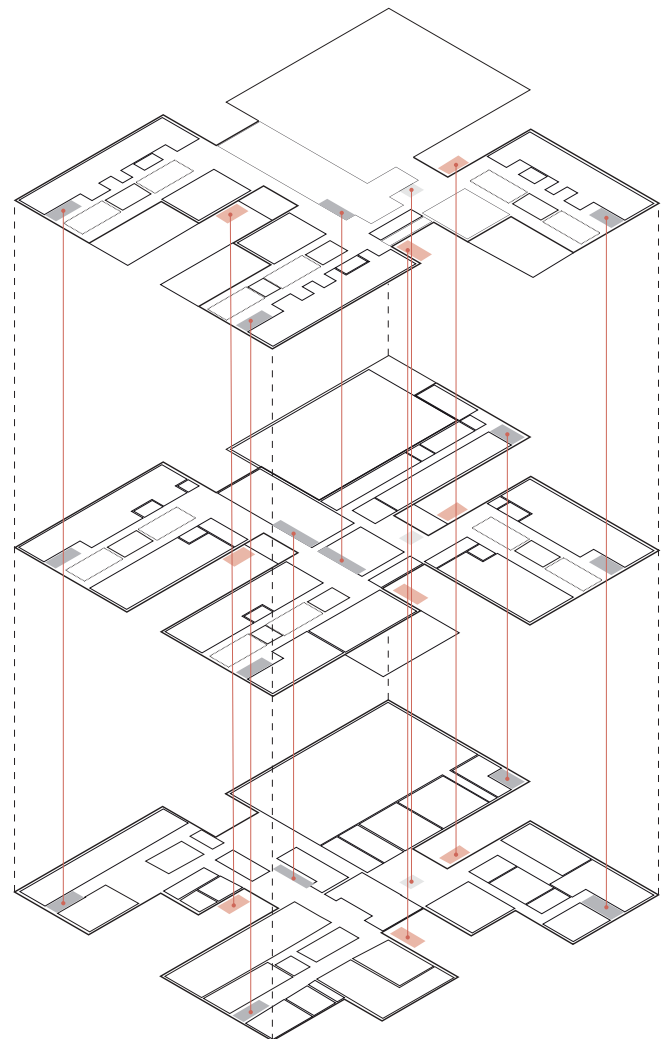
- Trappekerner
- Åbne trapper
- Elevator

13

Mellemtrin og udskoling

- Trappekerner
- Åbne trapper
- Elevator

Flow

Skolens flow er designet til at spejle det flow og de bevægelsesmønstre, der er i den omkringliggende verden. Her bevæger man sig ikke frem og tilbage ad lange gange, men i loops, hvor man altid har mulighed for en eller flere alternative ruter til en given destination.

“

Rum til tæt – nært forældresamarbejde

Én af de fem pædagogiske værdier / temaer

Mellemtrin og udskoling
Hovedindgang fra Karen Blixens Boulevard

Kig til idrætssal, torveområde og faglige miljøer

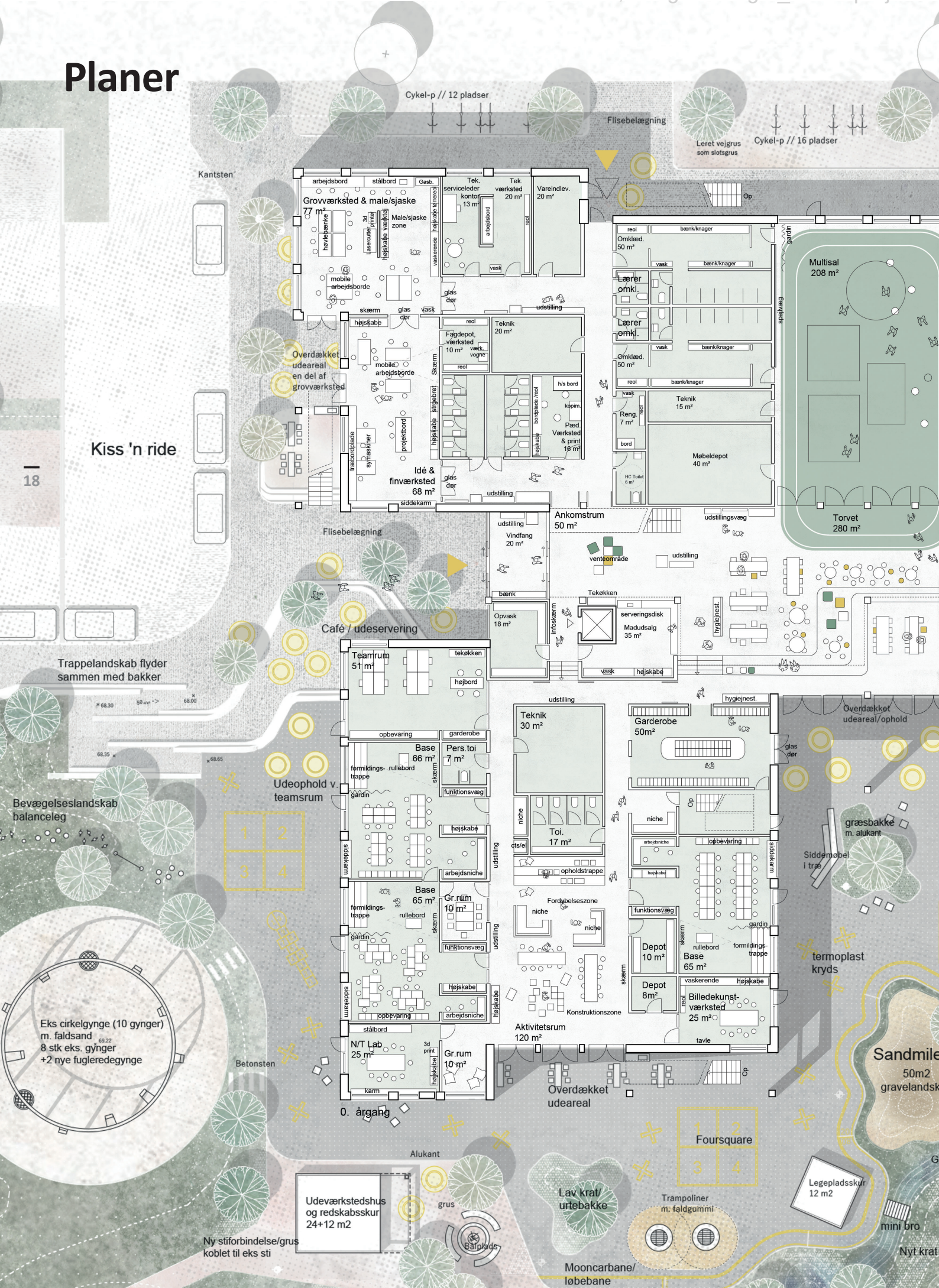
*Etagehøjden i mellemtrin & udskolingens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud”
(dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustration ikke tilrettet.*

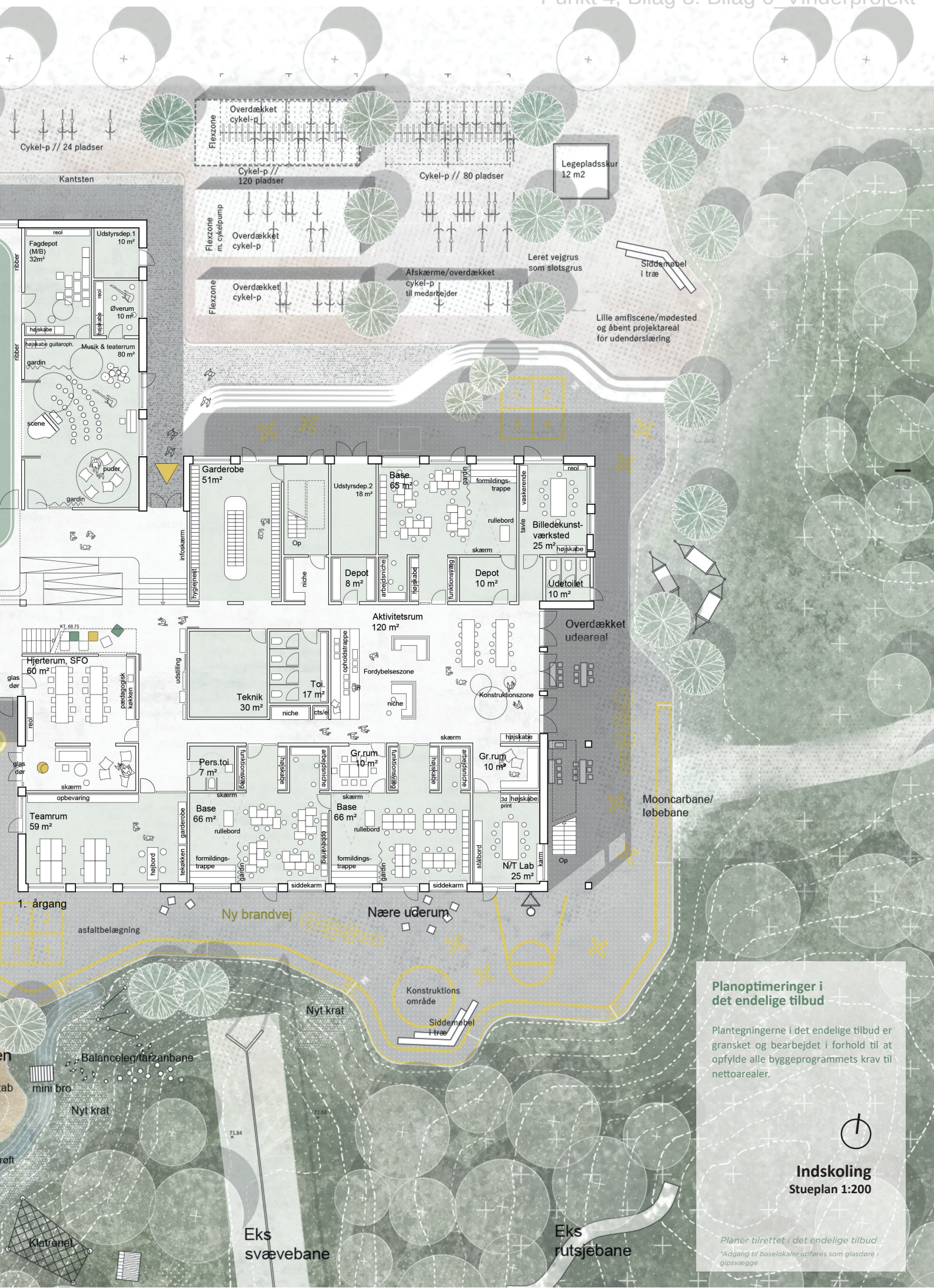

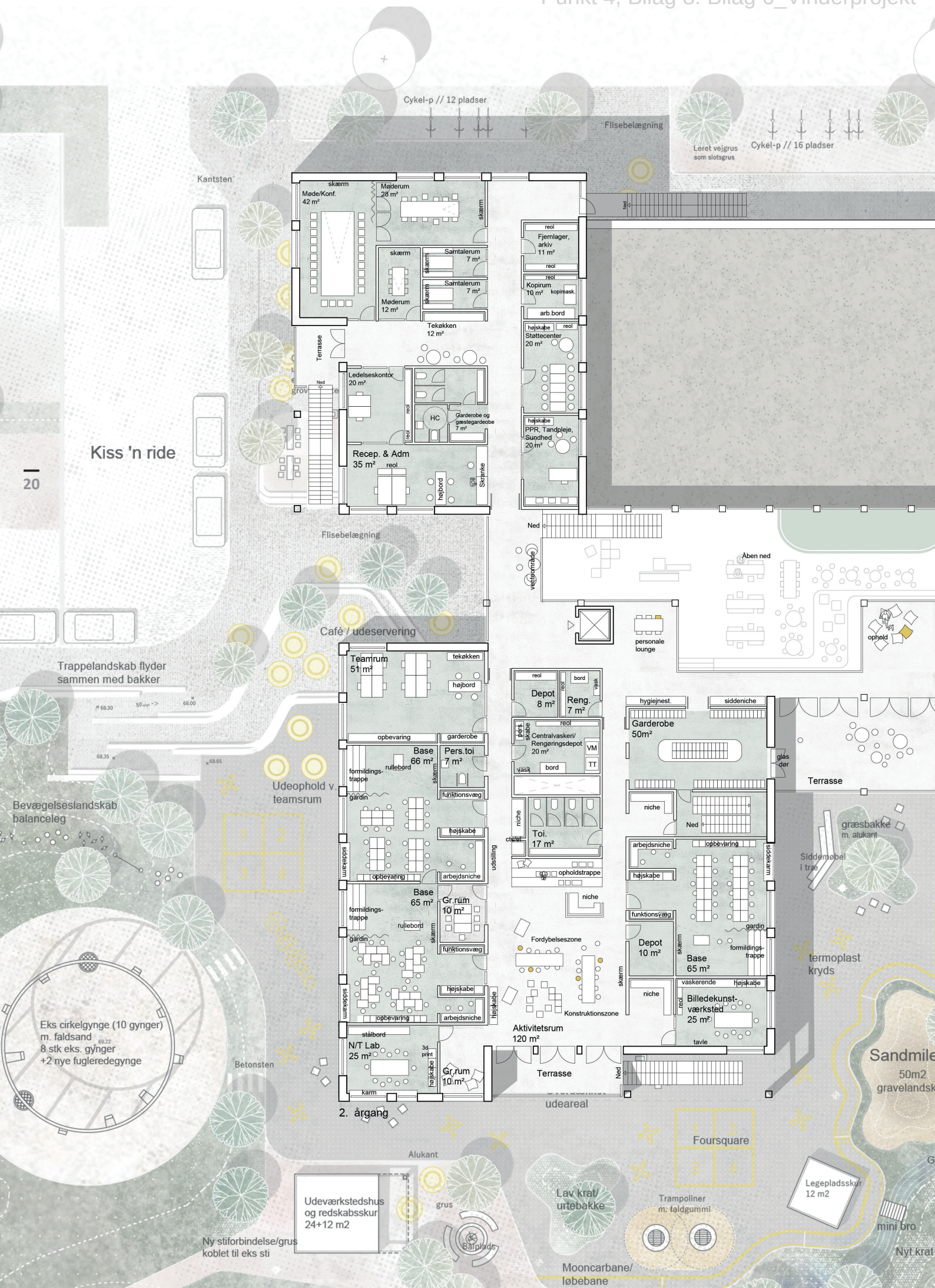

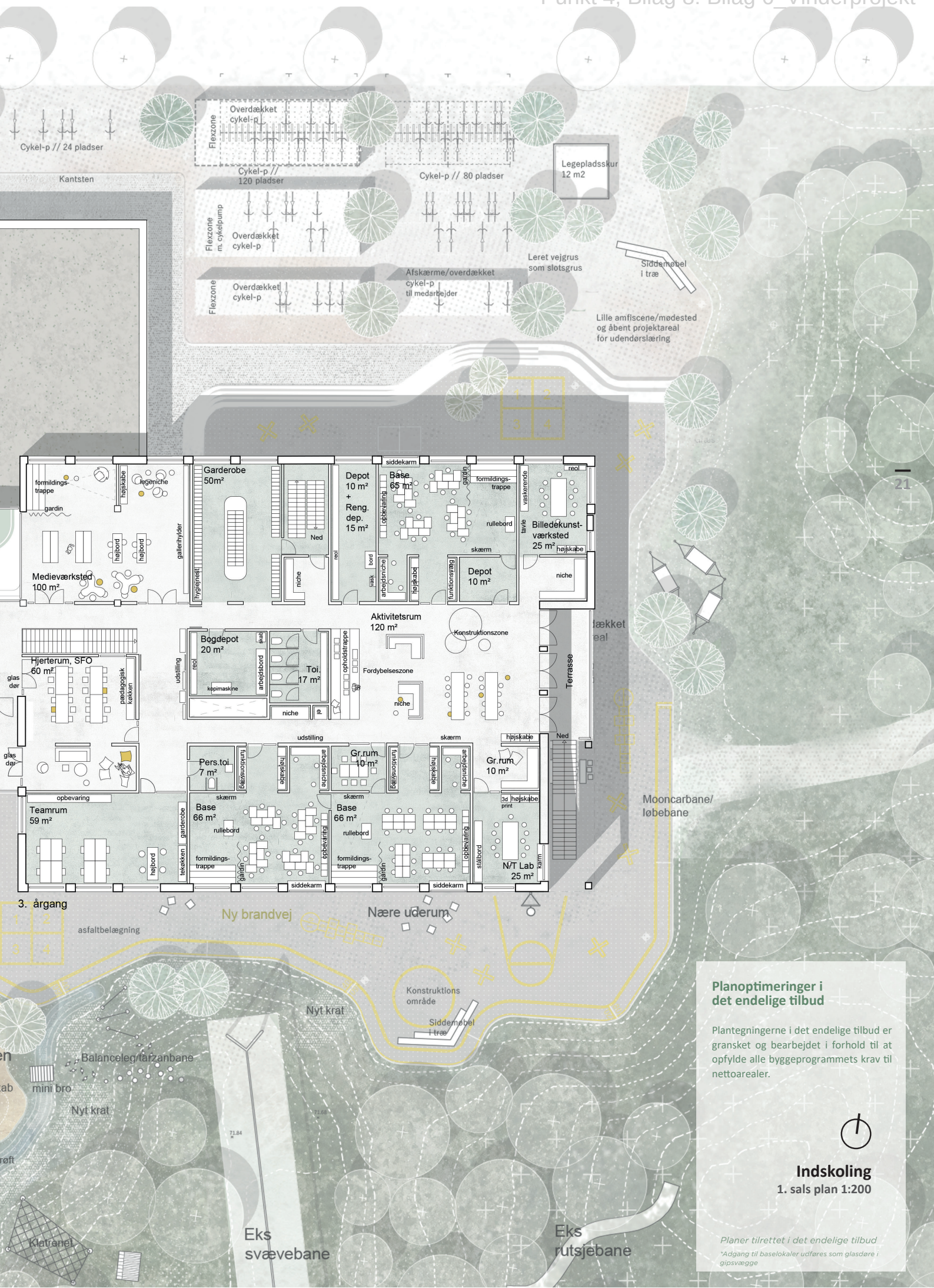
Indskoling

Torv med kig til multisal, projektmiljø, hjerterum og uderum

Planoptimeringer i det endelige tilbud

Plantegningerne i det endelige tilbud er gransket og bearbejdet i forhold til at opfylde alle byggeprogrammets krav til nettoarealer.

Indskoling
1. sals plan 1:200

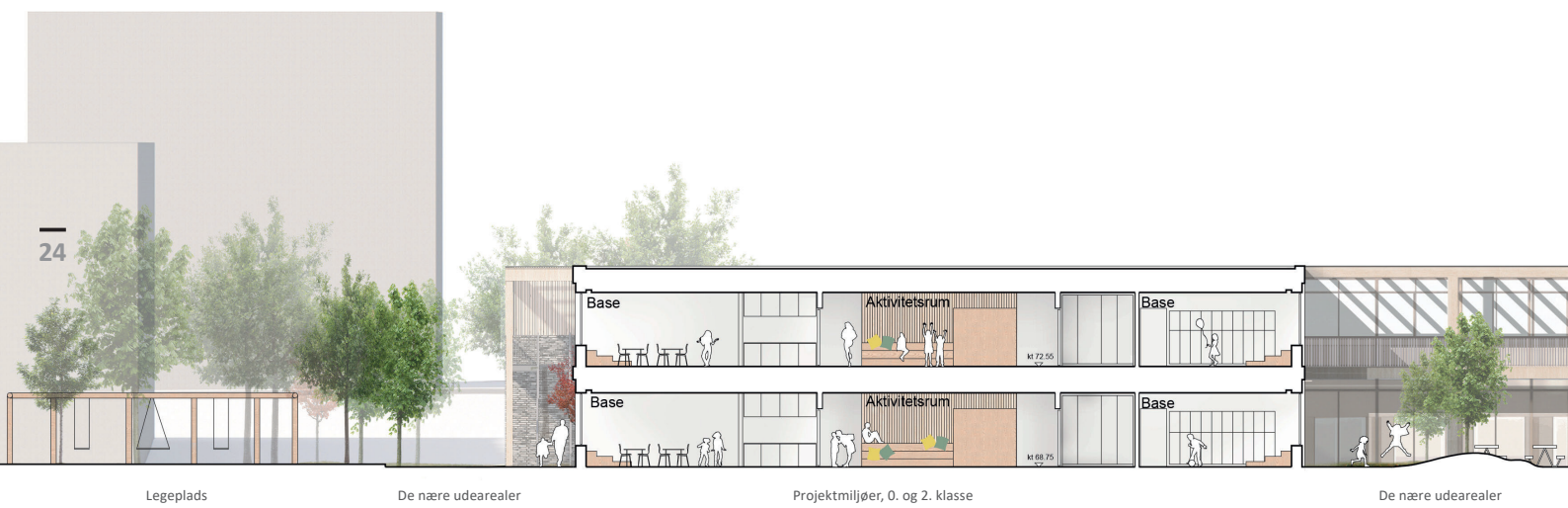
Planer tilrettet i det endelige tilbud
*Adgang til baselokaler udføres som glasdøre i gipsvægge

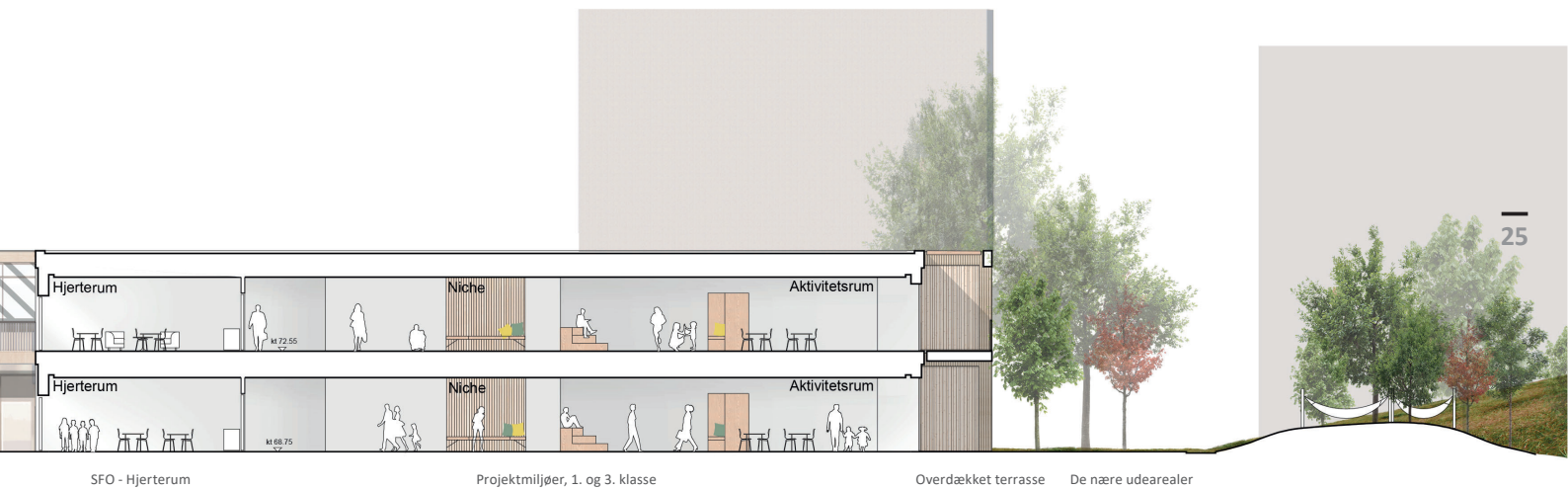
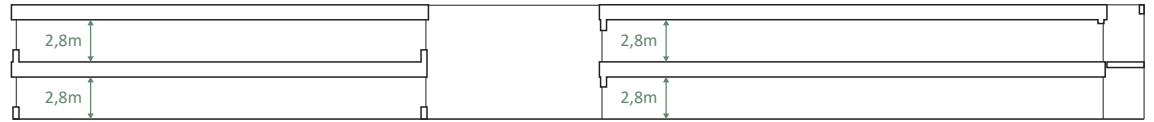
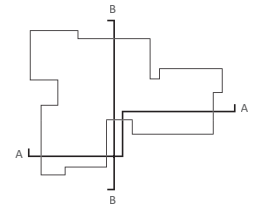

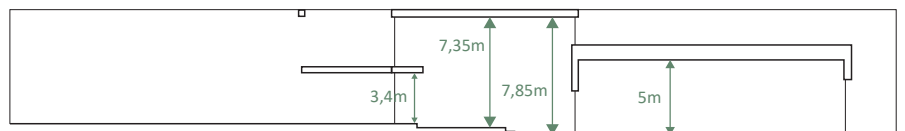
Indskoling
Udearealer set fra parken

Snit

Snit A-A

Snit B-B

Indskoling
Snit 1:200

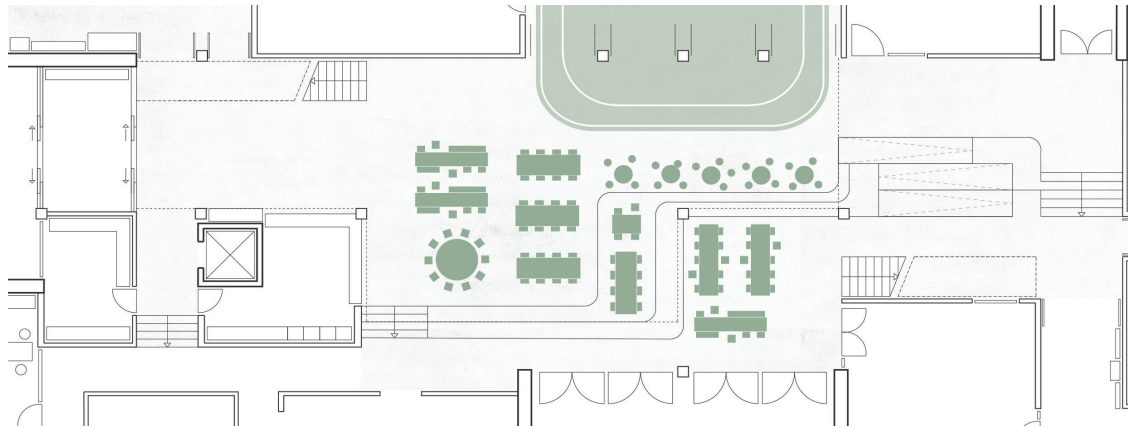
Tema / Introduktion

Indskoling

Indretningseksempler af torvet

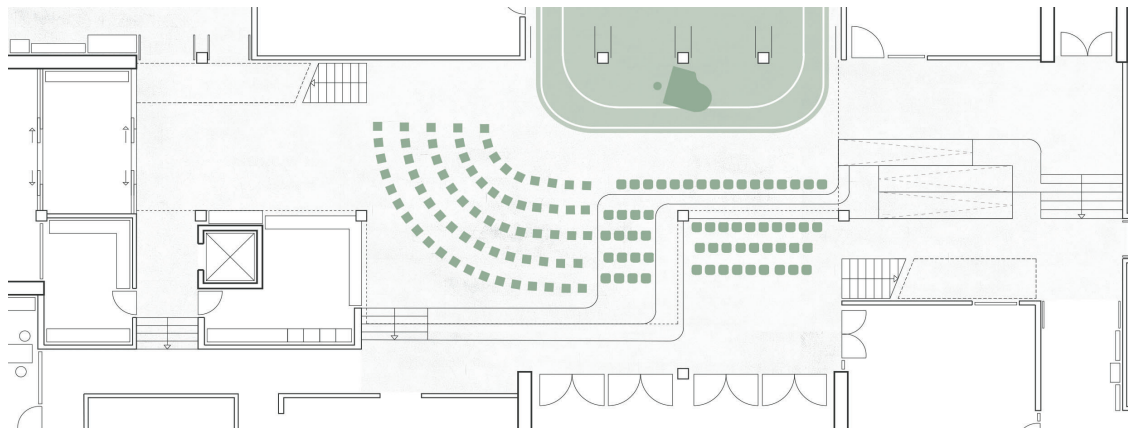
Hverdag
Bespisning 112 elever

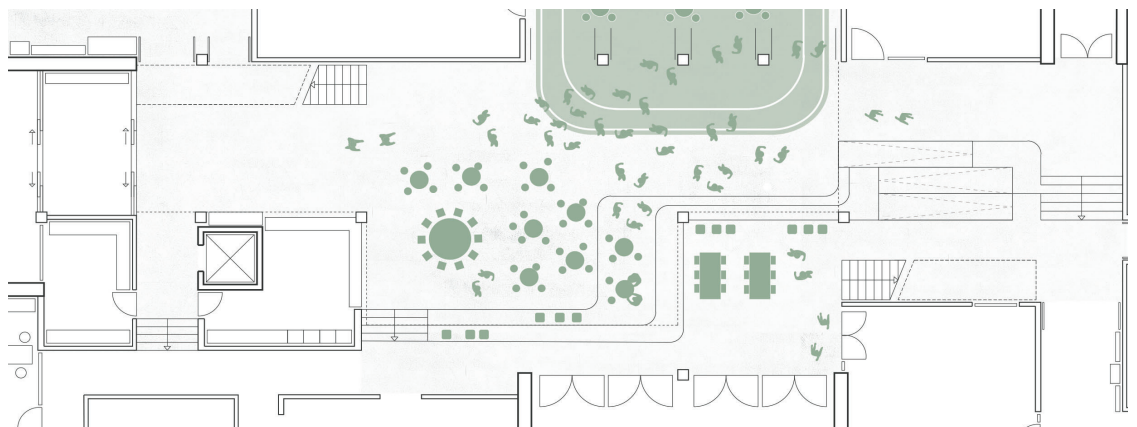
27

**Større samling
og koncert**

Ved større arrangementer kan
torvet åbnes op og fungere i
sammenhæng med multisalen via
flere dobbelte glasdøre

**Fest og større
arrangementer**

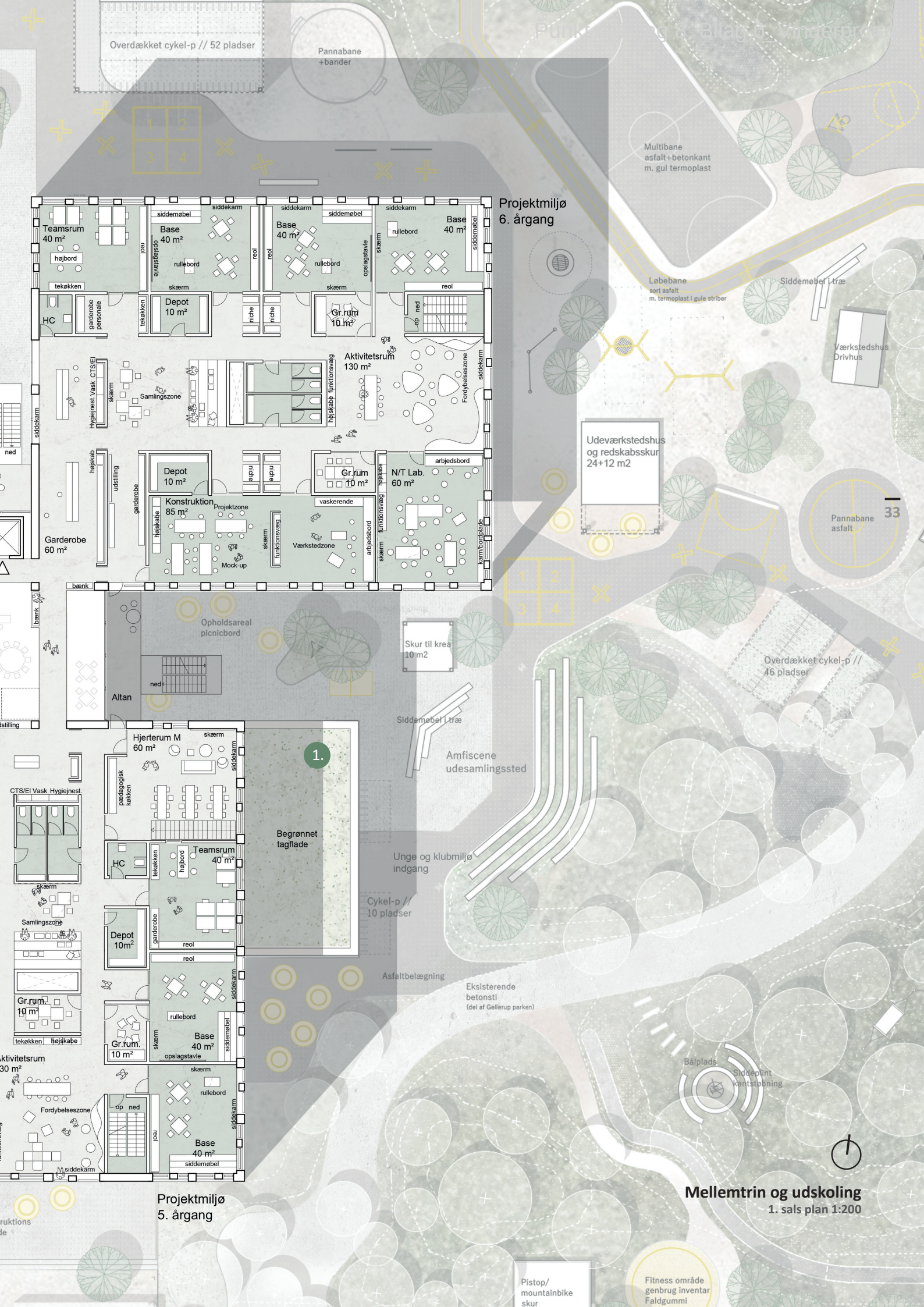

Mellemtrin og udskoling Torvet - skolens store samlingsrum

Etagehøjden i mellemtrin & udskolingens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud"
(dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustration ikke tilrettet.

Overdækket cykel-p // 52 pladser

Pannabane
+bænder

Punkter og bløde underbunde

Multibane
asfalt+betonkant
m. gul termoplast

Projektmiljø
6. årgang

Løbebane
sort asfalt
m. termoplast i gule striber

Siddemøbel i træ

Værkstedshus
Drivhus

Udeværkstedshus
og redskabsskur
24+12 m2

Pannabane
asfalt

33

1 2
3 4

Overdækket cykel-p //
46 pladser

Skur til krea
10 m2

Siddemøbel i træ
Amfiscene
udesamlingssted

Unge og klubmiljø
indgang

Cykel-p //
10 pladser

Asfaltbelægning

Eksisterende
betonsti
(del af Gellerup parken)

Bålplads
Siddemøbel
kentsbøjning

Mellemtrin og udskoling
1. sals plan 1:200

Pistop/
mountainbike
skur

Fitness område
genbrug inventar
Faldgummi

Projektmiljø
5. årgang

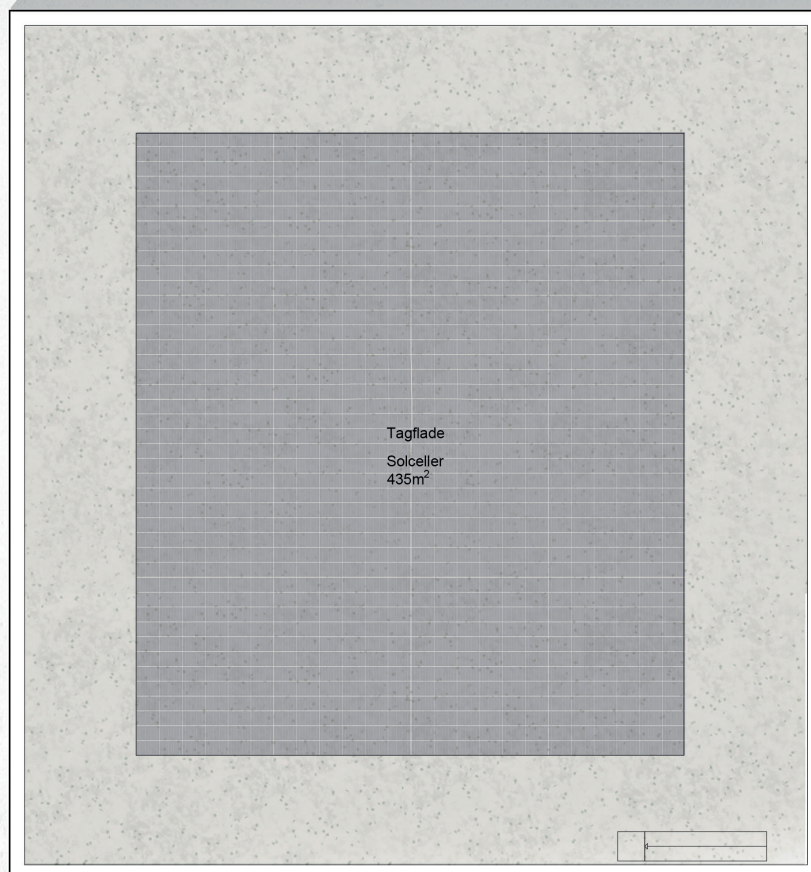
Planoptimeringer i det endelige tilbud

Plantegningerne i det endelige tilbud er gransket og bearbejdet i forhold til at opfylde alle byggeprogrammets krav til nettoarealer.

1. Tagfladerne er i et endelige tilbud begrønnede med sedum - bygherre kan dog vælge at tagfladerne skal forberedes til ophold i stedet, da dette kan indeholdes til samme pris.

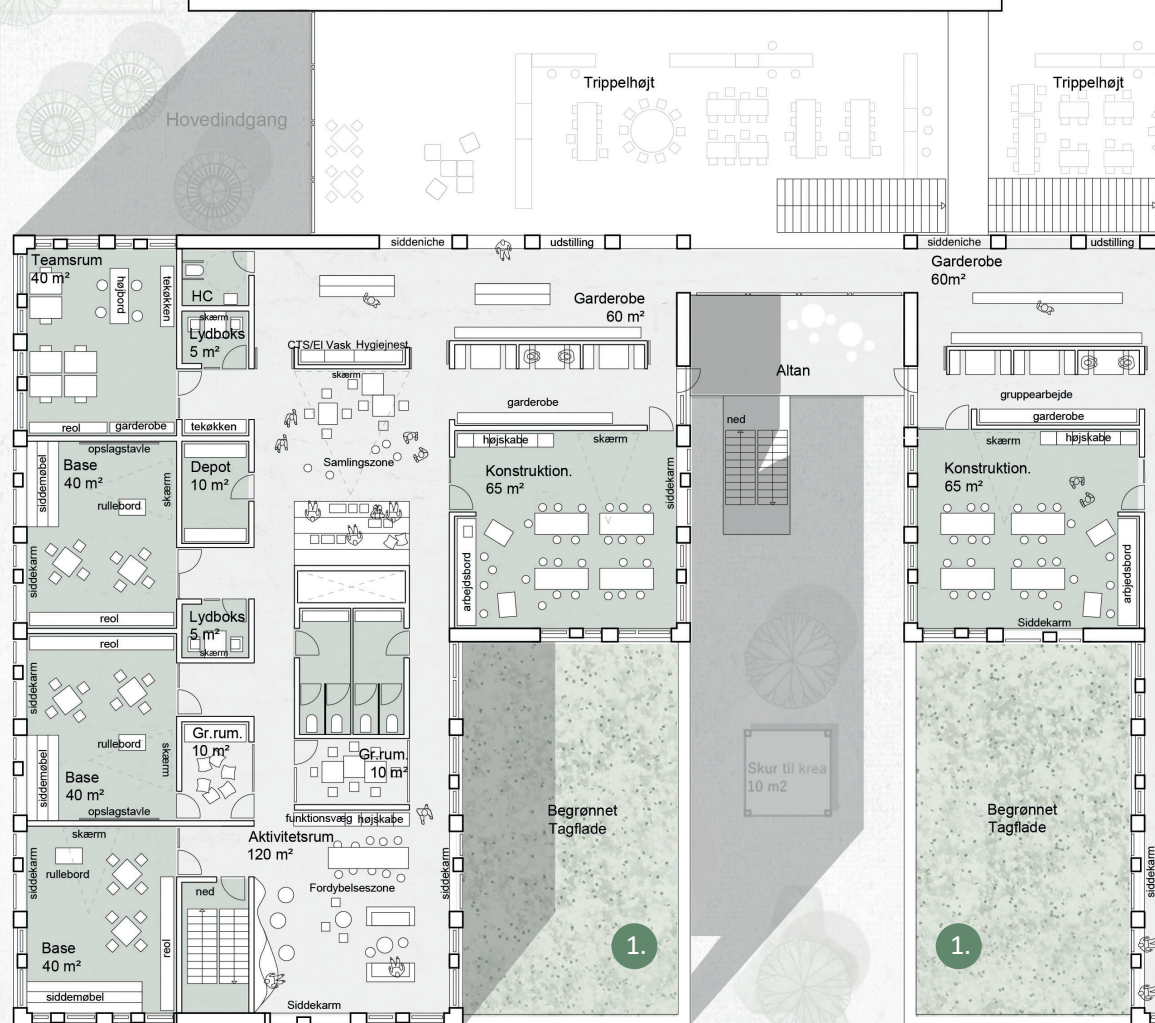
2. Der er tilføjet forbindelse og trappe til tag med solceller samt teknikhuse på øverste tagflade.

Cykel-p // 70 pladser

Indgang fra
parkering

2.

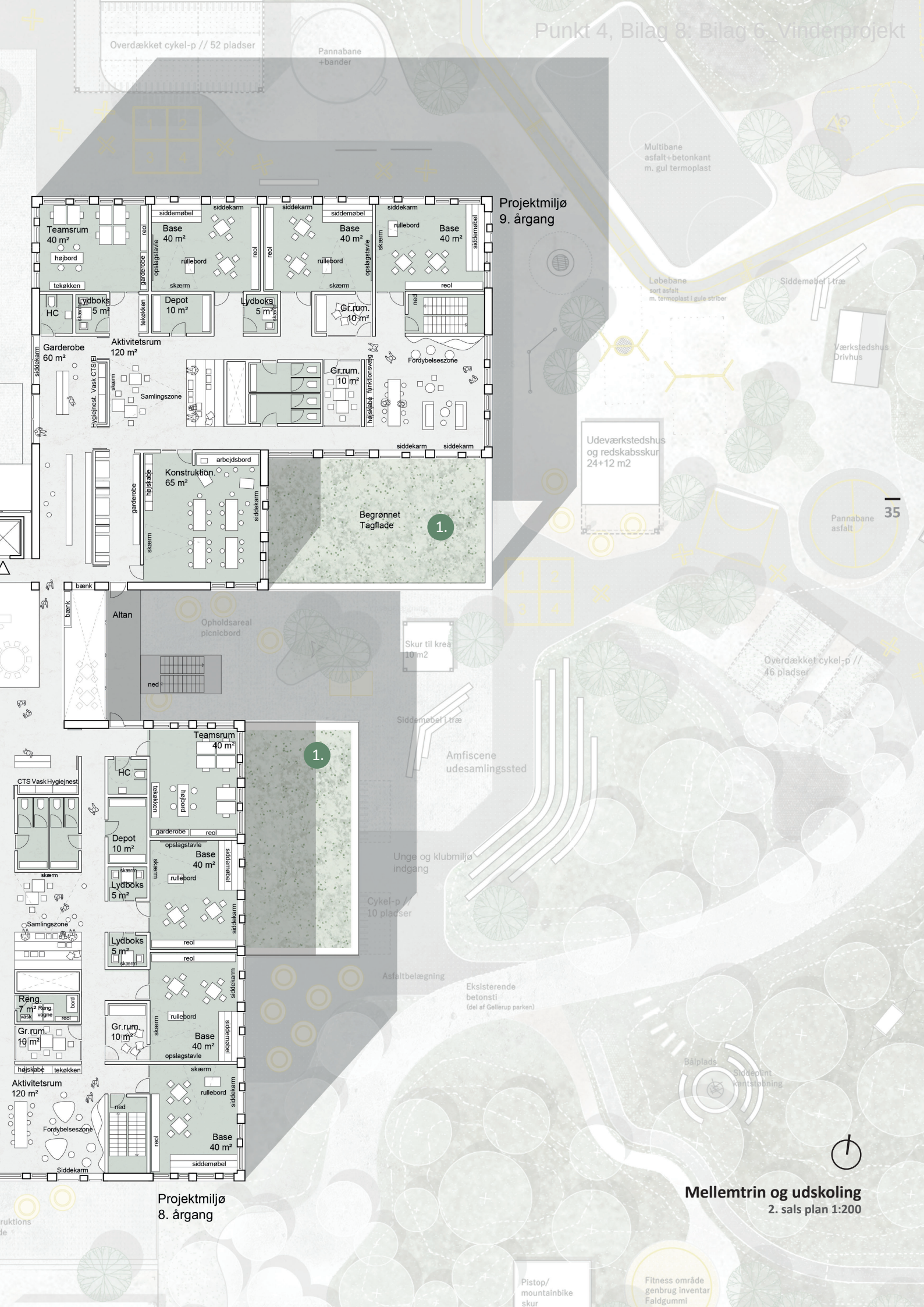

Projektmiljø
7. årgang

Indgang til skolen/fodgænger

Konstruktions
område

Konstruktions
område

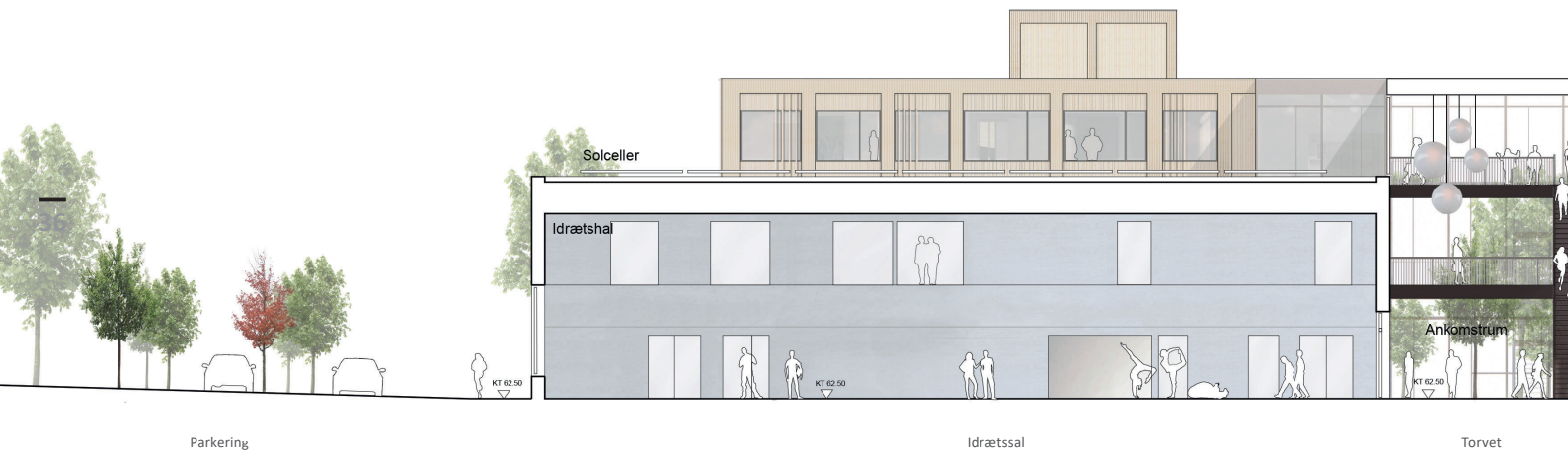

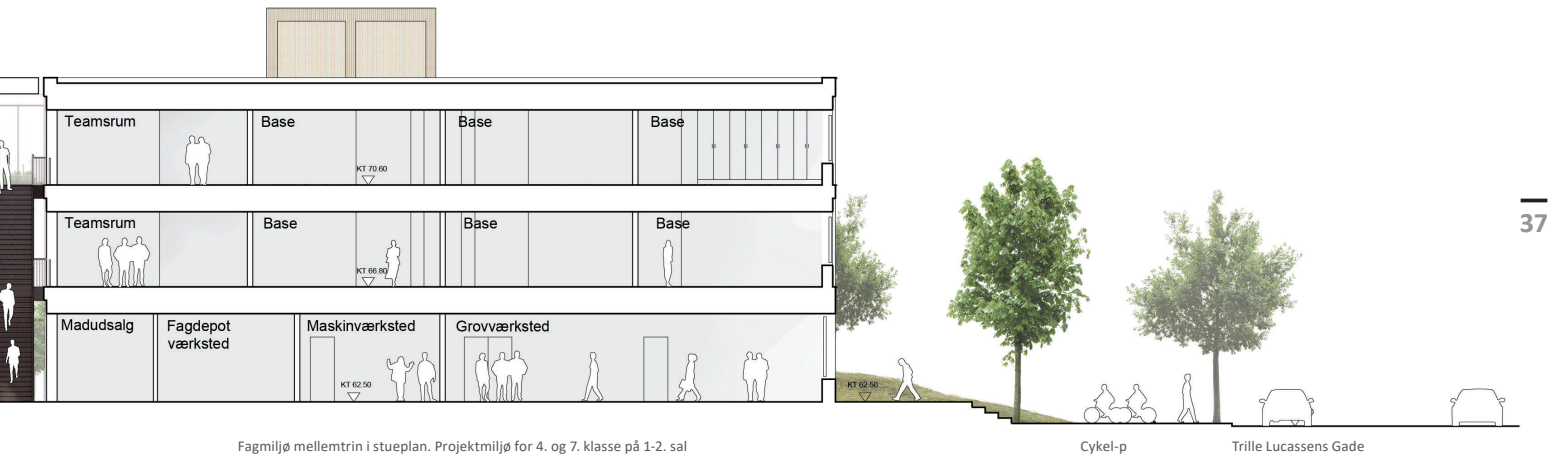
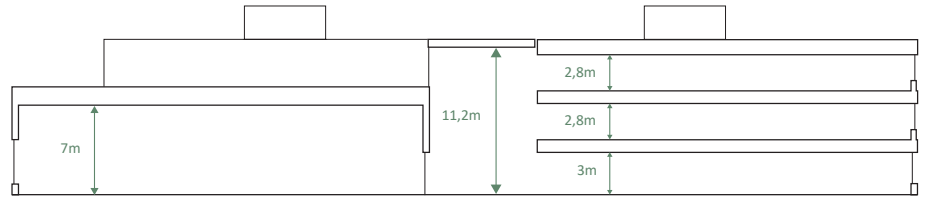
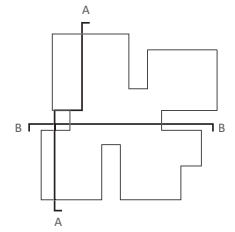
Projektmiljø
9. årgang

Projektmiljø
8. årgang

Mellemtrin og udskoling
2. sals plan 1:200

Snit

Fagmiljø mellemtrin i stueplan. Projektmiljø for 4. og 7. klasse på 1-2. sal

Cykel-p

Trille Lucassens Gade

Snit A-A

Trappe

Madudsalg

Hovedindgang, folkekøkken

Cykel-p

Karen Blixens Boulevard

Snit B-B

Mellemtrin og udskoling

Snit 1:200

Etagehøjden i mellemtrin & udskolings stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud (dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustrationer ikke tilrettet.

Snitdiagram med opdaterede fri rumhøjder tilføjet det endelige tilbud.

Etagehøjden i mellemtrin & udskolingens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud (dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustration ikke tilrettet.

Mellemtrin og udskoling

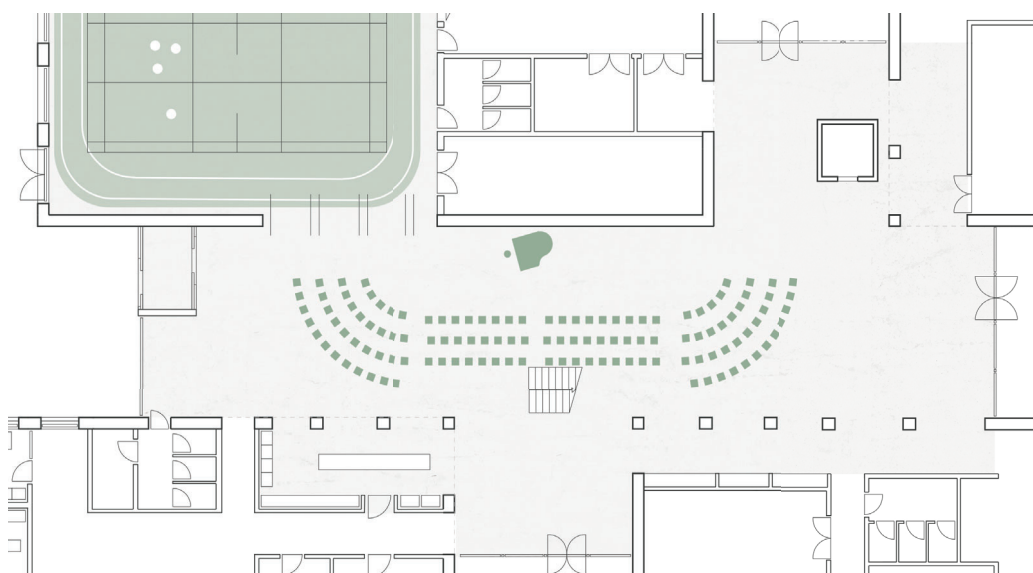
Indretningseksempler af torvet

Hverdag

Bespising af 168 elever

Større samling og koncert

Fest og større arrangementer

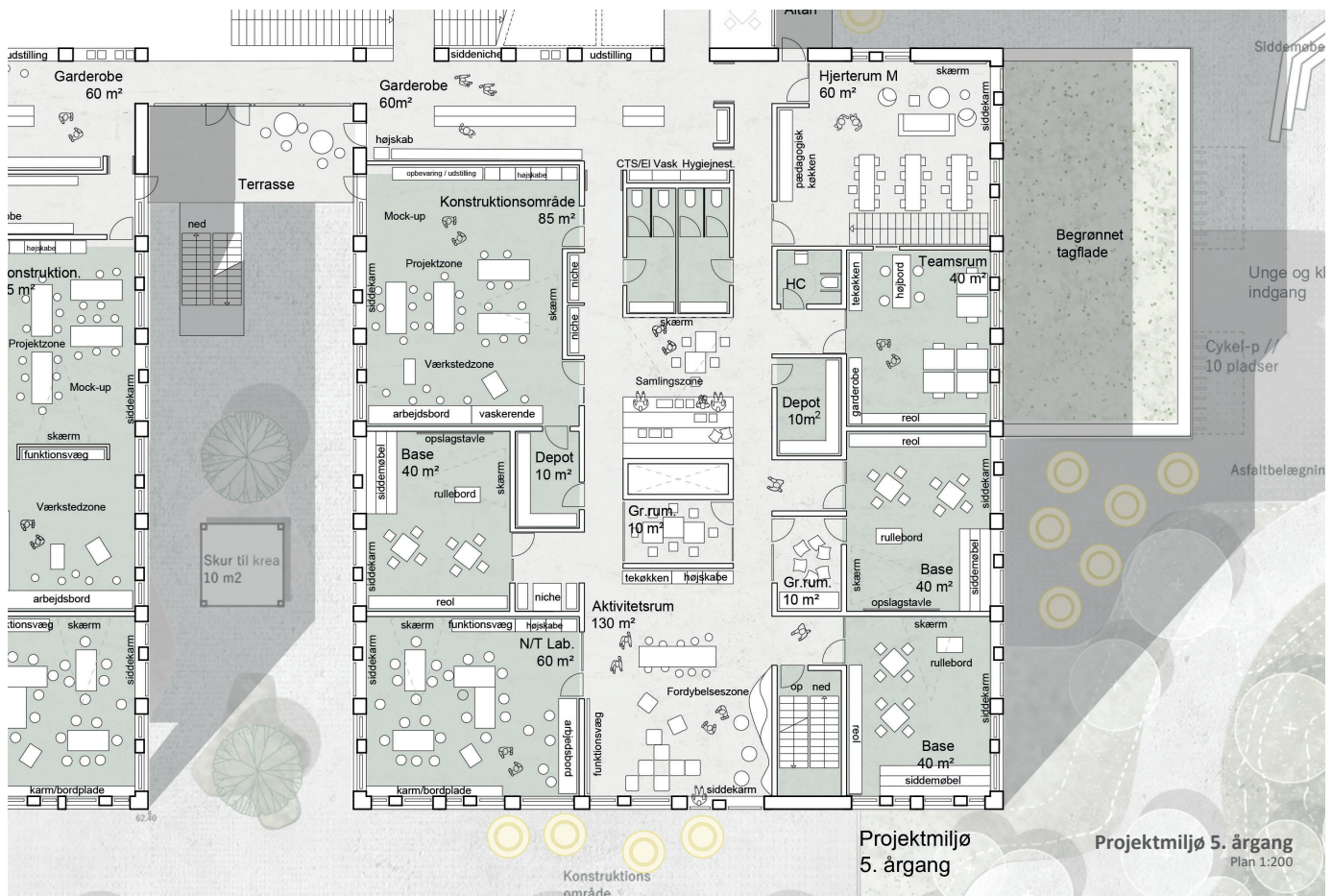
Etagehøjden i mellemtrin & udskolingsens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud (dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustration ikke tilrettet.

Mellemtrin og udskoling
Ankomsten til Gellerup fra Tinesvej

Plan revideret i det endelige tilbud

Plan revideret i det endelige tilbud

“

Rum til at være sammen og hver for sig

En af de fem pædagogiske værdier / temaer

“

På skolen og i fritidscenteret arbejdes i projektbaserede læringsforløb, der gør børnene og de unge aktive, opfindsomme og handledygtige. Med en sådan profil udvikler vores børn og unge livsglæde, gå-på-mod og viljestyrke, så de får de bedst mulige forudsætninger for at realisere et godt og bæredygtigt liv.

Fra BD-1 - Visions- og funktionsprogram, side 26-27

De seks lærings- og aktivitetstyper

Udstillingsvæg

Nær indgangen og synlig i garderoben etableres en udstillingsvæg, der kan indeholde varierende og skiftende udstillinger. Da væggen er noget af det første, man møder, vil dette være et oplagt sted for årgangen at visualisere, hvem de er.

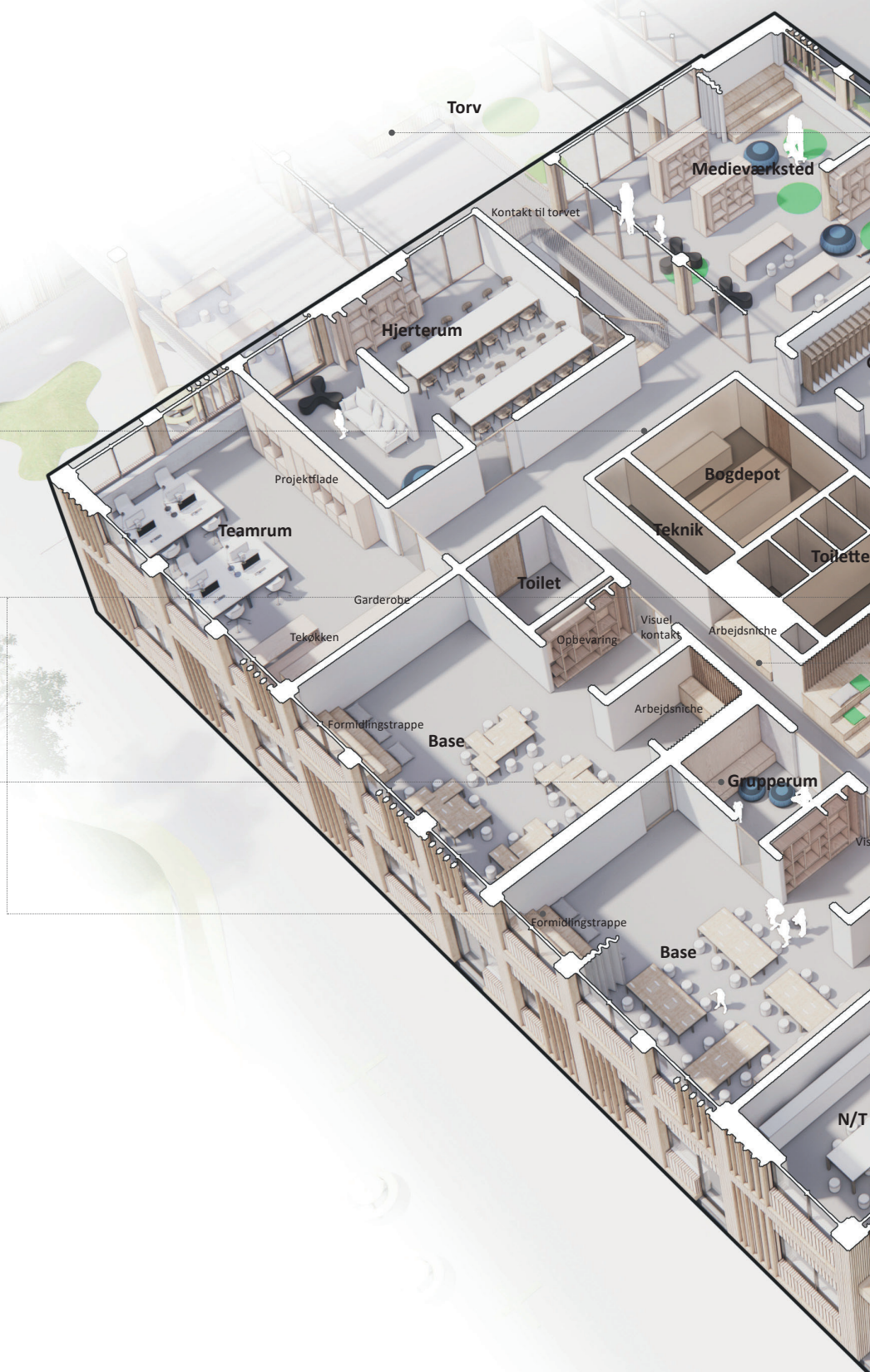
Formidling og præsentation

I aktivitetsrummet er der indrettet en samlingszone i form af en formidlingstrappe, hvor klasserne kan mødes til samling og præsentation. Den fælles opmærksomhed vil være rettet mod underviseren.

Ligeledes er alle baser indrettet med en formidlingszone.

Diskussion og samtale

Grupperum indrettes til diskussion og samtale, hvor grupper på to til flere personer kan kommunikere ligeværdigt om et fælles projekt eller emne. Kommunikationen kan foregå mundtligt eller omkring en skærm eller tavle. Deltagerne er rettet mod hinanden.

Leg og bevægelse

Rum og steder, hvor kroppen aktiveres.
Rummene fungerer også som mødesteder

Fordybelse og undersøgelse

Individuelt arbejde, forskellige arbejdsituationer - nogle afskærmet både visuelt og auditivt.

Konstruktion og produktion

Projekt- og praksisarbejde, plads til udfoldelse og opbevaringsplads.

Basernes projektfade kan også benyttes til dette formål.

Socialisering og væren

Fællesskab, socialisering, uformelle opholds- og mødesteder.

Indskoling
Projektmiljø, 3. klasse

De seks lærings- og aktivitetstyper

Formidling og præsentation

I aktivitetsrummet er der indrettet en samlingszone i form af en formidlingstrappe, hvor klasserne kan mødes til samling og præsentation. Den fælles opmærksomhed vil være rettet mod underviseren.

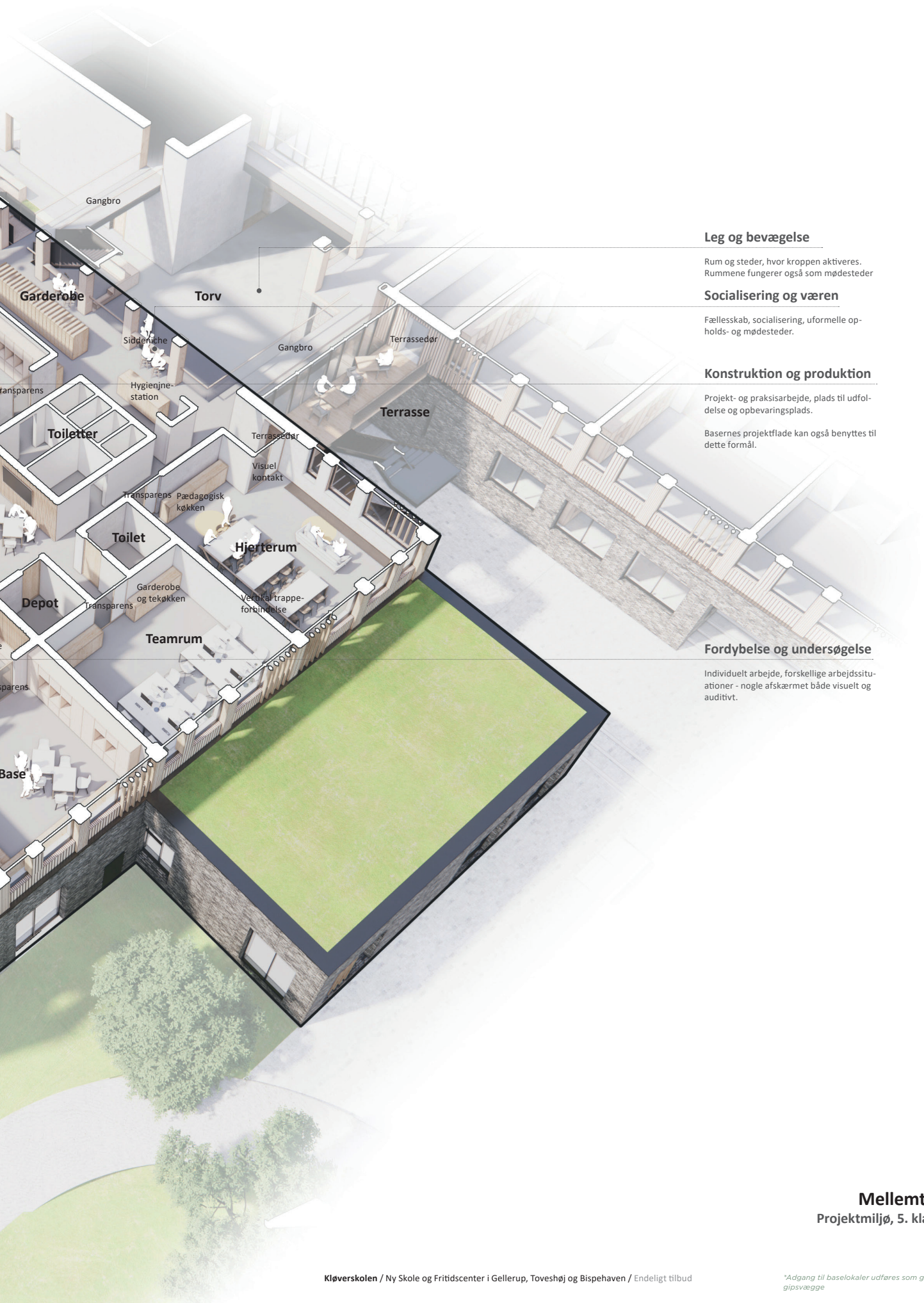
Ligeledes er alle baser indrettet med en formidlingszone.

Diskussion og samtale

Grupperum indrettes til diskussion og samtale, hvor grupper på to til flere personer kan kommunikere ligeværdigt om et fælles projekt eller emne. Kommunikationen kan foregå mundtligt eller omkring en skærm eller tavle. Deltagerne er rettet mod hinanden.

Udstillingsvæg

Nær indgangen og synlig i garderoben etableres en udstillingsvæg, der kan indeholde varierende og skiftende udstillinger. Da væggen er noget af det første, man møder, vil dette være et oplagt sted for årgangen at visualisere, hvem de er.

Leg og bevægelse

Rum og steder, hvor kroppen aktiveres. Rummene fungerer også som mødesteder

Socialisering og væren

Fællesskab, socialisering, uformelle opholds- og mødesteder.

Konstruktion og produktion

Projekt- og praksisarbejde, plads til udfoldelse og opbevaringsplads.

Basernes projektflade kan også benyttes til dette formål.

Fordybelse og undersøgelse

Individuelt arbejde, forskellige arbejdsituationer - nogle afskærmet både visuelt og auditivt.

De seks lærings- og aktivitetstyper

Diskussion og samtale

Grupperum indrettes til diskussion og samtale, hvor grupper på to til flere personer kan kommunikere ligeværdigt om et fælles projekt eller emne. Kommunikationen kan foregå mundtligt eller omkring en skærm eller tavle. Deltagerne er rettet mod hinanden.

Udstillingsvæg

Nær indgangen og synlig i garderoben etableres en udstillingsvæg, der kan indeholde varierende og skiftende udstillinger. Da væggen er noget af det første, man møder, vil dette være et oplagt sted for årgangen at visualisere, hvem de er.

Fordybelse og undersøgelse

Individuelt arbejde, forskellige arbejdsituationer - nogle afskærmet både visuelt og auditivt.

Socialisering og væren

Fællesskab, socialisering, uformelle opholds- og mødesteder.

Formidling og præsentation

I aktivitetsrummet er der indrettet en samlingszone i form af en formidlingstrappe, hvor klasserne kan mødes til samling og præsentation. Den fælles opmærksomhed vil være rettet mod underviseren.

Ligeledes er alle baser indrettet med en formidlingszone.

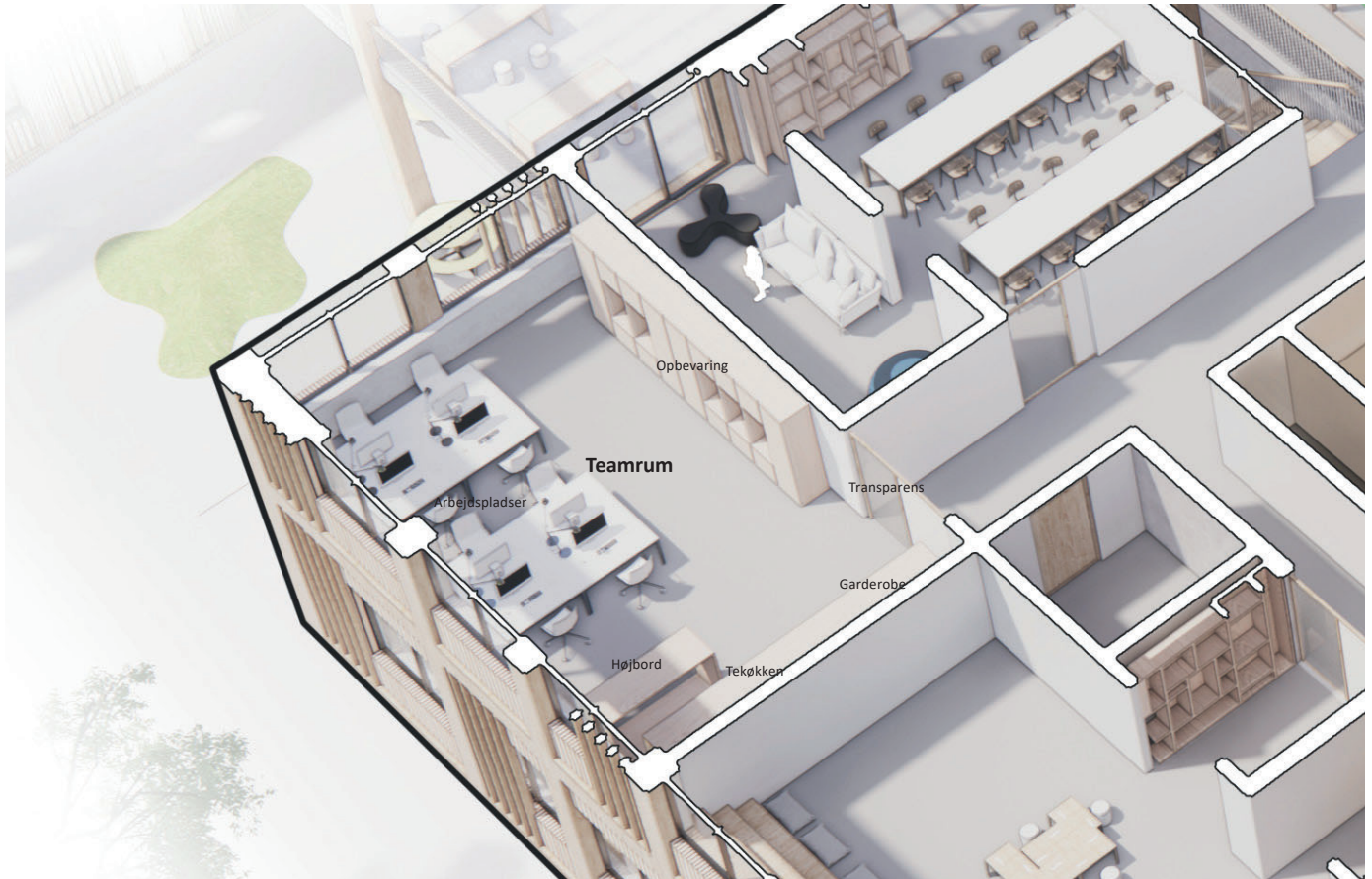
Konstruktion og produktion

Projekt- og praksisarbejde, plads til udfoldelse og opbevaringsplads.

Basernes projektfelde kan også benyttes til dette formål.

Leg og bevægelse

Rum og steder, hvor kroppen aktiveres. Rummene fungerer også som mødesteder.

Indskoling - Teamsrum

Mellemintrin - Teamsrum

“

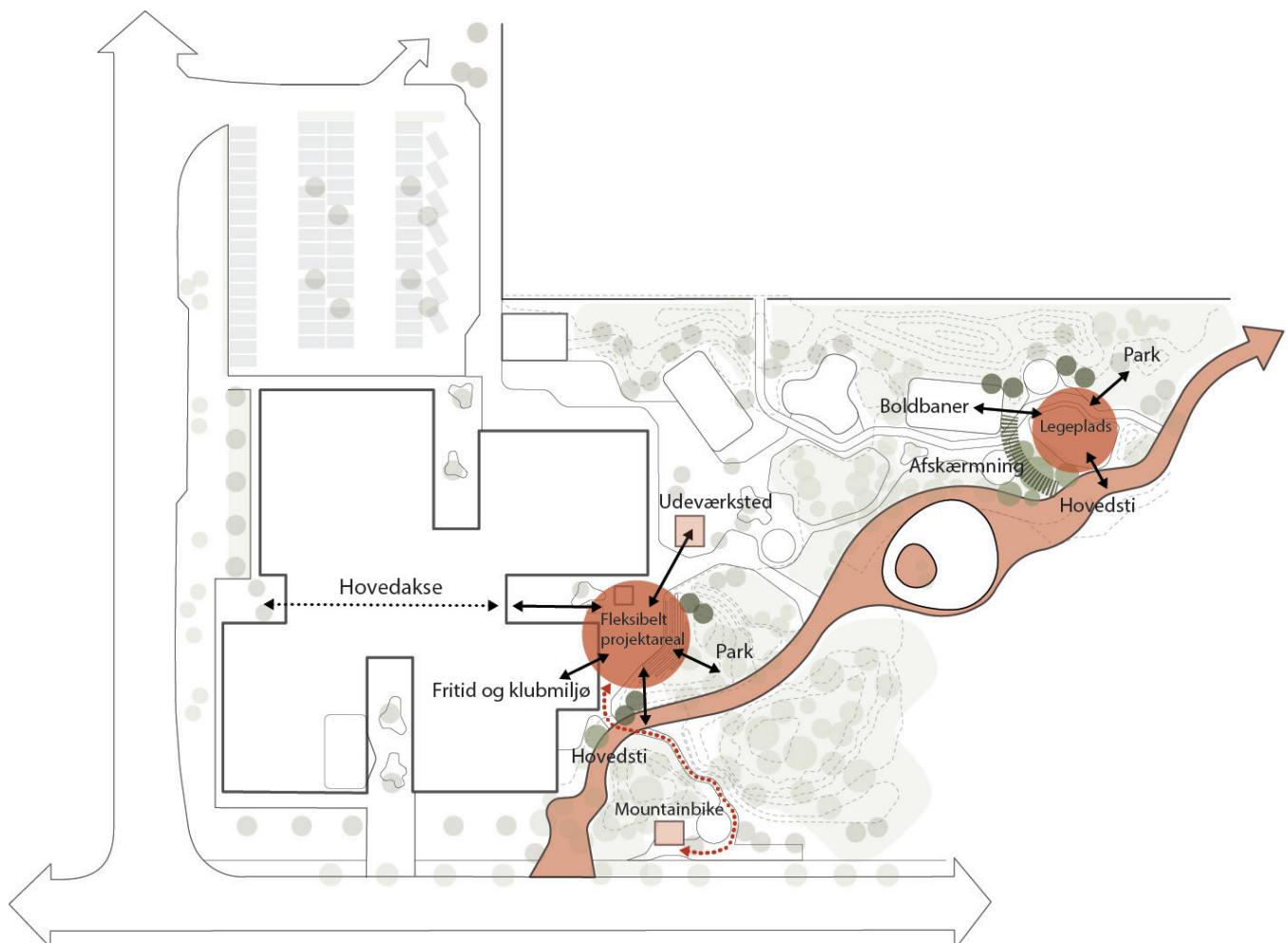
Rum for fællesskab og mangfoldighed

En af de fem pædagogiske værdier / temaer

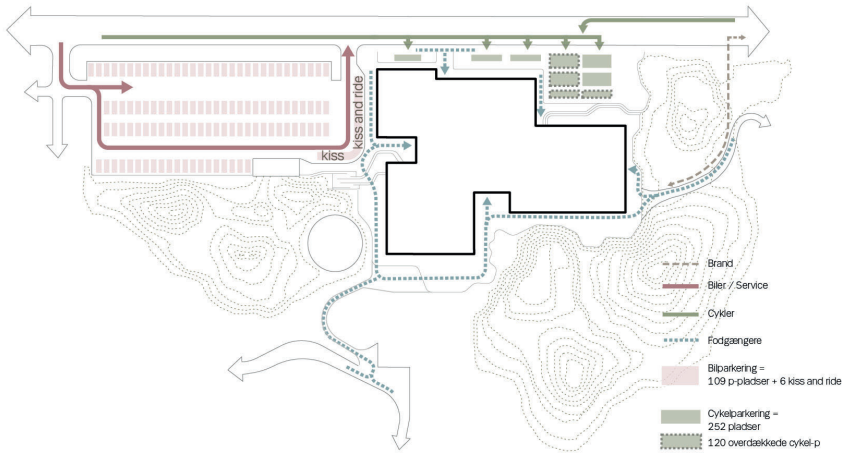
Indskolingen

Udearealer i forbindelse med Hjerterum

Indskoling

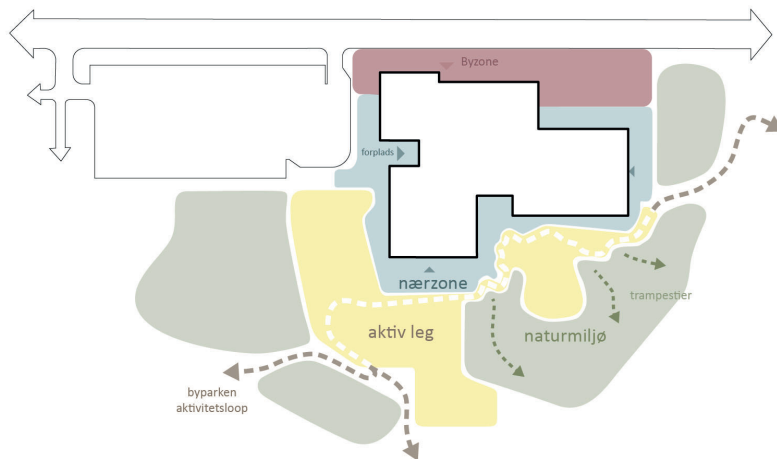
Landskabsdiagrammer

Trafik

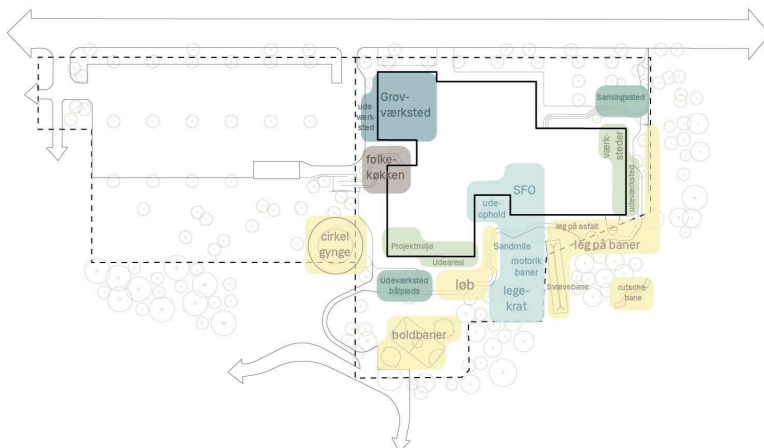
Den tilstræbt trafik er forenklet, så der bliver klare områder for bil- og cykelparkering.

Parkering foreslås med adskilt ind- og udkørsel, sådan at det er nemmere for de små trafikkanter at gennemskue kørselsretningen. 'Kys og kø' er placeret i direkte forlængelse af parkeringen, sådan at de små kan blive sat af meget tæt på indgangen og i et ubrudt forløb uden hverken krydsende cykler eller biler kan nå frem til indgangen. Cykelparkering er foran skolen ud mod Inger Christensen Gade. På den måde stiller man cyklerne, før man entrerer skolen og bliver dermed fodgænger på lige fod med de andre. Samtidig virker den synlige placering forebyggende på cykeltyverier.

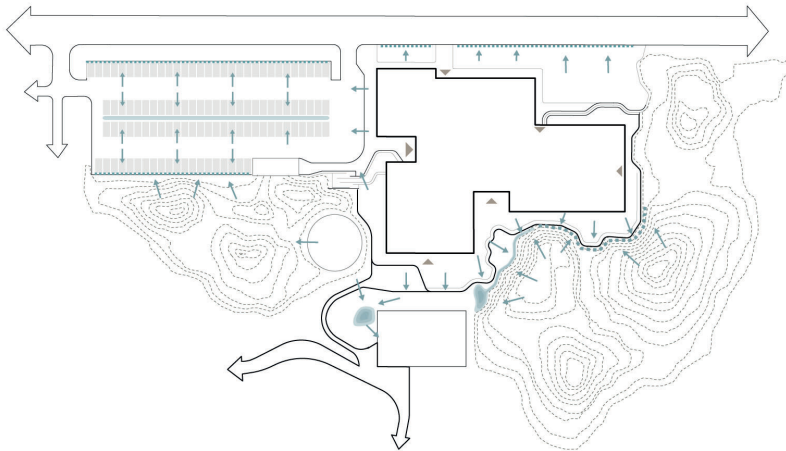
Programmering

Skolen er opdelt i enkle og klare zoner, der gør det nemt at navigere og finde rundt i. Trafik og 'lomme-forplads' ligger mod gadesiden og er skolens fodfæste i byens rum. Mod parksiden gradueres zonerne fra nærzonen omkring skolen, til området for den aktive leg og ud imod parken med overgangszonen med naturmiljø. Området er formgiver med mindre bakker, sådan at børnene kan se, hvornår skolens område hører op.

Zoner - inde og ude

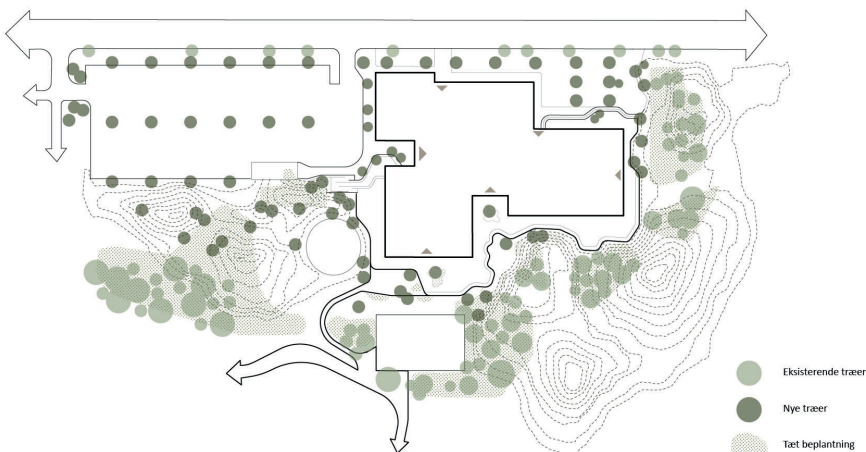
På skolen skabes en tydelig kobling mellem indre og ydre aktiviteter. Under skoledagen har man mulighed for at benytte sig af de overdækkede opholdsarealer og udeværksteder til udendørslæring med direkte adgang fra klasselokalerne og de faglige læringsmiljøer. Bålplads og naturleg er strategisk placeret i tæt kontakt til SFO.

Terræn og LAR

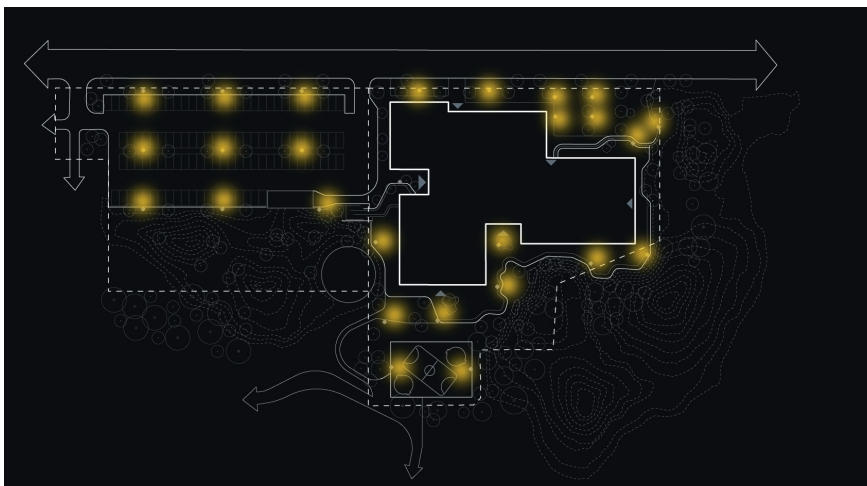
Mellem belægningen ved nærarealerne og de store grønne bakker placeres der en grøft, som både kan lede regnvand videre til regnvandssøer og skabe leg med vand på skolegården. I de to regnvandssøer nedsiver overfladevandet ved skolen og skaber samtidig grønne biotoper.

I tilfælde af ekstreme nedbørshændelser etableres parkeringsarealerne med mulighed for opstuvning gennem tilbageløb i regnvandssystemet. Dette er en mere bæredygtig løsning i forhold til etablering af regnvandskassetter eller lignende, da terrænets niveauer udnyttes aktivt i afledningen af regnvand.

Beplantning

Beplantningsstrategien er en videreførelse af det design, der allerede er slået an i parken med et 'vildt-natur-look' og der bevares så meget som muligt af den eksisterende beplantning i området. Der skal arbejdes med robuste planter og træer, med en kraftig genvækst.

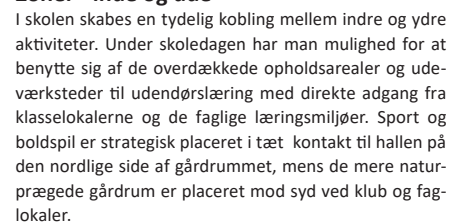

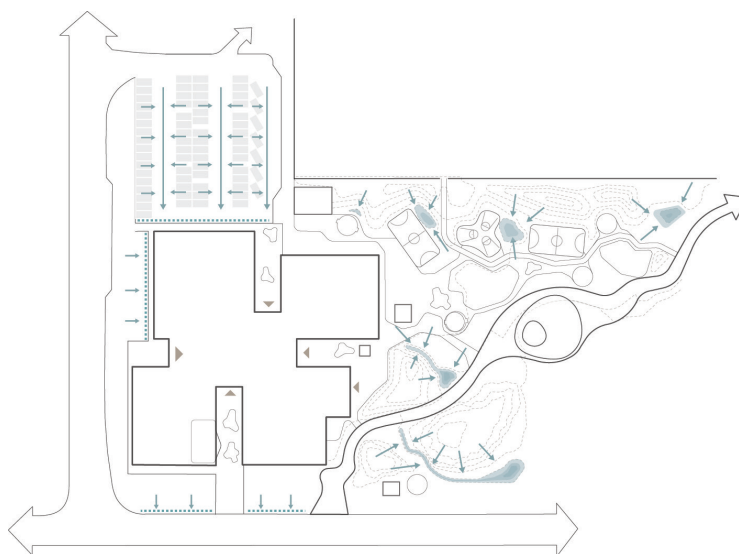
Belysning

Som en del af de tryghedskabende rammer i projektet placeres der master rundt ved alle aktiviteter i skolegården iflg. den overordnede belysningsstrategi for byparken.

Ved parkering og cykel-p placeres der lygtepæle med en jævn belysningsoverflade, der belyser hele arealet.

66

Terræn og LAR

Skolegården omgives af et bakkelandskab med både nye og eksisterende bakker. I lavningerne skabes regnvands-søer og grøfter, der leder og nedsiver regnvandet.

I tilfælde af ekstreme nedbørshændelser etableres parkeringsarealerne med mulighed for opstuvning gennem tilbageløb i regnvandssystemet. Dette er en mere bæredygtig løsning i forhold til etablering af regnvandskassetter eller lignende, da terrænets niveauer udnyttes aktivt i afledningen af regnvand.

Beplantning

Den grønne park trækkes videre ind i skolegården og skaber en naturlig ramme rundt i det aktive gårdrum.

Beplantningsstrategien er en videreførelse af det design, der allerede er slået an i parken med et 'vildt-natur-look'. Der skal arbejdes med robuste planter og træer med en kraftig genvækst.

Der placeres grønne tagflader i forskellige niveauer på bygningen for at skabe sammenhæng mellem park og bygning.

Belysning

Som en del af de tryghedskabenderammer i projektet placeres der master rundt ved alle aktiviteter i skolegården iflg. den overordnede belysningsstrategi for byparken.

Ved parkering og cykel-p placeres lygtepæle med en jævn belysningsoverflade, der belyser hele arealet.

Facadeudsnit

1:50

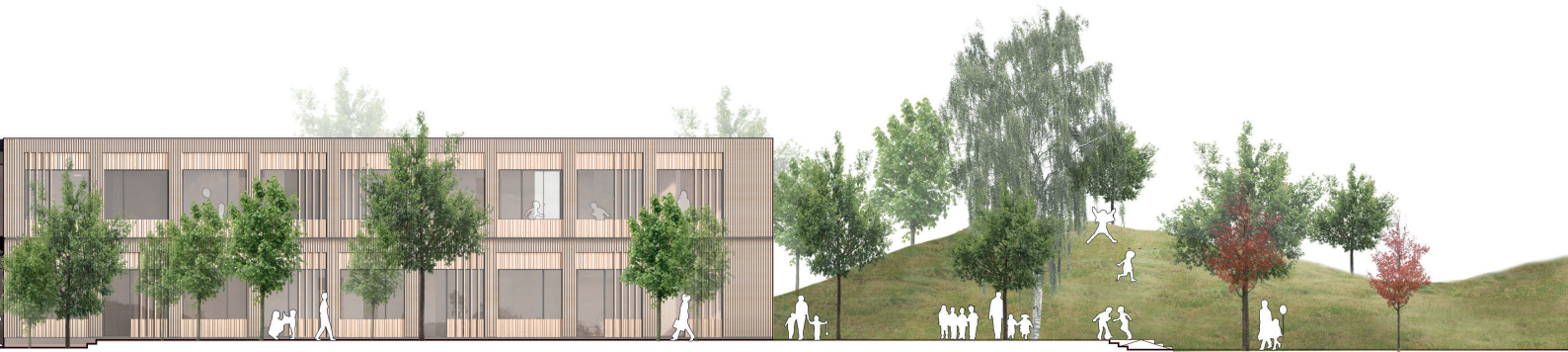
Etagehøjden i mellemtrin & udskolingens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud (dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustration ikke tilrettet.

Facader

72

Facade mod vest

Parken

73

Multisal

Varelevering

Facade mod nord

Parkering

Indgang fra parken

Facade mod syd

Indskoling
Facader 1:200

Facader

74

Etagehøjden i mellemtrin & udskolingens stueetage sænkes 30 cm i det endelige tilbud (dette gælder dog ikke idrætssalen). Illustrationer ikke tilrettet.

Indgang fra parken

Facade mod øst

75

Hovedindgang mod
Karen Blixens Boulevard

Facade mod vest

Trille Lucassens Gade

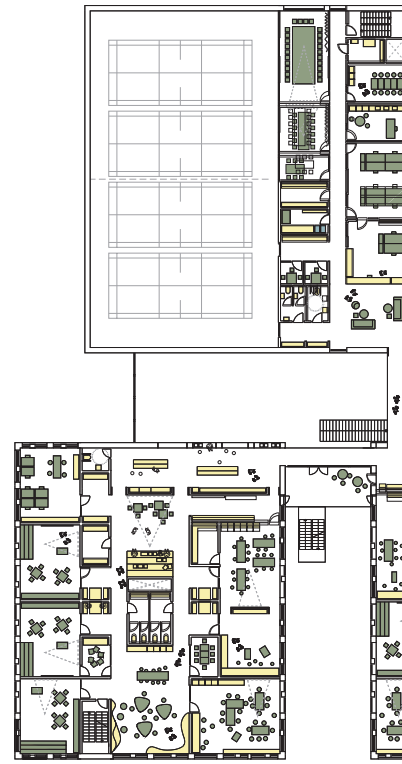
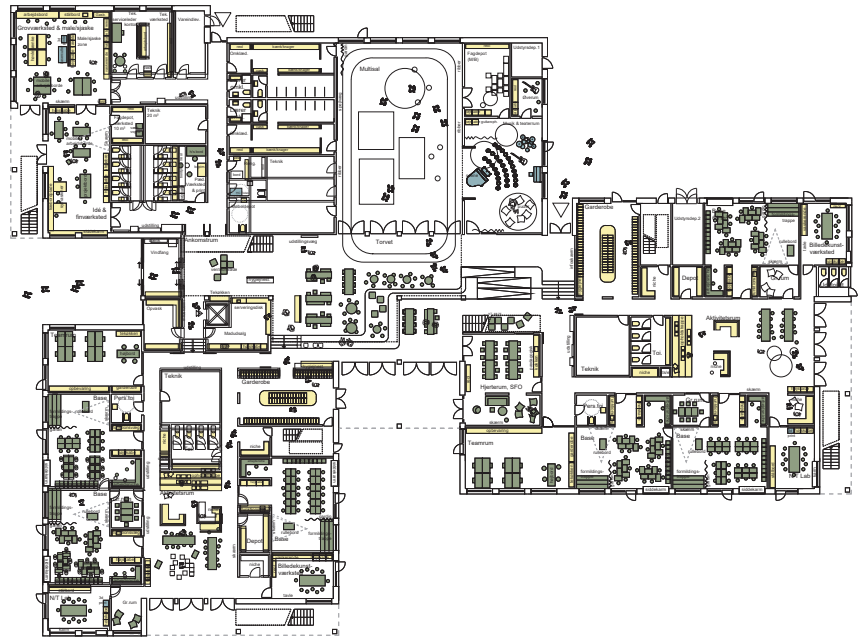
Facade mod syd

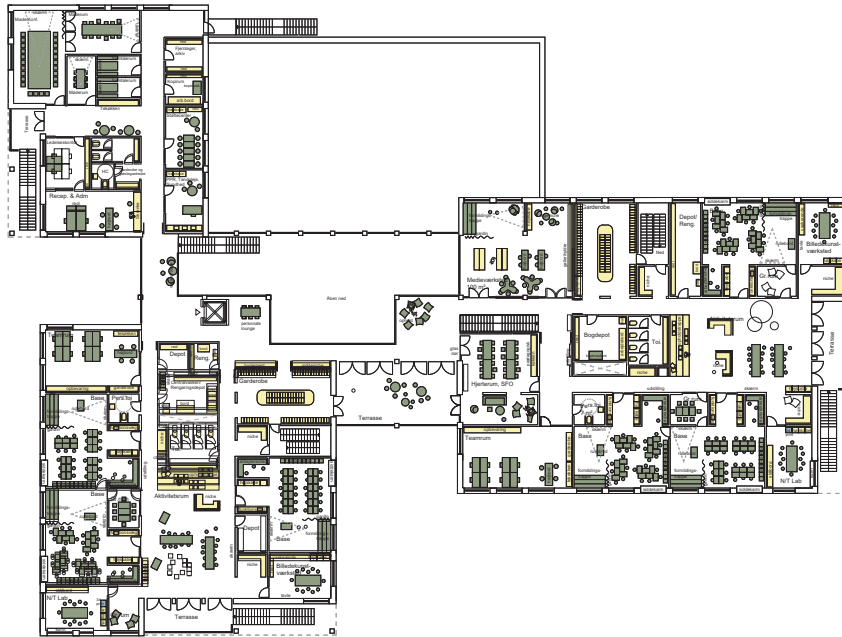
Mellemtrin og udskoling
Facader 1:200

Inventar

Inventar

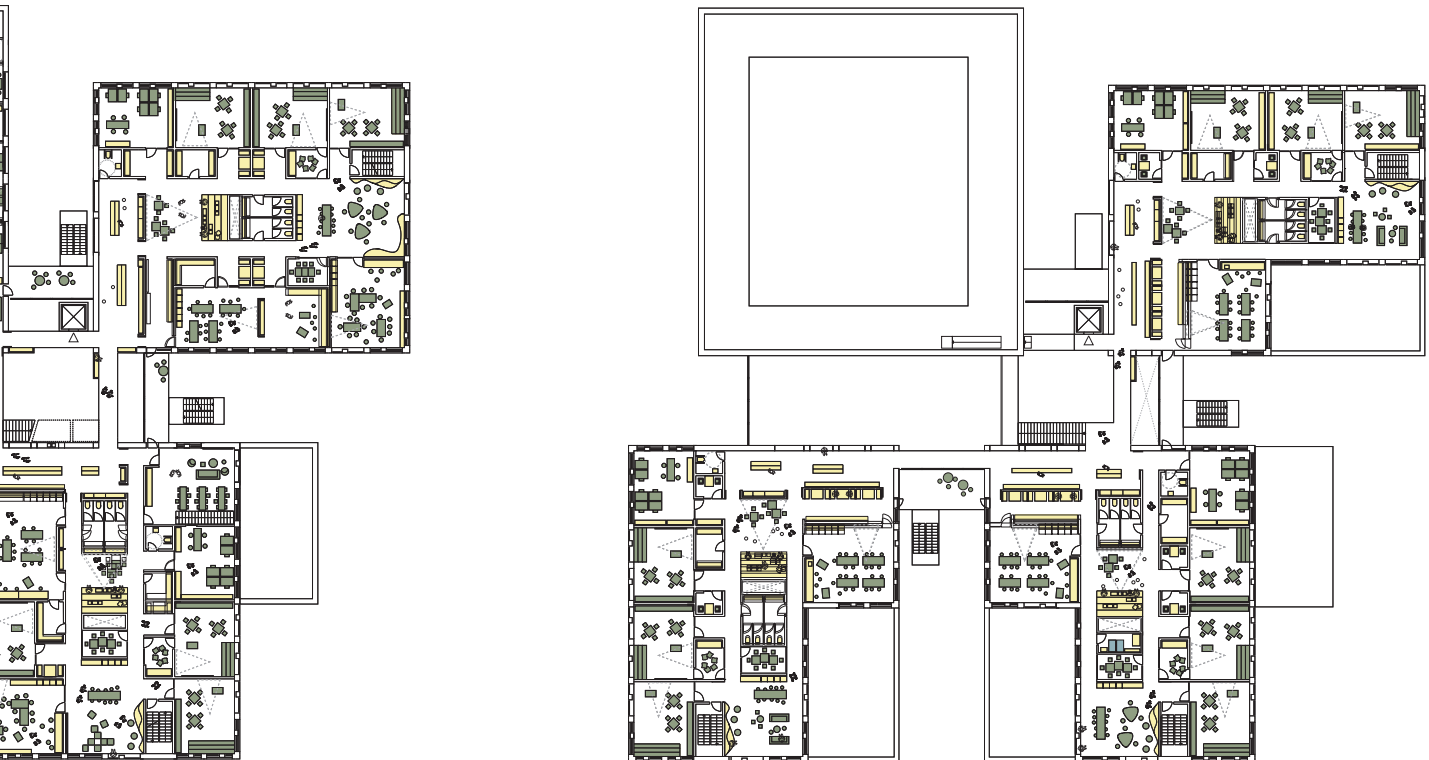
- D. Inventar indeholdt i totalentreprisen
- E. Inventar leveret som bygherreleverance
- F. Inventar indeholdt i inventar-puljen

Indskoling

Planer 1:500

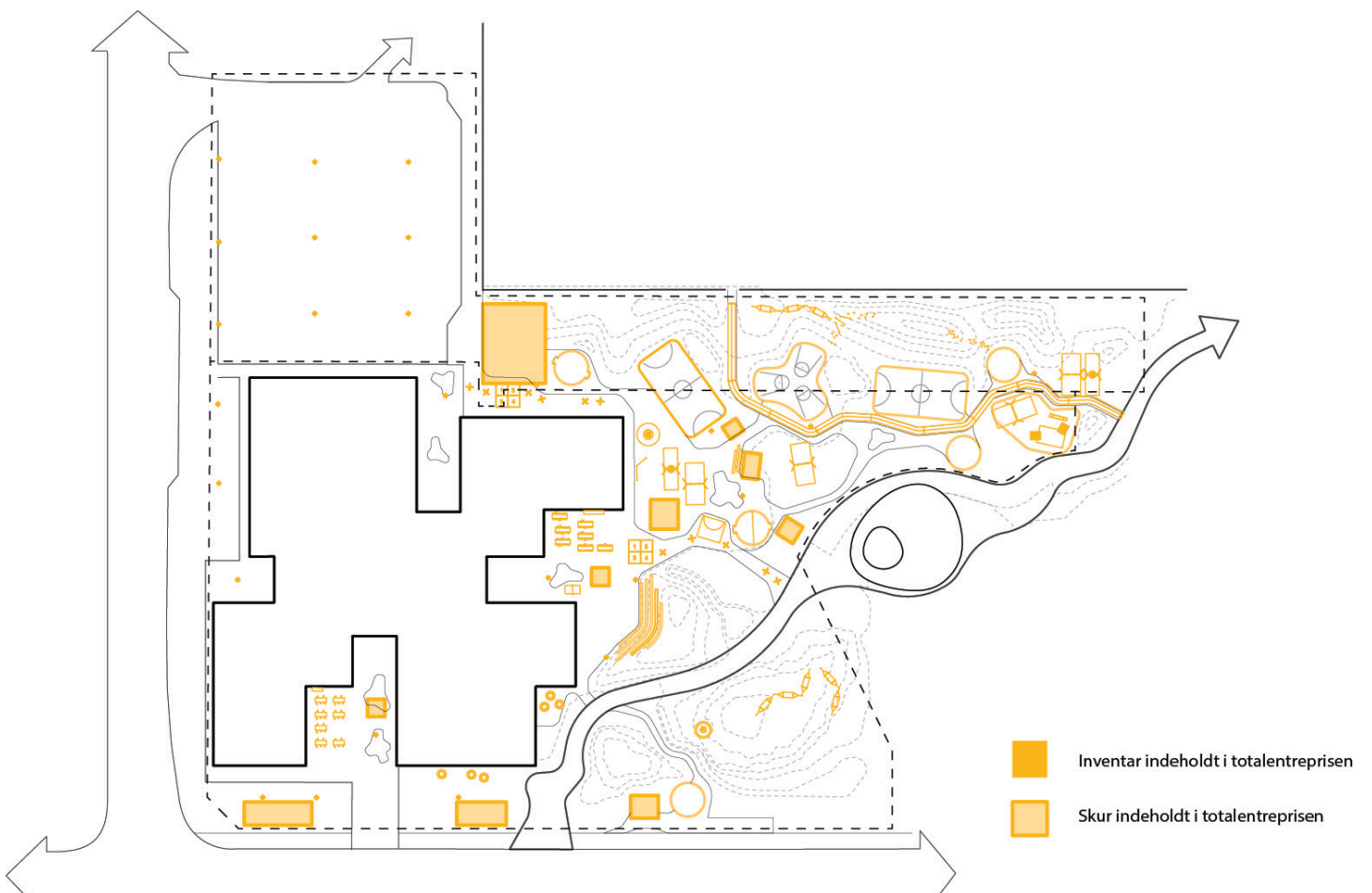

Mellemtrin og udskoling

Udeinventar

78

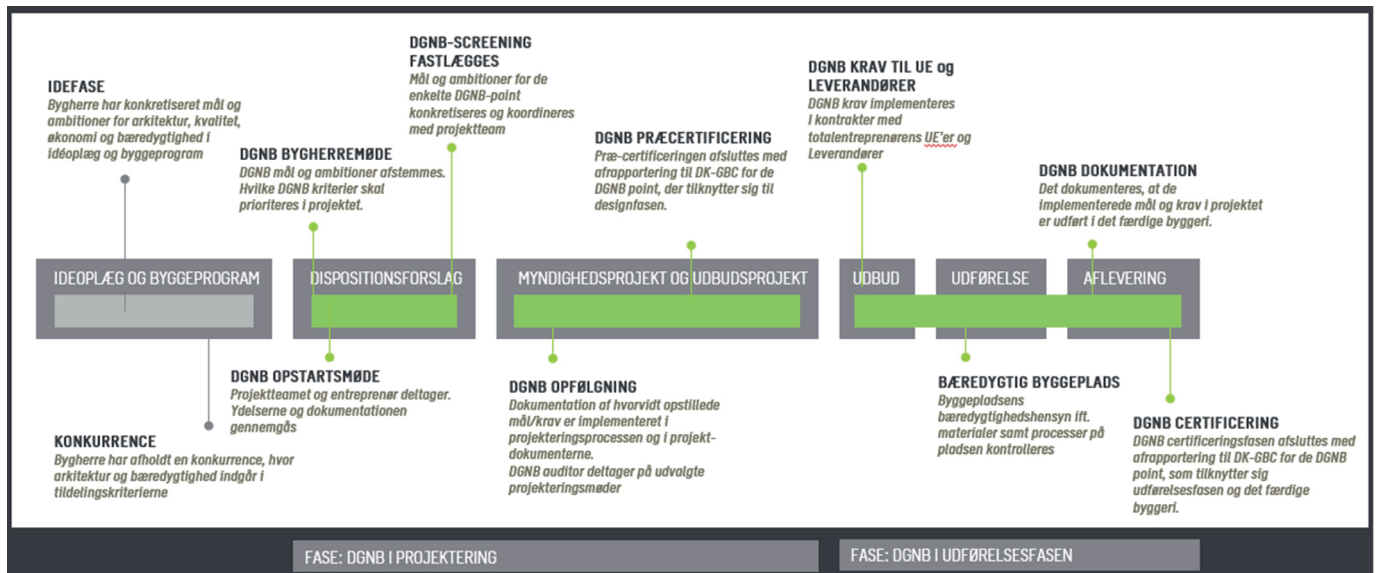

Bæredygtighedsstrategi

Bæredygtig hverdag, liv og rammer

	 Affald som ressource	 Klima-konkurrence	 Rum-vejledere	 Byggeriets klima-belastning	 Trygheds-skabende rammer	Sar lok
Hverdag Adfærd i den daglige brug af bygningen	Affaldssortering integreres som en naturlig del af hverdagen for såvel personale som børn. Genanvendelse som del af læringen bidrager til reduktion af affald.		De fysiske rammer giver rumvejlederne mulighed for at nudge deres kolleger og børnene til en bæredygtig levevis.	Byggeriet implementerer en synlig fortælling om bæredygtighed via materialevalg og visualiseringer.	Vi har integreret tryghed i såvel daglig brug som i anvendelsen af arealerne omkring skolen udenfor den almindelige brugstid.	V lo u by ru m så i b sk fø
Liv Pædagogik, den fortælling som skabes med børnene, om det impact vores adfærd har på kloden		Bygningens tekniske installationer understøtter læring om konsekvenserne af bygningens brug og dermed egne handlinger.				
Rammer Fysiske faciliteter i bygningen, og omkringliggende arealer	Vi integrerer affaldssortering som en synlig del af bygningen, så alle brugere effektivt kan bidrage til sorteringen.	Vi har integreret systemer der muliggør detaljeret registrering af forbrug i bygningerne.	Rumvejledere undervises i sammenhænge mellem tekniske installationer og bygningernes brug.	Der er i valg af materialer og udformning af byggeriet vurderet på klimabelastning en.	Bygningernes placering understøtter ønsket om trygge rammer for såvel skolens børn som området beboere der ønsker at bruge udearealerne.	fa o s e fo ti
 VERDENSMÅL for bæredygtig udvikling	12, 12.5 Væsentlig reduktion af affald gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.	7: Bæredygtig energi 12: Ansvarlig forsyning og produktion 13, 13.3: Klimaindsats	13, 13.3 Undervisning, oplysning og den menneskelige og institutionelle kapacitet skal forbedres	13, 13.2 Klimaindsats Tiltag mod klimaforandringer integreret i planlægning	11, 11.7 Universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum	By me o
				 	 	

 Sammenhæng med lokalområdet	 Bæredygtigt inventar	 Sundhed og indeklima	 Vand	 Bæredygtig byggeplads	 Drift og energi	 Natur og udearealer
Vi inkluderer kalsamfundet allerede i udførelsen og inviterer til besøg på byggepladsen, undervisning osv. og ønsker ledes allerede byggefasen at have en fælles oplevelse af "vores skole".		Bygningen designes for et behageligt indeklima. Visualisering af forbrug og rumvejledere medvirker til opretholdelse af indeklimaet.			Der udarbejdes materiale til undervisning af hvordan den daglige brug påvirker indeklima og energi for bygningen.	Vi har skabt plads til leg og læring i udearealerne, hvor både det vilde og det tæmmede har plads.
	Design af inventar indtænkes i processen.		Der anvendes vandbesparende armaturer, overflader der er lette at rengøre og dermed reducere vandforbruget.	Vi har fokus på inkluderende byggeplads hvor lokalrådets beboere inviteres indenfor. Proces og bæredygtighed for byggeriet formidles løbende.		Vores fokus på at give plads til både natur og funktionalitet giver et spændende udemiljø med plads til biodiversitet og læring.
Placering af fællesfaciliteter og fagmiljøer i stueplan giver god mulighed for anvendelse til andre formål.	Vi bestræber os på at implementere mest muligt inventar fra tidligere brug.	Bygningens design er udført med fokus på passive tiltag via arkitekturen og de tekniske installationer.	Håndtering af regnvand i udearealer udføres bl.a. i åbne grøfter der bidrager til det rekreative i udearealerne og understøtter læring om klimaet.	Vi arbejder med principperne i DGNB og den frivillige bæredygtigheds klasse i forhold til reduktion af klimabelastning en fra byggepladsen.	Vi har fokuseret på robuste passive løsninger i forhold til opretholdelse af indeklimaet, hvorfor energiforbrug til drift er minimeret.	Fokus i designet har været på at skabe trygge rammer for såvel brugere som for biodiversitet.
Mål 11, 11.3 Udvikling af byer og områder inklusivt og bæredygtigt	12, 12.5 Væsentlig reduktion af affald gennem forebyggelse, reduktion, genvinning og genbrug.		6, 6.4 Effektiviteten af vandanvendelsen indenfor alle sektorer øges væsentligt	6: Vand og sanitet 11: Byer og lokalsamfund 12: Forbrug og produktion	7, 7.2 Andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt	15, 15.5 Begrænsning af forringelse af naturlige levesteder og tab af biodiversitet
						

DGNB-processen Overordnet skitsering af DGNB processen for projektet. Overordnet opdeles processen i 2 hovedfaser: "DGNB i projektering" og "DGNB i udførelsesfasen"

Reduktion af projektets klimabelastning

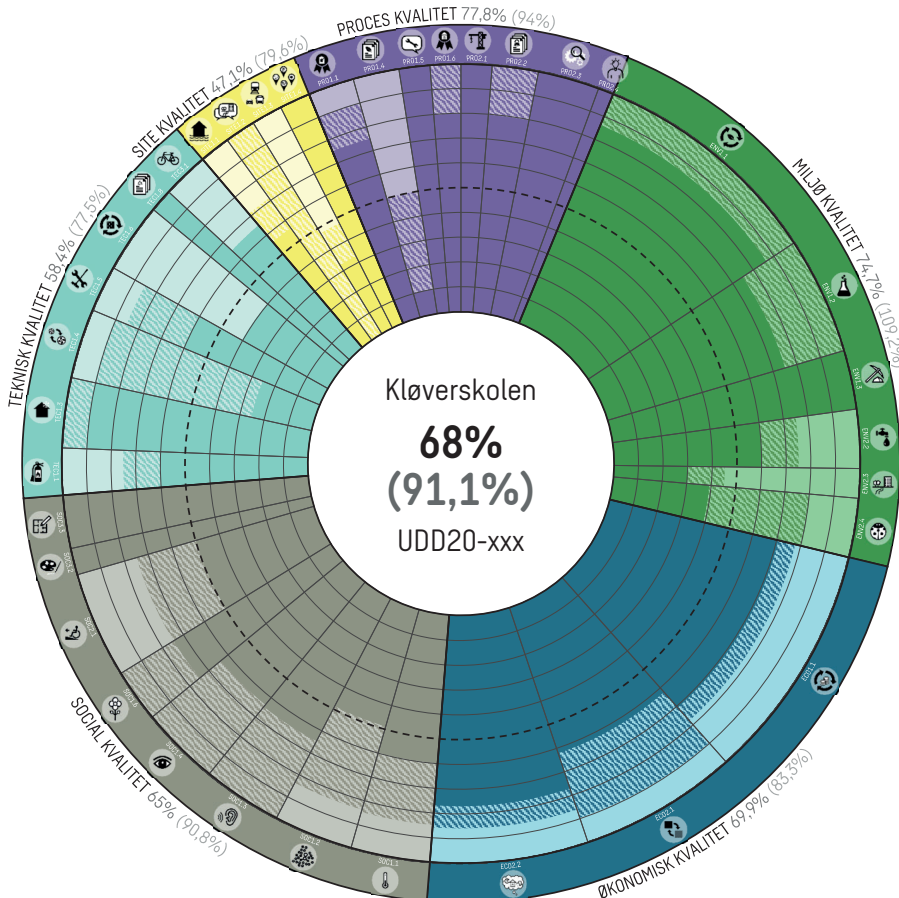
Tilbuddets LCA-beregning viser en samlet CO₂ belastning der ligger lige over projektets target på 5,8 kg. CO₂eq. /m² pr. år for bygningsdele.

I tilbuddet er der som beskrevet anvendt branche EPD for beton og EPS-isolering samt specifikke EPD for solceller og teglsten. Det er dog kun på ca. 25 % af materialerne hvorfor der fortsat er et stort potentiale i de øvrige materialer, hvor der er anvendt generiske data. Der er derfor iht. metodikken i DGNB anvendt en faktor på 1,3 på produktens miljøbelastning i beregningerne. Anvendelse af produktspecifikke EPD for så mange materialer som muligt er et af de afgørende tiltag i forhold til at nedbringe usikkerheden på materialernes klimabelastning. Det er således teamets ambition at anvende materialer med EPD så vidt muligt. Dette afspejler sig også i vores DGNB-evaluering, hvor vi forventer at opnå maks. point i TEC1.8. Dokumentation med miljøvaredeklarerationer (EPD), se bilag "DGNB Matrix".

I analysen på fordelingen af den indlejrede CO₂ i projektet fremgår det ikke overraskende at de tunge bygningsdele med beton og armering tegner sig for de væsentligste påvirkninger, se figuren "Hotspot-analyse", der viser projektets totale klimabelastning i form af kg. CO₂eq pr. m² pr. år.

Den foreløbige LCA-beregning bliver løbende opdateret i forbindelse med, at projektets design detaljeres. Dette er også tilfældet i forbindelse med tilbudsfasen, hvor detaljeringsgraden af materialet løbende er opdateret, hvilket har resulteret i varierende LCA-resultater. Se desuden uddybende redegørelse for dette i vores besvarelse af forhandlingstema i bilag 1, side 132. Det omfatter også en præcisering af materialernes mængder, hvor der p.t. er antaget relativt konservative værdier eks. for mængden af armering i beton. Gennem materialeoptimering vil der således kunne forventes en ikke uvæsentlig reduktion af klimabelastningen, da dette netop er for de bygningsdele, der har den største påvirkning, se figuren "Hotspot-analyse". Det gælder ikke mindst dæk hvor konstruktionerne i projekteringen vil kunne optimeres mest muligt, ligesom dimensioner på vægge, fundamenter mv. søges optimeret i designfasen.

Det er desuden oplagt at undersøge muligheden for at bruge en elementproducent, der benytter bæredygtige energitiltag eller "grøn" beton, hvilket fra Aalborg Portland nu primært sigt for cementen lanceres på niveau med standardprodukterne. Derudover vil vi i bearbejdelsen af projektet undersøge mulighederne for at an-

DGNB-diagram for tilbuddet.

Der vurderes en samlet score på 68 % og et potentiale for op til 91,1 %.

Revideret i det endelige tilbud

Lokaleoversigt

Opvarmede arealer – Indskoling og SFO						
Rum type nr.	Betegnelse	Antal stk.	Nettoareal m ² /stk nyt program	Nettoareal kvm/stk endeligt tilbud	Nettoareal i alt m ² nyt program	Nettoareal i alt m ² endeligt tilbud
1	Fællesrum og faglige miljøer, indskoling og SFO				938	1046
	Ankomst - hovedindgang				75	88
1.01	Vindfang	1	8	20	8	20
1.02	Ankomstrum	1	50	50	50	50
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
1.05	Handicaptoliet	1	5	6	5	6
	Torvet				265	345
1.06	Torvet	1	200	280	200	280
1.07	Madudsalg	1	35	35	35	35
1.08	Opvaskerum	1	18	18	18	18
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
	Værksteder				165	171
1.10	Grovværksted og male/sjasje	1	75	77	75	77
1.11	Idé- og finværksted	1	65	68	65	68
1.12	Fagdepot værksted	1	10	10	10	10
1.14	Pædagogisk værksted og print	1	15	16	15	16
	Musik, teater og bevægelse				433	442
1.15	Multisal	1	200	208	200	208
1.16	Musik og Teaterrum	1	80	80	80	80
1.17	Øverum	1	10	10	10	10
1.18	Omkledning	2	48	50	96	100
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
1.19	Fagdepot Musik og bevægelse*	1	35	32	35	32
2	Organisatoriske miljøer				430	441
	Ledelse og administration				196	217
2.01	Reception og administration	1	35	35	35	35
2.02	Ledelseskøntor	1	20	20	20	20
2.03	Køntor, teknisk serviceleder	1	10	13	10	13
2.04	Samtalerum/stillerum	2	5	7	10	14
2.05	Møderum	1	10	12	10	12
2.05	Møderum	1	20	28	20	28
2.06	Køpirum	1	10	10	10	10
1.03	Forrum toiletter	1	4	4	4	4
1.04	Toiletter	2	2	2	4	4
1.05	Handicaptoliet	1	4	5	4	5
2.07	Garderobe	1	3	3	3	3
2.08	Fjernlager arkiv	1	10	11	10	11
2.05	Møde/Konference	1	40	42	40	42
2.09	Tekkøkken	1	12	12	12	12
2.10	Gæstegarderobe	1	4	4	4	4
	Sundhedssektion				20	20
2.11	PPR, tandpleje, sundhed	1	20	20	20	20
	Støttecenter				20	20
2.12	Pædagogisk støttecenter	1	20	20	20	20
	Øvrige arealer				194	184
2.13	Møbeldepot	1	40	40	40	40
2.14	Teknisk værksted	1	20	20	20	20
2.15	Rengøringsrum	3	7	7	21	21
1.04	Toiletter	2	3	3	6	6
2.16	Centralvaskeri/rengøringsdepot*	1	28	20	28	20
2.17	Udgår	-	-	-	-	-
2.18	Udstyrsdepot	1	30	28	30	28
2.19	Elevatore				-	-
2.20	Fordelels- og gangarealer				-	-
2.21	Affald- og genbrugsstation				-	-
2.22	Udetoiletter	3	3	3	9	9
2.23	Vareindlevering	1	20	20	20	20
2.24	Bogdepot/Udlån	1	20	20	20	20
3	Projektmiljøer, indskoling					
	0-3. Årgang				2.340	2.344
3.01	Sekundær indgang				-	-
3.02	Garderober	4	50	50	200	200
1.03	Forrum toiletter	8	6	6	48	48
1.04	Toiletter	16	2	2	32	32
1.05	Handicaptoliet/personaletoliet	4	5	7	20	28
3.03	Baser	12	65	65	780	780
3.04	Aktivitetrum	4	120	120	480	480
3.05	Grupperum	8	10	10	80	80
3.06	Billedkunst værksted	4	25	25	100	100
3.07	N/T laboratorie	4	25	25	100	100
3.08	Hjerterum SFO	2	60	60	120	120
3.09	Medieværksted	1	100	100	100	100
3.10	Teamsrum	4	50	51	200	204
3.11	Depoter*	8	10	9	80	72
	I alt netto				3708	3831
	I alt brutto					5099

Planoptimeringer i det endelige tilbud

Plantegningerne i det endelige tilbud er gransket og be-
arbejdet i forhold til at opfylde alle byggeprogrammets
krav til nettoarealer.

Opvarmede arealer - Mellemtrin og Udskoling						
Rum type nr.	Betegnelse	Antal stk.	Nettoareal kvm/stk program	Nettoareal kvm/stk endelig tilbud	Nettoareal i alt kvm program	Nettoareal i alt kvm endelig tilbud
4	Fællesrum og faglige miljøer, mellemtrin, udskoling og fritidscenter				863	869
	Ankomst - Hovedindgang				75	80
1.01	Vindfang	1	8	8	8	8
1.02	Ankomstrum	1	50	54	50	54
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
1.05	Handicaptoliet	1	5	6	5	6
	Musik og bevægelse				788	789
4.01	Idrætssal (0,5 hal)	1	550	551	550	551
4.02	Fagdepot idræt	1	35	35	35	35
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
1.18	Omkładning	2	48	48	96	96
4.03	Musiklokale	1	80	80	80	80
4.04	Fagdepot musik	1	15	15	15	15
	Organisatoriske miljøer, mellemtrin udskoling og fritidscenter				451	452
	Ledelse og administration				217	220
2.01	Reception og administration	1	35	35	35	35
2.02	Ledelseskøntor	1	40	40	40	40
2.03	Køntor, teknisk serviceleder	1	10	11	10	11
2.04	Samtalerum/stillerum	2	5	5	10	10
2.05	Møderum	1	10	11	10	11
2.05	Møderum	1	20	20	20	20
2.06	Kopirum	1	10	10	10	10
1.03	Forrum toiletter	1	4	4	4	4
1.04	Toiletter	2	2	2	4	4
1.05	Handicaptoliet	1	5	6	5	6
2.07	Garderobe	1	3	3	3	3
2.08	Fjernlager arkiv	1	10	10	10	10
2.05	Møde/Konference	1	40	40	40	40
2.09	Tekøkken	1	12	11	12	12
2.10	Gæstegarderobe	1	4	4	4	4
	Sundhedssektion				20	20
2.11	PPR, tandpleje, sundhed	1	20	20	20	20
	Støttecenter				20	20
2.12	Pædagogisk støttecenter	1	20	20	20	20
	Øvrige arealer				194	192
2.13	Møbeldepot	1	40	40	40	40
2.14	Teknisk værksted	1	20	20	20	20
2.15	Rengøringsrum	3	7	7	21	21
1.04	Toiletter	2	3	3	6	6
2.16	Centralvaskeri/rengøringsdepot	1	28	28	28	28
2.17	Udgår	-	-	-	-	-
2.18	Udstyrsdepot	1	30	28	30	28
2.19	Elevatore	1			-	-
2.20	Fordeleings- og gangarealer				-	-
2.21	Affald- og genbrugsstation				-	-
2.22	Udetoiletter	3	3	3	9	9
2.23	Vareindlevering	1	20	20	20	20
2.24	Bogdepot/Udliån	1	20	20	20	20
5	Fællesrum og faglige miljøer Mellemtrin og Fritidsklub				830	853
	Torvet				500	506
1.06	Torvet	1	200	202	200	202
1.07	Madudsalg	1	35	35	35	35
1.08	Opvaskerum	1	18	18	18	18
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
5.01	Produktionskøkken (koldt/varmt)	1	100	102	100	102
5.02	Opvaskerum	1	25	25	25	25
5.03	Køkkendepot	1	20	20	20	20
5.04	Kølerum- og frost rum	1	35	35	35	35
5.05	Varemodtagelse	1	15	15	15	15
5.06	Køntor	1	14	16	14	16
5.07	Omkładning	2	10	10	20	20
5.08	Toilet og bad, Køkkenpersonale	2	3	3	6	6
	Madkundskab				110	119
5.09	Madkundskab	1	95	104	95	104
5.10	Fagdepot Madkundskab	1	15	15	15	15
	Værksteder				220	228
5.11	Maskinværksted	1	30	30	30	30
1.10	Grovværksted og Male/sjasje	1	80	80	80	80
1.11	Idé- og finværksted	1	70	71	70	71
1.12	Fagdepot værksted	1	20	24	20	24
1.13	Keramikovn	1	5	5	5	5
1.14	Pædagogisk værksted og print	1	15	18	15	18

Opvarmede arealer - Mellemtrin og Udskoling						
Rum type nr.	Betegnelse	Antal stk.	Nettoareal kvm/stk program	Nettoareal kvm/stk endelig tilbud	Nettoareal i alt kvm program	Nettoareal i alt kvm endelig tilbud
6	Projektmiljøer, Mellemtrin og Fritidsklub					
	4.-6. Årgang				1770	1860
3.01	Sekundær indgang					
6.01	Garderobe, Mellemtrin og Udskoling	3	40	60	120	180
1.03	Forrum toiletter	6	6	6	36	36
1.04	Toiletter	12	2	2	24	24
1.05	Handicaptoliet/personaletoliet	3	5	5	15	15
6.02	Baser	9	40	40	360	360
6.03	Konstruktionsområde	3	85	85	255	255
6.04	Aktivitetrum	3	120	130	360	390
6.05	Grupperum	6	10	10	60	60
6.06	N/T laboratorie	3	60	60	180	180
3.07	Hjerterum Fritidsklub	1	60	60	60	60
6.07	Medieværksted	1	120	120	120	120
3.09	Teamsrum	3	40	40	120	120
3.10	Depoter	6	10	10	60	60
7	Fællesrum og faglige miljøer, Udskoling og ungemiljø				682	691
	Torvet				272	280
1.06	Torvet	1	200	208	200	208
1.07	Madudsalg	1	-	-	-	-
1.08	Opvaskerum	1	-	-	-	-
1.04	Toiletter	3	2	2	6	6
1.03	Forrum toiletter	1	6	6	6	6
7.01	Hjerterum ungdomsklub	1	60	60	60	60
	Musik-akademi				70	70
7.02	Rapakademiet, Øverum	1	40	40	40	40
7.03	Rapakademiet, Lydstudie	1	30	30	30	30
	Værksteder – Makerspace				135	135
7.05	Makerspace	1	100	100	100	100
1.14	Pædagogisk værksted og print	1	15	15	15	15
1.12	Fagdepot værksted	1	20	20	20	20
	Science og naturfag				205	206
7.06	Grovlaboratorie	1	105	105	105	105
7.07	Finlaboratorie	1	85	86	85	86
7.08	Fagdepot Science	1	15	15	15	15
8	Projektmiljøer, Udskoling og ungemiljø					
	7. – 9. årgang				1350	1410
3.01	Sekundær indgang					
6.01	Garderøber	3	40	60	120	180
1.03	Forrum toiletter	6	6	6	36	36
1.04	Toiletter	12	2	2	24	24
1.05	Handicaptoliet/personaletoliet	3	5	5	15	15
6.02	Baser	9	40	40	360	360
8.01	Konstruktionsområde	3	65	65	195	195
8.02	Lydboks	6	5	5	30	30
6.04	Aktivitetrum	3	120	120	360	360
6.05	Grupperum	6	10	10	60	60
3.09	Teamsrum	3	40	40	120	120
3.10	Depoter	3	10	10	30	30
	I alt netto				5946	6135
	I alt brutto					8282

Lokaleprogram – sammentælling af opvarmede arealer

Område	Arealer indledende program	Arealer indledende tilbud	Arealer revideret program	Arealer revideret tilbud	Arealer endeligt tilbud
Idræt, Indskoling og SFO netto	4115	4354	3708	3759	3831
Idræt, Indskoling og SFO brutto	-	5750	-	5080	5099
Mellemtrin, Udskoling og Fritidscenter netto	6013	6343	5999	6170	6135
Mellemtrin, Udskoling og Fritidscenter brutto	-	8572	-	8139	8282
I alt nettoareal	10.194	10.697	9.707	9.929	9.966
I alt bruttoareal	-	14.322	-	13.219	13.381

Bilag 2

Nøgletal – Ny skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Side 1 af 1

Byrådet vedtog den 14. august 2019 "Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven". Aftalen indebærer, at der skal etableres en ny tresporet skole i Gellerup til skoleåret 2025-2026

Nøgletal			2022-priser		
Byggeri					
	Enheder	M² i alt	(kr.) Pris pr. m2	(t.kr.) Bruttoud- gift i alt	(t.kr.) Nettoudgift i alt
Ny skole og fritids-center i Gellerup, Toveshøj og Bispe-haven inkl. produk-tionskøkken	1	13.543	22.543	305.305	305.305
Klimainsats	1	13.543	1.108	15.000	15.000
I alt, byggeri (a)	1	13.543	23.651	320.305	320.305
Grund					
		Bygge- rets-m²	(kr.) Udgift pr. bygge- rets-m²	(t.kr.) Bruttoud- gift i alt/værdi af grund	(t.kr.) Netto- udgift i alt
I alt, grund (b)					
Sum (a+b)	1	13.543	23.651	320.305	320.305

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægningsafdelingen

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41864416

Direkte e-mail: sesaha@aarhus.dk

Sag: 21/110330-1

Sagsbehandler: Cecilie Sandkvist Hansen

Bevillingskema	T-21-554-015
Sagnr.	Ny skole og fritidcenter i Gellerup
Sagstitel	

Sektor	Profitcenter/Projekt/Anlægsbevilling	U// Ramme	Tillægs- bevillinger	Tillægs- bevillinger	Tillægs- bevillinger	Tillægs- bevillinger	Tillægs- bevillinger	SUM
			2022	2023	2024	2025	Efterfølg år	
			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
			- 1.000 kr. -	- 1.000 kr. -	- 1.000 kr. -	- 1.000 kr. -	- 1.000 kr. -	
Tillægs-/Anlægsbevilling i alt			0	0	0	0	0	0
554 Børn og ungeområdet - Anlæg	Ny skole i Gellerup	U	5.360	119.933	30.689	35.325	0	191.307
920 Reserven	Investeringsplan 2024-2033	U	0	0	-3.000	-15.000	0	-18.000
	Anlægsreserve	U	0	0	0	-175.473	0	-175.473
998 Renter og finansiering	Kontante beholdninger	U/I	-5.360	-119.933	-27.689	155.148	0	2.166

Punkt 4, Bilag 10: Bilag 8 Bevillingsmæssige konsekvenser

Sorteringskriterier	Stig.	Fald.	Mellemtotal
FI-område	X		
Bilagsår	X		
Budgetreg.bilag	X		

Datastatistik	Antal
Overførte records	1

FI-område 0020
Valuta DKK
Budgetkategori Forpligtelse

Punkt 4, Bilag 10: Bilag 8 Bevillingsmæssige konsekvenser

Bilagsår	Budgetreg.	Position	Version	Bilagsart	Transaktio	År	Budgetart	KapMidler	BevAnsSt.	BevillPos.	FunktOmr.	BS-program	Beløb IV	V
2021	1100000480	000001	X01	140	Budgetforøgelse	2021	Anlægsbevillinger	55401A100	8528420100	451010	032201-3-000	AB-19-554-008	305.115.915,00	DKK

Punkt 5: Forberedelse til byrådsmødet den 19. januar

Punkt 6: Eventuelt